

Nota voor : vergadering algemeen bestuur

Datum : 22 juni 2023

Onderwerp : Definitieve jaarstukken 2022

Agendapunt : 12

Kenmerk : AB/2326

Portefeuillehouder: H.J. van Schaik

Bijlage: 1. Jaarstukken 2022
2. Accountantsverklaring
3. Accountantsverslag
4. Managementletter

Inleiding

De definitieve jaarstukken 2022 liggen ter vaststelling voor.

Op 30 maart jl. is in het AB een informatienota over de contouren van de *voorlopige* jaarstukken 2022 behandeld. De *voorlopige* jaarstukken zijn vervolgens op 6 april via de colleges ter kennisname aan de raden aangeboden, zoals bepaald in de wet. De accountantscontrole vond in maart plaats. De opmerkingen van de accountant zijn daarna verwerkt, zodat nu de *definitieve* jaarstukken voorliggen.

Er is een jaarresultaat 2022 van € 2,5 mln. Een voorstel voor de bestemming van het resultaat is separaat geagendeerd.

Advies-besluit

1. De jaarstukken 2022 vast te stellen en ter kennisname aan de raden aan te bieden.
2. De (restant) kredieten van 2022 naar 2023 over te hevelen conform hoofdstuk 13 van de jaarstukken.
3. De kredietoverschrijding conform hoofdstuk 13 van de jaarstukken te autoriseren.

Beoogd effect

De afsluiting van het jaar 2022.

Argumenten

1.1. Volgens de accountant geven de jaarstukken een getrouw en correct beeld.

Dit blijkt uit de bijgevoegde goedkeurende accountantsverklaring en het verslag van de accountant.

1.2. In de jaarstukken worden de achtergronden van het resultaat toegelicht.

VNOG heeft nog niet alle voornemens kunnen uitvoeren en kosten gemaakt zoals die in de begroting 2022 waren opgenomen. Gedurende de eerste maanden van 2022 speelde namelijk nog steeds COVID-19; dit drukte een stempel op de activiteiten van VNOG. VNOG moest veel energie stoppen in de bestrijding van de crisis (wat ten koste ging van andere Opgaven), ook had de crisis effect op de mogelijkheid om reguliere taken van de Opgaven uit te kunnen voeren. Zo konden oefeningen niet of

maar beperkt doorgaan. Vanaf april ging de samenleving weer open en konden activiteiten weer 'normaal' worden opgepakt. Toen was echter de Oekraïne crisis al in volle gang. Ook in deze crisis kregen de veiligheidsregio's een rol. Er werd intensief en goed met de gemeenten en andere partners samengewerkt. Deze inspanningen verdrongen deels het reguliere werk, zij het in mindere mate dan bij de COVID-19 crisis het geval was.

Daar waar door COVID-19 al de nodige druk was ontstaan op de levering van onder andere grondstoffen, chips en energie (en daarmee op leveranciers en aanbestedingstrajecten), versterkte de Oekraïne crisis deze onstabiele situatie. De hele wereld merkt dit: prijzen stijgen, de rente stijgt en vertragingen treden op door schaarste. VNOG wordt hiermee geconfronteerd en moet actie nemen om haar bedrijfsvoering op de langere termijn gezond te houden en haar Opgaven te kunnen blijven uitvoeren. Er doet zich voor VNOG een dubbel beeld voor: enerzijds zijn er op dit moment incidentele voordelen, doordat onder andere vanwege COVID-19 bepaalde activiteiten niet konden plaatsvinden; anderzijds zijn er voorzienbare oplopende structurele kosten.

Ondanks deze uitdagingen is wel weer vooruitgang geboekt op de uitvoering van de Toekomstvisie. Er zijn Opdrachten uit de Toekomstvisie afgerond en achterstanden zijn weer verder ingelopen. De einddatum van de Toekomstvisie (2026) is nog steeds haalbaar.

In de jaarstukken is een nadere analyse opgenomen op het jaarresultaat (op hoofdlijnen in hoofdstuk 2 en paragraaf 6.1., in detail in hoofdstuk 3 en paragraaf 6.2). Een rapportage op de uitvoering van de Toekomstvisie staat op hoofdlijnen in paragraaf 4.8. en in detail in bijlage 2.

2.1. Dit moet vanwege de rechtmatigheid.

Er is een actief besluit nodig voor de overheveling van kredieten. In hoofdstuk 13 van de jaarstukken is een overzicht van de kredieten opgenomen.

3.1 In het kader van rechtmatigheid dienen kredietenoverschrijdingen geautoriseerd te worden.

Kredieten worden in het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar beschikbaar gesteld door het bestuur. Door diverse oorzaken kunnen er onder- en overschrijdingen op kredieten ontstaan, bijvoorbeeld als gevolg van een positief verlopen of tegenvallend aanbestedingstraject. Op een aantal individuele kredieten was er in 2022 een kleine overschrijding en op een aantal kredieten een onderschrijding. De onderschrijdingen zijn groter dan de overschrijdingen, zodat de overschrijdingen geen opwaarts effect hebben op de gemeentelijke bijdrage.

Kanttekeningen

1.1. Het resultaat geeft geen reden tot wijziging van de begroting

De Toekomstvisie, bestaande uit 58 punten (waarvan 41 opdrachten), is in 2020 vertaald in een meerjarenbegroting. In deze begroting wordt jaar na jaar rekening gehouden met de geleidelijke opbouw c.q. afbouw van het aantal en de aard van het groot brandweermaterieel; daaraan verbonden de geleidelijke daling van het aantal vrijwilligers en de met dit alles verbonden exploitatiekosten (opleidingen, onderhoud, verzekeren, kleding, etc.). Ook zijn in de meerjarenbegroting de personele en materiële middelen opgenomen die nodig zijn voor de in de Toekomstvisie gekozen intensiveringen op het gebied van risicocommunicatie, zelf- en samenredzaamheid, vakbekwaamheid en versterking informatiepositie. Tenslotte zijn investeringen opgenomen in organisatie-, leiderschaps- en persoonlijke ontwikkeling, duurzame inzetbaarheid, etc.

Een verlaging van de gemeentelijke bijdrage, ingegeven vanuit de in hoofdzaak incidentele overschotten in de afgelopen jaren, zou de Toekomstvisie op losse schroeven zetten. Er is bovendien een groeiende onzekerheid in de wereld op allerlei vlakken, zoals grondstofprijzen, stijgende

energiekosten, klimaatverandering, cybercriminaliteit, (geopolitieke) instabiliteit, etc. Dit heeft (grote) effecten op de voorbereiding van crisisbeheersing en op de realisatie van de begroting.

De “voordelige” saldi zijn in de voorbije jaren gedaald en de verwachting is dat deze verder zullen dalen. Tegelijkertijd is het ook bij VNOG zo, dat het aanvragen en beschikbaar stellen van budgetten soms vooruitloopt op de planning & uitvoering. Tevens doen er zich bij het uitvoeren van plannen wisselende omstandigheden voor, die tot uitstel leiden. Daarmee zijn voordelige saldi een verklaarbaar verschijnsel en acceptabel gegeven de inspanningen van bestuur en management om het verschil tussen plannen en uitvoering steeds zo klein mogelijk te houden.

Uitvoering/communicatie/inwerkingtreding

De definitieve jaarstukken zijn op 17 mei jl. in het Financieel ambtenaren overleg behandeld en op 25 mei in de Commissie Middelen-Informatievoorziening-Meldkamer. De definitieve jaarstukken worden ter kennisname aan de gemeenten aangeboden, zie voor de aanbiedingsbrief het agendapunt “Bestemming resultaat 2022”. De jaarstukken moeten tevens ter kennisname naar de provincie gezonden worden, vóór 15 juli.

Een voorstel voor de bestemming van het resultaat is separaat geagendeerd.

Rapportage/evaluatie

De accountantscontrole is afgerond. Er is een goedkeurende verklaring afgegeven. De verklaring is bijgevoegd. Het verslag van de accountant is ook bijgevoegd, alsook de managementletter van de accountant.

VNOG heeft de opvolging van de bevindingen van de accountant uit diens managementletter en het accountantsverslag opgepakt. Rapportage op de voortgang vindt als gebruikelijk separaat plaats.

Personele consequenties

N.v.t.

Financiële consequenties

Het resultaat bedraagt € 2,5 mln. Een verklaring van het resultaat op hoofdlijnen staat in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 6 van de jaarstukken. In hoofdstuk 3 van de jaarstukken staat een uitgebreide toelichting per programma.

Een voorstel voor de bestemming van het resultaat is separaat geagendeerd.

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Bijeen in de vergadering d.d. 22 juni 2023;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 1 juni 2023;

Besluit:

1. De jaarstukken 2022 vast te stellen en ter kennisname aan de raden aan te bieden.
2. De (restant) kredieten van 2022 naar 2023 over te hevelen conform hoofdstuk 13 van de jaarstukken.
3. De kredietoverschrijding conform hoofdstuk 13 van de jaarstukken te autoriseren

De secretaris

De voorzitter

drs. D.G.L. Kransen

A.J.M. Heerts

Apeldoorn, 22 juni 2023

Jaarstukken 2022

14 mei 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Het resultaat 2022	7
 <i>I. Jaarverslag</i>	
3. Programmaverantwoording	10
Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing	
Programma 2. Brandweezorg	
Programma 3. GHOR	
Programma 4. Meldkamer Oost Nederland	
Programma 5. Bedrijfsvoering	
Programma 6. Directie, Control en Staf	
Programma 7. Algemene Dekkingsmiddelen	
Programma 8. Brandweerkazernes in eigendom, etc.	
 4. Paragrafen	 29
4.1. Weerstandsvermogen en risicomanagement	
4.2. Onderhoud kapitaalgoederen	
4.3. Financiering	
4.4. Crisesparagraaf	
4.5. Bedrijfsvoering	
4.6. Verbonden partijen	
4.7. Openbaarheidsparagraaf	
4.8. Toekomstparagraaf	
 <i>II. Jaarrekening</i>	
5. Balans per 31 december 2022	55
6. Overzicht van baten en lasten	57
6.1. Verklaring resultaat 2022 op hoofdlijnen	
6.2. Specificatie per programma	
7. Waarderingsgrondslagen	74
8. Toelichting op de balans	76
9. Incidentele baten en lasten	86
10. Single Information Single Audit (SISA) 2022	87
11. Wet Normering Topinkomens (WNT)	88
12. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren	90
13. Overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten	91
 Bijlagen – niet behorende tot de gecontroleerde jaarrekening	 94
Bijlage 1. Kerngegevens	
Bijlage 2. Stand Toekomstvisie-Opdrachten	
Bijlage 3. Prestatiekaart 2022	

Voorwoord

Voor u liggen de Jaarstukken 2022 van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG).

Ook het jaar 2022 stond in het teken van meerdere onzekerheden, crises en grote uitdagingen voor de hele wereld. Ook VNOG werd hierdoor getroffen en heeft flinke inspanningen verricht om samen met haar partners deze crises te bestrijden. Voorbeelden hiervan zijn de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de opvang van de grotere algemene vluchtelingenstroom. Dit vroeg om wendbaarheid, snel schakelen en het pragmatisch aanpakken van zaken. Het reguliere werk moest hierbij soms opzijgezet worden; dit gold ook voor ketenpartners, terwijl leveranciers de VNOG confronteren met oplopende levertijden. VNOG heeft hierdoor in 2022 niet alle voornemens kunnen uitvoeren (en kosten gemaakt) die in de begroting waren opgenomen.

Desondanks zijn veel reguliere taken wel uitgevoerd en zijn er goede resultaten bereikt met de activiteiten op de Opgaven van VNOG, zoals die in de begroting 2022 waren beschreven. In deze jaarstukken wordt daar uitgebreid over gerapporteerd. Zo zijn vanuit de programma's Zelfredzaam en Risicobewust en Sterke informatiepositie weer stappen gezet. Innovatieve projecten zijn uitgevoerd waarbij intensief wordt samengewerkt met partners uit de publieke- en private sector. De organische organisatieontwikkeling, inclusief een cultuurveranderingstraject, is formeel afgerond. Belangrijke aanbestedingen zijn doorlopen, er zijn stappen gezet op het gebied van duurzaamheid en goede afspraken gemaakt met de gemeenten over de huisvesting. Daarnaast is het hele jaar door de hulpverlening en alle daarvoor ondersteunende werkzaamheden altijd doorgedaan. Het bestuur heeft veel waardering voor alle medewerkers die veel werk hebben verzet.

VNOG heeft goed zicht op haar financiële huishouding en beleidsuitvoering. VNOG opereert echter wel in een onrustige wereld. Naast prijsstijgingen, rentestijgingen, en vertragingen bij leveranciers is er krapte op de arbeidsmarkt. VNOG moet de gezondheid van haar bedrijfsvoering bewaken en ervoor zorgen dat zij haar Opgaven kan blijven uitvoeren. Daarvoor wordt ook naar de gemeenten gekeken. Gemeenten staan echter ook voor grote, deels dezelfde, (financiële) uitdagingen die naar verwachting ook komende jaren verdere invloed gaan krijgen. VNOG heeft hier oog voor. In onderling overleg en met begrip voor elkaars positie wil VNOG hierin samen met de gemeenten optrekken.

Namens het dagelijks bestuur VNOG,

H.J. van Schaik
portefeuillehouder Middelen

Medewerkers van VNOG staan dag en nacht klaar om te kunnen optreden bij noodsituaties. Bij heftige incidenten, ongevallen, branden en protestacties. Daarbij laten de collega's van de brandweer, de crisisorganisatie en GHOR zich van hun professionele kant zien. Ook leveren we een stevige bijdrage aan langdurige crises. Daarbij vervullen we steeds vaker een centrale en verbindende rol. In het online magazine Voorop in Veiligheid lees je hoe we samen werken aan veiligheid! Scan de QR code om het magazine te lezen.

1. Inleiding

VNOG heeft in 2022 haar Opgaven uitgevoerd, zoals die begin 2020 in de Toekomstvisie zijn vastgesteld. Deze Opgaven vormden de basis van de oorspronkelijke begroting 2022 en zij vormen het antwoord op de vragen die de samenleving aan VNOG stelt:

- Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht)
- Opgave 1. Zelfredzaam en risicobewust
- Opgave 2. Vakbekwaam en deskundig
- Opgave 3. Sterke informatiepositie
- Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde)

VNOG heeft nog niet alle voornemens kunnen uitvoeren en kosten gemaakt zoals die in de begroting 2022 waren opgenomen. Gedurende de eerste maanden van 2022 speelde namelijk nog steeds COVID-19; dit drukte een stempel op de activiteiten van VNOG. VNOG moest veel energie stoppen in de bestrijding van de crisis (wat ten koste ging van andere Opgaven), ook had de crisis effect op de mogelijkheid om reguliere taken van de Opgaven uit te kunnen voeren. Zo konden oefeningen niet of maar beperkt doorgaan. Vanaf april ging de samenleving weer open en konden activiteiten weer 'normaal' worden opgepakt. Toen was echter de Oekraïne crisis al in volle gang. Ook in deze crisis kregen de veiligheidsregio's een rol. Er werd intensief en goed met de gemeenten en andere partners samengewerkt. Deze inspanningen verdrongen deels het reguliere werk, zij het in mindere mate dan bij de COVID-19 crisis het geval was.

Daar waar door COVID-19 al de nodige druk was ontstaan op de levering van onder andere grondstoffen, chips en energie (en daarmee op leveranciers en aanbestedingstrajecten), versterkte de Oekraïne crisis deze onstabiele situatie. De hele wereld merkt dit: prijzen stijgen, de rente stijgt en vertragingen treden op door schaarste. Deze schaarste strekt zich ook uit naar de arbeidsmarkt, waar de krapte het lastig maakt om vacatures in te vullen. VNOG wordt hiermee geconfronteerd en moet actie nemen om haar bedrijfsvoering op de langere termijn gezond te houden en haar Opgaven te kunnen blijven uitvoeren. Er doet zich voor VNOG een dubbel beeld voor: enerzijds zijn er op dit moment incidentele voordelen, doordat onder andere vanwege COVID-19 bepaalde activiteiten niet konden plaatsvinden; anderzijds zijn er voorzienbare oplopende structurele kosten.

Aan de hand van de Halfjaarrapportage 2022 werd al duidelijk dat er in 2022 minder zou worden uitgegeven dan begroot. De door COVID-19 ontstane vertragingen en uitstel van activiteiten deden zich vooral voor bij de vrijwilligers en de exploitatie. Het financieel-technische resultaat van de jaarrekening 2022 is dat de VNOG voor € 2,51 miljoen lagere lasten had dan begroot. Dat is in lijn met de prognose uit de Halfjaarrapportage en lager dan in voorgaande jaren, waaruit blijkt dat VNOG op stoom komt. Een deel van het positieve resultaat kan worden toegewezen aan COVID-19/wereldwijde situatie. De rest ontstaat onder andere omdat, gedurende het traject dat de VNOG heeft doorlopen van de organische organisatieontwikkeling (genaamd 'de Expeditie'), vacatures niet dan wel later werden ingevuld. Zo bleef er flexibiliteit voor interne doorstroming om de juiste persoon op de juiste plek te krijgen. 'De Expeditie' is op 30 juni 2022 formeel afgesloten.

Ondanks de uitdagingen heeft VNOG in 2022 resultaten geboekt op haar Opgaven en het volgende is onder andere gedaan en bereikt:

- *Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises:*
VNOG is ingezet in de COVID-19- en Oekraïne-crisis, etc. De brandweer, GHOR en crisisorganisatie stonden verder ook altijd paraat als er bij incidenten een beroep op hen werd gedaan.

Op de prestatiekaart (zie bijlage 3) zijn de geleverde prestaties te zien. Een belangrijke mijlpaal was verder dat het aanbestedingstraject voor de tankautospuiten, de basisvoertuigen van de brandweer, succesvol werd afgerond.

– *Opgave 1. Zelfredzaam & risicobewust:*

De afdeling Risico- en Crisisbeheersing heeft met vele activiteiten verder gewerkt aan het programma 'zelfredzaam & risicobewust' (o.a. innovatieve projecten als brandbarometer en plan R!SQ). In het kader van vergunningverlening zijn adviezen verstrekt aan de gemeenten (zie prestatiekaart).

– *Opgave 2. Vakbekwaam & deskundig:*

Toen de COVID-19-maatregelen werden afgeschaald is het wekelijks oefenen op de brandweerposten weer opgestart. De crisisteams zijn geoefend. De inspanningen voor opleiden, trainen en oefenen bevinden zich weer op het reguliere niveau.

– *Opgave 3. Sterke informatiepositie:*

VNOG heeft nieuwe dashboards ontwikkeld (o.a. t.b.v. de Oekraïne-crisis). De dashboards ondersteunen het multidisciplinair informatiemanagement en de crisisorganisatie. Er is verder veel geïnvesteerd in informatieveiligheid (sinds de computer hack waar de VNOG in 2020 mee werd geconfronteerd is er extra monitoring op de beveiliging ingevoerd, 'versterkte dijkbewaking'); VNOG loopt op schema met het landelijke versterkingsprogramma BIO-AVG¹ dat door alle veiligheidsregio's is omarmd. Er zijn stappen gezet om in enigerlei vorm een Veiligheid Informatie & Coördinatie Centrum (VICC) in te richten.

– *Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers:*

De doorontwikkeling van de organisatie die startte in 2020 via 'de Expeditie', is op 30 juni 2022 formeel afgesloten; het Organisatieplan is vastgesteld. Er is blijvende aandacht voor leiderschap, duurzame inzetbaarheid, vitaliteit, etc. Er is gestart met een traject om in het inkoopproces verbeteringen door te voeren.

Zowel bestuurlijk als ambtelijk zijn vertegenwoordigers van VNOG zeer actief in landelijke netwerken. Dat past bij een Veiligheidsregio waar innovatie hoog in het vaandel staat. Daarbij kiest VNOG als grote Veiligheidsregio voor die posities, die voor ons gebied en onze organisatie belangrijk zijn, bijvoorbeeld op het gebied van natuurbrand, vrijwilligheid & arbeidsvoorwaarden en informatievoorziening.

Er is verder ook weer gewerkt aan de Opdrachten uit de Toekomstvisie. Zeker toen dat vanaf april weer meer mogelijk was, zijn met succes Opdrachten afgerond en zijn er stappen gezet om de achterstanden vanwege COVID-19 verder in te lopen (zie paragraaf 4.8.). Het is op dit moment nog steeds haalbaar om de vertragingen de komende jaren in te lopen, zodat de einddatum van de Opdrachten grosso modo gehaald wordt. De basis dienstverlening komt voor de korte en middellange termijn door de vertragingen niet in gevaar. VNOG is op dit moment en in de nabije toekomst in staat om haar taken uit te voeren en de vertragingen verstoren die dienstverlening op korte termijn niet.

Tenslotte is er ook een belangrijke mijlpaal bereikt op het dossier 'demarcatie kazernes'. De demarcatie legt vast welke partij (gemeente of VNOG) welke facilitaire en onderhoudstaken uitvoert in de kazernes, die in eigendom zijn (en blijven) van de gemeenten. Dit dossier loopt al geruime tijd. De onderlinge afspraken zijn vastgelegd in een Regeling en de bijbehorende begrotingswijziging werd, na een zienswijzenprocedure en diverse overlegondes met de gemeenten, vastgesteld (zie ook paragraaf 4.5.).

¹ Baseline Informatievoorziening Overheden en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (privacywetgeving)

Sinds 2018 hebben de jaren voor de VNOG een inhoudelijk en financieel bijzonder verloop. De VNOG heeft sindsdien nog geen gewoon exploitatiejaar gekend, zoals het effect van COVID-19 in 2020, 2021 en tot en met april 2022. Er is bovendien een groeiende onzekerheid in de wereld op allerlei vlakken, zoals grondstofprijzen, stijgende energiekosten, klimaatverandering, cybercriminaliteit, (geopolitieke) instabiliteit, rente & inflatiestijging, etc. Dit heeft in potentie grote effecten op de voorbereiding van crisisbeheersing en op de realisatie van de begroting. De VNOG zelf is rustig, maar moet opereren in een onrustige wereld. Een zuivere analyse van begrotings- versus rekeningcijfers, die aanleiding zou kunnen geven tot het overwegen van structurele aanpassingen van de begroting en de gemeentelijke bijdragen, kan nu niet worden opgesteld. Het ligt in de rede om in de komende jaren de begroting de begroting te laten. Dit bevordert de begrotingsstabiliteit, waarbij verder aan de Toekomstvisie gestalte kan worden gegeven. Het Algemeen Bestuur kan bij de bestemming van het resultaat 2022, bij de Halfjaarrapportage 2023 en bij de begroting 2024 e.v. besluiten nemen hoe om te gaan met o.a. deze prijsstijgingen.

Voor de eventuele overschotten na het samenstellen van de jaarrekening volgt een afzonderlijke en zuivere afweging bij het bestemmen van het resultaat van de jaarrekening.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een samenvattend overzicht van het resultaat 2022. De nadere onderbouwing van het resultaat, alsook de bereikte doelstellingen ten opzichte van de begroting 2022 vindt u terug in hoofdstuk 3. Daar wordt per programma ingegaan op de bereikte doelstellingen en met welk resultaat het programma is afgesloten. Daarna volgen de verplichte paragrafen in hoofdstuk 4. Het tweede deel van de jaarstukken bevat de jaarrekening 2022. Dit deel is vooral financieel van aard. Eerst volgt de balans. In hoofdstuk 6 staat een totaaloverzicht met daarin het resultaat, gesplitst in 'resultaat voor inzet reserves' en 'resultaat na inzet reserves', zoals de wetgeving voorschrijft. Ook is hier een detailtoelichting op de resultaten per programma opgenomen. Tot slot volgen de waardeeringsgrondslagen, een onderbouwing van de balans, diverse verantwoordingen en enkele bijlagen.

2. Het resultaat 2022

Het jaar 2022 heeft voor VNOG een evenwichtiger verloop gekend dan de jaren 2020 en 2021. Ook in 2022 was echter nog sprake van een aantal crises waaronder nog deels COVID-19, Oekraïne en de algemene vluchtelingenproblematiek. In deze crises heeft VNOG voor de regio een coördinerende rol vervuld.

Het evenwichtiger verloop toont zich in een financieel technisch resultaat van + € 2.510.000. Dit is 3,8% van de begrote lasten ad € 66,1 miljoen.

In de programmaverantwoording vanaf hoofdstuk 3 worden de resultaten van de diverse programma's (na mutaties in de reserves) beschreven. Een voorstel tot bestemming van het resultaat wordt, zoals gebruikelijk in een afzonderlijk voorstel, voorgelegd aan het algemeen bestuur. Het resultaat wordt nader toegelicht bij de betreffende programma's (in hoofdstuk 3 op hoofdlijnen inhoudelijk; hoofdstuk 6 bevat een verschillenanalyse). In navolgende tabel staan de jaarresultaten over 2020, 2021 en 2022 met een verklaring op hoofdlijnen:

Verklaring resultaat op hoofdlijnen	2020	2021	2022
	Verschil	Verschil	Verschil
Personeel	998.000	627.000	313.000
Vrijwilligers	1.950.000	1.303.000	402.000
Exploitatie (excl. COVID-19 uitgaven)	2.430.000	3.158.000	1.539.000
COVID-19 uitgaven (voor rekening VNOG)	-617.000	-32.000	0
Kapitaallasten	0	0	0
Renteresultaat	168.000	200.000	256.000
Totaal	4.929.000	5.256.000	2.510.000

Op de personeelskosten wordt in 2022 een relatief klein overschot van € 313.000 behaald op een budget van circa € 28,0 miljoen. Doordat in december 2022 conform de (toen nog van toepassing zijnde) CAO-gemeenten een éénmalig bedrag aan de medewerkers werd uitgekeerd, is dit overschot lager dan bij de Halfjaarrapportage 2022 werd verwacht. Zowel de inhuuruitgaven als de inkomsten door het elders detacheren van VNOG-personeel liggen iets hoger dan destijds ingeschat.

In het voorstel over de bestemming van het resultaat van de jaarrekening wordt conform afspraak het resultaat op de salarisbegroting, voor zover veroorzaakt door een verschil tussen de begrote loonindex en de werkelijke CAO-ontwikkeling (waaronder bovengenoemde december-uitkering), in beeld gebracht, vanuit de gedachte dat dit voor VNOG niet te beïnvloeden is. Structureel wordt dit verschil meegenomen bij de bepaling van de gemeentelijke bijdrage in de Kadernota.

Op het vrijwilligersbudget van € 8,0 miljoen is een overschot behaald van € 402.000. Binnen dit overschot zat een "nadeel" van € 200.000 op de geraamde uren voor de uitruk (relatief veel uitrukuren). Dit bedrag wordt onttrokken aan de egaliseringsreserve die het AB hiervoor heeft ingesteld.

In een krappe arbeidsmarkt werkt de VNOG inmiddels toch met een bijna volle personele bezetting; waarbij een beperkt aantal vacatures bewust wordt opengehouden. Dat is goed nieuws. Het lukt echter nog niet om alle activiteiten en projecten uitgevoerd te krijgen – hetgeen ook blijkt uit minder uitgaven dan begroot. Het grootste deel van het overschot betreft namelijk minder uitgaven op de exploitatiebudgetten, € 1.539.000 op een budget van circa € 20,0 miljoen.

Met de uitvoering van de Toekomstvisie bevindt de VNOG zich in een overgangperiode. Dit stelt de werkorganisatie voor een kwalitatieve en kwantitatieve uitdaging. Dit betreft onder andere vakbekwaamheid en materieel & logistiek. Het uitgevoerd krijgen van projecten op het gebied van bijvoorbeeld kazernes en interne informatievoorziening is evenzeer noodzakelijk. De directeur heeft daarom een voorstel in voorbereiding tot een personele impuls voor een periode van enkele jaren.

Werken in een tijd van crises. Een aantal gevolgen...

Ondanks de aanwezigheid van een aantal crises is de veiligheid niet in het geding gekomen; VNOG was operationeel en paraat. Wel is het zo dat minder-uitgaven van € 2.510.000 samenhangen met minder activiteiten en/of uitgestelde activiteiten. In de verschillenanalyse wordt dit gedetailleerd toegelicht. De belangrijkste punten:

- De uitgaven voor de Opgave Zelfredzaam & Risicobewust inclusief project RISQ (RCB) liggen lager, doordat afronding van deze werkzaamheden plaats vindt in 2023.
- De uitgaven bij Materieel en Logistiek (BWZ) liggen lager voor kleding (vervanging in 2023) en onderhoud ademlucht (gepland in 2023).
- De uitgaven bij Vakbekwaam blijven (BWZ) liggen lager als nasleep van COVID-19.
- De uitgaven voor personeels- en organisatieontwikkeling, opleidingen en tweede loopbaanbeleid (BV) liggen lager dan geraamd.
- De uitgaven voor informatiebeheer (BV) liggen lager door een heroriëntatie op leveranciers, systemen en het aantal gebruikers. Hiernaast is het aantal projecten dat gelijktijdig uitgevoerd kan worden beperkt.

Vergelijking met de Halfjaarrapportage 2022

In de Halfjaarrapportage 2022 (opge maakt in augustus 2022) is een overschot van € 2.865.000 voorspeld. Het resultaat van deze jaarrekening is € 355.000 lager, namelijk € 2.510.000. Het verschil wordt onder meer veroorzaakt door éénmalige personeelskosten buiten de invloed van VNOG (uitbetaling december 2022 conform CAO) en door gestegen prijzen.

I. Jaarverslag

3. Programmaverantwoording

Dit hoofdstuk bevat een nadere onderbouwing van het resultaat en de bereikte doelstellingen ten opzicht van de programmabegroting 2022. Per programma wordt ingegaan op de bereikte doelstellingen en wordt aangegeven met welk resultaat het programma is afgesloten.

Programma: 1. Risico- en Crisisbeheersing

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvort

Welke Opgaven voert Risico- en Crisisbeheersing primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises*

- De crisisorganisatie heeft flexibel, slagvaardig en outputgericht opgetreden.

1. *Zelfredzaam en risicobewust*

- a. Vergroting van de zelfredzaamheid en het zelf organiserend vermogen van de inwoners, bedrijven/instellingen en crisispartners in de regio, zodat zij goed zijn voorbereid op incidenten, rampen en crises.
- b. De ontvangers van onze risicogerichte adviezen zijn meer genegen om daadwerkelijk maatregelen te treffen, omdat zij risicobewuster zijn en vanuit een integraal risicobeeld handelen, vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

2. *Vakbekwaam en deskundig*

- a. VNOG is beter toegerust om integrale veiligheidsadvisering conform de Omgevingswet te verlenen aan de gemeenten, zodat zij vroegtijdig ondersteund worden bij ontwikkelingen in het fysieke domein.
- b. De multidisciplinaire operationele functionarissen zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend, waarbij de risico's uit het regionaal risicoprofiel leidend zijn.
- c. De lessen uit de opgedane Corona-ervaring zijn geïmplementeerd in de afdeling.

3. *Sterke informatiepositie*

- a. Inzicht is verkregen in daar waar de meeste veiligheidswinst te behalen is door gegevens te verzamelen, te analyseren en beoordelen.
- b. VNOG heeft geadviseerd en geacteerd op basis van een actueel informatiebeeld, zowel bij risicoadvisering, voorbereiding op inzetten als gedurende inzetten.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises. RCB heeft:*

- uitvoering gegeven aan het regionaal crisisplan, beleidsplan en risicoprofiel die in 2019/2020 zijn vastgesteld;
- de afsprakenlijsten bij de convenanten met de crisispartners beheerd, bovenregionale samenwerking (met name in Oost-5 verband) en landsgrensoverschrijdende samenwerking geïntensiveerd;

- gemeenten ondersteund in hun activiteiten als Oranje kolom door middel van het bureau Bevolkingszorg;
- zich ingezet voor de ondersteuning bij en de daadwerkelijk bestrijding van COVID-19 (eerste maanden) en de Oekraïne-/vluchtelingencrisis (en zijdelings ook vogelgriep/boerenprotesten) en flitscrises.

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Vergroten van de zelfredzaamheid en het zelf-organiserend vermogen. RCB heeft:

- gewerkt volgens een programmaplan Zelfredzaam & Risicobewust samen met andere VNOG-afdelingen, gemeenten, netwerkpartners en binnen andere publiek-private samenwerkingen;
- regionale (publieks)campagnes georganiseerd op basis van de gedragsstrategie en geëvalueerd;
- gewerkt aan een breed platform waar kennis vanuit de samenleving op specifieke terreinen wordt samengebracht en crisispartners bijeenkomen ter bevordering van het zelf-organiserend vermogen;
- innovatieve projecten in het kader van veilig wonen ondersteund en bevorderd. Voorbeelden hiervan zijn de regio brede uitrol van het project Leefsamen, Brandbarometer en Ik-laad-accuraat;
- diverse onderzoeken uitgevoerd op het gebied van risicobeleving van inwoners op het gebied van brandveiligheid en crises, mede in samenwerking met de GGD en Saxion Hogescholen;
- in samenwerking met de gemeente Harderwijk een pilot uitgevoerd vanuit de samenhangende onderwerpen risicogericht voorlichten, risicogericht adviseren en risicogericht oefenen.

b. Risicogericht adviseren. RCB heeft:

- gewerkt vanuit een activiteitenjaarplan;
- gevraagd en ongevraagd advies uitgebracht op basis van de risico's uit de periodiek herijkte risicoprofielen;
- de Risico Analyse Monitor (RAM) en scenario's gebruikt als hulpmiddel bij de advisering en het risicogesprek met burgers, instellingen en bedrijven;
- een bijdrage geleverd aan de uitvoering van het programma 'Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing';
- verder gebouwd aan goede samenwerkingsrelaties met onze 22 gemeenten, de omgevingsdiensten, GGD en Oost-5 en gewerkt aan nieuwe allianties om daarmee een basis te leggen voor integrale veiligheidsadvisering (o.a. gezondheid-, water-, milieu-, evenementen- en brandveiligheid) aan gemeenten.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Voorbereiding Omgevingswet. RCB heeft:

- uitvoering gegeven aan het strategisch opleidingsplan 'vakbekwaam worden en blijven' in relatie tot de Omgevingswet dat doorloopt in 2023.
- Het Project Implementatie Omgevingswet succesvol afgerond en hierdoor randvoorwaarden georganiseerd voor het moment dat de Omgevingswet van kracht wordt.

b. Vakbekwaamheid multi. RCB heeft:

- de netcentrische werkwijze in de crisisorganisatie onderhouden door middel van multidisciplinaire opleidingen, trainingen en oefeningen (GBT, ROT, COPI en de systeemtoets);
- nieuwe wethouders getraind in hun (mogelijke) rol in de crisisorganisatie;
- geleerd van oefeningen en inzetten;
- het instellen van de expertteams voor en door Bevolkingszorg ondersteund. De eerste fase is van start gegaan en de tweede en derde fase zijn voorbereid en worden in 2023 operationeel.

3. Sterke informatiepositie

a. Inzicht in regionaal risicobeeld. RCB heeft:

- gegevens verzameld, gekoppeld, geanalyseerd en beoordeeld t.b.v. het brandweer- en regionaal risicoprofiel, gewerkt aan (en met) een dynamisch, periodiek herijkt brandweer- en regionaal risicoprofiel;
- gewerkt aan de implementatie van een nieuw procesbeheersysteem (zaaksysteem). In overleg met de leverancier is vastgesteld dat dit voor beide zijden niet het gewenste resultaat oplevert. De samenwerking is in goed overleg stopgezet. Voor de werkprocessen heeft VNOG een tijdelijke oplossing gevonden; een nieuwe aanbesteding voor een zaaksysteem wordt voorbereid. Aansluiting op het DSO wordt, indien nodig (afhankelijk van daadwerkelijke inwerkingtreding Omgevingswet), handmatig vormgegeven tot die tijd;
- gewerkt aan en werkervaring opgedaan met een eerste versie van het samenwerkingsplatform VICC (Veiligheid Informatie en Coördinatiecentrum). Het VICC presenteert in één oogopslag de geduide situatie in VNOG ten aanzien van de risico's uit ons risicoprofiel, zowel in de koude, lauwe en warme fase;
- gewerkt aan de ontwikkeling van een informatieplatform RISQ. In het project zijn de analyse- en ontwikkelfase doorlopen. In het komende jaar volgt een pilot met een online platform dat reeds in andere veiligheidsregio's in gebruik is;
- een nieuw functioneel ontwerp gerealiseerd voor de Risico Analyse Monitor, passend bij de inhoudelijke update en gericht op klantvriendelijk gebruik;
- ervaring opgedaan met het ontwikkelen en beheren van dashboards om de informatiepositie te versterken waaronder het dashboard rondom de opvang Oekraïne/vluchtelingen en een dashboard hitte & droogte.

b. Informatiegestuurd werken. RCB heeft:

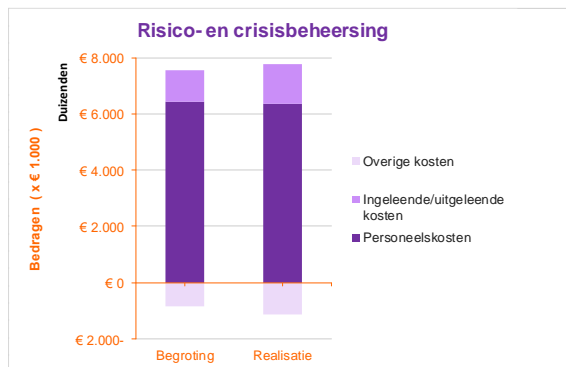
- gerealiseerd dat object- en omgevingsinformatie vanuit verschillende databronnen eenduidig en tijdig bij operationele eenheden gebruikt wordt en gebruikt dit ook in de advisering;
- gezorgd dat dienstdoende informatiemangers de risico's en dreigingen continu monitoren en dynamisch beschikbaar stellen aan de operationele organisatie (inclusief de netwerkpartners);
- regionale pools onderhouden voor operationele informatievoorziening (informatiemangers, informatie coördinatoren en plotters) en de faciliteiten die hiervoor nodig zijn;
- vastgestelde operationele informatie voor alle crisisfunctionarissen digitaal beschikbaar gesteld via de in 2022 ontwikkelde bibliotheek 'Operationele informatie';
- de contacten met de crisispartners verder versterkt door middel van jaargesprekken.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Baten	333.000	2.117.000	2.118.200	1.200
	Lasten	7.013.200	9.577.200	9.264.366	312.833
	Saldo	-6.680.200	-7.460.200	-7.146.166	-314.033
Totaal saldo baten en lasten		-6.680.200	-7.460.200	-7.146.166	-314.033
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Onttrekkingen	153.000	759.500	541.573	-217.927
	Toevoegingen			15.384	-15.384
	Saldo	153.000	759.500	526.189	233.311
Saldo reserves		153.000	759.500	526.189	233.311
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-6.527.200	-6.700.700	-6.619.978	-80.722
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 2. Brandweezorg

Programmahouder: dhr. M. Boumans

Welke Opgaven voert Brandweezorg primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. Beperken en bestrijden

- Alle 56 posten zijn volgens de paraatheidsregeling paraat. Brandweezorg heeft:
 - incidenten bestreden en hulp geboden, altijd als er een beroep op ons werd gedaan;
 - project Crossfire opgestart (voor internationale samenwerking);
 - korpsavonden/ middagen gehouden (boeien en (ver)binden);
 - aanzet gedaan voor een leiderschapstraject (postcommandant van de toekomst);
 - Grootschalig Watervoorziening (GWV) geïmplementeerd;
 - planbureau opgestart en planprogramma ingericht waardoor totaaloverzicht van alle activiteiten van Vakbekwaamheid binnen Brandweezorg beschikbaar is.
- Materieel en materiaal is 24/7 beschikbaar geweest voor uitruk en vakbekwaam worden en blijven, dit conform het dekkings- en spreidingsplan. Er kan doeltreffend en veilig mee worden gewerkt. Brandweezorg heeft:
 - een leverancier geselecteerd voor de levering van blusvoertuigen;
 - materieel afgevoerd en verplaatst op basis van het Materieel Spreidingsplan (MSP);
 - aantal dienstbussen en dienstvoertuigen vervangen;
 - eerste pas-sessie gehouden voor nieuwe operationele kleding.

2. Vakbekwaam en deskundig

- Het personeel is opgeleid en geoefend middels:
 - (door)ontwikkeling van de OVD-en en overige Brandweer piketfunctionarissen;
 - beter borgen van leren van incidenten;
 - twee brandweerposten opgeleid voor het uitrukken met een TS-FLEX waardoor de post niet structureel buiten dienst moet;
 - uniforme middelen Vakbekwaamheid ter ondersteuning van de brandweerposten.
- Brandweezorg heeft voorzien in adequate nazorg.
- Brandweezorg heeft de vijf jeugdgroepen van de Jeugdbrandweer VNOG ondersteund.

3. Sterke informatiepositie.

- Voor het versterken van de informatiepositie is/zijn:
 - verschillende dashboards beschikbaar;
 - actuele KVT (kazerne volgorde tabel) beschikbaar;
 - aanbesteding gestart voor dynamisch alarmeren;
 - VNOG landelijk meer op de kaart gezet;
 - op een juiste en tijdige manier operationele informatie gedeeld;
 - informatie uit brandonderzoek aangedragen voor risicobewustwording, ter bevordering van het lerend vermogen en verdere data-analyse.
- Brandweezorg is betrokken geweest bij de vorming van de nieuwe meldkamer.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Beperken en bestrijden

- Voor de paraatheid heeft Brandweezorg:

- Postcommandanten gemonitord en met hen afgestemd;
- Voor project Crossfire een werkgroep en stuurgroep ingesteld en uitkomsten gedeeld. Hierbij zijn posten, medewerkers VNOG, leiding en bestuurders betrokken. Met bestuurders is afstemming georganiseerd;
- Voor GWV een intern opleidingstraject opgestart en daar waar geïmplementeerd ook afgerond.
- Voor de beschikbaarheid van materieel en materiaal is:
 - veel energie gestoken in de planning en voortgang na de aanbestedingen voor het project vervanging blusvoertuigen. Dit moet er toe leiden dat de afname en oplevering aan de posten vloeiend verloopt;
 - gestart met de gedeeltelijke vervanging van de inventaris van bestaande blusvoertuigen en het in kaart brengen van de effecten voor M&L hiervan en van vervanging voertuigen;
 - ondersteuning geleverd bij de implementatie van O-bundels in de vorm van verplaatsing en reiniging van instructie materialen.

2. Vakbekwaam en deskundig

- Opgeleid en geoefend personeel. De afdeling Brandweezorg heeft:
 - de OvD-en bijgeschoold in situationele commandovoering en diverse bijscholingsmomenten georganiseerd voor de overige Brandweer piketfunctionarissen;
 - diverse webinars en leertafels gehouden met als doel het leren van incidenten waarbij de successen zijn gedeeld en de ontwikkelpunten benoemd;
 - opleidingsprogramma, filmpjes en ondersteunende materialen gemaakt voor de interne leergang TS-FLEX;
 - een SharePoint omgeving voor vakbekwaamheid ontwikkeld ter ondersteuning van de brandweerposten;
 - planprogramma ingericht en gevuld, zodat er een totaaloverzicht is van de vakbekwaamheidsactiviteiten binnen Brandweezorg;
 - diverse trainingen (waarnemen, beoordelen, enceneren, basisinstructeur en oefenleider) ingekocht en uitgerold ter ondersteuning van de brandweerposten.
- Voor nazorg diverse 1^e lijns bijeenkomsten, partneravonden en postavonden BOT (bedrijfs-opvangteam) georganiseerd.

3. Sterke informatiepositie.

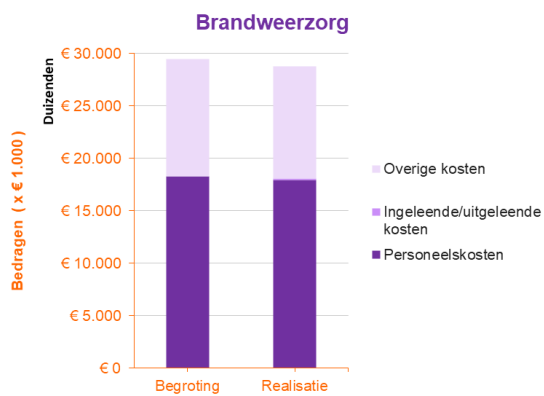
- Om de informatiepositie te versterken heeft Brandweezorg:
 - dashboards ontwikkeld die inzicht geven in incidenten, uitrukken en vakbekwaamheid en aansluiten bij de diverse indicatoren voor brandweezorg/bestuur;
 - update KVT doorgevoerd;
 - marktverkenning uitgevoerd voor wensen en eisen als het gaat om dynamisch alarmeren en de toekomstige ontwikkelingen. Vanuit de marktverkenning zijn documenten gemaakt voor de opstart van de aanbesteding in 2023;
 - diverse processen en protocollen geactualiseerd en aangepast naar aanleiding van nieuwe inzichten en ontwikkelingen;
 - op diverse onderwerpen samenwerking (op)gezocht met omliggende regio's;
 - in diverse landelijke vakraden zitting genomen voor een betere positionering van VNOG;
 - de briefingapp uitgerold voor operationele functionarissen waarin we belangrijke operationele informatie delen;
 - gewerkt aan het verdergaand positioneren van TBO (Team Brandonderzoek).

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
2.0 Brandweezorg	Baten	14.000	191.000	206.209	15.209
	Lasten	29.613.010	30.240.210	28.324.270	1.915.940
	Saldo	-29.599.010	-30.049.210	-28.118.061	-1.931.149
Totaal saldo baten en lasten		-29.599.010	-30.049.210	-28.118.061	-1.931.149
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
2.0 Brandweezorg	Onttrekkingen		616.400	742.166	125.766
	Toevoegingen			1.292.394	-1.292.394
	Saldo		616.400	-550.228	1.166.628
Saldo reserves			616.400	-550.228	1.166.628
			<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-29.599.010	-29.432.810	-28.668.289	-764.521
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: **3. Geneeskundige Hulpverlenings-Organisatie in de Regio (GHOR)**

Programmahouder: mevr. M. Besselink

Welke Opgaven voert de GHOR primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De GHOR heeft zoveel mogelijk slachtoffers voorkomen en indien er toch slachtoffers waren, hen geneeskundige en psychosociale laten bieden;
- De GHOR heeft voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- De GHOR heeft in 2022 het regionaal zorgrisicoprofiel voorbereid. De oplevering hiervan vindt plaats in 2023.

2. Vakbekwaam en deskundig

- De GHOR heeft een beperkte groep, goed opgeleide en geoefende, operationele functionarissen beschikbaar die samenwerken met de netwerkpartners.

3. Sterke informatiepositie

- De GHOR heeft het informatiegestuurd werken in de witte kolom ingevuld;
- De GHOR is gestart met de opbouw en inrichting van een voorziening waarmee permanente monitoring van het geneeskundig beeld en van de actuele beschikbaarheid van acute zorg mogelijk wordt.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Voorkomen, beperken en bestrijden

- Voorkomen slachtoffers/bieden van zorg. De GHOR heeft:
 - voorzien in een flexibele operationele organisatie (24/7);
 - samengewerkt met zorgorganisaties en multidisciplinaire partners;
 - haar netwerkpositie en kennis van de geneeskundige keten- en zorgpartners optimaal benut;
 - regelmatig deelgenomen aan drie Regionaal Overleggen Acute Zorg (ROAZ) en landelijke overlegvormen van GGD-GHOR-nl en de Corona Project Organisatie;
 - Taskforce Zorgcontinuïteit VNOG gefaciliteerd en in juni tot een einde gebracht;
 - Vijf subregionale zorgketen overleggen gestimuleerd en ondersteund;
- Advisering. De GHOR heeft geadviseerd:
 - bij (grote) evenementen over omgevingsveiligheid en zorgcontinuïteit met in achtneming van de geldende COVID richtlijnen;
 - bij vaccinatielocaties en tijdelijke zorglocaties over veiligheid en continuïteit;
 - op zeven vormen van disbalans om zorgcontinuïteit te waarborgen voor de individuele zorginstelling.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- Afgelopen jaar zijn de regionale risico's voor de witte kolom onderzocht. Dit resulteerde in het Zorgrisicoprofiel dat inmiddels is opgeleverd aan de partners.

- De GHOR neemt deel aan het programmateam ‘Zelfredzaam & Risicobewust’ van VNOG.

2. Vakbekwaam en deskundig

- In verband met Covid-19 kon een gedeelte van het opleidings- en trainingsprogramma niet worden uitgevoerd. Dit is in april weer opgestart.
- De GHOR heeft in multi-setting met kolomparkers deelgenomen aan opleidings- en trainingsactiviteiten.

3. Sterke informatiepositie

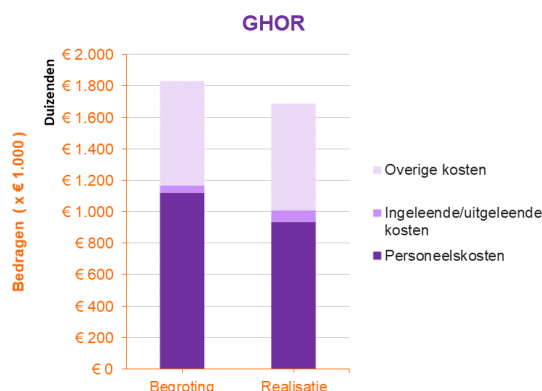
- Informatiegestuurd werken witte kolom.
 - De GHOR volgt de positionering en inrichting van de witte meldkamer(s) in de Landelijke Meldkamer op de voet, vanwege de invloed daarvan op de aansturing, opschaling en informatievoorziening binnen de witte kolom.
 - De GHOR heeft een voorziening ingericht voor capaciteitsmonitoring in de cure en care.
 - Daarnaast zijn de bestaande dashboards doorontwikkeld.
 - Er heeft bij de ketenpartners een inventarisatie plaatsgevonden van de knelpunten die van invloed zijn op de doorontwikkeling van informatiegestuurd werken.
- Starten met inrichting voorziening.
 - Implementatie Toekomstvisie: de GHOR heeft deelgenomen aan ontwikkeltrajecten binnen drie ROAZ-regio's op het gebied van capaciteitsmonitoring.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
3.0 GHOR	Baten	48.000	48.000	30.519	-17.481
	Lasten	1.814.000	1.899.600	1.739.044	160.556
	Saldo	-1.766.000	-1.851.600	-1.708.525	-143.075
Totaal saldo baten en lasten		-1.766.000	-1.851.600	-1.708.525	-143.075
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
3.0 GHOR	Onttrekkingen		21.000	21.000	0
	Toevoegingen				
	Saldo		21.000	21.000	0
Saldo reserves			21.000	21.000	0
			<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	
Resultaat		-1.766.000	-1.830.600	-1.687.525	-143.075
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 4. Meldkamer Oost-Nederland, kolom brandweer

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MON primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. Voorkomen en beperken

- De Meldkamer Oost-Nederland (MON) heeft in de eerste helft van het jaar een bijdrage geleverd aan de instandhouding van het regionaal brandmeldsysteem (RBS). Deze taken zijn overgedragen aan het bureau RBS. De MON heeft uitvoering gegeven aan het TOOM beleid van de VNOG waardoor er sprake is geweest van terugdringen van het aantal nodeloze automatische alarmeringen.

0. Bestrijden en 3. Sterke informatiepositie

- De MON heeft meldingen efficiënt uitgevraagd en heeft zo snel mogelijk voorzien in de opstart van een adequaat optreden.
- De MON heeft gezorgd voor alarmering van de juiste personen en eenheden; voor informatievoorziening aan de eenheden; voor juiste opschaling en regie gevoerd over de verbindingen.

2. Vakbekwaam en deskundig

- De MON heeft gewerkt aan het vergroten van de kennis en vaardigheden van de centralisten.

Overig

- De MON heeft een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de nieuwe meldkamer.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Voorkomen en beperken

- Bij een automatisch alarm heeft de MON (bij daarvoor van tevoren bepaalde abonnees) eerst de melding geverifieerd door middel van contrabellen.
- De MON heeft tot medio 2022 nevenwerkzaamheden uitgevoerd voor het openbaar brandmeldsysteem (o.a. acteerde MON op storingen en behandelde verzoeken tot testen van installaties).

0. Bestrijden

- De MON heeft alle (acute) hulpvragen van burgers aangenomen (brandweezorg en grootschalige incidenten) en de hulpvragen behandeld en gecoördineerd.
- Op basis van uitvraag heeft de MON een hulpvraag effectief geclassificeerd en gezorgd voor een vakkundige, snelle en juiste alarmering van brandweereenheden.

0. Bestrijden en 3. Sterke informatiepositie

- De brandweereenheden zijn door de centralist van de MON begeleid bij de inzet.
- De centralist heeft gezorgd voor eerste beeldvorming op basis van de beschikbare informatie.
- De MON heeft een faciliterende functie uitgevoerd voor de eenheden op straat.
- De MON heeft daarbij een lifeline- en vraagbaakfunctie voor de hulpverleners gehad, daarom is de MON altijd bereikbaar geweest en heeft mee- en vooruitgedacht.
- De MON heeft gefungeerd als knooppunt van informatiestromen.
- De centralist heeft bij opschaling gezorgd voor het alarmeren van grootschalig optreden, de hoofdstructuur en andere instanties.

- Een aantal van de centralisten van de MON heeft een extra taak als calamiteitencoördinator (CaCo) op de meldkamer. Bij grotere (GRIP) incidenten heeft de CaCO gecoördineerd tussen de drie disciplines en gezorgd voor het eerste meldkamerbeeld. Dit is aangeboden aan de sleutel-functionarissen in de hoofdstructuur van crisisbeheersing en rampenbestrijding.

2. Vakbekwaam en deskundig

- De MON heeft haar centralisten geoefend in hun vaardigheden als centralist.
- De MON heeft samen met de ketenpartners geoefend, waarbij de samenwerking tussen de meldkamer en het veld is beoefend.

Overig: Goede totstandkoming Landelijke Meldkamer

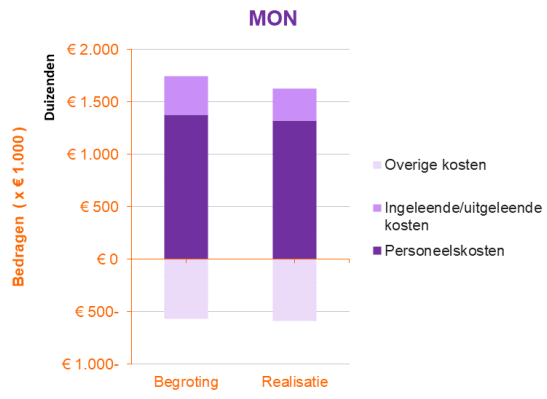
- Er is gewerkt aan de vormgeving en inrichting van de nieuw te vormen meldkamer in Oost-Nederland (MKON) voor vijf veiligheidsregio's, onderdeel van de Landelijke Meldkamer Samenwerking. Als één van de partners neemt de MON deel aan dit proces en brengt arbeidscapaciteit in. In de nieuwe meldkamer worden de huidige meldkamers in de provincies Gelderland en Overijssel samengevoegd tot één. Deze wordt gevestigd in Apeldoorn. De nieuwbouw is in 2022 opgeleverd. In maart 2023 wordt de MKON operationeel.
- Het algemeen bestuur van de VNOG had eerder al besloten te voldoen aan het verzoek van de andere vier veiligheidsregio's om, onder voorwaarden en op basis van de geformuleerde uitgangspunten, het centrale werkgeverschap op zich te nemen voor het meldkamerpersoneel dat bij de MKON de gezamenlijke meldkamerfunctie voor brandweer en multidisciplinaire samenwerking invult en ondersteunt (het onderdeel MKBM (Meldkamer Brandweer-Multi) van de MKON). De organisatie-inrichting van de MKON-MKBM en de overgang van de medewerkers naar VNOG is vastgesteld en voorbereid, waaronder, na een proces met de BOR en het BGO, het Organisatieplan, het Sociaal Plan, het definitieve plaatsingsplan en de roosterafspraken.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De MON levert voor een paar indicatoren informatie aan. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
4.0 MON	Baten	580.000	705.000	710.677	5.677
	Lasten	1.635.000	1.880.300	1.746.777	133.523
	Saldo	-1.055.000	-1.175.300	-1.036.100	-139.200
Totaal saldo baten en lasten		-1.055.000	-1.175.300	-1.036.100	-139.200
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
4.0 MON	Onttrekkingen				
	Toevoegingen				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		-1.055.000	-1.175.300	-1.036.100	-139.200
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 5. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Welke Opgaven voert Bedrijfsvoering primair uit?

3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

Wat hebben we bereikt?

3. Sterke informatiepositie

- Een goede informatiepositie van alle stakeholders (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

- a. Een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding.
- b. Optimale facilitering van organisatie en medewerkers op gebied van huisvesting, services en projecten.
- c. Onze mensen richting, ruimte, vertrouwen geven om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen, die burgers, bestuur en partners van de VNOG vragen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

3. Sterke informatiepositie. De afdeling Bedrijfsvoering (BV):

- heeft gewerkt aan verdere versterking van de informatievoorziening. Er is ruim ingezet op Informatiemanagement en de ontwikkeling van dashboards en Business Intelligence.
- heeft veel energie gestoken in het versnellingsprogramma voor Informatiebeveiliging en Privacy. We liggen op het door het bestuur vastgestelde schema.
- heeft de informatiebeveiliging ingericht volgens de standaarden van de BIO.
 - De inrichting van een Twin-Datacenter waarbij data op twee plaatsen staat, zodat bij uitval bedrijfscontinuïteit gegarandeerd is en een onafhankelijke dark-fiber verbinding, loopt nog. Afronding zal in 2023 plaats vinden
 - De implementatie van IAM tooling (Identity Acces Management) en RBAC tooling (Role-based access control, waarmee individuen uitsluitend rechten krijgen op basis van hun rol) loopt vertraging op door onder meer internationale leveringsproblemen. Afronding staat voor de 1^e helft 2023.
 - Door vaststelling van de Capstone Methodiek is het voortaan mogelijk om ook e-mails te bewaren binnen de daar aan gestelde eisen vanuit de archiefwet.
- heeft bijgedragen aan de integraliteit en kwaliteit van beleids- en bestuursvoorstellen;
- heeft de raadsbetrokkenheid verder versterkt (bijeenkomsten voor (nieuwe) raadsleden (raads-events) zijn georganiseerd);
- zorgde voor (juridische) advisering;
- coördineerde en verzorgde 24/7 de in- en externe communicatie (ten aanzien van de reguliere activiteiten van de VNOG en bij incidenten, rampen, crises);
- ontwikkelde en beheerde content en communicatiemiddelen en waakte over uitstraling, huisstijl en relevantie van boodschappen voor de diverse stakeholders en doelgroepen;
- heeft de nieuwe website en nieuwe (digitale) communicatiemiddelen ontwikkeld en online gebracht, zoals een digitaal magazine dat voor meerdere doeleinden ingezet kan worden;
- heeft deelgenomen aan regionale en landelijke netwerken om te investeren in kennis en contacten;
- heeft toezicht gehouden op-, geadviseerd over- en verzorgde de privacy en security (gegevensbescherming en informatiebeveiliging).

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers.

a. Een solide financiële positie & control. De afdeling BV:

- zorgde voor de financiële-, contracten- en polis-administratie en adviseerde over financiën, verzekeringen, inkoop & aanbesteden en coördineerde het risicomangement;
- droeg zorg voor transparante en tijdige bestuurlijke informatievoorziening;
- organiseerde en coördineerde de P&C cyclus en de totstandkoming van kadernota, meerjarenbegroting, halfjaarrapportage en jaarstukken (-verslag en -rekening);
- stelde een intern beheersingsplan op en versterkte de uitvoering van verbijzonderde interne controle, onder meer in het kader van de komende rechtmatigheidsverklaring, die het DB vanaf boekjaar 2023 zelf moet afgeven;
- onderhield contact met de accountant.

b. Optimale facilitering van de organisatie en de medewerkers. De afdeling BV:

- beheerde de locaties vanuit de gebruikersrol;
- heeft gewerkt aan de invoering van een uniform toegangsbeheer;
- optimaliseerde de werklocaties passend bij het nieuwe werken;
- begeleidde het traject om te komen tot een demarcatie tussen gemeenten en VNOG (zie paragraaf 4.5.);
- optimaliseerde training- en oefenlocaties in afstemming met afdeling Brandweezorg;
- is gestart met het project dat moet leiden tot een nieuw facilitair management systeem;
- leverde input (t.b.v. PvE's, etc.) aan de gemeenten en adviseerde ten aanzien van nieuw- en verbouwprojecten van brandweerkazernes.

c. Onze mensen richting, ruimte en vertrouwen geven om zich te ontwikkelen. De afdeling BV:

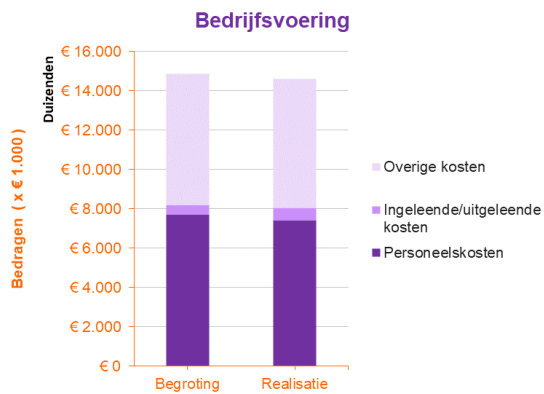
- verzorgde de ondersteunende werkzaamheden voor personeelszorg, en -administratie.
- Implementatie Toekomstvisie. De afdeling BV:
 - heeft HRM verder professioneel doorontwikkeld;
 - heeft verder ingezet op e-HRM, dat bijdraagt aan meer efficiency en kwaliteit in de interne werkprocessen HRM, het gebruiksgemak en de registratie en rapportage van/over personele gegevens/data en de formatie;
 - faciliteerde het eigen regie-schap van medewerkers op vitaliteit, loopbaan en mobiliteit in het kader van 'werken aan duurzame inzetbaarheid';
 - heeft de HR-werkplaats verder vormgegeven;
 - faciliteerde, adviseerde en ondersteunde het (lijn)management bij het organisch veranderproces 'de Expeditie' (organisatieontwikkeling), dat in juni formeel werd afgesloten.
- faciliteerde programma's voor vrijwilligers, samen met Brandweezorg;
- faciliteerde het Arbo beleid, mede op basis van de RI&E.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
6.0 Bedrijfsvoering	Baten	5.000	67.500	71.259	3.759
	Lasten	13.382.870	15.875.920	14.933.046	942.874
	Saldo	-13.377.870	-15.808.420	-14.861.787	-946.633
Totaal saldo baten en lasten		-13.377.870	-15.808.420	-14.861.787	-946.633
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
6.0 Bedrijfsvoering	Onttrekkingen	245.000	1.294.000	918.214	-375.786
	Toevoegingen		346.000	648.811	-302.811
	Saldo	245.000	948.000	269.404	678.596
Saldo reserves		245.000	948.000	269.404	678.596
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-13.132.870	-14.860.420	-14.592.383	-268.037
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 6. Directie, Control en Staf

Programmahouder: dhr. A.J.M. Heerts

Welke Opgaven voeren Directie, Control en Staf primair uit?

Directie, Control en Staf zijn verantwoordelijk voor alle Opgaven van VNOG en dragen zorg voor de ondersteuning van bestuur, directie en management. Dit betreft met name strategisch beleidsadvies, controle op het proces van planning en control, kwaliteit van besluitvorming en advisering over interne en externe communicatie.

Wat hebben we bereikt?

Opgaven 0. t/m 4. (alle opgaven)

- Het behalen, behouden en monitoren van het in de Toekomstvisie-Opdrachten vastgestelde dienstverleningsniveau binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.
 - Ondanks technologische, economische en demografische veranderingen, is voortgang geboekt in het realiseren van de Opdrachten uit de Toekomstvisie, zie ook paragraaf 4.8.
- Het informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie.
 - Een tweetal voorlichtingsmomenten zijn gegeven voor raadsleden (raadsevents). Hierin zijn actuele thema's die spelen bij VNOG via inspiratiesessies toegelicht.
 - Er is continue aandacht voor de kwaliteit van advisering over diverse onderwerpen aan directie en bestuur.
- In control blijven stimuleren door middel van visitaties, uitvoeren van audits, toetsen van voorstellen resp. besluiten op uitvoerbaarheid, resp. uitvoering en adviseren van directie en bestuur.
 - De Planning & Control cyclus is efficiënter ingericht, waarbij de Eerste en Tweede Financiële Verkenning zijn vervangen door een uitgebreide Halfjaarrapportage.
 - Een nieuwe prestatiekaart 2023 is uitgewerkt, waarin de door het AB gedane richtinggevendende uitspraken alsook de voorzet voor de prestatie-indicatoren zijn meegenomen.
 - De organisatie is in control en houdt aandacht voor ontwikkelingen op dit vlak. Waar mogelijk worden verbeterlagen geïmplementeerd, onder meer op basis van aanbevelingen van de accountant.
 - De interne beheersing is verder ingericht.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Directie:

- heeft gestuurd op de realisatie van de Toekomstvisie-Opdrachten;
 - Meer Opdrachten uit de Toekomstvisie zijn afgerond en op lopende Opdrachten is voortgang gerealiseerd (zie paragraaf 4.8.).
- heeft gestuurd op de ontwikkeling van de organisatie door middel van een organische veranderingaanpak, genaamd 'de Expeditie';
 - Het organisch verandertraject is formeel afgerond; het organisch veranderen blijft leidend in de organisatieontwikkeling;
 - Een derde (en tevens laatste) groep 'Professionals van de Toekomst' is gestart.
- heeft gezorgd voor het behoud van vertrouwen en het afstemmen van verwachtingen tussen de medewerkers, posten, het managementteam en het bestuur, door:
 - periodiek overleg tussen directeur en bestuurders;
 - periodiek overleg tussen programmahouder en afdelingshoofd;
 - frequent overleg tussen management en teamleiders en teamleiders en medewerkers;
 - veelvuldig en open overleg tussen directeur en Ondernemingsraad;
 - doorontwikkeling van werkprocessen;
 - transparante besluitvorming.

- heeft de beheersing en (bij)sturing hierop gemonitord:
 - o inhoudelijke beheersing door bewaking van het dienstverleningsniveau;
 - o financiële beheersing door monitoring van de planning en control cyclus;
 - o personele beheersing door het nemen van uitvoeringsbesluiten over de formatie, de vaststelling van het functie-formatieplan, monitoring van het personeelsbestand en de sturing op bovenformatieve medewerkers;
 - o Het Organisatieplan is vastgesteld, alsmede diverse bijbehorende regelingen, zoals de Organisatieregeling, de Budgethoudersregeling en de Mandaatregeling.
- heeft sterke relaties met de multidisciplinaire partners, buurregio's en internationale samenwerkingsverbanden van de veiligheidsregio gebouwd en behouden:
 - o de samenwerking met de GGD rondom de GHOR is versterkt;
 - o de samenwerking op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding tussen VNOG, Veiligheidsregio Twente en de Duitse Kreis Borken is vernieuwd.

Control:

- Heeft haar stuur- en verantwoordingsinformatie verder geoptimaliseerd;
 - o Een prestatiekaart ontwikkeld waarbij wordt aangesloten bij de door het bestuur gevraagde prestatie-indicatoren;
 - o Het risicomanagement geïntegreerd in de (tussentijdse) verslaglegging.
- Heeft een eerste aanzet gemaakt voor de in 2023 verder door te ontwikkelen aanscherping van de interne beheersing.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
5.0 Directie en control	Baten	0	252.800	455.778	202.978
	Lasten	798.000	1.190.600	1.313.911	-123.311
	Saldo	-798.000	-937.800	-858.133	-79.667
Totaal saldo baten en lasten		-798.000	-937.800	-858.133	-79.667
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
5.0 Directie en control	Onttrekkingen				
	Toevoegingen				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		-798.000	-937.800	-858.133	-79.667
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

In het kader van begrotingsrechtmatigheid dient nog vermeld te worden te worden dat de lasten op dit programma hoger zijn dan begroot. Deze lasten worden echter gedekt door hogere direct gerelateerde baten binnen het programma waardoor er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

Programma: 7. Algemene dekkingsmiddelen

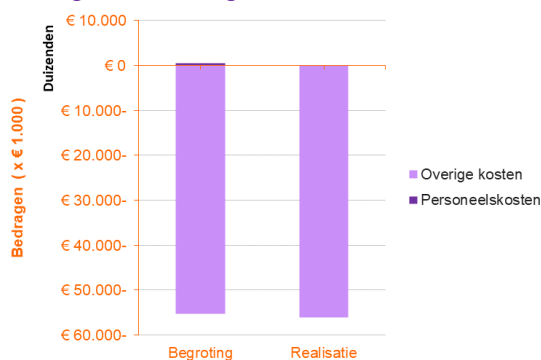
Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

In dit programma zijn de inkomsten verantwoord van de gemeentelijke bijdragen die zijn bepaald bij de vaststelling van de VNOG begroting 2022 en de rijksbijdrage met betrekking tot de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR). De algemene dekkingsmiddelen betreffen middelen die beschikbaar zijn ter dekking van de uitgaven op de andere programma's. Dit programma kent derhalve niet een op zichzelf staand doel.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	56.350.000	56.776.620	56.705.015	-71.605
	Lasten	3.416.920	2.282.930	1.176.819	1.106.111
	Saldo	52.933.080	54.493.690	55.528.196	-1.034.506
Totaal saldo baten en lasten		52.933.080	54.493.690	55.528.196	-1.034.506
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Onttrekkingen		598.940	598.940	0
	Toevoegingen	55.000	155.000	155.000	0
	Saldo	-55.000	443.940	443.940	0
Saldo reserves		-55.000	443.940	443.940	0
		<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	
Resultaat		52.878.080	54.937.630	55.972.136	-1.034.506
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Programma: 8. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Programma 8 betreft de drie kazernes in eigendom van de VNOG (Apeldoorn-Saba, Doetinchem, Harderwijk) en de specifieke verrekeningen ten aanzien van kazernes met Apeldoorn, Zutphen en Epe. Daarnaast is ook de afwikkeling van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem in dit programma opgenomen. Dit programma wordt één op één met de desbetreffende gemeenten verrekend en heeft geen invloed op het resultaat van VNOG.

Beleidsdoelen: Wat hebben we bereikt?

1. Kazernes

- Goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en er werkzaamheden kunnen worden verricht.

2. Overgangsrecht

- Een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht.

Activiteiten: Wat hebben we ervoor gedaan?

1. Kazernes

- De afdeling Bedrijfsvoering heeft via het team VSP gezorgd voor (coördinatie van) het onderhoud en de facilitaire diensten voor deze kazernes en voor de verrekening van de kosten.
- De afdeling Bedrijfsvoering heeft het proces voorbereid van de terug overdracht van de kazernes Harderwijk en Doetinchem naar de respectievelijke gemeenten. Deze overdracht zal in 2023 plaats vinden.

2. FLO Overgangsrecht

- VNOG heeft gezorgd voor de juiste uitvoering en voor de verrekening van de kosten.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten	3.239.000	3.177.000	3.369.132	192.132
	Lasten	3.239.000	3.177.000	3.369.132	-192.132
	Saldo	0	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten		0	0	0	0
Mutaties reserves					
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Onttrekkingen				
	Toevoegingen				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		0	0	0	0

In het kader van begrotingsrechtmatigheid dient nog vermeld te worden te worden dat de lasten op dit programma hoger zijn dan begroot. Deze lasten worden echter gedekt door hogere direct gerelateerde baten binnen het programma waardoor er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheid.

4. Paragrafen

4.1. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. In 2022 is het risicomanagement binnen de VNOG uitgevoerd als onderdeel van de P&C cyclus. In deze paragraaf wordt het beleid voor het risicomanagement en het benodigde weerstandsvermogen samengevat. Verder worden de bevindingen van het in 2022 uitgevoerde risicomanagement geduid ten opzichte van de eerder in de begroting 2022 genoemde risico's.

Risicomanagement

De vastgestelde hoofdlijnen van het beleid t.a.v. het risicomanagement zijn:

- het wettelijk kader voor risicobeheersing uit artikel 9 en 13 van het Besluit Begroting en Verantwoordings (BBV) betreffende de vereiste paragrafen in de begroting en rekening;
- het treffen van beheersingsmaatregelen door de VNOG ter vermindering en vermindering van risico's en het voorbereid zijn op de mogelijke (financiële) gevolgen van risico's binnen de bedrijfsvoering, die het realiseren van de doelstellingen kunnen verstoren;
- het uitvoeren van die maatregelen; het beheersen ervan en het rapporteren erover in de P&C stukken;
- het kwantificeren van de risico's in een 5-tal kans percentages t.w.: 10%, 30%, 50%, 70% en 90%; waarbij bij een kans van 90% dat het risico zich kan voordoen, wordt overwogen om de begroting daarop aan te passen;
- het voor maximaal 3 jaar bepalen van de voor de maatregelen benodigde financiële middelen, zijnde de benodigde weerstandscapaciteit voor structurele risico's, door vermenigvuldiging met de genoemde percentages die de kans op het risico weergeven.

De binnen VNOG vastgestelde aanpak heeft als doel om de geïnventariseerde risico's te volgen en te bewaken en ook om nieuwe risico's te onderkennen en vast te stellen. De getroffen maatregelen zijn gericht op het beperken, overdragen, vermijden en/of mogelijk accepteren van de gesignaleerde risico's.

De taken die in het kader van het risicomanagement worden uitgevoerd volgen de P&C-cyclus en hebben betrekking op:

- een marginale toetsing van de geïnventariseerde risico's en maatregelen (t.o.v. de kadernota) en een verantwoording over de uitvoering van de maatregelen, vergeleken met de risico's en beheersmaatregelen opgenomen in de begroting van betreffend jaar, *in het begin van het jaar*, in resp. de begroting en jaarrekening;
- de bewaking, *lopende het jaar*, op de uitvoering/herziening van genoemde maatregelen en de rapportage daaromtrent in de tussentijdse verslaglegging;
- het in beeld brengen van mogelijke nieuwe risico's en maatregelen en de toetsing van bestaande risico's t.b.v. de kadernota (in 2022: Kadernota 2024-2027) aan het *eind van het jaar*;
- het afstemmen over/ vergelijken met andere veiligheidsregio's ten aanzien van relevante risico's.

Het doel van deze aanpak is om het beoordelen en beheersen van risico's actueel te houden.

Risico-inventarisatie

In de Programmabegroting 2022-2025 is de risico-inventarisatie opgenomen zoals die gecompleteerd beschikbaar is gekomen bij de Kadernota 2022-2025. Het geheel wordt jaarlijks gemanaged zoals hiervoor beschreven. Daarbij is het van belang te beseffen dat het inherent is aan risico's dat het onzeker is of deze plaats zullen vinden. Bij de inventarisatie van risico's en de daarbij gemaakte doorrekeningen, vormen de bestuurlijk vastgestelde beleidsdoelen en normen (waaronder die uit de Toekomstvisie 2020-2026) het uitgangspunt.

Naast corona (COVID-19) speelde in 2022 ook de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne een rol. De beperkingen vanwege de coronacrisis werden door de terugloop van de epidemie vanaf het 2^e kwartaal 2022 gaandeweg opgeheven. Als gevolg daarvan konden binnen VNOG de activiteiten rondom opleiden en oefenen weer worden genormaliseerd in de loop van 2022. De daarmee gepaard gaande kosten zijn in 2022 dan ook weer toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren waarin de beperkingen door corona een grote rol speelden. Voor de vluchtelingen crisis zijn extra mensen en middelen vanuit de crisisorganisatie ingezet. De verwachting is dat de daarbij behorende extra kosten door het Rijk zullen worden vergoed. Een uitgebreidere toelichting van genoemde crises is te vinden in paragraaf 4.4.

Er bestaat een kleine kans dat door de VNOG genomen besluiten in het kader van de handhaving van de COVID-19 maatregelen (GRIP-4) met succes worden aangevochten door bedrijven en instellingen en dat claims toegewezen worden. Dit risico laat zich nog niet kwantificeren.

Inventarisatie

In het kader van de jaarrekening 2022 worden de risico's vergeleken met de eerdere inventarisatie uit de begroting 2022-2025. Daarbij worden de risico's weergegeven met de oorzaken en het daarbij berekende bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit. Het berekende bedrag is tot stand gekomen door rekening te houden met de kans dat het risico zich kan voordoen en het daarbij behorende financiële effect. Voor een deel van de risico's is het nog te niet te zeggen wat de financiële effecten ervan (kunnen) zijn (zie het overzicht 'Risico's jaarrekening 2022 (niet gekwantificeerd)'). Daarnaast verwachten we van risico's die extern worden veroorzaakt dat de mogelijke financiële effecten, generiek zullen worden gecompenseerd. De gevolgen van bovenstaande voor het weerstandsv Vermogen en de benodigde weerstandscapaciteit, komen verderop in deze paragraaf aan de orde.

Een uitgebreider overzicht van de te nemen maatregelen en de bewaking van de opvolging ervan, komen verder aan de orde in de begroting 2024-2027 en daaruit voortvloeiende (P&C) rapportages.

Toelichting uitvoering risicomanagement 2022

Bij de uitvoering van het risicomanagement in 2022 is enerzijds gekeken naar de actuele situatie van risico's welke zich kunnen voordoen binnen en buiten de VNOG. Anderzijds is gestuurd op de te nemen maatregelen om de risico's te beheersen, over te dragen, te vermijden of te accepteren. In de halfjaarrapportage 2022 is een rapportage over de bewaking van de uitvoering van maatregelen opgenomen.

De ontwikkelingen en verschillen t.o.v. de begroting 2022 worden kort nader toegelicht. Twee van de uit de begroting 2022 genoemde risico's komen niet meer voor in de eind 2022 geactualiseerde inventarisatie. Het betreft:

- het gekwantificeerde risico van blijvende kosten multi-opscaling CACO-functie en
- het niet gekwantificeerde risico van extra kosten bij opscaling van de meldkamer.

Zo blijkt dat de opscaling van de CACO-functie inmiddels onderdeel is van de (toekomstige) begroting van de nieuwe meldkamer (Oost 5). Hierdoor is dit risico ten laste van specifiek VNOG komen te

vervallen. Verder wordt ook verwacht dat de benodigde middelen voor frictiekosten, bij de schaalvergroting naar een nieuwe meldkamer, toereikend zijn.

Twee andere risico's die gekwantificeerd stonden begroot zijn onderstaand als niet-kwantificeerbaar gelabeld. De genoemde risico's zijn naar aanleiding van afspraken en maatregelen inmiddels minder een specifiek risico geworden (voor VNOG). Het betreft de risico's die te maken hebben met:

- *de mogelijk gevolgen voor de positie van vrijwilligers als gevolg van Europese regelgeving t.a.v. gelijkshakeling van taken/positie tussen vrijwilligers en beroepspersoneel*; door landelijke afspraken over de differentiatie van de taken van vrijwilligers is er geen sprake meer van gelijkshakeling van werk (deze ontwikkeling veroorzaakt wel een nieuw risico op het (niet meer) in alle opzichten kunnen inzetten van vrijwilligers) en
- *de uitval van faciliteiten op posten als gevolg van het ontbreken van gemeentelijke middelen voor facilitaire zaken*; door ver(der)gaande afspraken met de gemeenten gemaakt in het kader van demarcatie is het risico verkleind (hierbij zal nog duidelijk moeten worden of we alles daarmee voldoende 'onder schot' hebben).

Andersom zijn er twee risico's die als niet-kwantificeerbaar stonden begroot, nu opgenomen als gekwantificeerd. Het betreft de risico's:

- *het risico van het niet matchen tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet*; het bijkomend risico is gekwantificeerd voor het tijdelijk benodigd zijn van extra personeel en
- *het risico van extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie*; extra prijsstijgingen t.a.v. het nog aan te schaffen blusmaterieel kunnen leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve.

Tenslotte is het niet gekwantificeerde risico van het optreden van een mogelijke pandemie breder getrokken naar het risico van het kunnen optreden van verschillende crises. Hierbij valt te denken aan de vluchtelingen crisis waarvan sprake was in 2022. Het risico blijft voornamelijk als niet-kwantificeerbaar aangeduid.

Op grond van het uitgevoerde risicomanagement in 2022 wordt het volgende overzicht 'Risico's jaarrekening 2022' weergegeven.

Risico's jaarrekening 2022 (gekwantificeerd)		
Nr.	Risico's en oorzaken	Weerstands-capaciteit (euro's)
1	Stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS) , risico niet kunnen inpassen medewerkers en (desinvesteringen) materieel i.c.m. het vraagstuk behoud informatiepositie vanuit het brandmeldsysteem.	75.000
2	Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	320.000
3	Schaarste capaciteit repressieve inzet van vrijwilligers brandbestrijding. door groter verloop/uitstroom en schaarste vrijwilligers.	286.000
4	Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding (Arbeidstijden).	15.000
5	Hogere prijzen; boven prijsindex, exploitatie.. Wereldwijde ontwikkelingen (v.a. 2021) van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de grondstof- en materiaalprijzen stijgen.	350.000
6	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. materiële kosten door vertraging vervanging - en/of wijzigingen inzichten vervanging materieel.	113.000

7	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. <i>personele</i> kosten (vergoedingen/opleidingen/trainingen vrijwilligers) als gevolg van voortschrijdende inzichten benodigd aantal vrijwilligers in samenhang met (beschikbare) materieel (vorig punt).	315.000
8	Uitval materieel repressieve inzet brandbestrijding door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.	27.000
9	Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie. Extra prijsstijgingen nog aan te schaffen blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisereserve.	50.000
10	Onvoldoende oefenmogelijkheden Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel. Oefenmogelijkheden beperkt bij niet voldoen vakbekwaamheidspleinen eisen RI&E.	13.000
11	Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties voortvloeiende uit afspraken en (wettelijke) eisen (w.o. RI&E).	42.000
	Kosten (tijdelijke) huisvesting/ faciliteiten kantoorpersoneel.	
12	Onzekerheid kosten overbrugging na vertrek kantoorlocatie Europaweg.	165.000
13	Aanpassingen werkplekfaciliteiten en (meer) thuiswerken (corona).	38.000
14	Hack systemen , verhinderen uitvoering crisis en alle ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door uitval ICT- systemen.	150.000
15	Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers) door onjuiste gegevens, - berekeningen en ontoereikende kennis en controles.	105.000
16	Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen) door onjuist inkoopproces en demarcatie problematiek.	15.000
17	Onvoorzien kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking.	60.000
18	Stijging reële bijdrage aan NIPV door bijv. nieuwe taken.	18.000
19	Stijging financieringskosten bij aantrekken leningen (vreemd vermogen) , door stijging van het rentepercentage.	1.125.000
20	Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)). Processen rond persoonsgerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegevens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	30.000
21	Hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig). Na opzegging door het Witte Kruis van het (doorlopend) contract voor inhuur van OVDG'en ontstaat het risico dat de uitvoering van deze taak door de VNOG zelf, hogere kosten met zich brengt.	188.000
		3.500.000

Risico's jaarrekening 2022 (niet gekwantificeerd)		
Nr.	Risico's en oorzaken	Weerstands-capaciteit (euro's)
1	Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o.relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers). Uitkomst project Taakdifferentiatie: afschaffing consignatie en kazernering vrijwilligers; mogelijke alternatieven (parttime aanstellingen) duurder.	
2	Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding door langer gebruik bestaand materieel.	
3	Onzekerheid toekomstbestendige - en efficiënte uitvoering van repressieve taken bij het niet (tijdig) realiseren samenvoeging/-werking kazernes (Toekomstvisie bouwsteen 31 en 31a). Door onzekerheid uitkomsten onderzoeken samenvoeging/-werking aangegeven regio's, nog geen duidelijkheid over verbeteringen uitvoering repressieve activiteiten.	
4	Crisis (w.o. pandemie) kwantificering c.q. opname in risicoprofiel gevolgen crises, zoals COVID-19.	
5	Uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie. De uitwerking/uitvoering van de demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorzien (financiële) situaties c.q. tegenvallers.	
6	Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS. Bij enkele in gebruik zijnde kazernes en oefenterreinen is mogelijk sprake van PFAS verontreiniging.	

Toelichting

Naast de hiervoor toegelichte verschillen met de begrote risico's worden hieronder een aantal ontwikkelingen in 2022 toegelicht met betrekking tot risico's die in zwaarte en omvang (qua weerstandscapaciteit) zijn gewijzigd en daarnaast de risico's die nieuw zijn waargenomen.

Van de onderstaande risico's is de berekende omvang van de weerstandscapaciteit respectievelijk substantieel verlaagd en verhoogd.

Risico's die zijn verlaagd:

- *het risico van frictiekosten w.o. niet kunnen inpassen medewerkers en (desinvesteringen) materieel, bij het stoppen van het Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS):* dit risico neemt af naarmate de afbouw vordert met de bijbehorende maatregelen en ontwikkelingen t.a.v. het personeel en materieel;
- *het risico op kosten van tijdelijke huisvesting ter overbrugging na vertrek kantoorlocatie Europaweg:* door gemaakte plannen en verkregen zicht op wat benodigd en beschikbaar is qua huisvesting, is dit risico (financieel) afgenomen;
- *het risico op het hacken van systemen, waardoor de uitvoering wordt bedreigd van de crisis- en alle ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door uitval van ICT-systemen:* door de genomen maatregelen rond beveiliging en bewaking is dit risico afgenomen;

Risico's die zijn verhoogd:

- *het risico van hogere prijzen/exploitatiekosten boven de prijsindex:* door wereldwijde ontwikkelingen (v.a. 2021) t.w. een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, stijgen de (exploitatie)kosten door stijging van grondstoffen en materialen;
- *het risico van het niet tijdig realiseren van besparingen vanuit de Toekomstvisie voor wat betreft de personele kosten:* door voortschrijdende inzichten wordt een hoger aantal vrijwilligers nodig geacht, in samenhang met het (beschikbare) materieel, dan waarvan is uitgegaan bij de Toekomstvisie;
- *het risico op stijging van financieringskosten bij het aantrekken van leningen (vreemd vermogen):* door een verdere stijging van de rente dan waarmee in toekomstige begrotingen wordt rekening gehouden bij het aantrekken van toekomstige leningen, neemt het risico fors toe dat de berekende rentekosten in de toekomst ontoereikend zijn.

Behalve de hiervoor genoemde wijzigingen van risico's t.a.v. de begroting 2022-2025 zijn onderstaande risico's nieuw geïnventariseerd in 2022.

Gekwantificeerde risico's:

- *onvoldoende oefenmogelijkheden (-terreinen) Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel:* het risico heeft te maken met het onvoldoende beschikbaar zijn van de vakbekwaamheidspleinen bij het niet voldoen aan de RI&E eisen; bij de berekende benodigde weerstandscapaciteit is de kans berekend dat oefenlocaties moet worden gehuurd en
- *hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig):* na het opzeggen van het (doorlopend) contract door het Witte Kruis voor inhuur van OVDG'en moet VNOG hierin zelf voorzien; bij de berekende weerstandscapaciteit wordt rekening gehouden met de mogelijke meerkosten.

Niet gekwantificeerde risico's:

- *toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding door langer gebruik bestaand materieel:* vooralsnog wordt verwacht dat de dekking van mogelijk hogere kosten kan plaatsvinden uit de reguliere (onderhouds)budgetten;
- *onzekerheid toekomstbestendige - en efficiënte uitvoering van repressieve taken bij het niet (tijdig) realiseren samenvoeging/-werking kazernes (grensregio's):* mogelijk meerkosten bij onduidelijkheid voor de repressieve organisatie bij vertraging samenwerking, zijn nog niet te geven en
- *verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS:* de mogelijkheid bestaat dat VNOG voor (aanzienlijke) extra kosten komt te staan nu op een paar locaties, welke de VNOG in gebruik heeft, de omvang en mate van PFAS-verontreiniging wordt onderzocht.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven (de benodigde weerstandscapaciteit). De vastgestelde beleidsregels worden hieronder samengevat.

De beschikbare - en de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen. De weerstandsratio wordt daarbij gedefinieerd als quotiënt (uitkomst van de deling) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende").

Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer kan worden bereikt.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag wat nodig is op basis van de financieel gekwantificeerde risico's.

Beschikbare weerstandscapaciteit

- De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om de risico's financieel af te dekken.
- De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve, eventuele Stille Reserve en de post Onvoorziene uitgaven. Bij de VNOG is er geen sprake van een stille reserve. Bij de jaarrekening wordt de post Onvoorziene uitgaven niet meegenomen, omdat deze onderdeel vormt van het resultaat waarvan de bestemming bestuurlijk wordt vastgesteld. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet de (tijdelijke) bestemmingsreserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden.
- De Algemene reserve is voor afdekking van risico's (artikel 12 van de Financiële verordening VNOG 2019) en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit AB besluiten, zoals daarvan o.a. sprake is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat.
- De Bedrijfsvoeringsreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit en telt derhalve mee voor de afdekking van risico's. Dit geldt voor zover er geen bestuurlijke besluitvorming t.a.v. specifieke bestedingen (leidend tot een beklemming/beslag in de toekomst) heeft plaatsgevonden.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit rekening 2022	€
Saldo Algemene reserve	1.135.114
Saldo Bedrijfsvoeringsreserve *)	2.603.735
Beschikbaar weerstandsvermogen	3.738.849

* hierbij is rekening gehouden met in 2022 genomen besluiten tot toekomstige besteding in 2023 e.v. ad. € 411.500 zoals blijkt uit de overeenkomstige toelichting in de begroting 2023-2026. Daarmee wordt het saldo van de Bedrijfsvoeringsreserve dat meetelt in het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit: $3.015.235 - 411.500 = 2.603.735$.

Berekening van de ratio weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen VNOG rekening 2022	€
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.738.849
Benodigde weerstandscapaciteit	3.500.000
Ratio	1,07

Toelichting

De hoogte van de Algemene Reserve en de Bedrijfsvoeringsreserve eind 2022 is zodanig dat de weerstandsratio zich bevindt aan de ondergrens van de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4.

Financiële kengetallen VNOG

	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote	71%	41%
Solvabiliteitsratio	15%	33%
Structurele exploitatieruimte	0,10%	7,97%

Toelichting op de kengetallen

Algemeen

Bestuurlijk zijn er voor de VNOG geen normen vastgesteld waaraan de berekende kengetallen moeten voldoen. Provincies hanteren als toezichthouders op gemeenten en ook gemeenschappelijke regelingen, de signaleringswaarden die het Rijk gebruik bij stresstesten om mede de financiële positie van de zgn. 100.000+ gemeenten te toetsen. Deze signaleringswaarden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Categorie		
	A= minste risico	B - gem. risico	C = meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%- 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	begr. > 0%	begr. = 0	begr.< 0%

De kengetallen geven alleen in relatie tot elkaar een beeld. Wanneer dit beeld verontrustend is kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en er dus maatregelen nodig zijn om deze situatie te verbeteren. Aan de hand van de voor VNOG berekende positie valt op te maken wat de status is van financiële positie bij het opmaken van de jaarcijfers 2022.

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente en aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. Bij de begrote cijfers voor 2022 werd uitgegaan van een hogere schuldenlast en een lagere positie aan eigen middelen. Mede door de besluiten vanuit het verleden over een passende reservepositie en bijbehorend weerstandsvermogen, valt de berekende netto schuldquote in de categorie 'minste risico'.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen). Hierbij geldt hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de VNOG. De berekende ratio (inclusief het exploitatiere-sultaat over 2022) bedraagt 32% en valt daarmee binnen de categorie 'gemiddeld risico'.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. Het gaat daarbij om de ruimte die wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. Deze ratio heeft vooral zeggingskracht wanneer de uitvoering van de begroting niet wordt verstoord door uitzonderlijke situaties zoals daar de afgelopen jaren wel sprake van is geweest o.a. door de Covid-19 pandemie. Vanaf 2022 is de situatie t.a.v. corona weer genormaliseerd. Daartegenover is er wel sprake geweest van een crisis door de opvang van vluchtelingen m.n. uit Oekraïne. Dit heeft geen verstoring veroorzaakt zoals daarvan wel sprake was bij corona. De betekenis van de berekende ratio voor het financieel beleid blijft in de huidige context nog wel beperkt.

4.2. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Het brandweermaterieel en drie kazernes (Harderwijk, Doetinchem en Apeldoorn-Zuid) zijn in eigendom van de VNOG. Ter dekking van de groot onderhoudskosten van deze (overgenomen) kazernes is in de jaarrekening van VNOG voor de kazernes Harderwijk en Doetinchem per kazerne een voorziening gevormd voor rekening van de betreffende gemeente; dit op basis van een meerjarig onderhoudsplan (MJOP).

De kazerne in Apeldoorn-Zuid (Saba) betreft een appartementsrecht. Het opbouwen van een voorziening groot onderhoud voor de kazerne Apeldoorn-Zuid (Saba) is daardoor een aangelegenheid van de Vereniging van Eigenaren Werkgebouw Zuid.

De kazernes in eigendom van VNOG zijn allemaal aangekocht in 2013. In 2023, na de BTW herzienings termijn van 10 jaar, zullen de kazernes Harderwijk en Doetinchem terug verkocht gaan worden aan de desbetreffende gemeenten. Dan wordt ook de binnen VNOG opgebouwde onderhoudsvoorziening aan de betreffende gemeenten overgedragen. Over het moment van terug verkoop van de kazerne Apeldoorn-Zuid (Saba) vindt nog overleg plaats met de gemeente Apeldoorn. Dit mede in verband met de planvorming rondom de 1 post in Apeldoorn.

De kapitaalgoederen voor rekening van VNOG betreffen de voertuigen en overig materieel waarop wordt afgeschreven. Voor dit materieel wordt er regio-breed met één beheerssysteem gewerkt. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen.

4.3. Paragraaf Financiering

Inleiding

De Financieringsparagraaf is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de Programmarekening op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Artikel 13 van dit besluit schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Op grond van de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) moet de veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurywettelijk kader en de treasurywet. Op 10 december 2020 heeft het AB een nieuw treasurywettelijk kader vastgesteld met een ingangsdatum van 1 januari 2021.

Risicobeheer

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie. Het bevat tevens de gegevens die op grond van de Wet Fido voor de toezichthouder nodig zijn w.o. de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Renterisico's

Financiering en renterisico zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Telkens wanneer een geldlening moet worden afgelost en herfinanciering noodzakelijk is, bestaat immers het gevaar dat de begroting geconfronteerd zal worden met hogere rentelasten. Door ontwikkelingen op de geld- of kapitaalmarkt kan de nieuwe lening duurder uitvallen dan de oude. Ook wanneer een geldlening in aanmerking komt voor renteherziening bestaat dit risico. De Wet Fido stelt grenzen aan de mate waarin een gemeente of andere decentrale overheid zich bloot kan stellen aan renterisico. Ter beperking van dit risico is zowel voor de vaste schuld (langlopende leningen) als voor de vlottende schuld (kortlopende leningen) een wettelijke grens vastgesteld. Het niet voldoen aan deze limitering kan voor de Provincie, als toezichthouder van VNOG, aanleiding zijn om maatregelen te nemen. Preventief toezicht op het afsluiten van geldleningen behoort in laatste instantie tot de mogelijkheden.

Renterisico vaste schuld

De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rente typische looptijd van één jaar of langer. De renterisiconorm zet decentrale overheden aan tot spreiding van hun lening portefeuille en daarmee verlaging van het jaarlijks renterisico door hen te verplichten aflossingen op geldleningen en momenten van renteherziening over toekomstige begrotingsjaren te verdelen. Het is aan de besturen van de decentrale overheden zelf om binnen de renterisiconorm voor een bepaalde mate van spreiding te kiezen.

Berekening Renterisiconorm:

Begrotingstotaal 2022	: € 61,0 miljoen
Percentage	: 20%
Renterisiconorm	: € 12,2 miljoen afgerond

De risiconorm geeft aan dat jaarlijks maximaal € 12,2 miljoen van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. VNOG heeft in 2022 geen leningen aangetrokken. Dit was mogelijk door de heroriëntatie op de voorgenomen investeringen die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden waardoor in voorgaande jaren slechts in beperkte mate gebruik werd gemaakt van de beschikbaar gestelde kredieten. In 2022 is al wel meer gebruik gemaakt van de beschikbare kredieten maar nog niet volledig.

Daarnaast was er sprake van een toename van de reserves binnen VNOG die als intern financieringsmiddel zijn aangewend. In het verslagjaar is voor een bedrag van € 4,6 miljoen op de vaste schuld afgelost. In 2022 was geen sprake van renteherziening van een van de aangetrokken geldleningen. De VNOG heeft in 2022 dus ruimschoots aan de renterisiconorm voldaan.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de jaarbegroting van VNOG bij aanvang van het jaar. De totale omvang van de jaarbegroting 2022 van VNOG bedroeg bij aanvang van het jaar 2022 circa € 61,0 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond circa € 5,0 miljoen.

Onderstaand overzicht bevat de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet, zoals bedoeld in het "Uitvoeringsbesluit Financiering Decentrale Overheden".

Alle bedragen in onderstaand overzicht x € 1.000							
	Vlottende Schulden	Vlottende Middelen	Saldo	Gemiddeld	over=+/onder=- schrijding limiet		
januari	1.061	6.069	-5.008				
februari	1.690	6.951	-5.260				
maart	1.558	6.355	-4.796				
			kwartaal 1	-5.021	-€ 10.021		-10.021
april	467	7.761	-7.294				
mei	1.167	4.261	-3.093				
juni	1.808	4.595	-2.787				
			kwartaal 2	-4.391	-€ 9.390		-9.390
juli	417	4.599	-4.182				
augustus	738	4.707	-3.969				
september	1.576	5.357	-3.781				
			kwartaal 3	-3.977	-€ 8.976		-8.976
oktober	1.963	6.486	-4.524				
november	310	4.001	-3.691				
december	1.345	3.210	-1.865				
			kwartaal 4	-3.360	-€ 8.359		-8.359
Kasgeldlimiet VNOG:	€ 4.999.294,0		afgerond		€ 4.999.294		
Begroot aan het begin van het jaar 2022				€ 60.967.000			Cf begroting vastgesteld in het AB
conform artikel 2d van het uitvoeringsbesluit Financiering Decentrale Overheden							
geldt voor een gemeenschappelijke regeling een percentage van					8,2%		

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is de kasgeldlimiet in 2022 niet overschreden.

Schatkistbankieren

Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Als overtollig wordt aangemerkt alle middelen die een drempelbedrag overschrijden. Voor VNOG is het drempelbedrag voor 2022 bepaald op € 1.219.340 (2% van begrotingstotaal). VNOG legt in navolgende tabel verantwoording af over de wijze waarin in 2022 de regels over schatkistbankieren zijn nageleefd.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1219,34			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	141	112	185	101
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.079	1.107	1.034	1.118
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	60.967			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	60.967			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1219,34			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	12.671	10.237	17.014	9.305
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	141	112	185	101

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat VNOG in 2022 de regels voor het schatkistbankieren volledig heeft nageleefd.

Renteberekening jaarrekening

Voor de kapitaallasten van kazernes zijn in 2022 evenals voorgaande jaren de afgesproken projectpercentages doorbelast. Deze projectpercentages zijn gebaseerd op de ten behoeve van de financiering van de kazernes aangetrokken leningen. Aan de reguliere VNOG-investeringen is in 2022 0,8% rente toegerekend.

Uitgezette externe gelden

In het treasury statuut staat dat er drie soorten kortlopende gelden ingezet kunnen worden. Het gaat om de volgende instrumenten: callgeld (daggeld), kasgeldleningen & deposito's en rekening-courantovereenkomsten.

VNOG heeft een rekening-courant bij de BNG en drie rekeningen bij de ING. Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën.

4.4. Crises paragraaf

Covid-19

In december 2020 heeft het AB besloten dat VNOG voor de gemeenten toezicht en handhavingscapaciteit organiseert via externe bedrijven. Bij deze besluitvorming is ervan uitgegaan (op basis van de brief van de minister van VWS van 28 september 2020), dat deze kosten tot en met het 1^e kwartaal 2021 konden worden gedeclareerd bij het ministerie van VWS. Deze kosten zijn ook gedeclareerd. Deze declaratie is nog niet door het ministerie voldaan (€ 196.932).

Specifiek voor de CTB-controle (Corona Toegangsbewijzen) eind 2021 verloopt de Rijksbijdrage ad € 2.140.710 aan de deelnemende gemeenten via VNOG. Dit verloopt budgettair neutraal; de afwikkeling en verantwoording volgen in 2022 en 2023.

De declaraties die voor de zorghotels zijn ingediend bij de zorgverzekeraars zijn in 2022 voldaan.

Oekraïne

Het Ministerie heeft de veiligheidsregio's een rol toebedeeld in de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne. Het Ministerie heeft ter dekking van de te maken kosten een 'bekostigingsregeling voor de eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's' vastgesteld. De veiligheidsregio's kunnen op basis hiervan kosten voor regie, coördinatie van de spreiding van ontheemden, communicatie, zorg en materiële uitgaven declareren. VNOG moet op grond van deze regeling niet alleen haar eigen hieronder vallende kosten declareren, maar ook de door de GGD of gemeenten gemaakte kosten voor zover ze voldoen aan de voorwaarden in de regeling.

Op basis van een eerste inschatting heeft VNOG voor het veiligheidsregiodeel een voorschot aangevraagd van circa € 1.150.000. Dit bedrag bestaat vooral uit de inhuur van derden bij de uitvoering van taken in het Oekraïne dossier, dan wel voor het uitvoeren van werkzaamheden die zijn blijven liggen bij medewerkers die zich inzetten bij de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne. Deze activiteit is door de bekostigingsregeling van het Rijk in principe budgettair neutraal. Het Ministerie heeft op basis van de ingediende aanvraag een bedrag aan voorschot toegekend van € 900.000. De in 2023 opgestelde declaratie van de over 2022 door VNOG gemaakte kosten komt uit op een bedrag van € 751.856. Dit betreft allemaal kosten die door VNOG zijn gemaakt. Er lopen geen kosten van de GGD mee in de einddeclaratie die VNOG heeft ingediend. VNOG heeft geen taken uitbesteed aan gemeenten, zodat er ook geen gemeentelijke kosten in de einddeclaratie zijn meegenomen. De door VNOG samengestelde declaratie moet voor 15 juli 2023 worden ingediend.

4.5. Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG begroting is het separate programma ‘Bedrijfsvoering’ opgenomen. Voor de behaalde doelstellingen en uitgevoerde activiteiten op dit programma wordt verwezen naar hoofdstuk 3. Deze paragraaf gaat in op diverse andere onderwerpen binnen de bedrijfsvoering.

Werkkostenregeling

Het werken met een groot aantal vrijwilligers zorgt ervoor dat de verhouding tussen de totale loonsom en het aantal medewerkers voor wat betreft de Werkkostenregeling (WKR) ongunstig uitvalt. Hierdoor is een eindheffing vanwege de WKR veelal onvermijdelijk. Voor een vroegtijdig inzicht in de ontwikkeling van de WKR eindheffing, berekent VNOG met ingang van 2017 ieder kwartaal de cumulatieve effecten van de WKR. Op die manier kan worden gezien of er een eindheffing vanwege de WKR dreigt, of bijsturing nog mogelijk is en kunnen bijsturingssacties worden genomen. Deze maatregel heeft sinds 2017 effect. De eindheffing is in de afgelopen jaren gedaald, in het bijzonder tijdens de COVID-19 jaren, toen men weinig bij elkaar kon komen. Over 2022 is na twee COVID-19 jaren de eindheffing echter weer opgelopen, doordat in 2022 veel aandacht is besteed aan het herstellen van het contact door fysieke bijeenkomsten die onder de WKR vallen.

Eindheffing	Werkkostenregeling
2016	288.000
2017	61.000
2018	71.000
2019	36.000
2020	38.000
2021	18.000
2022	126.600

Enmalige veranderkosten Toekomstvisie

De eenmalige veranderkosten vanuit de Toekomstvisie betreffen onder andere de organisatieontwikkeling en informatievoorziening. Wat betreft de organisatieontwikkeling het volgende. De directeur heeft eind 2018 een bestuursopdracht gekregen om een toekomstbestendige organisatie te vormen die veiligheid en zorg biedt aan de burgers. De bestuursopdracht bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel is uitgewerkt in de reader voor de bestuurlijke tweedaagse van september 2019 en heeft geleid tot de Toekomstvisie, die vastgesteld is op 15 januari 2020. Het tweede deel omvat de inrichting, cultuur en aansturing van de organisatie.

Het dagelijks bestuur heeft voor dit tweede deel van de opdracht het besluit genomen tot aanpassing van de organisatie. Daarbij is besloten om de organisatie en medewerkers te ontwikkelen door middel van een organische veranderaanpak. Dit betekent een veranderaanpak waarbij - in nauwe samenwerking met de medewerkers en de OR - stapsgewijs veranderingen in de organisatie worden aangebracht; dit met rechtspositionele waarborgen. Hiervoor is een aangepast sociaal statuut vastgesteld op 13 februari 2020.

VNOG zag dit proces als een reis, genaamd ‘de Expeditie’, waarin we met elkaar onze organisatievisie vorm en inhoud geven. Samen werken we aan de koers en daar waar nodig sturen we onze koers bij. Aan het einde van dit traject (in 2022) zijn bijvoorbeeld de knelpunten op het gebied van aansturing, eenheid en integraal denken in het managementteam verholpen. Daarbij leggen wij een fundament onder onze toekomst. In 2022 is ‘de Expeditie’ formeel afgerond. In samenwerking met de OR wordt het proces van ‘de Expeditie’ geëvalueerd.

Terugblik 2022

Een onderdeel van de ‘de Expeditie’ is het traject van de ‘Professionals voor de toekomst’. Dit traject is een intensieve leergang voor het vergroten van persoonlijk leiderschap waardoor in het werk en in het leven meer flow ervaren wordt. Een tweede groep Professionals voor de Toekomst heeft in juni 2022 de resultaten van hun opdrachten gepresenteerd. Eind 2022 is de derde groep Professionals voor de Toekomst gestart. Deze groep bestaat uit nieuwe leidinggevend en medewerkers die zichzelf hebben aangemeld. Naast de persoonlijke ontwikkeling, gaat de groep aan de slag met drie innovatieve opdrachten. De opdrachten gaan over: samenredzame maatschappij, synergie tussen de afdelingen en het verkennen van de mogelijkheden voor een VNOG Academy.

Naast de instroom van nieuwe medewerkers en de interne doorstroom, werpen ook de mogelijkheden voor externe loopbaanontwikkeling zijn vruchten af. Een aantal medewerkers die binnen de VNOG niet meer op hun plek zaten, hebben een functie gevonden buiten de organisatie. Door de positieve insteek blijven zij ambassadeurs voor VNOG.

Om de teameffectiviteit te verbeteren maken meer teams gebruik van o.a. Insights Discovery. Het eerste opleidingsplan na de organische verandering van VNOG is uitgevoerd. Zo waren er trainingen over presenteren, communiceren en adviseren in een bestuurlijke omgeving. Samen met de bedrijfsarts is driemaal de verzuimtraining voor leidinggevend verzorgd. De werkgroep ‘VNOG vitaal’ organiseerde een aantal activiteiten op het gebied van gezonde leefstijl, bewegen, balans tussen werk en privé.

Voor de veranderkosten is bij vaststelling van de Toekomstvisie incidenteel € 1.040.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld voor ‘de Expeditie’, Risico- en Crisisbeheersing, IT en Vakbekwaamheid.

In de tabel hieronder staat een verantwoording op de veranderkosten tot en met 2022.

Budget éénmalige veranderkosten Toekomstvisie:	Uitgaven 2020	Uitgaven 2021	Uitgaven 2022	Totale uitgaven
<i>Budget:</i>	1.040.000	723.208	434.467	
<i>Uitgaven:</i>				
Leiderschapsprogramma:	-151.925	-44.191	-40.013	-236.130
Ontwikkel- en loopbaanadvies	-13.749	-1.688	-8.664	-24.101
Professionele vaardigheden	7.543	-35.598	-56.134	-84.189
Duurzaam inzetbaarheid		-54.017	-19.572	-73.589
Mobiliteit		-4.447	-5.923	-10.370
Subsidie A&O voor mobiliteit		5.000	5.000	10.000
Personele kosten	-93.987	-89.300		-183.287
Projectleiding administratieve processen	-24.674			-24.674
Informatievoorziening	-40.000			-40.000
Doorontwikkeling RCB		-64.500	-33.000	-64.500
<i>Totale uitgaven:</i>	<i>-316.792</i>	<i>-288.741</i>	<i>-158.307</i>	<i>-730.840</i>
Restant budget 31-12 boekjaar	723.208	434.467	276.160	

Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) en Arbo

In de periode van 2017 t/m 2018 is er een gedegen Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitgevoerd (onderdelen: warme RI&E, koude RI&E, specialistische RI&E). In 2019 werd het RI&E rapport definitief en is een Plan van Aanpak opgesteld, om de actiepunten uit het RI&E rapport uit te voeren.

De actiepunten staan in het Arbomanagementsysteem (AMS). Veel actiepunten zijn inmiddels uitgevoerd of opgestart. Vanwege Covid-19 en de organisatieontwikkeling en – verandering is de uitvoering van bepaalde actiepunten naar achteren verschoven. Nu de functies opnieuw zijn ingevuld, zijn afgelopen jaar de namen van de uitvoerders voor de resterende actiepunten toegevoegd aan het AMS. Voor de afdelingen zijn rapportages gemaakt. Voor de resterende actiepunten worden afspraken gemaakt met de betreffende uitvoerders, zodat zij deze het komende jaar kunnen oppakken.

Uitvoering verdiepende RI&E voor TS-flex

In het kader van 'Uitrukken Op Maat (UOM)' heeft het landelijke Veiligheidsberaad in december 2020 een doorontwikkeling van de zienswijze UOM goedgekeurd, die het mogelijk maakt om hier regionaal verder mee te kunnen. In de VNOG Toekomstvisie is dit onderwerp als Opdracht 46 opgenomen (zie ook paragraaf 4.8). Eén van de voorwaarden bij UOM is dat er een maatwerk RI&E moet worden uitgevoerd en worden vastgesteld. Het MT heeft in december 2022 ingestemd met het voorgenomen besluit 'RI&E TS-flex' en het bijbehorende Plan van Aanpak; dit ligt nu bij de OR. Na definitieve vaststelling wordt het Plan van aanpak met de actiepunten toegevoegd aan het AMS en in uitvoering genomen.

Integrale aanpak actiepunten locaties

Vanuit Arbo is het afgelopen jaar gewerkt aan het oplossen en aanpakken van de actiepunten op de locaties (kantoren en de 56 posten). Met de diverse afdelingen zijn er al vele actiepunten afgewerkt en uitgevoerd. Samen met team VSP (Vastgoed, Services en Projecten) is in november 2022, in het kader van het traject van 'demarcatie huisvesting' (zie ook hierna in de paragraaf 'Huisvesting'), een groot aantal afspraken gemaakt om de resterende actiepunten integraal op te pakken en te implementeren, in goed overleg met de gebouw eigenaren (de gemeenten). Hierbij is de 'blauwdruk nieuwe brandweerkazernes' als uitgangspunt genomen. De blauwdruk bevat alle randvoorwaarden voor een "Arbo"-verantwoorde werkomgeving. De blauwdruk wordt gebruikt als meetlat voor de bestaande kazernes en als uitgangspunt bij de bouw van nieuwe kazernes. Samen met VSP worden de resterende actiepunten uitgevoerd. Hiermee is er een verdere stap gezet om overal tot een verantwoorde en veilige werkomgeving te komen.

Overige onderwerpen

- Uitvoering vaccinatiebeleid: VNOG heeft met de Arbo-Unie in november 2021 alle medewerkers die een besmettingskans op DTP en Hepatitis A&B hebben, aangeschreven om hen de gelegenheid te bieden zich op te geven voor een preventieve vaccinatie. Via de Arbo-Unie is teruggekoppeld dat een kleine 450 medewerkers op dit verzoek hebben gereageerd. In maart 2022 is de actie gestart die bestond uit diverse rondes en herhaalprikken. De actie werd afgerond in november. In totaal zijn er in de diverse vormen ruim 700 vaccinaties gezet. Bovendien is de werkwijze met de Arbo-Unie voor nieuwe medewerkers via HRM ook op een duidelijke manier geregeld. Het gehele project is conform de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) door de Arbo-Unie uitgevoerd.
- Melden ongevallen, etc.: Vanaf januari 2022 kunnen digitaal op MijnVNOG voorvallen gemeld worden (ongevallen, bijna-ongevallen, gevaarlijke situaties, etc.). Vanaf september 2022 kan er ook op elke tablet van de post digitaal een melding worden gemaakt. Dit maakt het melden laagdrempeliger. In 2023 wordt er vanuit Arbo nog extra aandacht gegeven aan het digitaal melden.
- Projecten: Arbo heeft deelgenomen aan diverse projectgroepen t.b.v. aanbestedingen en heeft geadviseerd bij aankoop, voorbeelden: project tankautospuitten (TS), project watertransport-500, project vaartuigen, project TS-flex, project aanbesteding realistisch oefenen, project verhuizing en samen met M&L is gewerkt aan advies en landelijke richtlijn motorkettingzaag.
- Adviezen: Arbo heeft in 2022 diverse adviezen uitgebracht naar aanleiding van vragen vanuit diverse afdelingen, voorbeelden: autogordels (draagcomfort en gebruiksgemak), kleding kettingzaag met normen zaagsnelheid, kleding logistieke afdeling, kleding schippers, DME project

(Diesel motoren emissie: afzuiging kazernes / werkplaatsen), geluid plaatsing compressoren, covid projecten, dakluiken 4x4 natuurbrand voertuigen, zit- en stahoogte cabines voertuigen.

- Pausit: In het voorjaar 2022 is het pauzeprogramma Pausit als 'pilot' voor één jaar aangeschaft. Het is met name bedoeld voor de medewerkers die veel beeldschermwerk uitvoeren. Het programma voorkomt langdurig zitten en zorgt voor meer beweging op de werkdag. Het programma bevat fysieke en mentale oefeningen om arbeidsgerelateerde klachten te voorkomen en te helpen herstellen. Na deze pilot volgt evaluatie en wordt bezien of het wordt gecontinueerd.

Verzekeringen

De landelijke projectgroep risicomanagement & verzekeringen (PRV) heeft in 2021 de oprichting van de 'stichting Expertisebureau risicobeheer' verzorgd en begeleidt momenteel de procedure voor het oprichten van de stichting Waarborgfonds. Hier nemen alle veiligheidsregio's aan deel. Het Expertisebureau is er met name voor het meedenken in de complexe zaken, het uniformeren van de aanspraken binnen alle veiligheidsregio's, begeleiden van aanbestedingen en faciliteren in een schadebeheersysteem. Het Waarborgfonds is voor het afdekken van risico's welke we niet willen of kunnen verzekeren. Zie voor een nadere toelichting ook de paragraaf 4.6. 'verbonden partijen'.

De ongevalverzekering en de verzekering van het wagenpark zijn in 2022 met 12 maanden verlengd tot 31-12-2023/01-01-2024. Daarna kunnen beide contracten niet meer worden verlengd en ze moeten daarom in 2023 worden aanbesteed.

Hierna volgt een overzicht van het aantal dossiers dat in 2022 in behandeling is genomen bij onszelf als eigen risicodragers of bij de verzekeraar; bijgewerkt tot 16 januari 2023:

Personele dossiers:

- *Ongevallen*: 23 dossiers, variërend in financiële omvang.
- *Eigendommen*: 11 dossiers. Alle dossiers zijn voor eigen rekening van de VNOG.
 - 5 dossiers onder de € 500
 - 5 dossiers boven de € 500
- *Aansprakelijkheid richting derden*: 7 dossiers.
- *Rechtsbijstand*: geen dossiers.

Materiele dossiers:

- *Instrumenten*: 2 dossiers.
- *Werkmateriaal*: 0 dossier.
- *Brandverzekering*: 1 dossier.
- *Wagenpark*: Totaal 55 dossiers:
 - Schadeclaim tussen: € 0 – € 5.000: 41
 - Schadeclaim tussen: € 5.000 – € 10.000: 6
 - Schadeclaim tussen: € 10.000 – € 25.000: 2
 - Schadeclaim: > € 25.000: 0
 - 6 dossiers staan nog open waarbij de omvang nog niet bekend is.
- *Specificatie*:
 - 5 (nog) geen claim
 - 17 claims WA
 - 31 claims Casco
 - 1 dossier met letsel (eigen medewerker (vrijwilliger))
- *Uitkeringen in dossiers ouder dan 2022*: 33 facturen op personele dossiers en 19 facturen op materiele dossiers (zowel betalingen en ontvangsten).
- *Er staan nog enkele letseldossiers van het personeel open*:
 - 2016: 2 dossiers
 - 2017: 1 dossier
 - 2018: geen dossiers
 - 2019: geen dossiers
 - 2020: 1 dossier
 - 2021: 2 dossiers
 - 2022: 15 dossiers

Privacy en Security

In 2022 is VNOG gestart met het versnellingsprogramma BIO en AVG² om de informatiebeveiliging en privacy te versterken. Dit versnellingsprogramma is landelijk door alle veiligheidsregio's omarmd. Het meerjarenprogramma moet leiden tot een kwaliteitsslag op gebied van privacy en security. In 2022 is flink ingezet op de governance rond privacy en security. Het beleid gegevensbescherming (privacy) en het beleid informatiebeveiliging (security), alsmede veel inhoudelijk beleid is vastgesteld. Ander beleid zit in de afrondende fase of wordt in 2023 opgestart. Daarnaast is ingezet op het versterken van de security door het invoeren van diverse technische maatregelen. Vanuit privacy is gestart met een update van het verwerkingsregister en is stevig ingezet op de DPIA³ als methodiek om privacy risico's in beeld te brengen. In 2022 is elk kwartaal uitgebreid aan het dagelijks bestuur gerapporteerd ten aanzien van de voortgang van het programma. Vanaf 2023 rapporteren we binnen de reguliere P&C cyclus. Voor de komende jaren wordt daarnaast een bewustwordingsprogramma (awareness) doorlopen om ook het personeel mee te nemen in de ontwikkelingen en de cyberweerbaarheid te versterken.

Innovatie

Innovatie is een belangrijk onderwerp voor VNOG, waar op allerlei manieren invulling aan wordt gegeven. Het gaat daarbij zowel om innovatieve werkwijzen en partnerschappen (zoals project voor langer veilig thuis wonen, de brandbarometer in samenwerking met Interpolis, de inzet van gedragswetenschap bij campagnes, de mobiele brandweer escaperoom en het project R!SQ), als innovatieve materialen en producten (zoals de inzet van drones bij de natuurbrandbestrijding, of de nieuw aanbestede blusvoertuigen die zuiniger zijn en grotendeels recyclebaar). Bij de programma's in hoofdstuk 3 wordt nader op initiatieven ingegaan.

Duurzaamheid

In december 2021 heeft het AB de duurzaamheidsvisie voor VNOG vastgesteld. Het AB heeft, gelet op de spanning tussen enerzijds de ambitie om stappen te zetten, maar anderzijds de financiën, gekozen voor een visie 'volgend-plus'. Dit betekent dat VNOG minimaal de wettelijke verplichtingen volgt, maar ook zoekt naar duurzaamheidsaspecten waarin kan worden versneld.

De visie is in 2022 uitgewerkt tot een meerjaren strategie. Deze bestaat uit een zestal thema's, die de uitkomst zijn van een uitgevoerde analyse binnen de afdelingen van VNOG. De zes thema's zijn: Inkoop, Vastgoed, Facilitair, Mobiliteit, Gedrag en Specifieke VNOG activiteiten. In de strategie zijn doelstellingen/speerpunten voor elk van de zes thema's opgenomen. Zij vormen richtinggevende kaders die door de teams gebruikt worden bij de lopende processen of bij de operationele uitwerkingen die de komende tijd gemaakt gaan worden. Elke doelstelling beschrijft de periode of het jaartal wanneer de doelstelling behaald moet worden en meestal ook het beoogde percentage aan reductie. Bij elk thema zijn twee doelstellingen/speerpunten geformuleerd, zodat er in totaal 12 speerpunten zijn. De uitvoering is in 2022 gestart.

Een volgende stap is het vullen van de CO₂ prestatieladder als nulmeting, zodat het effect van de uitgevoerde speerpunten t.z.t. kan worden gevolgd en hierop ook verantwoording kan worden afgelegd. Ondertussen zijn er in 2022 zoals gezegd al diverse speerpunten opgepakt en komende mogelijkheden in beeld gebracht. Als voorbeelden de thema's Inkoop en Vastgoed:

- Voor het thema Inkoop leert de ervaring dat als er op basis van reguliere vervanging de juiste keuzes gemaakt worden, het duurzame alternatief voor middelen en diensten meestal niet duurder hoeft te zijn. Duurzaam inkopen wordt daarom waar mogelijk inmiddels toegepast.

² Baseline Informatiebeveiliging Overheid en Algemene verordening gegevensbescherming

³ Data protection impact assessment

- Op het thema Vastgoed zijn er goede kansen voor verduurzaming. Ten eerste doen er zich diverse grote verbouwingen voor bij kazernes; dan kunnen direct ook duurzaamheidsmaatregelen genomen worden. Ten tweede zijn er komende vijf jaar vele nieuwbouwprojecten voor kazernes. Deze nieuwe kazernes kunnen direct door de gemeenten duurzaam en circulair worden gebouwd, conform de blauwdruk die VNOG beschikbaar heeft. Dit zal in eerste aanleg wat duurder zijn, maar de eerste ervaringen leren al dat de total cost of ownership (TCO) vaak lager is dan een minder duurzame variant. De vele nieuwbouwplannen bieden daarmee mooie kansen om in de komende vijf jaar slagen in het verduurzamen van het vastgoed te maken. Dit thema pakt VNOG in nauw overleg met de gemeenten op, die immers de gebouw eigenaren zijn.

Om verdere stappen te zetten in de richting van haar ambitie heeft het AB eind 2022 een duurzaamheidsreserve ingesteld en via de Kadernota per 2024 ook structureel budget beschikbaar gesteld om de CO₂-prestatieladder periodiek te actualiseren.

Huisvesting

Er is in 2022 een belangrijke mijlpaal bereikt op het dossier huisvesting op het onderdeel ‘demarcatie kazernes’. De demarcatie legt vast welke partij (gemeente of VNOG) welke facilitaire en onderhoudstaken uitvoert in de kazernes, die in eigendom zijn (en blijven) van de gemeenten. Dit onderwerp liep al geruime tijd en er is lang gesproken over demarcatie afspraken. De afspraken zijn in 2021 samen met de gemeentelijke gebouwbeheerders en financieel ambtenaren tot stand gekomen. In december 2021 heeft het AB deze afspraken in de vorm van een ‘Regeling demarcatie’ vastgesteld. Deze Regeling is vervolgens begin 2022 ter instemming aan de colleges voorgelegd. In de loop van 2022 hebben de meeste colleges ingestemd en in april is de bij de Regeling behorende begrotingswijziging ter zienswijze aan de raden voorgelegd. Als tussenstap werd in het najaar 2022 een extra overlegronde doorlopen met de gemeenten die een zienswijze hadden ingediend. In de laatste AB-vergadering van 2022 werd de bijgestelde begrotingswijziging definitief vastgesteld. De demarcatie gaat in per 1 januari 2023 en in nauwe samenwerking en overleg met de gemeenten wordt er praktisch uitvoering aan gegeven. In de P&C-documenten zal periodiek worden gerapporteerd op de voortgang.

4.6. Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Een Verbonden Partij (VP) is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VNOG een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als VNOG aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als VNOG vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen.

Gelet op deze kwalificaties is alleen de 'gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland (MON) voor VNOG een verbonden partij. Hiernaast heeft VNOG bestuurlijke of financiële belangen in de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV), de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, het Nederland Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), de Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO), het Veluws Bosbrandweer Comité (VBC) en de Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ).

Meldkamer Oost Nederland (MON)

Twee leden van het algemeen bestuur VNOG nemen deel in het algemeen bestuur van de MON. Tot 1 januari 2020 bestond de financiële bijdrage uit een voorschot dat tweemaal per jaar werd voldaan. De financiële middelen die beschikbaar worden gesteld zijn niet verhaalbaar in het geval de MON haar financiële verplichtingen niet nakomt. VNOG zorgt samen met de Veiligheidsregio IJsselland, de districten NOG en IJsselland binnen de politie-eenheid Oost en de vergunninghouders ambulancezorg in de regio's NOG en IJsselland voor de financiering van de MON.

Relatie met doelstelling

Volgens de Wet veiligheidsregio's is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor het instellen en in standhouden van een gemeenschappelijke meldkamer.

Beleidsvoornemens / ontwikkelingen

Het invoeren van de nieuwe meldkamer (de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) met tien locaties in Nederland, waaronder Apeldoorn) zorgt voor een grote impact. Voor de MON betekent dit dat het beheer en de bedrijfsvoering van de meldkamer per 1 januari 2020 is ondergebracht bij het verbijzonderde deel van de politieorganisatie LMS. Dit houdt ook in dat de Veiligheidsregio ingaande 1 januari 2020 hiervoor geen bijdrage meer aan de MON verschuldigd is. Het positief resultaat over 2019 groot € 411.141 is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet terug betaald aan de deelnemers, maar is toegevoegd aan de algemene reserve van de MON. Dit om (on)verwachte kosten tussen 1 januari 2020 en het moment van opening van de nieuwe meldkamer voor Oost 5 (de vijf veiligheidsregio's in het oosten van het land, in het eerste kwartaal 2023) te kunnen dekken. Over 2022 heeft VNOG dus geen bijdrage aan de MON betaald.

Het bestuurlijk belang

J.N. Rozendaal DB lid MON en A.J.M. Heerts DB lid MON.

Het financieel belang

Bijdrage 2022: € nihil

Omvang Eigen- Vreemd vermogen MON

Eigen vermogen:	1-1-2022: € 371.162,-	31-12-2022: € 0,-
Vreemd vermogen:	1-1-2022: € 0,-	31-12-2022: € 0,-

De omvang van het verwachte nadelig resultaat 2022 voor de MON bedraagt circa € 20.000. Dit nadelig saldo wordt gedekt uit de aanwezige algemene reserve MON.

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)

De WVSV is een vereniging van de 25 veiligheidsregio's. De voorzitters van de veiligheidsregio's vormen de ledenvergadering. Het bestuur van de WVSV kent vijf zetels en bestaat uit bestuurders uit veiligheidsregio's. In 2021 zat in het eerste bestuur i.o. van de WVSV geen bestuurder uit VNOG. Het bestuur vormt tevens de onderhandelingsdelegatie, ondersteund door een vertegenwoordiging vanuit de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV). Onder anderen de directeur van VNOG en de ambtelijke secretaris. De WVSV wordt op het gebied van bedrijfsvoeringtaken ondersteund door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, NIPV.

De WVSV is vanaf januari 2022 aan de slag om namens de besturen van de veiligheidsregio's te onderhandelen met de werknemersorganisaties en afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. De WVSV heeft hiermee het werk van de brandweerkamer van de VNG overgenomen. De vereniging is verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarden van ca. 28.000 medewerkers, waaronder beroeps en vrijwillig brandweerpersoneel.

Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale brandweren, via nieuwe verzekeringspolissen samengevoegd. Onder meer door een versterkte onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak, is echter een toenemend bewustzijn ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg van ongevallen op het werk. In de loop van de tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden. Hiernaast kwam de verzekeraarbaarheid onder druk te staan doordat het aantal aanbieders afnam, de premies stegen en de voorwaarden versoberd werden. Daarnaast is gebleken dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Dit alles leidt tot (de wens tot) meer samenwerking op het verzekeringsdossier.

De samenwerking tussen de veiligheidsregio's krijgt vorm in twee stichtingen: de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, waarvan de oprichting 12 oktober 2022 heeft plaatsgevonden en de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's, waarvan de oprichting in de loop van 2023 zal volgen.

De Stichting Risicobeheer is een gezamenlijk expertisebureau waarmee de veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. De Stichting Waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. De stichtingen zijn met name van belang voor het meedenken in de complexe zaken, het uniformeren van alle aanspraken binnen alle veiligheidsregio's, begeleiden van aanbestedingen en het afdekken van risico's welke we niet willen of kunnen verzekeren.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)

Het NIPV (voorheen Instituut Fysieke Veiligheid - IFV), is een bij wet opgericht zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Een ZBO is een bestuursorgaan van de centrale overheid dat bij de wet, krachtens de wet bij algemene maatregel van bestuur of krachtens de wet bij ministeriële regeling met openbaar gezag is bekleed, en dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan een minister. De positie van het NIPV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. De 25 voorzitters van de veiligheidsregio's vormen samen het algemeen bestuur van het NIPV. Het bestuur is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het NIPV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting met bijbehorend jaarplan, de jaarrekening en het jaarverslag vast en eens per vier jaar een meerjarenbeleidsplan. Hiermee bepaalt het bestuur de ambitie van het NIPV. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor concrete zaken als het certificeren van aanbieders van brandweeropleidingen. In

de kaderwet ZBO's wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de begroting de goedkeuring behoeft van de Minister. Eveneens wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de jaarrekening de goedkeuring van de Minister behoeft. Indien gedurende het jaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven, doet een ZBO daarvan onverwijld mededeling aan de Minister.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO)

De BOGO ontwikkelt en verzorgt brandweeropleidingen in opdracht van zes veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur bestaat uit drie burgemeesters en de zes regionaal commandanten / directeurs van de aangesloten veiligheidsregio's. In principe is de stichting zelf aansprakelijk voor de schulden die worden gemaakt. De bijdrage aan de BOGO is direct gekoppeld aan het soort en aantal afgenomen opleidingen.

Veluws Brandweer Comité (VBC)

De stichting het Veluws Brandweer Comité (VBC) is opgericht in 1951. Het VBC is een samenwerkingsverband van 20 gemeenten op de Veluwe met als doelstellingen:

- Het voorkomen en beperken van bos- en natuurbranden op de Veluwe;
- Het verrichten van alle verdere werkzaamheden die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het organiseren en coördineren van een systeem van detectie (onder meer via vliegtuigen, drones en meetapparatuur) van bos- en natuurbranden. De deelnemende gemeente in het VBC behoren tot het werkgebied van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) en VNOG. De deelnemende gemeenten zijn: Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Voorst en Wageningen.

Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ)

SAMIJ staat voor Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied. De SAMIJ is een netwerk-samenwerking. Het doel van dit netwerk is het borgen van een adequaat functionerende incidentbestrijding in het IJsselmeergebied als samenhangend risicowatersysteem. In dit netwerk zijn veel partijen actief en betrokken. Partijen met allen een eigen rol en taak in de incidentbestrijding. Daarom zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de veiligheidsregio's en waterschappen rondom het IJsselmeergebied en Rijkswaterstaat, de KNRM, Reddingsbrigade Nederland, de Kustwacht en de Nationale Politie. Het IJsselmeergebied bestaat uit het IJsselmeer en het Markermeer, IJmeer, de Gouwzee en de Randmeren, inclusief het Zwartemeer. De SAMIJ richt zich hierbij op de bovenregionale bestuurlijke- en operationele afstemming om een effectieve en efficiënte samenwerking te borgen voor incidentbestrijding in het IJsselmeergebied.

4.7. Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze nieuwe wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Daarbij moet de informatie in goede, geordende en toegankelijk staat gebracht en bewaard worden.

VNOG voldoet aan de minimale vereisten Wet open overheid

Voor wat betreft actieve openbaarmaking wordt de wettelijke fasering van de Woo gevolgd. Voor elke fase worden de documenten uit de betreffende categorie vanaf de wettelijk verplichte datum actief openbaar gemaakt. In 2022 gold voor geen van de categorieën een verplichte openbaarmaking op grond van de Woo. Wel maakt VNOG op haar website en via www.officielebekendmakingen.nl informatie bekend. Wanneer het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) gereed is, zal hierop worden aangesloten en zal de informatie actief openbaar gemaakt worden.

VNOG heeft een Woo- contactpersoon benoemd, die vragen kan beantwoorden over de beschikbaarheid van informatie. Ook worden vanaf 1 mei 2022 verzoeken om openbaarmaking van informatie behandeld en afgedaan via de regels van de Woo.

Stand van zaken informatievoorziening

Het meerjarenplan van VNG Realisatie (Grip op Informatie) heeft tot doel dat gemeenten en intergemeentelijke organen meer grip krijgen op hun informatievoorziening en stimuleert de organisaties om de Woo te implementeren. In het meerjarenplan is een aantal eisen opgenomen om de informatiehuishouding op orde te krijgen. Dit alles dient te geschieden in een periode tussen een half jaar en vijf jaar na invoering van de Woo.

Onderstaande eisen zijn van belang; per eis is de stand in VNOG aangegeven:

- Beschikken over (of aangesloten zijn op) een e-depotvoorziening.
VNOG volgt hiervoor de ontwikkelingen bij de gemeente Apeldoorn.
- Binnen iedere applicatie de selectielijst hebben geïmplementeerd.
Bij de aanbesteding van nieuwe applicaties wordt deze eis in het Programma van Eisen opgenomen. Bij een aantal applicaties is de selectielijst reeds geïmplementeerd.
- Beheer organiseren op emailarchivering.
VNOG is aangesloten bij het initiatief van de VNG: de selectielijst e-mailbewaring.
- Beheer organiseren op tekstberichten.
VNOG wacht de ontwikkelingen bij het bedrijf af dat nu de website van VNOG en een aantal accounts van sociale media archiveert.
- Beschikken over een informatiebeheerplan (minimaal: inzicht in werkprocessen, proceseigenaar, in welke applicaties welke data/documenten staat, hoe het beheer is geregeld).
VNOG heeft nog geen informatiebeheerplan opgesteld; dit volgt nog.
- Een kwaliteitssysteem hanteren voor het informatiebeheer, zoals vastgelegd in artikel 16 van de Archiefregeling.
De mogelijkheden van een systeem zijn in onderzoek genomen.
- Een metagegevensschema vastleggen en aan elk blijvend te bewaren informatieobject metagegevens koppelen.
Een metagegevensschema is nog niet vastgelegd; dit volgt nog.

4.8. Toekomstparagraaf

Op 15 januari 2020 heeft het AB de Toekomstvisie voor VNOG vastgesteld, inclusief bijbehorende Opdrachten om deze Toekomstvisie te realiseren. De Opdrachten moeten in de periode 2020-2026 worden uitgevoerd. In het voortraject van de totstandkoming van de Toekomstvisie zijn de raden nauw betrokken geweest. De Toekomstvisie vormt de basis van het regionaal beleidsplan en van de begrotingen. De uit te voeren Opdrachten zijn in de begroting verwerkt (de Opdrachten zijn daarin opgenomen bij de betreffende programma's), alsook de financiële effecten van de Toekomstvisie.

De Toekomstvisie vormt het antwoord van VNOG op de twee vragen die de samenleving aan VNOG stelt:

- Ik heb hulp nodig! (bij brand, ongevallen, rampen, crises)
- Leer mij gevaar te voorkomen. (veilig wonen, werken en recreëren)

Burgers, bedrijven, instellingen en overheden stellen deze vragen. VNOG moet, op grond van haar wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit de Wet veiligheidsregio's, deze vragen beantwoorden.

De Toekomstvisie beoogt, in antwoord op de vragen, op hoofdlijnen het volgende te realiseren:

- VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid. Het is een operationele organisatie, die bij een crisissituatie of ramp nu en in de toekomst garant staat voor professionele hulpverlening aan inwoners en bezoekers van de regio.
- VNOG is een regio waar veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. VNOG speelt in op demografische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op heden-daagse en toekomstige veiligheidsrisico's. VNOG is een toekomstbestendige veiligheidsregio.
- VNOG richt zich op:
 - Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht) (Opgave 0);
 - Zelfredzaam en risicobewust (Opgave 1);
 - Vakbekwaam en deskundig (Opgave 2);
 - Sterke informatiepositie (Opgave 3);
 - Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde) (Opgave 4).

Dit zijn de Opgaven van VNOG. De Opgaven komen als rode draad in de opgavegerichte begrotingen steeds weer terug. De doelstellingen op de programma's in de programmabegroting zijn gerelateerd aan de Opgaven en in de begroting zijn ook indicatoren opgenomen, waarmee de prestaties op de Opgaven/doelstellingen lopende het jaar periodiek worden gemeten.

- VNOG werkt met compacte en slagvaardige posten met goed getrainde vrijwilligers vanuit een versterkte informatiepositie.
- Dit alles moet leiden tot een solide veiligheidsregio voor de lange termijn.
- De missie van VNOG is: Samen werken aan veiligheid. De kernwaarden zijn: Daadkrachtig – Deskundig – Gepassioneerd.

Uit de Toekomstvisie volgen intensiveringen op bepaalde beleidsterreinen (bijv. beter geoefend personeel), maar er zijn ook structurele besparingen (bijv. 'minder rubber en metaal'). Aan het einde van de looptijd van de Toekomstvisie, in 2026, wordt er per saldo structureel ruim 5 ton bezuinigd ten opzichte van de gerepareerde begroting 2019. Daarnaast zijn begin 2020 aanvullende efficiency-mogelijkheden gezocht en gevonden. De besparingen zijn verwerkt in de meerjarenbegroting.

De komende jaren kunnen externe autonome ontwikkelingen en nieuw beleid (bijvoorbeeld als gevolg van gewenste aanvullende dienstverlening vanuit de gemeenten, het Rijk of het VNOG bestuur) leiden tot kostenstijgingen, die een stijging van de gemeentelijke bijdragen tot gevolg kunnen hebben. Als dit soort ontwikkelingen zich voordoen, zullen die, als gebruikelijk, éérs in de Kadernota's worden geschetst, zodat daar dan besluitvorming over kan plaatsvinden.

Uitvoering Toekomstvisie-Opdrachten in 2022

Het document Toekomstvisie-Opdrachten bestaat uit 58 punten. De punten 1 t/m 20 bevatten de Toekomstvisie, de punten 21 t/m 58 zijn de Opdrachten. Sommige Opdrachten kennen een subnummer; daardoor zijn er in totaal 41 Opdrachten. Eén Opdracht betreft een constatering, zodat er 40 Opdrachten zijn om uit te voeren. De Opdrachten uit de Toekomstvisie moeten in de periode 2020-2026 worden uitgevoerd. VNOG heeft een planning gemaakt voor de uitvoering van de Opdrachten. De meeste Opdrachten kennen een geleidelijke opbouw en meerjarige looptijd.

In 2022 zijn 2 Opdrachten afgerond, zodat het totaal aantal afgeronde Opdrachten nu op 22 uitkomt. De ontstane vertragingen (met name door COVID-19) zijn weer verder ingelopen. Kenden bij de vorige rapportage (bij de Halfjaarrapportage 2022) nog 8 Opdrachten een vertraging, nu zijn dat er 7 en de vertragingen worden komende tijd nog verder ingelopen. Het aantal Opdrachten dat op schema ligt is 11. Diverse Opdrachten staan op de planning om in de eerste helft van 2023 af te ronden.

22	KLAAR	Opdrachten afgerond.
1	Constatering	Opdracht is dus feitelijk geen opdracht.
11	Op schema	Opdrachten gestart, afronding is volgens planning later en loopt op schema.
7	Vertraging	Opdrachten gestart, afronding is volgens planning later, maar heeft achterstand opgelopen.
0	Verstoord	Opdrachten waren gepland om af te ronden, maar dat is niet gelukt.
41	Totaal	

Vooraf COVID-19 is er de oorzaak van dat er afgelopen jaren vertragingen zijn ontstaan, maar ook andere externe ontwikkelingen hebben effect gehad op de uitvoering. Zo zorgt de Oekraïne-crisis, het wereldwijde tekort aan grondstoffen en computerchips voor vertraging in de uitlevering van materieel/materialen c.q. de nog lopende aanbestedingstrajecten. Doordat onze leveranciers niet, of pas later kunnen leveren, is ook onze planning aangepast. Bovendien stijgen prijzen en stijgt de rente.

In het najaar van 2022 is intern een “mid-term review” op de Toekomstvisie-Opdrachten uitgevoerd, waarin meer in detail naar de voortgang van de Toekomstvisie is gekeken, met name gericht op de huidige status van de grotere Opdrachten en de eventuele toekomstige gevolgen. Inzoomend op met name de Opdrachten met grotere financiële impact is hierbij geconcludeerd dat door diverse economische en maatschappelijke ontwikkelingen, zoals prijsstijgingen en de landelijke ontwikkelingen rondom bouwsteen 1 (het afschaffen van kazernering en consignatie voor vrijwilligers) sommige Opdrachten, in afstemming met het bestuur, zijn vertraagd of inhoudelijk bijgesteld. Gedurende de resterende looptijd van de Toekomstvisie-Opdrachten worden ontwikkelingen die hiermee samenhangen gevolgd, indien nodig financieel doorgerekend, en met het bestuur besproken.

In bijlage 2 is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de stand van alle Opdrachten, waarin per Opdracht zaken worden toegelicht. Er wordt op hoofdlijnen zowel ingegaan op planning, proces en inhoud.

Ondertussen is in 2022 ook al nagedacht over de periode na het aflopen van de Toekomstvisie in 2026. Er is gekeken naar maatschappelijke ontwikkelingen en trends. Eerste ideeën over met welke (nieuwe) uitdagingen VNOG te maken krijgt, wat de samenleving gaat verwachten en hoe VNOG zich hierbij kan positioneren, zijn verkend. Deze verkenning gaat de komende tijd door en zal t.z.t. worden meegenomen in het traject van het nieuwe Regionaal Beleidsplan, dat in 2024 formeel zal starten en waarbij de raden conform de Wet weer zullen worden geconsulteerd.

II. Jaarrekening

5. Balans per 31 december 2022

ACTIVA

	Ultimo 2022	Ultimo 2021
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>	44.913.851	43.109.750
investerings met een economisch nut	-	-
Totaal materiële vaste activa	44.913.851	43.109.750
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Uitzettingen < 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	1.386.085	889.859
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	3.210.334	6.108.938
Rekening courant verhouding met Rijk	-	-
Overige vorderingen	441.411	147.509
Totaal Uitzettingen < 1 jaar	5.037.829	7.146.306
Liquide middelen	14.016	30.747
<i>Overlopende activa</i>		
Nog te ontvangen bedragen van	1.638.283	2.070.756
Overige Nederlandse Overheidslichamen		
Overige nog te ontvangen bedragen	-	-
Vooruitbetaalde bedragen	1.285.969	1.380.506
Totaal Overlopende activa	2.924.252	3.451.262
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	7.976.097	10.628.315
TOTAAL ACTIVA	52.889.948	53.738.065

PASSIVA

	Ultimo 2022	Ultimo 2021
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen Vermogen</i>		
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	2.509.728	5.255.817
Algemene reserve	1.135.114	1.135.114
Bestemmingsreserves	13.679.071	9.133.557
Totaal Eigen Vermogen	17.323.913	15.524.488
Vorzieningen	1.426.560	1.179.444
<i>Vaste schulden > 1 jaar</i>		
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	21.313.154	24.885.534
Onderhandse lening van openbare lichamen	2.138.702	3.181.008
Totaal Vaste schulden > 1 jaar	23.451.856	28.066.542
TOTAAL VASTE PASSIVA	42.202.329	44.770.474
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto vlottende schulden < 1 jaar</i>		
Banksaldi	1.344.882	1.093.099
Overige schulden	4.219.251	1.137.703
Totaal Netto vlottende schulden < 1 jaar	5.564.133	2.230.802
<i>Overlopende passiva</i>		
Overlopende passiva - verplichtingen	4.173.009	5.702.205
Overlopende passiva - voorschotten Rijk	884.687	985.506
Overlopende passiva - Overige vooruit ontvangen bedragen	65.789	49.078
Totaal Overlopende passiva	5.123.486	6.736.789
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	10.687.619	8.967.591
TOTAAL PASSIVA	52.889.948	53.738.065

6. Overzicht van baten en lasten

Programma	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
Baten				
1.0 Risico- en crisisbeheersing	333.000	2.117.000	2.118.200	1.200
2.0 Brandweezorg	14.000	191.000	206.209	15.209
3.0 GHOR	48.000	48.000	30.519	-17.481
4.0 MON	580.000	705.000	710.677	5.677
5.0 Directie en control	0	252.800	455.778	202.978
6.0 Bedrijfsvoering	5.000	67.500	71.259	3.759
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	56.350.000	56.776.620	56.705.015	-71.605
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	3.239.000	3.177.000	3.369.132	192.132
Totaal Baten	60.569.000	63.334.920	63.666.789	331.869
Lasten				
1.0 Risico- en crisisbeheersing	7.013.200	9.577.200	9.264.366	312.834
2.0 Brandweezorg	29.613.010	30.240.210	28.324.270	1.915.940
3.0 GHOR	1.814.000	1.899.600	1.739.044	160.556
4.0 MON	1.635.000	1.880.300	1.746.777	133.523
5.0 Directie en control	798.000	1.190.600	1.313.911	-123.311
6.0 Bedrijfsvoering	13.382.870	15.875.920	14.933.046	942.874
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	3.416.920	2.282.930	1.176.819	1.106.111
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	3.239.000	3.177.000	3.369.132	-192.132
Totaal Lasten	60.912.000	66.123.760	61.867.365	4.256.394
Totaal saldo baten en lasten	-343.000	-2.788.840	1.799.424	-4.588.263
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	398.000	3.289.840	2.821.893	-467.947
Toevoegingen	55.000	501.000	2.111.588	-1.610.588
Saldo reserves	343.000	2.788.840	710.305	2.078.535
Resultaat	0	0	2.509.729	-2.509.728

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid ziet toe op een overschrijding van de lasten per programma en de mate waarin deze hogere lasten gedekt worden door hogere direct gerelateerde baten binnen dat programma. Voor 2022 geldt dat de programma's 6. 'Directie, Control, Staf' en 8. 'Kazernes in eigendom en overgangsrecht' een overschrijding van de begrote lasten kennen. Deze worden echter gedekt door hogere direct gerelateerde baten binnen hetzelfde programma. Voor programma 6 geldt dat de overschrijding van de lasten veroorzaakt wordt door de centrale sturing op bovenformatieve medewerkers binnen VNOG. De (financiële) waarde van de door deze medewerkers verrichte werkzaamheden zijn ten laste gebracht van de betreffende begrotingsprogramma's cq het programma Algemene Dekkingsmiddelen. Programma 8 wordt 1 op 1 afgerekend (in lijn met het beleid) met de betreffende gemeenten. De overige programma's zijn binnen de begroting gebleven. De in het jaarverslag toegelichte activiteiten passen allen binnen de inhoudelijke doelstellingen van VNOG zoals deze in de begroting 2022 zijn geformuleerd.

6.1. Verklaring resultaat 2022 op hoofdkostensoorten

Het positief jaarresultaat 2022 bedraagt € 2.510.000. Hieronder worden de grootste verschillen tussen de begroting 2022 (na wijzigingen) en de realisatie toegelicht. Deze is zoals gebruikelijk opgesteld voor een aantal hoofdkostensoorten: personeel (inclusief inhuur en verhuur), vrijwilligers, exploitatie kapitaallasten en renteresultaat. De uitkomsten komen grotendeels overeen met de prognose bij de Halfjaarrapportage 2022. Toen werd een saldo van € 2.865.000 voorzien. Het verschil wordt onder meer veroorzaakt door verplichtingen uit de CAO-gemeenten (éénmalige personeelskosten buiten de invloed van VNOG) en door gestegen prijzen.

Onderstaande tabel vergelijkt de uitkomsten over 2022 met de twee voorgaande jaren.

Verklaring resultaat op hoofdlijnen	2020	2021	2022
	Vershil	Vershil	Vershil
Personeel	998.000	627.000	313.000
Vrijwilligers	1.950.000	1.303.000	402.000
Exploitatie (excl. COVID-19 uitgaven)	2.430.000	3.158.000	1.539.000
COVID-19 uitgaven (voor rekening VNOG)	-617.000	-32.000	-
Kapitaallasten	-	-	-
Renteresultaat	168.000	200.000	256.000
Totaal	4.929.000	5.256.000	2.510.000

Personeel

De hoofdcomponent personeel kan uitgesplitst worden naar de drie componenten salarissen & sociale lasten, inhuurkosten en detachering. Onderstaande tabel geeft inzicht in deze drie componenten.

Personeel	Vershil
Salarissen + sociale lasten	733.000
Inhuurkosten (exclusief Oekraïne)	-602.000
Detachering	182.000
Totaal	313.000

De component salarissen & sociale lasten wordt beïnvloed door de aanwezigheid van vacature-ruimte. Om flexibiliteit in de organisatie te houden, is het invullen van vacatures geen automatisme en wordt er gestuurd op het hebben van enige onderbezetting. Daarmee kunnen bovendien uitgaven voor noodzakelijke inhuur worden gedekt (zie hieronder). Tevens is in het kader van 'De Expeditie' doorstroming van personeel mogelijk gemaakt door tijdelijk een dubbele bezetting op enkele functies te accepteren middels een 'dakpanconstructie' van twee à drie jaar.

Voorts zijn er in de loop van het jaar kosten ontstaan door een CAO-wijziging voor de beroepsmedewerkers, die leidde tot een extra betaling in december. Tenslotte zijn enkele voorzieningen getroffen voor wettelijk spaarverlof (verplicht) en voor medewerkers die de organisatie hebben verlaten.

De kosten voor inhuur hebben betrekking op de uitvoering van reguliere taken waarvoor op dat moment door een vacature, ziekte of project geen interne capaciteit beschikbaar was. De belangrijkste posten binnen deze component zijn:

- Interim teamleider(s) deels gedekt uit reserve
- Projectleider vervanging hardware (MDT's) deels gedekt uit reserve
- HRM adviseur deels gedekt door bijdrage van andere deelnemende regio's i.v.m. LMS
- Salarisadministratie gedekt uit vacature
- Adviseur(s) externe en industriële veiligheid

- Projectondersteuning Meldkamer (MKON - nieuw) (kosten gedeeld in Oost-5)
- Ondersteuning BOR Meldkamer (MKON - nieuw) (kosten gedeeld met Oost-5)
- Projectondersteuner inkoop- en verplichtingentraject
- Vervanging roosterplanner

Er zijn kosten in rekening gebracht aan aanverwante organisaties voor uitvoering van werkzaamheden en projecten door aan hen gedetacheerde medewerkers. Dit betreft enkele medewerkers, die een aanstelling boven de sterkte hebben.

Vrijwilligersvergoedingen

Het budget voor vrijwilligersvergoedingen wordt extracomptabel onderverdeeld in diverse deelbudgetten ten behoeve van een optimale sturing. Het deelbudget voor inzetten (uitrukken) is in 2022 overschreden. Conform beleid is deze overschrijding (1.815.000 – 2.017.544 = - 202.544) ten laste gebracht van de egalisatiereserve 'uitrukken', omdat dit onderdeel niet voorspelbaar is.

Hieronder een overzicht op deelniveau van het vrijwilligersbudget 2022:

onderwerp	Budget exclusief werkgeverslasten 2022	Geregistreerde uren exclusief werkgeverslasten
vaste vergoeding	1.095.000	1.164.602
inzeturen	1.815.000	2.017.544
kazernering	1.245.000	1.214.576
vakbekwaam blijven	1.600.000	1.576.776
vakbekwaam worden	480.000	521.882
ondersteuning vakbekwaamheid	555.000	313.147
PPMO	125.000	105.168
keuringen	55.000	17.224
brandveilig leven	20.000	1.861
vergaderen	50.000	40.420
onderhoud	150.000	134.610
declaraties	120.000	109.189
overig	135.000	80.265
totaal exclusief werkgeverslasten	7.445.000	7.297.264
diversen w.o. werkgeverlasten en inhuur	848.000	593.035
totaal uitgaven vrijwilligersvergoedingen	8.293.000	7.890.299
resultaat		402.701

Bij de Halfjaarrapportage 2022 werd een onderschrijding van € 500.000 verwacht op het totale budget voor vrijwilligersvergoedingen. Met de toevoeging uit de egalisatiereserve 'uitrukken' komt het resultaat uit op € 402.701 positief.

Exploitatie

Navolgende tabel geeft het verschil in exploitatiekosten per programma weer. Met uitzondering van het programma Directie & Control kennen alle programma's een onderschrijding. In paragraaf 6.2 is een uitgebreidere toelichting per programma opgenomen.

Resultaat Exploitatiekosten	2022
Programma	
1. Risico- en Crisisbeheersing	286.000
2. Brandweezorg	536.000
3. GHOR	-11.000
4. MON	21.000
5. Directie en Control	161.000
6. Bedrijfsvoering	124.000
7. Algemene Dekkingsmiddelen	422.001
Totaal	1.539.000

De totale onderschrijding ligt wat lager in vergelijking met de Halfjaarrapportage 2022, toen een resultaat van € 1.985.000 werd verwacht. In 2022 waren er geen directe kosten voor COVID-19, anders dan de facilitaire kosten als werkgever.

Kapitaallasten (rente en afschrijving)

In de begroting 2022 is een budget van € 6.230.550 opgenomen voor kapitaallasten (rente en afschrijving exclusief kazernes) en een toevoeging aan de egalisatiereserve afschrijvingen van € 55.000. De werkelijke kapitaallast is € 4.991.412 en is daarmee € 1.239.138 lager dan begroot. De oorzaak hiervoor ligt met name in (in de afgelopen jaren) uitgestelde investeringen in brandweermateriaal/-materieel. Het verschil is na aftrek van de reeds begrote toevoeging aan de egalisatiereserve afschrijvingen toegevoegd. Hiernaast is ook de opbrengst van de verkopen materieel (€ 132.483) conform staand beleid toegevoegd aan de egalisatiereserve afschrijvingen.

Programma	Werkelijk 2021	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Restant 2022
Risico- en Crisisbeheersing	16.706	48.000	32.616	15.384
Brandweezorg	4.084.786	4.886.700	4.102.683	784.017
Brandweezorg (extra afschrijving)	63.583	238.200	101.274	136.926
GHOR	-	-	-	-
MON	-	-	-	-
Directie & Control	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	826.110	1.057.650	754.839	302.811
Bedrijfsvoering (extra afschrijving)	136.742	-	-	-
Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-
	5.127.927	6.230.550	4.991.412	1.239.138
Kazernes in eigendom en overgangsrecht	677.997	683.000	682.220	780
Bijdragen van de individuele gemeenten	-677.997	-683.000	-682.220	-780
	0	0	0	0

COVID-19-uitgaven

Voor een toelichting op COVID-19-uitgaven wordt verwezen naar paragraaf 4.4.

6.2. Specificatie per programma

In deze paragraaf wordt per programma een tabel met de realisatie per product en een tabel met een toelichting op overschrijdingen en overschotten vanaf € 25.000 gepresenteerd.

Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing					
Product	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
01. PERSONELE KOSTEN-Personele kosten	Baten			38.598	38.598
	Lasten	6.033.000	6.457.700	6.675.724	-218.024
	Saldo	-6.033.000	-6.457.700	-6.637.127	179.427
28. REGIONAAL BRANDMELDSYSTEEM-Regionaal Brandmeldsysteem	Baten	333.000	967.000	1.327.747	360.747
	Lasten	333.000	750.500	944.322	-193.822
	Saldo	0	216.500	383.424	-166.924
90. OVERIG-Overig	Baten	0	1.150.000	751.856	-398.144
	Lasten	599.200	2.321.000	1.611.704	709.296
	Saldo	-599.200	-1.171.000	-859.849	-311.151
95. RENTE EN AFSCHRJVING-Rente en afschrijving	Baten				
	Lasten	48.000	48.000	32.616	15.384
	Saldo	-48.000	-48.000	-32.616	-15.384
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-6.680.200	-7.460.200	-7.146.167	-314.034
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Baten	153.000	759.500	541.573	-217.927
	Lasten			15.384	-15.384
	Saldo	153.000	759.500	526.189	233.311
Saldo reserves		153.000	759.500	526.189	233.311
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-6.527.200	-6.700.700	-6.619.978	-80.722
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten					
Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1.	N				-179.427
28. Regionaal Brandmeldsysteem					
De omzetting van de aansluitingen van RBS naar externe marktpartijen is in 2022 later in gang gezet dan waarmee in de projectplanning en de begroting 2022 rekening was gehouden. Daarnaast hadden de externe partijen moeite om leveranciers te vinden om de migratie technisch te kunnen realiseren door een gebrek aan voldoende technisch geschoold personeel. Dit heeft geleid tot flinke vertraging van de migratie. De keerzijde hiervan was dat er daardoor ook veel meer inkomsten voor RBS gerealiseerd konden worden zodat aanwending van de bestemmingsreserve in 2022 niet nodig is gebleken.					
	V				166.924
90. Overig					
- Overige processen Crisisbeheersing					
Als gevolg van de inzet ten behoeve van de coördinatie van de opvang van de Oekraïners zijn activiteiten doorgeschoven en zijn budgetten niet uitgegeven.					29.600
- Risicobeheersing veranderkosten					
Voor opleidingen in kader Omgevingswet is extra budget beschikbaar gesteld. Het steeds weer opschuiven van de invoeringsdatum van de omgevingswet leidt ook tot het later aanwenden van deze extra gelden. Daarnaast zijn opleidingskosten gedrukt door het inzetten van eigen medewerkers, door het inzetten van kennis en expertise vanuit gemeenten en door het organiseren van in company trainingen					48.800
- Programma zelfredzaam en risicobewust (inclusief project RISQ)					
Dit project is grotendeels maar niet geheel afgewikkeld in 2022, waardoor er een onderschrijding is van het budget.	V				217.900
Overige verschillen elk kleiner dan 25.000	V				14.851
	V				311.151
95. Rente en afschrijving	V				15.384
Resultaat voor bestemming (V)					314.034

1.0 Mutaties reserves		
- Toevoeging: toevoeging kapitaallasten aan egaliseringsreserve afschrijving € 15.384.	N	-15.384
- Onttrekking: tijdelijke reserve incidentele veranderkosten € 33.000, reserve zelfredzaamheid € 298.573, reserve frictiekosten € 120.000.		
De onttrekkingen aan de reserve Zelfredzaam zijn gelijk aan de werkelijke uitgaven in 2022 en lager dan begroot omdat het programma niet in 2022 is afgerond maar doorloopt in 2023.	N	-217.927
	N	-233.311
Resultaat na bestemming (V)		80.722

Programma 2. Brandweezorg					
Product	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
01. PERSONELE KOSTEN-Brandweezorg	Baten				
	Lasten	10.503.700	10.016.860	10.245.886	-229.026
	Saldo	-10.503.700	-10.016.860	-10.245.886	229.026
02. VRDIJWILLIGERS VERGOEDINGEN-Brandweezorg	Baten			9.077	9.077
	Lasten	7.891.000	8.293.000	7.899.376	393.624
	Saldo	-7.891.000	-8.293.000	-7.890.299	-402.701
08. VRDIJWILLIGERS OVERIG-Brandweezorg	Baten				
	Lasten	192.560	196.000	226.496	-30.496
	Saldo	-192.560	-196.000	-226.496	30.496
20. OPERATIONELE VOORBEREIDING-Brandweezorg	Baten				
	Lasten	50.000	30.000	8.329	21.671
	Saldo	-50.000	-30.000	-8.329	-21.671
21. MATERIEEL EN LOGISTIEK-Brandweezorg	Baten			1.263	1.263
	Lasten	2.820.220	3.138.020	2.727.924	410.096
	Saldo	-2.820.220	-3.138.020	-2.726.660	-411.360
24. VAKBEKWAAM WORDEN EN BLIJVEN-Brandweezorg	Baten				
	Lasten	3.213.530	3.221.530	2.828.592	392.938
	Saldo	-3.213.530	-3.221.530	-2.828.592	-392.938
90. OVERIG-Brandweezorg	Baten	14.000	191.000	195.868	4.868
	Lasten	145.000	219.900	183.710	36.190
	Saldo	-131.000	-28.900	12.159	-41.059
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-Brandweezorg	Baten				
	Lasten	4.797.000	5.124.900	4.203.957	920.943
	Saldo	-4.797.000	-5.124.900	-4.203.957	-920.943
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-29.599.010	-30.049.210	-28.118.061	-1.931.149
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
2.0 Brandweezorg	Baten		616.400	742.166	125.766
	Lasten			1.292.394	-1.292.394
	Saldo		616.400	-550.228	1.166.628
Saldo reserves			616.400	-550.228	1.166.628
			<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-29.599.010	-29.432.810	-28.668.289	-764.521
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten	Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1. Het budget voor personeelsactiviteiten is overschreden doordat na een tweetal COVID-19 jaren veel aandacht is besteed aan het herstel van de verbinding tussen medewerkers, vrijwilligers en derden. Hierdoor heeft een inhaalslag plaatsgevonden wat betreft huldigingsmomenten en bijeenkomsten. Er is een relatie met de onderschijding op punt 90 (zie onder), representatiekosten en externe personeelskosten. Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan € 25.000.	-169.000 -63.860 3.834
		<i>N</i> 229.026
02. Vrijwilligersvergoedingen	Zie toelichting in § 6.1 .	
		<i>V</i> 402.701
08. Vrijwilligers Overig	Het nadeel wordt veroorzaakt door de kosten van "Zorg voor personeel". Op deze kostensoort is € 41.000 meer uitgegeven dan begroot. Kosten die op deze kostensoort worden geboekt zijn niet alleen de bloemen en fruitmanden voor 'lief en leed' maar ook grotere kosten als afscheid van personeel of zelfs brandweertaken. Zo is het afscheid van de duikers van Heerde, als gevolg van het beëindigen van de duiktaak, ook op dit budget geboekt. Het budget van € 1.000 per district is hiervoor ontoereikend en dit is bij de begroting van 2023 gecorrigeerd. Het nadeel op zorg voor personeel is voor een deel gecompenseerd door voordelen bij Brandweeredstrijden (€ 4.000) en kosten van de verschillende personeelsverenigingen (€ 5.000).	
		<i>N</i> 30.496
20. Operationele voorbereiding	De nasleep van Corona en druk op diverse nieuwe en bestaande projecten hebben ervoor gezorgd dat het onderdeel innovatie geen aandacht heeft gekregen.	

In de coronatijd is veel planvorming en procedures geactualiseerd, vernieuwd of aangepast wat ervoor heeft gezorgd dat er in 2022 slechts beperkte aanpassingen hebben plaatsgevonden.	V	21.671
<p>21. Materieel en Logistiek</p> <ul style="list-style-type: none"> - het kledingbudget is onderschreden en dit bedrag is toegevoegd aan de egalisatiereserve nieuw operationeel uniform. Op dit budget worden zo min mogelijk uitgaven gedaan omdat vanaf 2023 het nieuwe uniform wordt uitgerold waarbij de egalisatiereserve wordt ingezet. 367.545 - het budget voor onderhoud aan Waterwinplaatsen is niet gebruikt omdat er geen zaken zijn uitgevoerd die door de brandweer betaald moeten worden. 25.000 - voor de CBRN taak zijn de middelen die hiervoor in 2022 beschikbaar waren niet volledig gebruikt 42.000 - er is laat gestart met het aanbieden van de ademlucht cilinders voor onderhoud in 2022 waardoor er minder kosten zijn gemaakt. Dit wordt in 2023 ingehaald. 52.000 - door het verouderde wagenpark en de stijgende kosten is de post onderhoud voertuigen overschreden waaronder de reparatie aan een voertuig van € 24.000 (versnellingsbak defect) -72.000 - bij materialen (onderhoud, aanschaf, keuringen) is een overschrijding ontstaan die voor een groot deel wordt veroorzaakt door prijsstijgingen. -47.000 - voor de vervanging van uitrukleding is een jaarlijks budget beschikbaar. Dit bedrag was dit jaar niet volledig noodzakelijk 56.000 <p>Overige verschillen elk kleiner dan 25.000. -12.185</p>	V	411.360
<p>24. Vakbekwaam worden en blijven</p> <p>Vakbekwaam worden</p> <p>Doordat de looptijd van sommige opleidingen, als gevolg van de nasleep van Corona, langer is zijn deze kosten verdeeld over een langere periode en verschillende jaren. Verder is de nieuwe opleiding redvoertuig uitgesteld tot 2023 en ligt de oude prijs een stuk lager dan de te verwachten nieuwe prijs. 2 kandidaten die de leergang Officier van Dienst (OVD) in 2022 volgden konden pas in september starten in plaats van januari. Daardoor zijn de bedragen voor de examens later gefactureerd. Er zijn meer mensen opgegeven voor rijbewijzen dan er daadwerkelijk zijn geweest. Dit betekent niet alleen budget over op rijbewijzen maar ook geen afname van de opleidingen brandweerchauffeur en pompbediener. -34.134</p> <p>Vakbekwaam blijven</p> <p>Wat betreft HV (hulpverlening) hebben de posten minder gebruik gemaakt van de aantallen die begroot zijn. Dit had te maken met de nasleep van Corona en het versneld invoeren van het deelproject 5 blusvoertuigen waardoor er minder HV momenten waren. Voor brand zijn er 3 RO (realistisch oefenen) momenten vervallen door Corona, 2 momenten verkeerd gepland en voor 3 momenten hadden zich onvoldoende vrijwilligers aangemeld waardoor het moment niet door kon gaan. Door een toenemende druk op de totale oefenplanning en onze instructeurs is besloten om 2 (de 81 BR-103 en de 91 BR-103(A) momenten te annuleren. Helaas hebben we in 2022 geen gebruik kunnen maken van het vakbekwaamheidsplein ASK 't Harde en zijn hier geen bedragen op uitgegeven. Voor de ROF (regeling operationele functionarissen) trainingen is men uitgegaan van het totaal aantal functionarissen. Echter heeft niet iedereen alle (buitenland) trainingen kunnen volgen. Ook zijn er in 2021 al een aantal personen naar deze training geweest die dus niet ten laste kwamen van de begroting van 2022. Verder zijn er diverse lunches niet afgenomen en is het LRH (levensreddend handelen)/AED te hoog begroot omdat veel van onze ROF-functionarissen tevens bij een brandweerpost betrokken zijn en daar deze training volgen. 427.072</p>	V	392.938
<p>90. Overig</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opleidingen en cursussen. Dit budget kent t.o.v. het begrote bedrag een overschrijding veroorzaakt door een inhaalslag. -55.000 - Het budget voor representatiekosten en externe personeelskosten onderschreden. Dit moet in verband gezien worden met de overschrijding bij Zorg voor personeel onder personeelskosten. 46.730 - Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000. 49.329 	V	41.059
<p>95. Rente en afschrijving</p> <p>In 2021 is een groot aantal kredieten voor 2021 af geraamd, nadat de begroting voor 2022 was opgesteld. Dit verklaart het verschil tussen de begrote en verwachte realisatie van kapitaalslasten in 2022. Het af te ramen bedrag had te maken met een vertraging op de uitvoering van het materieelspreidingsplan als gevolg van het wereldwijde tekort aan grondstoffen en oplopende prijzen van materiaal en materieel. Conform beleid worden de verschillen tussen de begrote en werkelijke kapitaallasten gestort in de egalisatiereserve afschrijvingen.</p>	V	920.943
Resultaat voor bestemming (V)		1.931.149

99. Mutaties reserves	1.292.394
- Toevoeging:	
Egalisatiereserve afschrijvingen: verkoop materieel € 132.483 en onderschrijving kapitaallasten € 807.365	
Egalisatiereserve nieuwe operationele uniformen € 367.545 (begroot minus werkelijke uitgaven kleding).	-125.766
- Onttrekking:	
Egalisatiereserve afschrijvingen: extra afschrijving afgestoten materieel € 101.274: begroot was de afstoot van 2 vrachtwagens in 2022 (€ 238.200 restant boekwaarde). Er is er 1 afgestoten en deze heeft meer opgeleverd dan begroot waardoor de extra afschrijving € 20.000 lager uitvalt. De 2 ^e vrachtwagen is begin 2023 verkocht. De kapitaallasten van 2 overbruggingsvoertuigen zijn onderdeel van de totale kapitaallasten en toevoeging aan de egalisatiereserve afschrijvingen onder toevoegingen.	
Egalisatiereserve uitrukken: het verschil tussen de begrote en werkelijke loonsom inzeturen wordt verrekend met deze reserve (zie § 6.1) € 202.544	
<i>N</i>	1.166.628
Resultaat na bestemming (V)	764.521

Programma 3. GHOR

Product	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
01. PERSONELE KOSTEN-GHOR	Baten				
	Lasten	1.195.000	1.224.000	1.076.745	147.255
	Saldo	-1.195.000	-1.224.000	-1.076.745	-147.255
90. OVERIG-GHOR	Baten	48.000	48.000	30.519	-17.481
	Lasten	619.000	675.600	662.298	13.302
	Saldo	-571.000	-627.600	-631.779	4.179
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-GHOR	Baten				
	Lasten				0
	Saldo				0
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-1.766.000	-1.851.600	-1.708.525	-143.075
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
3.0 GHOR	Baten		21.000	21.000	0
	Lasten				
	Saldo		21.000	21.000	0
Saldo reserves			21.000	21.000	0
			<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	
Resultaat		-1.766.000	-1.830.600	-1.687.525	-143.075
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten		
- Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1.		146.754
- Overige personeelskosten kleiner dan 25.000.		500
	V	147.254
90. Overig		
Diverse overige verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.	N	4.179
		Resultaat voor bestemming (V)
		143.075
3.0 Mutaties reserves		
Onttrekking: overgehevelde kledingbudget van 2021 naar 2022 € 21.000.		-
		Resultaat na bestemming (V)
		143.075

Programma 4. MON					
Product	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
01. PERSONELE KOSTEN-MON	Baten	580.000	705.000	710.677	5.677
	Lasten	1.478.350	1.769.350	1.695.961	73.389
	Saldo	-898.350	-1.064.350	-985.284	-79.066
90. OVERIG-MON	Baten	0	0		0
	Lasten	156.650	110.950	50.816	60.134
	Saldo	-156.650	-110.950	-50.816	-60.134
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-Rente en afschrijving	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-1.055.000	-1.175.300	-1.036.100	-139.200
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
4.0 MON	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		-1.055.000	-1.175.300	-1.036.100	-139.200
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten		
Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1.	V	79.066
90. Overig		
Dit voordeel is ontstaan doordat het opleidingsbudget in 2022 voor een groot deel niet is aangewend.	V	40.900
Diverse overige verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000	V	19.234
	V	60.134
		Resultaat voor bestemming (V)
		139.200
4.0 Mutaties reserves		-
		Resultaat na bestemming (V)
		139.200

Programma 5. Directie en control					
Product	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
01. PERSONELE KOSTEN-Directie en control	Baten	0	0	111.819	111.819
	Lasten	277.000	493.800	500.015	-6.215
	Saldo	-277.000	-493.800	-388.196	-105.604
51. BESTUUR-Bestuur	Baten				
	Lasten	10.000	10.000	14.719	-4.719
	Saldo	-10.000	-10.000	-14.719	4.719
52. DIRECTIE OVERIG-Directie en control	Baten		252.800	343.959	91.159
	Lasten	429.000	631.800	763.845	-132.045
	Saldo	-429.000	-379.000	-419.886	40.886
53. CONTROL-Control	Baten				
	Lasten	82.000	55.000	35.332	19.668
	Saldo	-82.000	-55.000	-35.332	-19.668
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-798.000	-937.800	-858.133	-79.667
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
5.0 Directie en control	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		-798.000	-937.800	-858.133	-79.667
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten		
Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1.	V	105.604
Diverse verschillen, elk voor zich kleiner dan 25.000	N	-4.719
52. Directie Overig		
In 2022 zijn kosten gemaakt voor het project landelijke meldkamer en de BOR meldkamer Oost- Nederland.		-50.000
Naast de VNOG werden deze kosten gedragen door IJsselland, Twente, Gelderland - Midden en - Zuid. Uiteindelijk zijn er meer kosten gemaakt dan begroot en verdeeld over de regio's.		9.114
Diverse verschillen < € 25.000.	N	-40.886
53. Control		
Inventarisatie van risico's in de bedrijfsvoering zijn intern opgesteld.	V	19.668
		Resultaat voor bestemming (V)
		79.667
5.0 Mutaties reserves		-
		Resultaat na bestemming (V)
		79.667

Programma 6. Bedrijfsvoering

Product	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
01. PERSONELE KOSTEN-Bedrijfsvoering	Baten	5.000	67.500	63.759	-3.741
	Lasten	6.487.000	8.108.100	8.109.491	-1.391
	Saldo	-6.482.000	-8.040.600	-8.045.732	5.132
22. FACILITAIR-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	266.500	266.500	246.013	20.487
	Saldo	-266.500	-266.500	-246.013	-20.487
23. HUISVESTING-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	1.294.500	1.294.500	1.414.761	-120.261
	Saldo	-1.294.500	-1.294.500	-1.414.761	120.261
61. COMMUNICATIE-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	67.000	45.500	55.781	-10.281
	Saldo	-67.000	-45.500	-55.781	10.281
62. MIDDELEN-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	50.000	50.000	100.502	-50.502
	Saldo	-50.000	-50.000	-100.502	50.502
63. VERZEKERINGEN-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	735.500	763.000	714.710	48.290
	Saldo	-735.500	-763.000	-714.710	-48.290
64. PERSONEELSAZAKEN-Bedrijfsvoering	Baten			5.000	5.000
	Lasten	697.000	838.400	512.926	325.474
	Saldo	-697.000	-838.400	-507.926	-330.474
65. INFORMATIE-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	1.951.870	2.469.270	2.185.788	283.482
	Saldo	-1.951.870	-2.469.270	-2.185.788	-283.482
66. ARBO-Arbo	Baten				
	Lasten	154.500	276.500	216.582	59.918
	Saldo	-154.500	-276.500	-216.582	-59.918
89. OVERIG-Bedrijfsvoering	Baten			2.500	2.500
	Lasten	659.000	706.500	621.653	84.847
	Saldo	-659.000	-706.500	-619.153	-87.347
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	1.020.000	1.057.650	754.839	302.811
	Saldo	-1.020.000	-1.057.650	-754.839	-302.811
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-13.377.870	-15.808.420	-14.861.787	-946.633
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
6.0 Bedrijfsvoering	Baten	245.000	1.294.000	918.214	-375.786
	Lasten		346.000	648.811	-302.811
	Saldo	245.000	948.000	269.404	678.596
Saldo reserves		245.000	948.000	269.404	678.596
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-13.132.870	-14.860.420	-14.592.383	-268.037
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten - Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen toegelicht in § 6.1.	N	-5.131
23. Huisvesting - Naast de fors gestegen energieprijzen in 2022 heeft voor de oefenlocatie Loenen afrekening van energiekosten over 2021 en 2022 plaatsgevonden. Op deze locatie zijn onderhoudswerkzaamheden cf. het MJOP uitgevoerd. In één hal is inbraakbeveiliging geïnstalleerd. - In maart 2022 is de nieuwe kazerne Didam in gebruik genomen. Eenmalig zijn er kosten gemaakt voor opleveringsschoonmaak na de bouw en voor inventaris. Onder andere verrijdbaar kledingrek, koelkast, vriezer, prullenbakken, zeepdispensers en handdoek automaten. Hiernaast heeft installatie		-61.000 -30.700

plaatsgevonden van software voor toegangsbeheer en montage van accespoints VNOG ICT infrastructuur. Al deze zaken hebben hoge kosten geleid.	-24.400
- Ook voor de oefenlocatie Groenlo waren de energielasten fors gestegen.	-15.200
- Vooruitlopend op een definitief akkoord op de begroting van demarcatie waren er in 2022 als werkzaamheden verricht ten behoeve van de definitieve overgang dienstverlening 2023.	11.039
- Overige verschillen kleiner dan € 25.000.	
<i>N</i>	-120.261
62. Middelen	
- Contractmanagement wordt uitgevoerd door NIPV voor landelijke contracten (denk aan Haakarm voertuigen, WTS systemen, dienstvoertuigen en energie). Verder is m.n. voor de klacht t.a.v. de aanbesteding TS en het procesbeheersysteem van Risico- en Crisisbeheersing juridisch advies ingekocht.	-58.400
- Overige verschillen kleiner dan € 25.000.	7.898
<i>N</i>	-50.502
63. Verzekering	
Voor nadere toelichting zie paragraaf Bedrijfsvoering (4.5). Onderschrijding komt door dossiers die nog niet zijn afgehandeld. Hiervan is lastig aan te geven wanneer deze afgehandeld worden. En lopen vaak door in het volgende jaar.	
<i>V</i>	48.290
64. Personeelszaken	
- HRM advies. Daar waar noodzakelijk is in 2022 voor enkele zaken expertise ingekocht; voor enkele complexe personeelsdossiers een juridisch adviesbureau. Het aantal dossiers wisselt per jaar. Verder is expertise op het gebied van FLO ingehuurd. De expertise op gebied van FLO wordt met 2 jaar verlengd. En daarnaast expertise voor het onderhoud van het functiegebouw van de VNOG.	27.300
- Assessment vrijwilligers en beroeps.	-28.590
- Tweede loopbaanbeleid. Hiervan wordt nog weinig gebruikgemaakt. Mede i.v.m. het meerjarig landelijk onderzoek naar duurzaam inzetbaarheid, de mentale en fysiek belasting.	64.000
- Mobiliteit: personeelontwikkeling. Naast het centraal opleidingsbudget hebben de afdelingen een eigen opleidingsbudget.	58.000
- De expeditie/veranderkosten: Leiderschapsprogramma, Professionele vaardigheden, Ontwikkel- en loopbaanadvies, duurzaam inzetbaarheid en Mobiliteit: minder uitgegeven dan begroot (blijft in reserve organisatieontwikkeling). Voor toelichting zie paragraaf Bedrijfsvoering (4.5.).	197.700
- Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.	11.864
<i>V</i>	330.474
65. Informatie	
- Ontwikkeling Documentaire Informatievoorziening. De heroriëntatie op het zaakstelsel van de VNOG (JOIN) gebeurt pas in 2023. En zit dus in de vertraging. In 2022 was hiervoor budget gereserveerd. Naast de verwachte aanbesteding, zullen er ook kosten zijn voor projectleider kosten in de vorm van externen.	79.000
- Connectivity. Door het beter beheersen van het aantal gebruikers en het onderbrengen van bepaalde diensten bij een andere leverancier, waren de uitgaven 2022 lager dan voorgaande jaren. Bovendien lopen de kosten voor het OMS terug, omdat RBS werkzaamheden overgaan naar een commercieel partij.	122.400
- Licenties Netwerk- en systeembeheer. De kosten voor het monitoren door een externe liepen tot en met oktober 2022 i.v.m. het eindigen van het contract. Dit heeft geresulteerd in een onderschrijding. Er is een nieuw contract afgesloten waarvan de kosten vanaf 2023 weer zullen worden gemaakt.	43.400
- Enkele budgetten binnen Informatie worden op nieuw gealloceerd, zodat het beter aansluit bij de huidige ICT omgeving.	30.000
- Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.	8.682
<i>V</i>	283.482
66. Arbo	
- Bedrijfskundige zorg. De vaccinatie inhaalslag heeft in 2022 plaatsgevonden. Verder is budgetuitputting ook afhankelijk van de hoogte van het langdurig ziekteverzuimpercentage.	23.000
- De uitputting van het budget voor arbeidsmiddelen is afhankelijk van het aantal aanvragen voor steunzolen, computerbrillen, aangepaste bureaustoelen, maskerbrillen, veiligheidsbrillen, muizen, etc. Behalve voor de TS Flex, is RIE uitgevoerd voor de drie oefenlocaties Loenen, Groenlo en Ask. Nog niet alle actiepunten vanuit RIE zijn uitgevoerd. Zie voor verdere toelichting paragraaf bedrijfsvoering (4.5.).	36.918
<i>V</i>	59.918
89. Overig	
- In 2022 waren er geen wachtgeld verplichtingen. Hierbij komen de WAZO uitkeringen. Dit heeft geleid tot een onderschrijding van deze budgetten.	95.300
- Het is wisselend per jaar hoeveel medewerkers een opleiding starten. In 2022 is minder uitgegeven dan begroot.	34.200
	-39.000

- Ook in 2022 heeft de VNOG kosten gemaakt voor covid-19. Deze kosten zijn niet declarabel. Onder andere worden er nog steeds testen ingekocht en aangeboden. En staat er nog wat meubilair in opslag, waarvoor huur moet worden betaald. Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.		-3.153
	V	87.347
98. Rente en afschrijving	V	302.811
Diverse verschillen kleiner dan € 25.000	V	10.205
	Resultaat voor bestemming (V)	946.633
99. Mutaties reserves		
- Storting: toevoeging aan egalisatiereserve afschrijvingen € 302.811, overheveling budget naar 2023 voor FMIS € 175.000, projectleider FMIS € 55.000, dynamisch alarmeren € 35.000 en procesbeheersysteem Risicobeheersing € 81.000.		-302.811
- Onttrekking: € 125.300 voor 'de Expeditie', overheveling budget 2021 naar 2022: € 32.000 inhaalslag vaccinaties en € 35.000 nieuwe website, € 45.100 bijkomende kosten MSP.		-375.785
	N	-678.596
	Resultaat na bestemming (V)	268.037

Programma 8. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht

Product	L/B	Begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil 2022
81. APELDOORN-Apeldoorn	Baten	1.761.000	1.641.000	1.739.442	98.442
	Lasten	1.761.000	1.641.000	1.739.442	-98.442
	Saldo	0	0	0	0
82. DOETINCHEM-Doetinchem	Baten	685.000	743.000	757.988	14.988
	Lasten	685.000	743.000	757.988	-14.988
	Saldo	0	0	0	0
83. HARDERWIJK-Harderwijk	Baten	597.000	597.000	637.749	40.749
	Lasten	597.000	597.000	637.749	-40.749
	Saldo	0	0	0	0
84. EPE-Epe	Baten	56.000	56.000	79.154	23.154
	Lasten	56.000	56.000	79.154	-23.154
	Saldo	0	0	0	0
85. ZUTPHEN-Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten	140.000	140.000	154.799	14.799
	Lasten	140.000	140.000	154.799	-14.799
	Saldo	0	0	0	0
88. ALGEMEEN-Algemeen	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		0	0	0	0
Mutaties reserves					
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		0	0	0	0

Toelichting

Binnen dit programma wordt een aantal specifieke producten verantwoord die VNOG voor een beperkt aantal gemeenten uitvoert. Programma 8 sluit altijd op nihil aangezien alle kosten en opbrengsten met de desbetreffende gemeenten worden verrekend. Per product van het programma 8 is een verantwoording samengesteld ten behoeve van de desbetreffende gemeente. In deze verantwoording zijn de belangrijkste afwijkingen van de begroting nader toegelicht. Deze verantwoordingen zijn reeds met de (financieel) ambtenaren van de desbetreffende gemeenten besproken.	
<i>Kazernes.</i> De voorschotten die VNOG bij de gemeenten in rekening brengt, zijn sinds 2014 ongewijzigd gebleven terwijl als gevolg van gestegen kostenontwikkelingen de werkelijke uitgaven voor de exploitatie van de kazernes jaarlijks toenemen. Aanpassing van de hoogte van de bevoorschotting was uitgesteld in afwachting van de besluiten over demarcatie waarmee helder wordt wie nu welke exploitatie uitgaven gaat betalen en dus ook gaat begroten. De demarcatie-afspraken zijn in december 2021 vervat in een Regeling die het algemeen bestuur heeft vastgesteld en die aan de colleges ter instemming is voorgelegd; in 2022 is dit afgerond. Aangezien VNOG de exploitatie voor de betreffende gemeenten uitvoert, worden alle uitgaven afgerekend.	
<i>Overgangsrecht.</i> Sinds eind 2017 wordt invulling gegeven aan de uitwerking van het Akkoord Reparatie FLO-overgangsrecht. Periodiek worden richtlijnen verstrekt vanuit het landelijke LOGA met betrekking tot de uitwerking van onderdelen van dit akkoord. Ten opzichte van 2020 en 2021 waarin het versneld sparen heeft plaatsgevonden, waren de kosten in 2022 niet meer zo hoog.	
Totaal	0

7. Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (dit omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten) onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. Disagio wordt niet geactiveerd. De gehanteerde afschrijvingsmethoden staan beschreven in de Financiële Verordening. De VNOG schrijft af volgens de lineaire methode op al haar reguliere activa en annuïtair op de gebouwen. Aan investeringen die gedurende het boekjaar worden aangeschaft wordt wel rente toegerekend, maar er wordt daarvoor geen afschrijving berekend. De eerste afschrijving vindt plaats in het boekjaar volgend op het jaar van aanschaf. De afschrijving wordt gebaseerd op de levensduur van de activa.

Verkort overzicht afschrijvingstermijnen

Waardering en afschrijving vaste activa:

1. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd.
2. Afschrijving van gebouwen vindt plaats op basis van de annuïtaire methode, op gronden wordt niet afgeschreven. Op alle overige activa wordt lineair afgeschreven.
3. De rente voor de toerekening van de kapitaallasten wordt bepaald door het AB bij de vaststelling van de begroting. Voor enkele projecten (aankoop van kazernes Doetinchem, Harderwijk en Apeldoorn SABA) is een projectrente vastgesteld die gekoppeld is aan het rentepercentage van de voor de financiering aangetrokken leningen.
4. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente, worden afgeschreven volgens de afschrijvingstermijnen zoals vastgesteld in de vergadering van het DB van 29 november 2018. Het vaststellen van de lijst met afschrijvingstermijnen is, op grond van de huidige Financiële Verordening, een bevoegdheid van het DB.

Aanvullend op de vastgestelde lijst zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- a. Tweedehands aangekochte activa worden afgeschreven op basis van de geschatte resterende economische levensduur;
- b. Investeringen die in voorgaande leden niet specifiek zijn benoemd worden afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur.

Vorderingen

Vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

Overlopende activa zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Algemene reserve

Algemene reserves zijn reserves waaraan het Algemeen Bestuur geen specifieke bestemming heeft gegeven.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan het Algemeen Bestuur een specifiek doel heeft gegeven. Binnen deze reserves is onderscheid mogelijk in wettelijke, egalisatie en overige bestemmingsreserves.

Voorzieningen

Voorzieningen moeten gevormd worden wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De voorzieningen worden gevormd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde. Van langlopende schulden is sprake wanneer de oorspronkelijke looptijd één jaar of langer is.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Stelsel van baten en lasten

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarin de diensten of goederen zijn geleverd. Eventuele verliezen en in redelijkheid te berekenen risico's, die hun oorsprong vinden in of voor het verslagjaar zijn verwerkt in de jaarrekening. De baten en lasten waartussen een causaal verband bestaat zijn in hetzelfde jaar verantwoord. De programmarekening 2022 is opgesteld over de periode 1 januari 2022 – 31 december 2022.

Resultaat bestemming

Conform BBV worden de mutaties in de reserves zowel in de begroting als in de rekening, separaat verantwoord. Hierdoor is het jaarrekeningresultaat zowel voor als na bestemming inzichtelijk.

8. Toelichting op de balans

Activa

Materiele Vaste Activa (MVA)	
Aanschafwaarde per 01-01-2022	77.873.628
Af: Afschrijving per 01-01-2022	-34.763.878
Stand per 01-01-2022	43.109.750
Bij: Investerings 2022	6.972.288
Af: Bijdragen derden	-
Af: Desinvestering 2022	-496.803
Bij: cum afschrijvingen des-investeringen 2022	496.803
Af: Afschrijvingen 2022	-5.168.187
Af: Afwaarderingen 2022	-
Totaal saldo activa per 31-12-2022	44.913.851

De stand per 1-1-2022 bestaat uit de boekwaarde van de gehele VNOG. De VNOG kent alleen investeringen met economisch nut. De activa van de VNOG bestaan uit vijf categorieën, namelijk gronden & terreinen, bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen, apparatuur en overige activa. In 2021 is het activa-bestand aanzienlijk opgeschoond. Hiermee is een betere weergave op de balans van de bezittingen en de afschrijvingen daarop ontstaan. De opgeschoonde activa-items (m.n. vervoermiddelen, brandweermaterialen en ICT-middelen) waren afgeschreven en afgestoten maar stonden nog met aanschafwaarde en afgeschreven waarde op de balans van de VNOG. Bij de opschoning is tevens getoetst of de afstoot (in het verleden) conform de geldende interne afspraken heeft plaatsgevonden.

Hieronder de stand van de balans per categorie.

Verloopstaat Investerings 2022						
Categorie	Gronden & Terreinen	Bedrijfsgebouwen	Vervoermiddelen	Machines & apparaten & installaties	Overige materiele vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 01-01-2022	1.875.000	11.923.639	18.204.621	8.403.963	2.702.528	43.109.751
Bij: investering 2022	-	64.577	1.800.053	2.680.461	2.427.197	6.972.288
Af: bijdragen derden	-	-	-	-	-	-
Af: desinvestering 2022	-	-	-138.495	-254.758	-103.550	-496.803
Bij: cum afschrijvingen des-investeringen 2022	-	-	138.495	254.758	103.550	496.803
Af: Afschrijving 2022	-	-575.975	-2.458.679	-1.501.869	-631.663	-5.168.187
Subtotaal	1.875.000	11.412.241	17.545.995	9.582.555	4.498.062	44.913.852
Af: Afwaarderingen 2022	-	-	-	-	-	-
Totaal saldo activa per 31-12-2022	1.875.000	11.412.241	17.545.995	9.582.555	4.498.062	44.913.852

Toelichting op de afschrijvingen

De gehanteerde afschrijvingsmethoden zijn conform de Financiële Verordening VNOG 2021, hoofdstuk 6, artikel 11. Op gronden & terreinen wordt niet afgeschreven, op bedrijfsgebouwen wordt annuïtair afgeschreven. Alle overige activa schrijft de VNOG af volgens de lineaire methode. Aan investeringen die gedurende het boekjaar worden aangeschaft, wordt wel rente toegerekend, maar daarover wordt geen afschrijving berekend. De eerste afschrijving vindt plaats in het boekjaar volgend op het jaar van aanschaf. Het DB heeft een afschrijvingstabel (termijn) vastgesteld die met ingang van 2019 wordt toegepast.

In het jaar 2022 heeft de VNOG € 6.972.288 geïnvesteerd. De gerealiseerde investeringen zijn lager dan het toegekende investeringsbudget, dit is vooral veroorzaakt doordat de aanbesteding en aanschaf van materieel/materialen wordt vertraagd door schaarste van grondstoffen en oplopende prijzen. Een aantal investeringen zijn hierdoor verplaatst naar de komende jaren.

De desinvesteringen in 2022 zijn € 496.803. Van deze desinvesteringen is getoetst op welke wijze de

afstoot ervan heeft plaatsgevonden. Bij verwerking van de (des)investeringen en afschrijvingen over 2022 sluiten het overzicht van de activa en de administratieve verwerking ervan in balans, op elkaar aan.

Restantkredieten 2022

In hoofdstuk 13 staan de kredieten die in 2022 niet (geheel) zijn uitgevoerd. De uitvoering vindt plaats in 2023 of later. Gevraagd wordt om deze kredieten over te hevelen naar 2023.

Flottende activa

Vorderingen < 1 jaar

Onder vorderingen op korte termijn vallen vorderingen die binnen een jaar afgehandeld worden. In onderstaande tabel staan de vorderingen op korte termijn aangegeven.

Uitzettingen < 1 jaar	31-12-2022	31-12-2021	Mutatie
Vorderingen op openbare lichamen	1.386.085	889.859	496.226
Uitzettingen in 's Rijks Schatkist met een rente typische looptijd < 1 jaar	3.210.334	6.108.938	-2.898.604
Rekening courant verhouding met het Rijk	0	0	0
Overige vorderingen	441.411	147.509	293.902
Overige uitzettingen	0	0	0
Vooruitontvangen facturen	0	0	0
Totaal uitzettingen < 1 jaar	5.037.830	7.146.306	-2.108.476

Vorderingen op openbare lichamen

Dit betreft vorderingen op diverse openbare lichamen die in 2023 worden afgewikkeld.

Schatkistbankieren

Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. De VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Als overtollig wordt aangemerkt alle middelen die een drempelbedrag overschrijden. Voor de VNOG is het drempelbedrag voor 2022 bepaald op € 1.219.340. De VNOG legt in navolgende tabel verantwoording af over de wijze waarin in 2022 de regels over schatkistbankieren zijn nageleefd.

Per kwartaal 2022	1	2	3	4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden	141.000	112.000	185.000	101.000
Drempelbedrag	1.219.340	1.219.340	1.219.340	1.219.340
Ruimte onder het drempelbedrag	1.078.340	1.107.340	1.034.340	1.118.340
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Uit de tabel staat blijkt dat de VNOG in 2022 de regels voor het schatkistbankieren volledig heeft nageleefd.

Rekening – courantverhouding met het Rijk

Als rekening courant met het Rijk wordt de zero-balancerekening gebruikt. Via dit rekeningnummer verlopen de afomingen naar en de opnames uit 's Rijks schatkist van en naar de rekening courant VNOG. Het saldo van de zero balance-rekening is altijd € 0.

Overige vorderingen

Het totaal van overige vorderingen € 441.411,- betreft hoofdzakelijk declaraties van kosten en RBS vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen staan ter vrije beschikking:

Liquide Middelen	31-12-2022	31-12-2021	Mutatie
Bank BNG NOG	-	-	-
Bank BNG NOG zerobalancing rekening	-	-	-
Bank BNG NOG paraplu rekening	-	-	-
Girorekening	2.061	13.306	-11.245
Postbank NOG (V)	32	401	-369
Postbank NOG (A)	46	2.697	-2.651
Simple Card Apeldoorn	256	2.124	-1.868
Simple Card Veluwe	6.399	2.815	3.584
Simple Card Achterhoek	-1.105	2.179	-3.285
Simple Card IJsselstreek	7.431	7.431	-
Simple Card LE / LB	-1.104	-207	-898
Totaal liquide middelen	14.016	30.748	-16.732

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2022	31-12-2021	Mutatie
Nog te ontvangen bedragen van Overige Nederlandse Overheidslichamen	1.638.283	2.070.756	-432.473
Overige nog te ontvangen bedragen	-	-	-
Vooruitbetaalde bedragen	1.285.969	1.380.506	-94.537
Totaal overlopende activa	2.924.252	3.451.262	-527.010

Overige nog te ontvangen bedragen

Onder de post 'Overige nog te ontvangen bedragen' staan de opbrengsten die de VNOG als baten heeft opgenomen in de exploitatie, maar die nog niet zijn ontvangen.

Vooruitbetaalde bedragen

Het bedrag aan vooruitbetaalde kosten heeft betrekking op opleidingskosten die reeds in rekening zijn gebracht maar waarvan de opleidingstrajecten pas in de komende jaren worden afgerond. Voor het overige zijn het facturen die betaald zijn in 2022 maar betrekking hebben op 2023.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmings- en egalisereserves en het gerealiseerd resultaat over het boekjaar.

Verloopstaat reserves

Reserves per 31-12-2022

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Terugbetaling aan gemeenten en exploitatie 2022	Vermeerdering als gevolg van bestemming resultaat 2021	Vermeer- deringen	Verminde- ringen	Verminderen ivm afschrijving	Toevoeging rente 2022	Saldo per 31-12-2022
Bestemming rekeningresultaat 2021	5.255.819	769.940	-4.485.879					-
Algemene Reserve	1.135.114							1.135.114,00
Bestemmingsreserves								
Bedrijfsvoeringreserve	3.000.000		525.000		509.765			3.015.235
Jeugdbrandweer Oost-Gelre	5.436							5.436
Tijdelijke reserve	608.000			346.000	608.000			346.000
Egalisatiereserve afschrijvingen	2.906.529		3.760.879	1.289.696		101.274		7.855.829
Bestemmingsreserve Frictiekn LMO	500.000							500.000
Tijdelijke reserve incidentele verandkosten	434.468				158.307			276.161
Reserve frictiekosten risicobeheersing	365.000				120.000			245.000
Tijdelijke reserve flankerende kn dekkings- spreidingsplan	297.517				45.142			252.375
Egalisatiereserve vervanging operationeel uniform	100.000			367.545				467.545
Egalisatiereserve inzetten(uitruk)	400.000				202.544			197.456
Reserve zelfredzaamheid en risicobewust	516.607				298.573			218.035
Bestemmingsreserve frictiekosten RBS			200.000					200.000
Reserve duurzaamheid				100.000				100.000
Totaal Reserves	15.524.490	769.940	0,00	2.103.241	1.942.331	101.274	-	14.814.185

Algemene reserve

Deze reserve behoort tot de weerstandscapaciteit.

Bedrijfsvoeringsreserve

Deze reserve behoort tot de weerstandscapaciteit.

Jeugdbrandweer Oost-Gelre

Van de voormalige Stichting Jeugdbrandweer Oost-Gelre heeft VNOG, na het opheffen van deze stichting, de reserve ontvangen. Deze reserve is voor de nieuwe jeugdgroep Oost-Gelre binnen de Jeugdbrandweer VNOG.

Tijdelijke reserve

Via deze reserve zijn via een besluit van het algemeen bestuur budgetten overgeheveld van 2022 naar 2023.

Verloop van de tijdelijke reserve	Programma	
Stand 1 januari 2022		608.000
Ontrekkingen in 2022		608.000
		-
<u>Dotaties (overheveling van 2022 naar 2023)</u>		
FMIS	Bedrijfsvoering	230.000
Dynamisch alarmeren	Bedrijfsvoering	35.000
Procesbeheersysteem RB	Bedrijfsvoering	81.000
		346.000
Stand 31 december 2022		346.000

Egalisatiereserve afschrijvingen

In de nota "Afschrijven en investeren" is afgesproken dat de verkoop van voertuigen, het afboeken van restant-boekwaarden en het verschil tussen begroting en rekening van rente en afschrijving wordt verrekend met de egalisatiereserve.

Verloop van egalisatiereserve afschrijvingen	
Stand 1 januari 2022	2.906.529
Resultaatbestemming vorig boekjaar	3.760.879
Extra afschrijving	-101.274
Verkoop materieel	132.483
Resultaat kapitaallasten	1.157.212
	<hr/>
	1.289.696
Stand 31 december 2022	7.855.829

Bestemmingsreserve Friciekosten LMS

In 2018 heeft VNOG € 500.000 van het Rijk ontvangen ten behoeve van de frictiekosten die ontstaan na vorming van de Landelijke Meldkamer.

Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten

Betreft een tijdelijke (tot eind 2024) bestemmingsreserve voor 'veranderkosten organisatieontwikkeling' met een maximale hoogte van € 1.040.000. In 2022 is voor onder andere "De Expeditie" € 158.300 uitgegeven, hetgeen ten laste van deze reserve is gebracht. Ingaande 2023 is de omvang van de reserve € 276.160.

Reserve frictiekosten risicobeheersing

Betreft een tijdelijke reserve voor frictiekosten welke gepaard gaan met het implementeren van de Toekomstvisie 2020. Betreft tijdelijke personele extra bezetting in verband met de invoering van de Omgevingswet in de jaren 2021-2024 (4 x € 120.000). Deze reserve is gevormd uit een onderschrijving van het budget voor de salariskosten bij de afdeling in 2020 (conform de Toekomstvisie). In 2022 is er € 120.000 onttrokken.

Tijdelijke reserve flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan

Betreft een tijdelijke (tot eind 2027) bestemmingsreserve voor 'flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan' met een maximale hoogte van € 360.000. In 2022 is ervoor € 45.000 uitgegeven en ten laste van deze reserve gebracht.

Egalisatiereserve vervanging operationeel uniform

Betreft een reserve ter vervanging van de huidige dienstkleiding. In 2022 is hieraan € 367.545 toegevoegd. Levering van de nieuwe dienstkleiding vindt plaats vanaf 2023.

Egalisatiereserve inzetten (uitruk)

Betreft een egalisatiereserve voor 'inzetten (uitruk)', zonder einddatum en met een maximale hoogte van € 400.000. In 2022 is hieraan € 202.544 onttrokken.

Bestemmingsreserve zelfredzaamheid en risicobewust

Betreft een reserve voor het programma 'Zelfredzaam en Risicobewust' om burgers, instellingen en bedrijven te informeren en te stimuleren tot een veilig leven, eigen verantwoordelijkheid nemen, etc. Van het resultaat 2020 is € 550.000 toegevoegd. In 2022 is ervoor € 298.573 uitgegeven en ten laste van deze reserve gebracht.

Bestemmingsreserve frictiekosten RBS

Op grond van landelijke regelgeving moet het Regionaal Brandmeldsysteem (RBS) van VNOG haar activiteiten geheel stopzetten en overdragen aan commerciële marktpartijen. In de begroting is rekening gehouden met een geleidelijke daling van het aantal abonnementen en daarbij behorende daling van inkomsten. Met het beëindigen van de RBS activiteiten zijn echter ook eenmalige frictiekosten te verwachten. De volgende frictiekosten worden verwacht. Het personeel van RBS is het hele jaar 2022 bezig geweest met het gefaseerd overzetten van het huidige abonneebestand naar een andere provider. De personele kosten kwamen het gehele jaar 2022 voor rekening van VNOG terwijl de snelheid van de afbouw van het abonneebestand en de daaraan gekoppelde inkomsten en dus ook de dekking van de personele kosten, sterk afhankelijk is van het feitelijke moment waarop de abonnees overstappen. Voor de huidige medewerkers RBS zal in samenspraak met deze medewerkers passend werk gezocht gaan worden. Ook hieraan zullen kosten verbonden zijn. De omzetting in 2022 van de aansluitingen van RBS naar externe marktpartijen is later in gang gezet dan waarmee in de projectplanning en de begroting 2022 rekening was gehouden. Daarnaast hadden de externe partijen moeite om leveranciers te vinden om de migratie technisch te kunnen realiseren door een gebrek aan voldoende technisch geschoold personeel. Dit heeft geleid tot flinke vertraging van de migratie. De keerzijde hiervan was dat er daardoor ook veel meer inkomsten voor RBS gerealiseerd konden worden, zodat aanwending van de bestemmingsreserve in 2022 niet nodig is gebleken. Aanwending van deze reserve zal in 2023 door de uiteindelijk forse daling van het aantal betalende abonnees en de deels structurele kosten zeker plaats vinden.

Bestemmingsreserve duurzaamheid

Betreft een reserve met een looptijd van vier jaar (t/m eind 2026) en met een maximale hoogte van € 100.000; de bestemmingsreserve wordt ingezet voor duurzaamheidsmaatregelen (AB-besluit december 2022). De berekening van de hoogte van de reserve vindt zijn oorsprong in de te compenseren voetafdruk als gevolg van de aanschaf van de nieuwe blusvoertuigen. Het zou namelijk € 100.000 kosten om een bos aan te planten dat de totale te verwachten CO₂ uitstoot van de nieuwe blusvoertuigen compenseert. Dit wordt echter niet als een passende maatregel beschouwd, maar er is voor dit bedrag een reserve gevormd. Met de reserve kunnen elders in de bedrijfsvoering compenserende duurzaamheidsmaatregelen worden getroffen.

Verloopstaat voorzieningen

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Verminderen door vrijval	Saldo per 31-12-2022
<i>Voorzieningen voor risico's en verplichtingen</i>					
FLO VNOG	50.000				50.000
Verlofsparen		112.116			112.116
<i>Voorzieningen voor middelen van derden, waarvan de bestemming gebonden is</i>					
Groot onderhoud kazernes Doetinchem	596.772	75.000			671.772
Groot onderhoud kazernes Harderwijk	532.672	60.000			592.672
Totaal voorziening	1.179.445	247.116	0	-	1.426.560

Toelichting voorzieningen

FLO-VNOG

Het betreft de opgebouwde FLO-rechten voor actief personeel dat recht heeft op een overgangsregeling.

Voorziening verlofuren

In de CAO-gemeenten 2021-2022 is de mogelijkheid tot verlofsparen opgenomen. Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Bij dit verlofsparen is sprake van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen (conform besluit begroting en verantwoording) die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen en daarom dient hiervoor een voorziening te worden gevormd. In 2022 is door medewerkers gebruikt gemaakt van deze mogelijkheid. Er zijn 2.242,31 uren in deze regeling gestort. Voor deze uren is tegen een gemiddeld uurloon (€ 50) deze voorziening gevormd.

Groot onderhoud kazernes Doetinchem en Harderwijk

Het betreft hier voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is. Deze worden aangewend voor het groot onderhoud aan de overgenomen kazernes van Doetinchem en Harderwijk. Bedragen zijn gebaseerd op de meerjarig onderhoudsplannen van de betreffende gemeenten. VNOG voert het onderhoud uit c.q. laat het onderhoud uitvoeren en de respectievelijke gemeenten zorgen voor de financiering daarvan door middel van het storten van bijdragen in de voorzieningen. Deze kazernes worden in 2023 terug overgedragen aan Doetinchem en Harderwijk waardoor het langlopend karakter vervalft.

Vaste schulden > 1 jaar

Omschrijving	Rente	Hoofdsom	GBR	Stand 01-01-22	Nieuwe lening	Aflossing	Stand 31-12-22
Lening BNG - 10 jaar - 40107204	2,80%	3.685.000	16000	-	-	-	-
Lening Gemeente Berkelland - 10 jaar	1,72%	10.000.000	16001	3.181.007	-	1.042.305	2.138.702
Lening BNG - 15 jaar - 40109346	1,59%	2.000.000	16002	1.125.567	-	133.022	992.545
Lening BNG - 40 jaar - 40109345	2,29%	4.000.000	16003	3.534.968	-	72.693	3.462.275
Lening BNG - 10 jaar - 40109776	0,81%	2.500.000	16004	875.000	-	250.000	625.000
Lening BNG - 15 jaar - 40110312	1,33%	2.500.000	16005	1.500.000	-	166.667	1.333.333
Lening BNG - 10 jaar - 40110517	0,70%	2.500.000	16006	1.250.000	-	250.000	1.000.000
Lening BNG - 10 jaar - 40110644	0,40%	5.000.000	16007	2.500.000	-	500.000	2.000.000
Lening BNG - 10 jaar - 40110766	0,39%	5.000.000	16008	2.500.000	-	500.000	2.000.000
Lening BNG - 10 jaar - 40111179	0,68%	3.000.000	16009	1.800.000	-	300.000	1.500.000
Lening BNG - 10 jaar - 40111678	0,69%	6.000.000	16010	4.200.000	-	600.000	3.600.000
Lening BNG - 10 jaar - 40111883	0,69%	4.000.000	16011	2.800.000	-	400.000	2.400.000
Lening BNG - 10 jaar - 40112457	0,70%	4.000.000	16012	2.800.000	-	400.000	2.400.000
Totaal leningen > 1 jaar		54.185.000		28.066.542	0	4.614.686	23.451.856

De rentelast bedroeg in 2022 € 248.989.

Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige fin. instellingen

Het betreft twaalf leningen afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten waarvan twee langjarig rentevaste leningen ter financiering van de kazerne die van de gemeente Harderwijk is overgenomen. In de loop van 2022 zijn er geen nieuwe leningen afgesloten. De 10 jarige lening bij de BNG met nummer 40107204 is in 2021 volledig afgelost.

In verband met de overdracht van de kazerne Harderwijk aan de gemeente Harderwijk in 2023 kunnen de leningnummers 40109345 en 40109346 voor een totaalbedrag van € 4.454.820,- als kortlopende schulden beschouwd worden.

Onderhandse leningen van openbare lichamen

Het betreft een 10 jarige rentevaste lening tegen 1,72% afgesloten bij de gemeente Berkelland. Deze lening is afgesloten ter financiering van het van de gemeente Doetinchem en Apeldoorn overgenomen onroerend goed.

Flottende passiva

Netto vlottende schulden < 1 jaar

Netto vlottende schulden < 1 jaar	31-12-2022	31-12-2021	Mutatie
Banksaldi	1.344.882	1.093.099	251.783
Overige schulden	4.219.251	1.137.703	3.081.548
Totaal vlottende schulden < 1 jaar	5.564.133	2.230.802	3.333.331

Kasgeldlening

De kasgeldleningen worden afgesloten om een tijdelijk tekort aan liquide middelen op te lossen, onder de voorwaarden zoals genoemd in de wet Fido.

Banksaldo

De VNOG heeft een rekening-courantkrediet bij de BNG groot 3 miljoen euro. Per 31-12-2022 bedroeg de feitelijke schuld aan de BNG Bank € 1.344.882.

Overige schulden

Het betreft hier het crediteurensaldo.

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2022	31-12-2021	Mutatie
Overlopende passiva - verplichtingen	4.173.009	5.702.205	-1.529.195
Overlopende passiva - voorschotten Rijk	884.687	985.506	-100.819
Overlopende passiva - overige vooruitontvangen bedragen	65.789	49.078	16.711
Totaal overlopende passiva	5.123.486	6.736.789	-1.613.303

Overlopende passiva – verplichtingen

Onder deze post zijn opgenomen de prestaties die in 2022 hebben plaatsgevonden maar waarvan de facturen nog niet zijn ontvangen. Verder zijn onder deze post opgenomen de te betalen nettoloonverplichtingen, sociale premies en loonheffing over december 2022 en de vergoeding vrijwilligers over november en december 2022.

Overlopende passiva – voorschotten Rijk

Onder deze post is opgenomen het in 2021 ontvangen voorschot van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de Incidentele bijdrage naleving controle op de coronatoegangsbewijzen minus de hiervoor door VNOG in 2021 en 2022 aan de diverse gemeenten uitgekeerde voorschotten. Het per 31 december 2022 verantwoorde bedrag a € 736.543,- bestaat uit een vooruitontvangen bijdrage van het Rijk van € 1.512.565,- en een vordering op gemeenten van € 776.021,- VNOG kan deze post met het Rijk afwikkelen wanneer alle gemeenten de werkelijke kosten in hun SiSa verklaring 2022 verantwoord hebben.

Onder deze post is ook opgenomen het voorschot voor de eerste coördinatie opvang vluchtelingen Oekraïne minus de hiervoor gemaakte kosten. Per saldo een bedrag van € 148.144,-

Overige vooruitontvangen bedragen

Op de post overige vooruitontvangen bedragen staat onder andere de vooruitontvangen huur voor kazerne Harderwijk, € 17.845. Een deel van de kazerne wordt gehuurd door het Rode Kruis die de huur tot en met het jaar 2023 vooruit heeft betaald.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen	31-12-2022	31-12-2021	Mutatie
Huurovereenkomst Politie Nederland (Europaweg 79)	523.292	509.534	13.758
Servicekosten Politie Nederland (Europaweg 79)	194.801	194.801	-
FLO verplichtingen t.b.v. gemeente Apeldoorn	7.710.000	7.710.000	-
FLO verplichtingen t.b.v. gemeente Doetinchem	320.000	320.000	-
Wettelijke verlofsaldo	1.339.000	1.288.550	50.450
Totaal niet uit de balans blijvende verplichtingen	10.087.093	10.022.885	64.208

Voor het gebouw aan de Europaweg 79 was een langdurig huurcontract afgesloten. Dit huurcontract eindigt echter op 1 december 2023. In 2022 bedroeg de huur voor het gebouw € 523.292. De servicekosten verbonden aan het gebruik van het gebouw bedroegen in 2022 € 194.801.

Er zijn meerjarige overeenkomsten en contracten aangegaan met leveranciers, deze zijn vastgelegd in het contractenregister VNOG. Daarnaast zijn er verplichtingen aangegaan voor investeringen met een toekomstige leverdatum. De bijbehorende kredieten die nog niet zijn gerealiseerd zijn in hoofdstuk 13 van deze jaarrekening weergegeven.

Voorts huurt VNOG uitruk posten van de gemeente Apeldoorn. De verhoging van de huur wordt door de gemeente Apeldoorn, i.c. het Vastgoed Bedrijf Apeldoorn, jaarlijks bepaald op de toegestane indexering voor huurpanden. Verder hanteren zij het principe van de kostendekkende huur.

Periodiek laten zij de panden daarvoor taxeren. Dit kan leiden tot een hogere of lagere huur. Het betreft een huurcontact voor onbepaalde tijd.

Het verlofuresaldo in 2022 is ongeveer gelijk aan 2021. Het saldo was in 2020 en 2021 verhoogd. De oorzaak hiervan ligt in de diverse crisissituaties van de afgelopen jaren. Door de leidinggevenden is aandacht gevraagd voor en gestuurd op het tijdig opnemen van verlof en het dalen van verlofsaldi. Het wettelijk verlof mag maximaal 1 jaar worden meegenomen naar het nieuwe jaar. De CAR-UWO staat het uitbetalen van dit verlof niet toe.

De geprognoseerde financiële verplichtingen voortvloeiende uit de opgebouwde FLO-rechten voor de jaren 2022 t/m 2043 zijn € 8.080.00. Voor de last van VNOG is er een voorziening gevormd in 2021 van € 50.000. De overige lasten komen voor rekening van de gemeente Apeldoorn (€ 7.710.00) en voor rekening van de gemeente Doetinchem (€ 320.000), hier is dan ook geen voorziening voor gevormd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die het beeld van de jaarrekening beïnvloeden.

9. Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten jaarrekening 2022		Exploitatie		Reserves	
		lasten	baten	toevoeging	onttrekking
Programma 1	Risico- en Crisisbeheersing				
	ingeleend personeel	288.902			
	uitgeleend personeel		38.598		
	fee kosten overname personeel	200.690			
	VSO	42.700			
	Oekraïne	751.856	751.856		
	egaliseriereserve kapitaallasten	15.384		15.384	
	afwikkeling tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2021 naar 2022	40.000	90.000		90.000
	project Risq	65.475	65.475		65.475
	projectkosten AMS	152.530	152.530		
	frictiekosten opheffen RBS	142.486			
	reserve frictiekosten Risicobeheersing - personeel	120.000	120.000		120.000
	programma zelfredzaam en risicobewust	233.098	233.098		233.098
	reserve veranderkosten	33.000	33.000		33.000
Programma 2	Brandweezorg				
	ingeleend personeel	17.678			
	verkoop materieel	132.483	132.483	132.483	
	ingeleend personeel vrijwilligers	118.931			
	egaliseriereserve kapitaallasten	784.018		784.018	
	egaliseriereserve inzetten (uitruk)	202.544	202.544		202.544
	tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2022 naar 2023				
	budgetoverheveling i.v.m. realistisch oefenen vrijwilligers	200.000	200.000		200.000
	reserve vervanging operationeel uniform	367.545		367.545	
	extra afschrijving 2022	101.274	101.274		101.274
Programma 3	GHOR				
	afwikkeling tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2021 naar 2022	21.000	21.000		21.000
Programma 4	Meldkamer Oost Nederland				
	uitgeleend personeel	63.291			
Programma 5	Directie en Control				
	uitgeleend personeel	42.308			
Programma 6	Bestuur en bedrijfsvoering				
	Dekking salariskosten	150.000	150.000		150.000
	ingeleend personeel	649.895	55.450		62.080
	uitgeleend personeel		7.309		
	egaliseriereserve kapitaallasten	302.811		302.811	
	tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2022 naar 2023	346.000		346.000	
	afwikkeling tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2021 naar 2022	238.000	238.000		238.000
	ICT monitoring	102.684	102.684		102.684
	reserve veranderkosten	125.307	125.307		125.307
	flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan	45.142	45.142		45.142
Programma 7	Algemene dekkingsmiddelen				
	niet halen bezuiniging huur Europaweg		195.000		195.000
	uitbetaling jaarrekening saldo 2021	598.940	598.940		598.940
	reserve duurzaamheid	155.000	155.000		155.000
	eindheffing wkr	105.662			
	dotatie in voorziening verlof sparen	112.116			
	Totaal	7.430.558	4.156.511	1.948.241	2.968.546

Toelichting

Voor diverse programma's:

Ingeleend en uitgeleend personeel: uitgeleend personeel betreft de detacheringen van personeel aan het IFV en de MON. De inhuur in 2022 heeft betrekking op de uitvoering van reguliere taken

waarvoor op dat moment door langdurige ziekte e.d. intern geen expertise en/of capaciteit beschikbaar was.

Toevoeging of onttrekking aan de egalisatiereserve kapitaallasten: de opbrengst van de verkoop van materieel wordt in de egalisatiereserve gestort; boekwaardeverlies wordt aan de reserve onttrokken en het verschil tussen begrote en werkelijke kapitaallasten worden ten gunste of ten laste van de reserve gebracht.

Voor toelichting op de reserves en voorziening wordt verwezen naar hoofdstuk 8.

10. Single Information Single Audit (SISA) 2022

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Bestuit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A2/01</i> € 7.921.620				
JenV	A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A12/01</i> € 0	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A12/02</i>	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A12/03</i> € 628.146	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A12/04</i> € 628.146	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A12/05</i> Nee
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A18/01</i>	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A18/02</i>	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A18/03</i>		
			1 Meerkosten coördinerende gemeente		€ 0		
			2 Hotels/centra		€ 0		
			3 Overige specifieke meerkosten		€ 0		
			4 Overige Meerkosten	€ 751.856	€ 751.856		
			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A18/04</i>	Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A18/05</i>	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A18/06</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A18/07</i>	
			€ 751.856	Ja	De opgave van andere medeoverheden is inmiddels volledig.	Nee	

11. Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op de VNOG. Het voor de VNOG toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Het betreft hierbij het algemeen bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	D.G.L. Kransen
Functiegegevens	Algemeen directeur / Regionaal commandant
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	166.672,24
Beloningen betaalbaar op termijn	23.107,32
<i>Subtotaal</i>	<i>189.779,56</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000*1*365:365= 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	189.779,56
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
Functiegegevens	Algemeen directeur / Regionaal commandant
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	159.129,61
Beloningen betaalbaar op termijn	22.743,48
<i>Subtotaal</i>	<i>181.873,39</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000,00
Bezoldiging	181.873,39

Toezichhoudende topfunctionarissen

Gemeente	AB-lid	AB-lid nieuw	Bezoldiging
1. Aalten	A.B. Stapelkamp 365 dagen		€ -
2. Apeldoorn	A.J.M. Heerts 365 dagen		€ -
3. Berkelland	J.H.A. van Oostrum 365 dagen		€ -
4. Bronckhorst	M. Besselink 365 dagen		€ -
5. Brummen	A.J. van Hedel 365 dagen		€ -
6. Doetinchem	M. Boumans 365 dagen		€ -
7. Elburg	J.N. Rozendaal 365 dagen		€ -
8. Epe	T.C. Horn 365 dagen		€ -
9. Ermelo	Th.A.J. Burmanje 334 dagen	P.J.T. van Daalen 31 dagen	€ -
10. Harderwijk	H.J. van Schaik 365 dagen		€ -
11. Hattem	M. Sanderse 365 dagen		€ -
12. Heerde	J.W. Wiggers 365 dagen		€ -
13. Lochem	S.W. van 't Erve 365 dagen		€ -
14. Montferland	H.H. de Vries 365 dagen		€ -
15. Nunspeet	B. van de Weerd 147 dagen	C.W. Blom 202 dagen	€ -
16. Oldebroek	T.H. Haseloo-Amsing 365 dagen		€ -
17. Oost Gelre	A.H. Bronsvoot 365 dagen		€ -
18. Oude IJsselstreek	O.E.T. van Dijk 365 dagen		€ -
19. Putten	H.A. Lambooij 365 dagen		€ -
20. Voorst	R.D. Helmer-Englebert 40 dagen	P.C. Jorritsma-Verkade 325 dagen	€ -
21. Winterswijk	B.J.J. Bengevoerd 365 dagen		€ -
22. Zutphen	A. Vermeulen 357 dagen		€ -

12. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren

Taakvelden

Taakveld	Omschrijving taakveld	UITGAVEN		INKOMSTEN	
		Begroting 2022	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2022
0.1	Bestuur	0			
0.4	Overhead	14.133.242	12.793.901	154.000	183.232
0.5	Treasury	591.000	248.989	591.000	505.445
0.8	Overige baten en lasten	257.318	-97.555		
0.10	Mutaties reserves	501.000	2.111.588	3.289.840	2.821.893
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	51.142.200	48.922.031	62.589.920	62.978.113
TOTAAL		66.624.760	63.978.954	66.624.760	66.488.683

Beleidsindicatoren

In de voorschriften van het BBV is een basisset van 39 beleidsindicatoren opgenomen. De beleidsindicatoren zijn niet genormeerd door het rijk. De volgende indicatoren moet de VNOG opnemen:

Indicator	jaarrekening 2022	
Formatie: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,40	
Bezetting: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,40	bezetting 31-12-2022
Apparaatskosten: kosten per inwoner	€ 15,10	
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	3,87%	€ 1.021.000
Overhead: % van totale lasten	22,53%	

*Berekening overhead conform BBV richtlijnen. In de rapportage Berenschot uit 2019 (benchmark) is door Berenschot voor vergelijk met andere regio's een andere berekeningsmethode toegepast die uitkwam op een VNOG overhead van 20%.

Overzicht baten en lasten

Met daarin de overhead apart vermeld; niet als onderdeel van het programma:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
1.0 Risico- en crisisbeheersing	2.095.093,00	9.051.134	6.956.041
2.0 Brandweezorg	159.995,00	28.111.038	27.951.043
3.0 GHOR	30.519,00	1.525.812	1.495.293
4.0 MON	687.570,00	1.533.545	845.975
5.0 Directie en control	432.671,00	1.100.679	668.008
6.0 Bedrijfsvoering	3.562,00	3.418.535	3.414.973
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	56.705.015,00	963.587	-55.741.428
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	3.369.132,00	3.369.132	0
Overhead	183.232	12.793.901	12.610.669
Saldo van baten en lasten	63.666.789	61.867.365	-1.799.424

toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
1.0 Risico- en crisisbeheersing	541.573	15.384	-526.189
2.0 Brandweezorg	742.166	1.292.394	550.228
3.0 GHOR	21.000	0	-21.000
4.0 MON	0	0	0
5.0 Directie en control	0	0	0
6.0 Bedrijfsvoering	918.214	648.811	-269.404
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	598.940	155.000	-443.940
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	0	0	0
Resultaat	66.488.682	63.978.953	-2.509.729

13. Overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke kredieten per 31 december 2022 worden afgesloten en welke kredieten worden overgeheveld naar 2023 en verder.

Op de in 2022 afgesloten kredieten heeft een onderbesteding plaatsgevonden van € 728.114. Dit houdt in dat de voor deze materialen benodigde investeringen lager zijn uitgevallen dan voorzien.

In de Programmabegroting VNOG 2022 worden echter acht hoofdcategorieën beschreven waarin de kredieten worden ingedeeld. Onderstaande tabel geeft voor de in 2022 afgesloten kredieten per hoofdcategorie aan of er een overschrijding heeft plaatsgevonden. Op de hoofdcategorieën 3, 6 en 7 heeft een overschrijding plaatsgevonden van in totaal € 81.677. Dit wordt echter ruimschoots gecompenseerd door de onderschrijding op de hoofdcategorieën 1, 2 en 8.

Overzicht afgesloten kredieten in 2022	Begroot	Realisatie < 2022	Realisatie = 2022	Saldo
1 Materieel	1.629.000	54.461	1.571.300	3.239
2 Inventaris	4.527.355	14.125	3.739.770	773.460
3 Persoonlijke Beschermmiddelen	186.584	10.728	177.636	-1.780
4 Communicatie	-	-	-	-
5 Werkplaats	30.313	-	30.312	1
6 Communicatie / ICT	942.000	-	1.020.811	-78.811
7 Huisvesting	50.000	5.307	45.780	-1.087
8 Facilitair	68.000	-	34.909	33.091
Totaal	7.433.252	84.621	6.620.518	728.114

Af te sluiten kredieten	Krediet	Uitgaven voor 2022	Uitgaven 2022	Restant	Toelichting afsluiting
Centrale IP-apparatuur RBS 2021(K)	35.000	0	0	35.000	geen investeringen i.v.m. afstoten RBS
Gebruikersmiddelen ICT 2022(K)	75.000	0	161.038	-86.038	overschrijding door meer vervanging staande organisatie, naast vervanging geheel gebruikersmiddelen ICT 2022 (elite)
Centrale IP-apparatuur RBS 2022(K)	54.000	0	0	54.000	geen investeringen i.v.m. afstoten RBS
ICT Smartphones GBM 2022(K)	71.000	0	70.704	296	levering afgerond in 2022
Jaarlijkse vervanging audio visuele middelen 2022(K)	31.000	0	16.724	14.276	levering afgerond in 2022
Krediet jaarlijkse vervanging meubilair 2022(K)	37.000	0	18.185	18.815	levering afgerond in 2022
Aanschaf servers IMS DC1 en DC2 2022(K)	32.000	0	32.576	-576	levering afgerond in 2022
Gebruikersmiddelen ICT MON 2022(K)	0	0	81.926	-81.926	verstrekking aan nieuwe Meldkamer van - niet begrote - benodigde gebruiksmiddelen ICT
Gebruikersmiddelen ICT 2022 elite (5 jaar)(K)	675.000	0	674.568	432	levering afgerond in 2022
4 personeel/materieel bussen 2020 R-343-BN(K)	51.000	0	51.471	-471	levering afgerond in 2022
Duikpakken 2020(K)	19.284	10.728	8.566	-10	levering afgerond in 2022
WTS 1500 systeem Doetinchem 2021(K)	398.000	0	404.223	-6.223	levering afgerond in 2022
WTS 1500 systeem Apeldoorn Zuid 2021(K)	398.000	0	404.387	-6.387	levering afgerond in 2022
Personeelsbus A 2021 (R-352-BN)(K)	51.000	0	51.504	-504	levering afgerond in 2022
Personeelsbus B 2021 (R-348-BN)(K)	51.000	0	51.504	-504	levering afgerond in 2022
Personeelsbus C 2021 (R-349-BN)(K)	51.000	0	51.504	-504	levering afgerond in 2022
Personeelsbus D 2021 (R-350-BN)(K)	51.000	0	51.504	-504	levering afgerond in 2022
Personeelsbus E 2021 (R-351-BN)(K)	51.000	0	52.232	-1.232	levering afgerond in 2022
Personeelsbus F 2021 (R-344-BN)(K)	51.000	0	51.504	-504	levering afgerond in 2022
Personeelsbus G 2021 (R-353-BN)(K)	51.000	0	53.259	-2.259	levering afgerond in 2022
Personeelsbus H 2021 (R-354-BN)(K)	51.000	0	53.259	-2.259	levering afgerond in 2022
P0221 - Gasmeetdetectie apparatuur TS/ROFF/WVD/TBO(K)	154.000	0	175.334	-21.334	levering afgerond in 2022, overschrijding door noodzaak aanschaf 4 kalibratiestations
P0220 - Kettingzagen 2021(K)	106.040	0	110.177	-4.137	levering afgerond in 2022
P0219 Watervoerende armaturen 2021 10 jaar(K)	1.691.125	14.125	1.643.654	33.346	levering afgerond in 2022
P0219 - Waterv armaturen straalpijp 2021 7 jaar(K)	480.000	0	308.844	171.156	levering afgerond in 2022
Werkluuchtcompressor 2021 (10 jaar)(K)	30.313	0	30.312	1	levering afgerond in 2022
Stairmasters 2021(K)	18.000	0	16.637	1.363	levering afgerond in 2022
Magazijnloods kazerne Zutphen 2021(K)	50.000	5.307	45.780	-1.087	levering afgerond in 2022
Overbruggingsvoertuig 1 BP-ZV-95(K)	50.000	54.461	0	-4.461	levering afgerond in 2022
Overbruggingsvoertuig BP-BT-35(K)	50.000	0	41.816	8.184	levering afgerond in 2022
Overbruggingsvoertuig BN-XF-02(K)	50.000	0	41.816	8.184	levering afgerond in 2022
Overbruggingsvoertuig BP-DT-35(K)	50.000	0	54.461	-4.461	levering afgerond in 2022
Bepakking 2 overbruggingsvoertuigen 2021(K)	50.000	0	10.703	39.297	levering afgerond in 2022
P0222 - Kleine blusmiddelen TS en WTS 500 2022(K)	27.000	0	9.704	17.296	levering afgerond in 2022
P0222 - Warmtebeeldcamera's 2022(K)	522.000	0	496.861	25.139	levering afgerond in 2022
Bluslaarzen 2022(K)	43.000	0	34.874	8.126	levering afgerond in 2022
Dienstauto / Bus terreinvaardig 2022(K)	21.000	0	0	21.000	krediet niet benodigd o.b.v. mobiliteitsplan
P0222 - Handgereedschappen 2022 15 jaar(K)	1.169.430	0	687.735	481.695	levering afgerond in 2022; inzet restant t.b.v. nieuwe kredieten investering bepakkingen 2023-2026 (zie begr.wijz. 2023-6)
P0222 - Handgereedsch (handlamp en thv helm) 2022(K)	203.700	0	152.799	50.901	levering afgerond in 2022; inzet restant t.b.v. nieuwe kredieten investering bepakkingen 2023-2026 (zie begr.wijz. 2023-6)
Handgereedschappen (vluchtmasker) 2022(K)	6.560	0	0	6.560	krediet niet specifiek benodigd, onderdeel van geheel bepakkingen
Verlichting en electra materiaal op TS 2022(K)	16.500	0	0	16.500	krediet niet specifiek benodigd, onderdeel van geheel bepakkingen
P0220 - PMB's motorgereedschappen 2022(K)	124.300	0	134.196	-9.896	levering afgerond in 2022
P0221 - RA detectieapparatuur(K)	40.000	0	77.799	-37.799	levering afgerond in 2022, vervanging bestaande ADOS meters vanwege uniformering (ruimte uit geheel krediet bepakking)
4 personeel/materieel bussen 2020 R-346-BN(K)	51.000	0	51.471	-471	levering afgerond in 2022
4 personeel/materieel bussen 2020 R-345-BN(K)	51.000	0	51.471	-471	levering afgerond in 2022
4 personeel/materieel bussen 2020 R-347-BN(K)	51.000	0	53.916	-2.916	levering afgerond in 2022
P0219 - Watervoerende armaturen 2021 10 jaar(K)	43.000	0	49.522	-6.522	levering afgerond in 2022
Totaal	7.433.252	84.621	6.620.518	728.113	

} posten dienen in samenhang te worden gezien en zijn als totaal dan ook niet overschreden (zie ook begroting onder 'Inventaris Tankautospuit/HV')

Over te hevelen kredieten	Krediet	Uitgaven voor 2022	Uitgaven 2022	Restant	Toelichting overheveling
Voertuig voor verzorgingsgroep 2011 (k)(K)	40.000	0	0	40.000	vervanging onderdeel van Toekomstvisie
OGS/AGS uitrusting 2017(K)	83.986	8.148	0	75.838	onderzoek vervanging loopt, afronding 2023
IAM Kernregistratie personeel P0057 2019 sub(K)	25.400	0	0	25.400	onderzoek in 201 en 2022, vervolg in 2023
Mobiele Data Terminals (MDT) 2020(K)	741.000	0	0	741.000	strategische heroriëntatie, staat in relatie met blusvoertuigen; vertraging door niet kunnen invullen vacature teamleider Informatie
Communicator redundantie 2020(K)	37.843	0	0	37.843	besteding i.s.m. Mon ontwikkelingen
Kaartenmodule ICT INFO 2022(K)	53.000	0	0	53.000	investering verwacht in 2023
KAR Systeem 2021(K)	6.000	0	0	6.000	vervanging in relatie met (blus)voertuigen
Ad-hoc router 2021(K)	143.000	0	0	143.000	vervanging onderhanden, staat in relatie met blusvoertuigen
ICT-infrastructuur 2022(K)	135.000	0	1.815	133.185	investering verwacht in 2023
Inventaris AGS First Defender 2020(K)	51.562	0	0	51.562	onderzoek vervanging loopt, afronding 2023
P0233 - Pagers 2022(K)	599.406	0	611	598.795	investering loopt, afronding verwacht in 2023
Was/droogmachine 2020(K)	19.078	0	0	19.078	investering verwacht in 2023
WTS 500 systeem Didam 2021(K)	410.000	0	0	410.000	investering onderdeel materieel spreidingsplan (MSP)
WTS 500 systeem Eerbeek 2021(K)	310.000	0	0	310.000	zie toelichting WTS 500 systeem Didam 2021
WTS 500 systeem Neede 2021(K)	310.000	0	0	310.000	zie toelichting WTS 500 systeem Didam 2021
WTS 500 systeem Silvolde 2021(K)	310.000	0	0	310.000	zie toelichting WTS 500 systeem Didam 2021
WTS 500 systeem Twello 2021(K)	310.000	0	0	310.000	zie toelichting WTS 500 systeem Didam 2021
WTS 500 systeem Wapenveld 2021(K)	310.000	0	0	310.000	zie toelichting WTS 500 systeem Didam 2021
WTS 500 systeem Elburg 2021(K)	310.000	0	0	310.000	zie toelichting WTS 500 systeem Didam 2021
ORT boot Steenderen 2021(K)	40.000	0	16.527	23.473	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT boot Heerde 2021(K)	40.000	0	16.527	23.473	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT boot Gorsse 2021(K)	40.000	0	16.527	23.473	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT boot Zutphen 2021(K)	40.000	0	16.527	23.473	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT boot Gendringen 2021(K)	40.000	0	16.527	23.473	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT buitenboord motor Steenderen 2021(K)	20.000	0	16.528	3.472	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT buitenboord motor Heerde 2021(K)	20.000	0	16.528	3.472	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT buitenboord motor Gorsse 2021(K)	20.000	0	16.528	3.472	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT buitenboord motor Zutphen 2021(K)	20.000	0	16.528	3.472	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT buitenboord motor Gendringen 2021(K)	20.000	0	16.525	3.475	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT voertuig Steenderen 2021(K)	90.000	0	8.639	81.361	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT voertuig Heerde 2021(K)	90.000	0	8.639	81.361	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT voertuig Gorsse 2021(K)	90.000	0	9.784	80.216	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT voertuig Zutphen 2021(K)	90.000	0	8.639	81.361	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT voertuig Gendringen 2021(K)	90.000	0	8.639	81.361	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT voertuig Lochem 2021(K)	90.000	0	8.639	81.361	investering loopt, afronding verwacht in 2023
ORT voertuig Groenlo 2021(K)	90.000	0	8.639	81.361	investering loopt, afronding verwacht in 2023
Dienstauto A 2021(K)	26.000	0	136	25.864	investering onderdeel van onderhanden zijnde Mobiliteitsplan
Dienstauto B 2021(K)	26.000	0	136	25.864	zie toelichting Dienstauto A 2021
Dienstauto C 2021(K)	26.000	0	136	25.864	zie toelichting Dienstauto A 2021
Dienstauto D 2021(K)	26.000	0	136	25.864	zie toelichting Dienstauto A 2021
Dienstauto E 2021(K)	26.000	0	136	25.864	zie toelichting Dienstauto A 2021
Dienstauto F 2021(K)	26.000	0	136	25.864	zie toelichting Dienstauto A 2021
Dienstauto G 2021(K)	26.000	0	0	26.000	zie toelichting Dienstauto A 2021
Dienstauto H 2021(K)	26.000	0	0	26.000	zie toelichting Dienstauto A 2021
Personeelsbus I 2021(K)	51.000	0	0	51.000	zie toelichting Dienstauto A 2021
Personeelsbus J 2021(K)	51.000	0	0	51.000	zie toelichting Dienstauto A 2021
Piketauto A 2021(K)	26.000	0	136	25.864	zie toelichting Dienstauto A 2021
Piketauto B 2021(K)	63.000	0	0	63.000	zie toelichting Dienstauto A 2021

Meetapparatuur PID 2021(K)	33.000	0	0	33.000	investering verwacht in 2023
Oppervlaktereddingsset 2021(K)	140.000	0	0	140.000	investering loopt, afronding verwacht in 2023
Werkluuchtcompressor 2021 (15 jaar)(K)	56.687	0	0	56.687	investering verwacht in 2023
Vrachtwagen 2021(K)	129.000	0	0	129.000	investering verwacht in 2023
Piketauto IM-poule oost 2021(K)	26.057	57	906	25.094	investering verwacht in 2023
Aanpassen div ademluchtwerkpla milieuregelgev 2021(K)	250.000	1.089	18.797	230.114	verdere investering verwacht in 2023
Seinlijnen 2021(K)	22.000	16.793	0	5.207	investering verwacht in 2023
MDT redvoertuigen 2021(K)	16.000	0	0	16.000	vervanging in relatie met (blus)voertuigen
Verlichting en electra materiaal op WTS 500 2022(K)	15.000	0	0	15.000	vervanging in relatie met (blus)voertuigen
Ladders WTS 500 2022(K)	28.000	0	0	28.000	vervanging in relatie met (blus)voertuigen
Inventaris AGS Inspector1000 2022(K)	10.000	0	0	10.000	onderzoek vervanging loopt, afronding 2023
Inventaris AGS TrueDefender 2022(K)	86.000	0	0	86.000	onderzoek vervanging loopt, afronding 2023
Instructeurspakken 2022(K)	61.000	0	47.043	13.957	investering loopt, afronding verwacht in 2023
Uitrukpakken 2022(K)	364.000	0	4.719	359.281	verdere investering verwacht in 2023
Duikpakken 2022(K)	39.000	0	0	39.000	onderzoek vervanging loopt, afronding 2023
Seinlijnen met toebehoren 2022(K)	39.000	0	0	39.000	investering loopt, afronding verwacht in 2023
Precomschermen 2022(K)	54.000	0	50.032	3.968	investering gekoppeld aan pagers, afronding verwacht in 2023
Wasmachine kleding (prof.) incl. dos.pomp 2022(K)	14.000	0	0	14.000	onderzoek vervanging loopt, afronding 2023
Brandweerslang was-/oprolapparaat 2022(K)	20.000	0	0	20.000	onderzoek vervanging loopt, afronding 2023
WO voertuig 2022(K)	167.000	0	0	167.000	verdere investering verwacht in 2023
Personeel / Materieel Bus 2022(K)	51.000	0	0	51.000	zie toelichting Dienstauto A 2021
Gaspakken 2022(K)	11.000	0	0	11.000	uitvoering loopt
Voertuig diagnose apparatuur 2022(K)	36.500	0	0	36.500	uitvoering loopt
P0219 - PBM-THM Helm 10 jaar 2022(K)	135.800	0	0	135.800	vervanging in relatie met (blus)voertuigen
Beeldschermen RBT ruimte 2016(K)	20.000	0	0	20.000	uitvoering onderdeel huisvestingsplannen
Audiovisuele middelen MAC restant 2016(K)	69.000	0	0	69.000	uitvoering onderdeel huisvestingsplannen
Totaal	7.427.319	26.087	351.770	7.049.462	

Bijlagen – niet behorende tot de gecontroleerde jaarrekening

Bijlage 1. Kerngegevens

Gemeentelijke bijdragen volgens de begroting 2022:

Gemeenten	Bijdrage voor individuele afspraken	Individuele afspraken	Totaal bijdrage 2022
Aalten	1.559.000		1.559.000
Apeldoorn	10.217.000	1.601.000	11.818.000
Berkelland	2.707.000		2.707.000
Bronckhorst	2.316.000		2.316.000
Brummen	1.168.000		1.168.000
Doetinchem	3.185.000	685.000	3.870.000
Elburg	1.255.000		1.255.000
Epe	1.959.000	56.000	2.015.000
Ermelo	1.617.000		1.617.000
Harderwijk	2.476.000	508.000	2.984.000
Hatterij	593.000		593.000
Heerde	975.000		975.000
Lochem	2.263.000		2.263.000
Montferland	2.061.000		2.061.000
Nunspeet	1.510.000		1.510.000
Oldebroek	1.279.000		1.279.000
Oost Gelre	1.737.000		1.737.000
Oude IJsselstreek	2.119.000		2.119.000
Putten	1.308.000		1.308.000
Voorst	1.472.000		1.472.000
Winterswijk	1.747.000		1.747.000
Zutphen	2.741.000	82.000	2.823.000
	48.264.000	2.932.000	51.196.000

Individuele afspraken betreffen: afrekening lasten (overgedragen) kazernes (programma 8), verrekening kazernes (programma 8) en overgangsrecht (programma 8).

Bijlage 2. Stand Toekomstvisie-Opdrachten

22	KLAAR	Opdrachten afgerond.
1	Constatering	Opdracht is dus feitelijk geen opdracht.
11	Op schema	Opdrachten gestart, afronding is volgens planning later en loopt op schema.
7	Vertraging	Opdrachten gestart, afronding is volgens planning later, maar heeft achterstand opgelopen.
0	Verstoord	Opdrachten waren gepland om af te ronden, maar dat is niet gelukt.
41	Totaal	

Opdracht	Afdeling	Inhoud	Stand	
1 t/m 20	n.v.t.	Punten 1 t/m 20 betreft de Toekomstvisie. Via de Opdrachten (21 en verder) wordt hieraan gewerkt. De Opdrachten moeten uiterlijk 2026 afgerond zijn. Er zijn 41 Opdrachten totaal.		
22/23-I	GHOR	Risicoanalyse & planvorming (bouwsteen 1): actoren bijeen brengen om pro-actief op trends en ontwikkelingen in te spelen.	Werving personele bezetting is nog niet afgerond. Inmiddels is gestart met het project zorgrisicoprofiel NOG. Actie zelf komt jaarlijks terug.	Op schema
22/23-II	GHOR	Informatievoorziening (bouwsteen 3): permanent monitoren van actuele beschikbaarheid van acute zorg en bij crises en rampen te kunnen delen binnen het netwerk.	Vertraagd in verband met inzet GHOR bij bestrijding COVID-19. Focus ligt vooralsnog bij de doorontwikkeling van dashboards en data-analyse ten behoeve van COVID-19. In 2023 start gezamenlijk project informatiebron GHOR-Oost 5.	Vertraging
22/23-III	GHOR	Operationele organisatie (bouwsteen 5): slagkracht geneeskundige crisisorganisatie met burgers als hulpverleners in georganiseerd verband.	Werving personele bezetting is afgerond, maar inmiddels opnieuw vacatureruimte ontstaan. Achterstand in verband met prioriteit bij herstart OTO en inzet GHOR bij bestrijding COVID-19 en opvang vluchtelingen uit Oekraïne. Zelfredzaamheid en burgerparticipatie krijgen in 2023 aandacht binnen oefeningen. De wens is om dit zichtbaar vorm te geven in de toekomst	Vertraging
24, 25	RCB	RB-deel wordt op sterkte gebracht met inachtneming van / onder uitvoering van de transitie i.v.m. Omgevingswet (i.r.t. Opdracht 44).	Opdracht gestart in 2020 en kent een geleidelijke opbouw. Uitvoering transitie loopt, o.a. nieuwe functies ingevuld zoals adviseur risicobewustwording / gedragsdeskundige, slag van medewerkers naar adviseurs is in gang gezet (gebiedsteams), nieuwe functiebeschrijvingen opgesteld, opleidingsplan en opleidingen lopen aan de hand van EVC / kwaliteitscriteria omgevingsrecht, landelijk functieprofiel 'De Omgevingsadviseur' beschikbaar, inhoudelijke bijscholing + competenties/vaardigheden ingezet. De uitvoering van het personeelsplan en het opleidingsplan hebben door covid-19 achterstand opgelopen. Deze Opdracht loopt door in het Project Implementatie Omgevingswet welke op 1 december 2022 is afgerond. Lopende zaken en afhankelijkheden (inwerkingtreding Omgevingswet) zijn overgedragen naar de lijnorganisatie.	Op schema
30	BWZ	Compacte slagvaardige brandweerorganisatie. Dit is een constatering, ter uitwerking.	Wordt via de volgende Opdrachten gerealiseerd.	Constatering
31-I	BWZ	Onderzoek naar mogelijke samenvoeging Gendringen-Silvolde.	December 2022 vond er een verkennend gesprek tussen de gemeente en VNOG plaats. Vanaf 2023 zal dit een vervolg krijgen.	Vertraging
31-II	BWZ	Onderzoek naar mogelijke één post stedelijk gebied Apeldoorn.	Besluitvorming heeft plaatsgevonden in november 2022 en heeft geresulteerd in de verdere uitwerking van de nieuwbouw variant inclusief een brug over het kanaal. Voor de nieuwbouw wordt nu een Definitief Ontwerp gemaakt met kostenraming t.b.v. de kredietaanvraag.	Op schema
31a	BWZ	Meer grensoverschrijdende samenwerking met buurregio's en Duitsland, met als eerste onderzoek mogelijkheden internationale kazerne Dinxperlo-Suderwick.	Voor de gezamenlijke kazerne voor Dinxperlo en Suderwick wordt gezocht naar een mogelijke locatie. De gemeenten Aalten en Bocholt (D) nemen hierin het voortouw. Eerste resultaten verwacht in Q1 2023. Vanaf het moment dat er een locatie in beeld is, kan het project verder vanuit de Brandweer worden opgepakt. In Q4 2022 zijn de eerste gesprekken gevoerd met de	Vertraging

			<p>partners die betrokken zijn bij de nieuwe samenwerkingsovereenkomst (op 24 oktober 2022 getekend) tussen Kreis Borken, regio Twente en de VNOG. Doel is om tot uitvoeringsafspraken te komen. Voor de samenwerkingsovereenkomst die VNOG al langer heeft met Kreis Kleve en de andere aangrenzende Nederlandse veiligheidsregio's, wordt gewerkt aan het opzetten van een projectbureau die de afspraken uit die overeenkomst verder gaat uitwerken. Voor het opzetten van dit projectbureau wordt een EU-subsidie aangevraagd via INTERREG VI. Definitieve goedkeuring hiervoor wordt in Q1 2023 verwacht. De verdere uitbreiding van de operationele samenwerking van de Nederlandse en Duitse Brandweer in de grensstreek gaat vooral om de samenwerking tussen de brandweerposten Anholt (D) en Gendingen en het opnemen van de ladderwagens van Vreden (D) en Bocholt (D) in de kazerne volgordetabel. Resultaten worden verwacht in Q2 2023. Convenanten: voor bestaande convenanten met gemeenten dient samen met de deelnemers onderzocht te worden of actualisatie nodig of wenselijk is, zowel juridisch als inhoudelijk. Dit proces moet nog in gang worden gezet en heeft als planning Q1 / Q2 2023.</p>	
32, 33, 34, 35	BWZ / RCB	<p>Materieel (bouwsteen 18): Het aantal repressieve voertuigen/systemen wordt teruggebracht. Een aantal repressieve voertuigen en/of systemen wordt niet vervangen of afgestoten en een aantal nieuwe repressieve voertuigen en/of functionaliteiten wordt gekocht; periode 2020-2026. (32a (tweede deel): Daar waar de normen niet gehaald worden, wordt geïnvesteerd in risicobeheersingsmaatregelen (o.a. via Opdracht 24, 25 door RCB))</p>	<p>- Het totale traject van vervangen en afstoten materieel en materiaal loopt conform herziene planning na bestuurlijke besluitvorming in december 2021. Aan de hand van de nieuwe planning en herziene investering is de beoogde einddatum (2026) nog steeds realiseerbaar. - Voor de aanbesteding blusvoertuigen is een leverancier gecontracteerd. Het project gaat daarom over naar de bouwfase van de voertuigen. - De aanbestedingen bepakkingsonderdelen zijn conform planning afgerond. Fase 2 is in het najaar 2022 opgestart met doorloop tot 1 maart 2023. - De aanbesteding WTS500 is tweemaal doorlopen maar heeft geen leverancier opgeleverd. Er is een onderzoeksvraag opgesteld om het concept WTS500 nader te onderzoeken. Er heeft een schouw plaats gevonden van de huidige WTS500 eenheden om de technische staat te bepalen. - Door afdeling Brandweezorg zijn kaders en voorwaarden opgesteld omtrent het vervangen en afstoten van materieel conform MSP. - Op dit moment zijn er 30 eenheden afgestoten en worden tot eind 2026 nog +/- 15 eenheden afgestoten. Het afstoten verloopt conform planning. De besparingen zijn conform benchmark-bedragen en lopen in de pas met het afstoetschema. - De postcommandanten en klankbordgroepleden van de posten worden frequent betrokken bij de verwerving en afstoot van het materieel, zowel inhoudelijk als op het proces. - Wat betreft opdracht 32a: Fase 2 van de pilot Harderwijk is afgerond. Vervolgstep is om te onderzoeken voor welke gemeenten eenzelfde pilot, of onderdelen daarvan, van toegevoegde waarde kan zijn.</p>	Op schema
36	BWZ	<p>Afname aantal vrijwilligers (bouwsteen 19): het aantal kan op termijn omlaag van het huidige aantal van 1355 naar het nieuwe aantal van 1237 (-118).</p>	<p>Deze opdracht is samengevoegd met het eerste deel van Opdracht 46 (Opkomst en Afschaling) en is herbenoemd tot: "Actualisering Posten zijn de Basis". Hiervoor is een werkgroep gevormd die voornamelijk bestaat uit postcommandanten. Via een online uitvraag zijn alle posten bevestigd over de uitgangspunten voor een nieuwe opzet. De uitkomsten hiervan zijn gedeeld in de betreffende postcommandantenoverleggen en akkoord bevonden. Op basis hiervan is een nieuwe opzet gemaakt ter bepaling van de poststerkten. Het resultaat van de doorrekening naar alle vrijwillige posten levert een vermindering op van 76 vrijwilligers. Dit sluit niet helemaal aan op de vermindering met 118 vrijwilligers zoals opgenomen in de Toekomstvisie. Dit komt ondermeer doordat de vermindering van het aantal specialistische / ondersteunende eenheden met name bij de kleinere posten niet één op één doorgezet kan worden naar een evenredig lager aantal vrijwilligers. Doordat er minder van deze eenheden zijn, is het wel</p>	Op schema

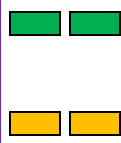

			noodzakelijk dat de opkomst gewaarborgd is; en daarbij rekening houdend met de verminderde beschikbaarheid van de vrijwilligers. Verder heeft een nadere uitwerking van alle Brandweertaken tot gevolg dat er op een aantal posten een hogere poststerkte nodig is. Dit betreft het aantal schuimblusvoertuigen en hun locaties, het positioneren en vormgeven van de Basis- en Grootschalige Ontsmettingstaak en de structurele inzet van de beheersmatige TS Combi's tijdens het natuurbrandseizoen. In de komende jaren kan toegewerkt worden naar de voorgestelde bemensing per post, hetzij door afvloeiing, via natuurlijk verloop of werving van nieuwe leden. De bij deze opdracht behorende opgenomen financiële taakstelling is wel al volledig opgenomen in de begroting.	
37	BWZ	Besparing Vakbekwaam worden (bouwsteen 20): Er is er op termijn een besparing op de opleidingskosten.	Voor 2022 is de prognose opleidingskalender vastgesteld en zijn er minder klassen dan de afgelopen jaren. We merken dus dat er op de instroom meer controle komt. Neemt niet weg dat sommige posten moeten werven omdat vrijwilligers minder beschikbaar zijn en er op sommige posten verloop is. De vermindering van de aantallen zijn verwerkt in de toekomstige begroting. Elk jaar wordt gekeken naar het beschikbare bedrag versus de benodigde opleidingen om de paraatheid te kunnen waarborgen. Bij de totstandkoming van de opleidingskalender voor 2023 zien we wederom dat de instroom voor nieuwe opleidingen minder groot is dan er was in de jaren 2017/2018. De max. aantallen die door de districten opgegeven zijn worden door diverse omstandigheden niet gehaald. Er is een constante te zien in de instroom van nieuwe manschappen die uitkomt op gemiddeld 7 klassen manschappen per "opleidingsjaar". Als deze trend zich doorzet dan zal er op korte termijn meer uitstroom zijn dan instroom gezien de leeftijdsopbouw van het huidige personeelsbestand. Of de eerder genoemde besparing dan een besparing gaat worden omdat er minder vrijwilligers worden geworven kan nu niet aangegeven worden. Mogelijk is er wel minder geld nodig omdat er gewoon niet meer nieuwe aanmeldingen zijn en wordt de besparing op een meer natuurlijke wijze behaald en moet dit punt opnieuw bezien worden.	Op schema
38	BWZ	Besparing Vakbekwaam blijven (bouwsteen 21): Door het lagere aantal vrijwilligers is op termijn een besparing op de reguliere Oefenkosten.	Deze Opdracht kan pas worden verwerkt als de daling van het aantal vrijwilligers is behaald/verwerkt en het voertuigenplan definitief is uitgevoerd (zie Opdracht 36).	Vertraging
39	BWZ	Oefenen onder real. omstandigheden (bouwsteen 22) / kwaliteitsniveau oefenavonden (bouwsteen 23) / eenmalige veranderkosten real. oefenen (bouwsteen 22a): impuls op vakbekwaamheid waarbij oefenen onder real. omstandigheden wordt versterkt en kwaliteitsniveau reguliere oefenavonden verhoogd.	Eind 2022 is de opleidingskalender voor 2023 vastgesteld waarin we zien dat de grote bulk nieuwe opleidingen, zoals in 2017/2018, niet meer van toepassing is en er een constantere afname van opleidingen is. Wel met de opmerking erbij dat het aantal nieuw op te leiden manschappen niet toe- maar eerder afneemt. Het maximale aantal van 9 nieuwe leer- gangen manschap is in de afgelopen 2 jaar niet behaald. Wat betreft de doorontwikkeling en impuls vakbekwaamheid onder realistische omstandigheden is de ontwikkeling/ wens meege- nomen in de lopende aanbesteding van het realistisch oefenen. Afhankelijk van de aanbieders zal hier later antwoord op gegeven worden. Daarnaast is er voor de posten een Sharepoint om- geving gemaakt waarop ondersteunende leermiddelen en programma's staan die de oefenlei- ders en oefencoördinatoren kunnen gebruiken bij oefeningen. Hiermee is een eerste stap ge- zet in het doorontwikkelen van de oefenavonden op de posten.	Vertraging
42	BV	Afd Bedrijfsvoering inkrimpen (bouwsteen 24-27): na stabilisatie wordt BV teruggebracht met zes fte.	De teruggang in de formatie is gerealiseerd.	KLAAR
43	BV	Informatievoorziening (bouwsteen 26a): extra investering op de Infor- matievoorziening voor het versterken van de managementinfor- matie/business intelligence.	Loopt, techniek en proces ingeregeld. Volgens planning. Project Prestatiekaart loopt met plan- ning gereed in 2023. Inmiddels gebruiken we de eerste BI dashboards, zoals Oekraïne en Co- rona. Het Datawarehouse krijgt vorm. Landelijk zetten we stevig in op samenwerking.	Op schema

44	BV	Om de overgang naar de Toekomstvisie mogelijk te maken, is een incidentele investering in de totale organisatie nodig t.b.v. Organisatieontwikkeling (veranderkosten) (bwstn 28).	De organisatieontwikkeling, genaamd 'De Expeditie', is doorlopen: ontwikkel- en functieverkenningsgesprekken gevoerd, aanpassingen in functies afgerond, interne mobiliteit is hierdoor op gang gekomen, leiderschapstraject teamleiders afgerond en webinars vinden geregeld plaats. Organisatieplan, (onder) mandaatsbesluit en regeling budgetbeheer zijn alle herzien en vastgesteld (DB 19 mei 2022). Op 30 juni 2022 vond de formele afronding van 'de Expeditie' plaats met een eindpresentatie voor al het personeel. De resultaten worden structureel ingebed in de organisatie.	KLAAR
45	BWZ	Kosten beperken kazernerij dagdienst (bouwsteen EB1).	Regeling ligt in de routing van besluitvorming. Verwachte ingangsdatum is 1 april 2023.	Op schema
46	BWZ	Meer sturen op opkomst (niet meer opkomst dan nodig) en tijdige afschaling. Ook wordt ingezet op variabele voertuigbezetting (bouwsteen EB2a).	De onderdelen "Sturen op Opkomst" en "Tijdige afschaling" is qua uitwerking samengevoegd met Opdracht 36. Voor uitwerking van deze twee onderdelen is ook een werkgroep gevormd, bestaande uit vertegenwoordigers van vrijwillige posten uit alle districten. Voor wat betreft "Tijdige afschaling" is gebleken dat dit al - automatisch - gebeurt en de leidinggevendenden sturen hier ook actief op. Uit onderzoek naar de gedane vergoedingen bij uitrukken blijkt dat er slechts ca. 25% meer opkomt naar de kazerne dan benodigd is voor de uitruk. Voor vrijwillige posten die gebaseerd zijn op het vrije opkomstmodel is dit zelfs aan de lage kant en zeker geen reden om dit nog verder te verlagen. Variabele voertuigbezetting / Uitruk op maat (UOM / TS-FLEX): de geactualiseerde RI&E is aangeboden aan het MT en ter instemming aangeboden aan de OR. Er is een bijscholingsprogramma opgesteld voor de posten die als TS-FLEX gaan opereren. De bijscholing van alle posten zal gefaseerd en naar behoefte gaan. In 2022 zijn nog twee posten met een urgent bezettingsprobleem bijgeschoold: Brummen en Beekbergen. De omliggende posten krijgen een oeffenmoment aangeboden waarin het gezamenlijk optreden met een TS-FLEX wordt behandeld. Voor 2023 is er binnen het jaarprogramma van VB-Blijven ruimte om vier posten te scholen, dit zijn: Wehl, Silvolde, Loenen en Eerbeek. Het komt nu incidenteel voor dat posten bij een uitruk onderbezet zijn. Om duidelijkheid te geven hoe in dergelijke situaties gehandeld moet worden is hiervoor een handelingsperspectief opgesteld. De invoering van UOM is bedoeld om de paraatheid van een post te verhogen en niet als bezuiniging op de poststerkte. Hierdoor zal het minder vaak voorkomen dat een post buiten dienst moet vanwege personeelsproblemen. Het is niet de verwachting dat de invoering van TS-FLEX een forse besparing zal opleveren op de loonkosten. Het streven is nog steeds een uitruk met volledige bezetting, dus 6 personen. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat de opgenomen taakstelling gedekt kan worden binnen de begroting van Brandweerzorg	Vertraging
49	BWZ	Regeling Niet-repressieve vrijwilligers (bouwsteen EB3): kaders hiervan opnieuw beschouwen, beter beschrijven, strikter handhaven teneinde kosten te reduceren.	In het DB van 8 september 2022 is de aangepaste regeling geaccordeerd en aansluitend wordt het medezeggenschapstraject doorlopen. De daadwerkelijke implementatie staat vooralsnog voor begin 2023 gepland. Voor wat betreft de mogelijke besparing is het op dit moment moeilijk in te schatten wat deze zou kunnen zijn. Dit wordt pas duidelijk na de inwerkingtreding van de nieuwe regeling, hiertoe is een financieel evaluatiemoment opgenomen twee jaar na definitieve besluitvorming over de aangepaste regeling.	Op schema
50	RCB / BWZ	Eenheid brandonderzoek (nu ingebed in de Regeling Operationele Functionarissen) behouden, maar dan op basis van vrije instroom (bouwsteen EB4).	De besparing van 18K is verwerkt in de begroting en daarmee gerealiseerd. In de praktijk is besluitvorming nog niet afgerond en geïmplementeerd omdat het voorstel nog wordt aangehouden door de OR. Tot die tijd blijft de huidige vergoeding in stand. De financiële gevolgen daarvan moeten worden opgevangen binnen de begroting van Brandweerzorg.	Op schema

53	BWZ	De Logistieke Eenheden worden, waar operationeel verantwoord, vereenvoudigd en waar mogelijk wordt overgegaan van twee naar één team (bouwsteen EB6).	Het voornemen is om vóór 1 januari 2026 een toekomst bestendige logistieke eenheid in te richten. Er zijn deelvragen opgesteld die door een afvaardiging van de logistieke eenheden en teamleiders M&L worden uitgezocht. Er zijn fases beschreven (oriëntatie, bepaling randvoorwaarden, maken implementatie-plannen en uitvoering). Er is voortgaan en de einddatum is haalbaar, maar de voortgang is nog niet helemaal zoals gewenst. Momenteel wordt een projectleider gezocht om verder leiding te geven aan het proces.	Op schema
2020		De Opdrachten 29, 32a (eerste deel), 40, 41, 47, 48, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58 zijn in 2020 afgerond (13 Opdrachten)		
2021		De Opdrachten 21, 26, 27, 28, 29-I, 29-II, 29-III zijn in 2021 afgerond (7 Opdrachten)		
2022		De Opdrachten 42 en 44 zijn afgerond (2 Opdrachten)		

Bijlage 3. Prestatiekaart 2022

 Prestatiekaart 2022 Verschijningsdatum: 8 februari 2023		Periode 1: januari t/m juni 2022 Periode 2: juli t/m december 2022	Periode: 1. 2.																													
Opgave 0. Het voorkomen en beperken van incidenten, rampen en crises Doelstelling uit begroting: <i>Afdeling Brandweezorg</i> <ul style="list-style-type: none"> Het zo snel mogelijk bieden van hulp aan burgers, dieren, bedrijven en instellingen door het leveren van effectieve en kwalitatieve brandweezorg, die is afgestemd op de risico's in het gebied van de VNOG. <i>Afdeling GHOR</i> <ul style="list-style-type: none"> Het zoveel mogelijk voorkomen van slachtoffers en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare geneeskundige en psychosociale zorg te bieden. Voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid. 		Indicator: 0.1. Paraatheid materieel <i>Eerstelijns voertuigen (=1^e TS van een post) zijn minimaal 95% van de tijd inzetbaar (weergave: percentage op het totaal aantal betreffende voertuigen)</i> 0.2. Paraatheid personeel <i>Vrijwillige posten zijn minimaal 98% van de tijd paraat (weergave: het aantal posten dat hieraan voldoet, er zijn 58 vrijwillige posten totaal)</i> 0.3. Prio 1 brand en dekingsplan Totaal <i>Aantal prio 1 brand bij objecten en mate waarin we binnen de verwachte tijden van het dekingsplan ter plaatse waren (bij ≥ 75% op tijd of minder dan 1 minuut later: groen, bij ≥ 75% meer dan 2 minuten later: rood, bij andere waarde: oranje)</i> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;"></td> <td style="width: 20%; text-align: center;">≤ 1 min</td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">≤ 2 min</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">> 2 min</td> <td></td> </tr> </table> 0.4. Aantal inzetten OVD-G (Officier van Dienst Geneeskundig) + HIN (Hoofd Informatie) + ACGZ (Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg) + alle consultaties 0.5. Aantal adviezen GHOR categorie B + C + gebouwde omgeving, plus categorie A 0.6. Aantal uren GHOR bijzondere projecten/ activiteiten		≤ 1 min			≤ 2 min			> 2 min		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;"></td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">100%</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">56</td> <td style="text-align: center;">56</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">280</td> <td style="text-align: center;">243</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">229</td> <td style="text-align: center;">185</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">27</td> <td style="text-align: center;">21</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">24</td> <td style="text-align: center;">37</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">199</td> <td style="text-align: center;">214</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">307</td> <td style="text-align: center;">267</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.970</td> <td style="text-align: center;">700</td> </tr> </table>			100%	100%	56	56	280	243	229	185	27	21	24	37	199	214	307	267	2.970	700
	≤ 1 min																															
	≤ 2 min																															
	> 2 min																															
100%	100%																															
56	56																															
280	243																															
229	185																															
27	21																															
24	37																															
199	214																															
307	267																															
2.970	700																															
Opgave 1. Zelfredzaam en risicobewust Doelstelling uit begroting: <i>Afdeling Risico- en Crisisbeheersing</i> <ul style="list-style-type: none"> Vergroting van de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van de inwoners, etc. en crisispartners in de regio, zodat zij goed zijn voorbereid op incidenten, rampen en crises. De ontvangers van onze risicogerichte adviezen zijn meer genegen om daadwerkelijk maatregelen te treffen, omdat zij risicobewuster zijn en vanuit een integraal risicobeeld handelen, vanuit de eigen verantwoordelijkheid. 		Indicator: 1.1. Aantal voorlichting na brand met maatschappelijke impact 1.2. Aantal en tijdigheid analyses/advies <i>Aantal verstrekte adviezen</i> <i>Risicoanalyses en adviezen zijn uitgevoerd binnen de gestelde termijn (norm: ≥ 90%: groen, < 90% en ≥ 75%: oranje, < 75%: rood)</i>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;"></td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">11</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">707</td> <td style="text-align: center;">821</td> </tr> </table>			11	0	707	821																							
11	0																															
707	821																															
Opgave 2. Vakbekwaam en deskundig Doelstelling uit begroting: <i>Afdeling Risico- en Crisisbeheersing</i> <ul style="list-style-type: none"> De multidisciplinaire operationele functionarissen zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend, waarbij risico's uit het regionaal risicoprofiel leidend zijn. <i>Afdeling Brandweezorg</i> <ul style="list-style-type: none"> Personeel is vakbekwaam om operationeel op te treden. 		Indicator: 2.1. Percentage aanbod oefeningen crisisteams <i>Aan de leidinggevenden van een crisisteam is de mogelijkheid geboden om een oefening te draaien (norm: ≥ 90%: groen, < 90% en ≥ 75%: oranje, < 75%: rood)</i> 2.2. Vakbekwaam blijven <i>Percentage aanwezigheid bij R1 oefeningen (weergave: percentage)</i>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;"></td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">65%</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">73%</td> <td style="text-align: center;">92%</td> </tr> </table>			65%	100%	73%	92%																							
65%	100%																															
73%	92%																															

<p>Opgave 3. Sterke informatiepositie</p> <p>Doelstelling uit begroting: <i>Afdeling Bedrijfsvoering</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Een goede informatiepositie van alle stakeholders (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht. <p><i>Directie en Control</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie. 	<p>Indicator:</p> <p>3.1. Informatievoorziening <i>De doelen van het programma informatievoorziening worden gerealiseerd (norm: gerealiseerd: groen; bijsturing nodig: oranje, onvoldoende gerealiseerd: rood)</i></p> <p>3.2. Rapportages personeel/materieel <i>De standen, stromen en mutaties ten aanzien van al het personeel en materieel zijn continue zichtbaar en eenvoudig in managementinformatie opgenomen (norm: overzichten eenvoudig beschikbaar: groen, overzichten niet eenvoudig beschikbaar: oranje, niet beschikbaar: rood)</i></p>																					
<p>Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers</p> <p>Doelstelling uit begroting: <i>Afdeling Bedrijfsvoering</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding. <ul style="list-style-type: none"> • Onze mensen richting, ruimte, vertrouwen geven om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen, die burgers, bestuur en partners van de VNORG vragen. 	<p>Indicator:</p> <p>4.1. Prognose geschoond jaarresultaat <i>Bij ≤ € 2 miljoen afwijking t.o.v. begroting: groen > € 2 miljoen negatief en ≤ € 3 miljoen negatief: oranje > € 3 miljoen negatief: rood > € 2 miljoen positief en ≤ € 3 miljoen positief: lichtblauw > € 3 miljoen positief: blauw</i></p> <p>4.2. Percentage ziekteverzuim (kantoorpersoneel)</p>																					
	<p>5.1. Aantallen incidenten</p> <table border="1"> <tr> <td>Aantal automatisch alarm</td> <td>309</td> <td>394</td> </tr> <tr> <td>Aantal brand (prio 1 en 2)</td> <td>845</td> <td>1.035</td> </tr> <tr> <td>Aantal hulpverlening (prio 1 en 2)</td> <td>257</td> <td>257</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>1.411</td> <td>1.686</td> </tr> </table>	Aantal automatisch alarm	309	394	Aantal brand (prio 1 en 2)	845	1.035	Aantal hulpverlening (prio 1 en 2)	257	257	Totaal	1.411	1.686	<table border="1"> <tr> <td>309</td> <td>394</td> </tr> <tr> <td>845</td> <td>1.035</td> </tr> <tr> <td>257</td> <td>257</td> </tr> <tr> <td>1.411</td> <td>1.686</td> </tr> </table>	309	394	845	1.035	257	257	1.411	1.686
Aantal automatisch alarm	309	394																				
Aantal brand (prio 1 en 2)	845	1.035																				
Aantal hulpverlening (prio 1 en 2)	257	257																				
Totaal	1.411	1.686																				
309	394																					
845	1.035																					
257	257																					
1.411	1.686																					

Aan het Algemeen Bestuur van
de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
t.a.v. de heer D. Kransen
Postbus 3154
3502 GD Apeldoorn

Twentepoort-Oost 14a
7609 RG Almelo
Postbus 206
7600 AE Almelo
Tel. 088-500 95 00
E-mail info@eshuis.com

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland te Noord- en Oost Gelderland gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder eigen verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 7 november 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- het overzicht van baten en lasten over 2022, en;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- de incidentele baten en lasten;
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
- de bijlage met het overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld; en
- het overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado),), het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader 2022 en de Regeling Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de

controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 640.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen groter dan 10% van de goedkeuringstolerantie (voor 2022: € 64.000) rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het voorwoord, waaronder "de inleiding" en "het resultaat 2022";
- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- De bijlagen (1, 2 en 3);
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder eigen verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, de Regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.
Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amersfoort, 1 juni 2023

Eshuis Registeraccountants B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

wg drs. C.L. Willems RA

ACCOUNTANTSVERSLAG 2022

Gemeenschappelijk regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

1 juni 2023

Per saldo persoonlijker

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- IT-audit
- Overig
- Bijlagen

Aan de leden van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Postbus 234
7300 AE Apeldoorn

Behandeld door: drs. C.L. Willems RA & B.A.G. Beijerink MSc RA
Ons kenmerk: 1017532-2022-ACV
Datum: 1 juni 2023

Betreft: Accountantsverslag 2022

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2022 van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (hierna: VNOG) aan. Onze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging van 23 september 2022. Dit verslag gaat in op onze belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening 2022.

Wij bedanken de medewerkers van de VNOG voor de open en constructieve wijze van samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Eshuis Registeraccountants B.V.

w.g. drs. C.L. Willems RA

Inhoudsopgave

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- IT-audit
- Overig
- Bijlagen

→ Samenvatting	4
Dashboard accountantscontrole	5
Significante risico's	6
→ Analyse jaarrekening	8
Controle (Europese) aanbestedingen.....	9
Begrotingsrechtmatigheid	12
Financiële positie	14
Resultaatanalyse	16
→ Controleverschillen	18
→ Administratieve organisatie en interne beheersing	21
→ Overige onderwerpen	23
Overige onderwerpen	24
Wet Normering Topinkomens	25
Verlofsparen/ (boven-) wettelijke vakantie-uren	26
→ Bijlagen	28
Bijlage 1: SiSa-bijlage	29
Bijlage 2: Materialiteit.....	30
Bijlage 3: Onafhankelijkheid en ViO	31
Bijlage 4: Fraude.....	32
Bijlage 5: Communicatie met governance belaste organen	33
Bijlage 6: Beperking verspreidingskring	35

Samenvatting

Dashboard accountantscontrole

- Inhoudsopgave
- **Samenvatting**
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- IT-audit
- Overig
- Bijlagen

Getrouwheid en rechtmatigheid

- Wij zijn voornemens om bij de jaarrekening 2022 van de VNOG een goedkeurende controleverklaring voor de rechtmatigheid en een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid af te geven.
- De gehanteerde materialiteit voor fouten bedraagt € 640.000 en voor onzekerheden respectievelijk € 1.920.000. De rapporteringstolerantie is door het algemeen bestuur bepaald op een absoluut bedrag van € 31.000, zowel voor fouten als voor onzekerheden. Wij hebben het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Interne beheersing

- Wij hebben tijdens de interim controle de kwaliteit van de interne organisatie en interne beheersing relevant voor de totstandkoming van de jaarrekening gecontroleerd. Over de kwaliteit van uw interne beheersing hebben wij reeds gerapporteerd in onze managementletter. Wij hebben vanuit de interim controle geconstateerd dat uw interne beheersing van voldoende kwaliteit is en aanknopingspunten biedt om een jaarrekeningcontrole uit te voeren. Daarnaast zien wij goede intenties vanuit de organisatie om de interne beheersing verder te optimaliseren/verbeteren.

Belangrijke aandachtspunten

- Aanbestedingsfouten als gevolg van het niet voldoen van de Europese aanbestedingswetgeving.
- Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2022 niet strijdig zijn met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2022 van de VNOG voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.
- Wij verwijzen voor een inhoudelijke analyse van de begrotingsrechtmatigheid zoals opgenomen in de jaarrekening. Hiermee legt uw gemeenschappelijke regeling verantwoording af over de rechtmatigheid van de lasten over 2022.

Financiële positie

- De financiële positie van de gemeenschappelijke regeling is op basis van de gestelde signaleringswaarden vanuit het BBV goed te noemen.
- De financiële positie ultimo 2022 is evenals in 2021 positief. Dat is met name het gevolg van het positieve resultaat over 2022 ad. € 2,4 miljoen. Het weerstandsvermogen bedraagt € 3,5 miljoen en het de weerstandscapaciteit bedraagt € 3,7 miljoen. De weerstandsratio ligt binnen de vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4. Wel dient opgemerkt te worden dat het benodigde weerstandsvermogen van uw Veiligheidsregio hoger ligt dan bij andere Veiligheidsregio's met de kanttekening dat er een verschil zit tussen de Veiligheidsregio's en hun omgang met risico's. Het verschil wordt onder andere verklaard doordat enkele Veiligheidsregio's risico's direct verwerken in de begroting, terwijl andere Veiligheidsregio's risico's opvangen vanuit het eigen vermogen.

Significante risico's

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- IT-audit
- Overig
- Bijlagen

Risico	Motivatie	Onze aanpak	Conclusie
Het hiernaast genoemde risico ziet niet toe op een specifieke post, maar is op basis van onze controlestandaarden voorgeschreven bij iedere controle en de daaraan gekoppelde werkzaamheden dienen door ons uitgevoerd te worden.	De directie is in een unieke positie fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de anders effectief werkende interne beheersing. Dit is een risico dat wij onderkennen bij iedere controle-opdracht.	<ul style="list-style-type: none"> • Testen van de werking van beheersingsmaatregelen van journaalposten voor en na de jaarafsluiting; • Beoordelen van de geschiktheid van de veranderingen in de methoden en onderliggende aannames die gebruikt worden om schattingen te maken ten opzichte van het vorige jaar; • Beoordelen van de geschiktheid van boekingen voor belangrijke transacties die buiten de normale bedrijfsvoering van het onderdeel liggen of anderszins ongebruikelijk zijn. 	<p>Onze controle heeft geen ongepaste boekingen geïdentificeerd;</p> <p>Wij hebben geen significante ongewone transacties geïdentificeerd;</p> <p>Wij hebben geen signalen van fraude ontdekt. Wij verwijzen hiervoor ook naar bijlage 4.</p>
Het risico ten aanzien van ongeautoriseerde betalingen	Het risico dat betaalbatches worden gemuteerd op het moment dat deze (tijdelijk) lokaal zijn opgeslagen.	<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen bestaan van beheersingsmaatregelen ten aanzien van het betalingsproces; • Beoordelen van de mutaties in de crediteuren-stamgegevens en aansluiten met onderliggend brondocument; • Beoordelen van betalingen aan crediteuren middels de CA-tool (deels inzetbaar door ontbreken van SEPA-betalingen); 	<p>Met behulp van Continuous Auditing hebben wij enkele bevindingen geconstateerd, zie *1.</p> <p>Risico op een afwijking van materieel belang is gemitigeerd.</p>

- Inhoudsopgave
- [Samenvatting](#)
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- IT-audit
- Overig
- Bijlagen

Risico	Motivatie	Onze aanpak	Conclusie
		<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van een uitgebreide beoordeling van de kosten, waarbij afwijken zijn besproken met directie; • Beoordelen of de totstandkoming van kosten heeft plaatsgevonden via het reguliere proces (dagboek inkoop). 	

*1, met behulp van Continuous Auditing hebben wij de uitgaande geldstroom gecontroleerd. Bij de werkzaamheden ten aanzien van de dubbele betalingen hebben wij vastgesteld dat 12 facturen/declaraties twee keer zijn betaald. Dat betekent dat voor circa € 54.837 aan betalingen twee keer hebben plaatsgevonden, namelijk:

- € 49.679: betreft een deeltermijn die door de VNOG twee keer is betaald, omdat de scan en herken software het factuurnummer niet juist heeft gescand. Doordat de factuurnummer onjuist is gescand heeft de software niet gesignaleerd dat de factuur twee keer is ingeboekt en uiteindelijk is betaald. Wij adviseren u om adequater te controleren of de scan en herken software de juiste gedeelten van de factuur selecteert om dubbele betalingen te voorkomen. De VNOG heeft deze dubbele betaling zelf gesignaleerd en reeds teruggevorderd.
- € 4.397: de reden voor de dubbele betaling is gelijk aan de vorige bevinding. Deze is door ons geconstateerd. De VNOG is nu voornemens deze dubbele betaling terug te vorderen.
- € 760: dit bedrag bestaat uit 10 losse betalingen en betreffen vergoedingen aan vrijwilligers/medewerkers van de VNOG voor onder andere CBR keuringen en VOG aanvragen. Ondanks dat dit relatief kleine bedragen betreffen adviseren wij u om deze declaraties via de personeelsadministratie te laten lopen en deze niet langer buiten het reguliere betalingsproces terug te betalen.

Analyse jaarrekening

Controle (Europese) aanbestedingen

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

In onze management letter, die wij op 31 oktober 2022 met de VNOG hebben besproken, geven wij aan dat de interne beheersing bij de VNOG van voldoende niveau is.

Samengevat zijn de geconstateerde fouten als volgt:

Inkoop	Onrechtmatigheid	Oorzaak
EU-aanbesteding, geconstateerd door interne controle	€ 429.600	Betreft het onderhoud voor rollend materieel die Europees Aanbesteed had moeten worden.
Totaal aan fouten	€ 429.600	

In totaal bedraagt de rechtmatigheidsfout als gevolg van inkopen en aanbesteden € 429.600. Wij hebben dit opgenomen in onze foutenevaluatie. De fouten over 2022 blijven overigens binnen de goedkeuringstolerantie voor fouten zoals door ons gehanteerd en opgenomen in bijlage 2 (€ 640.000).

Wij merken op dat alleen de jaarlast 2022 van deze inkopen wordt meegerekend als rechtmatigheidsfout. Hoewel een deel van deze contracten doorloopt in 2023, heeft de VNOG geen prognose opgenomen met fouten in boekjaar 2023 e.v. Dit is een bewuste keuze, omdat geen betrouwbare schatting gemaakt kan worden. Aangezien het de intentie van de VNOG is om zo snel mogelijk tot aanbesteding van de betreffende contracten te komen, achten wij dit een terechte keuze. Het is niet bekend hoe lang de huidige contracten nog door zullen lopen c.q. wanneer de aanbestedingen afgerond zullen zijn. Omdat de onrechtmatige contracten per heden nog lopen, wijzen wij het dagelijks bestuur erop dat deze rechtmatigheidsfouten (voor een deel) nog in 2023 zullen bestaan en dus zullen moeten meewegen in het eigen rechtmatigheidsoordeel.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- [Analyse jaarrekening](#)
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Naar aanleiding van onze werkzaamheden ten aanzien van de Europese Aanbestedingen hebben wij de volgende aanbevelingen:

- 1) Wij hebben vastgesteld dat leveranciers in boekjaar 2022 contracten die Europees zijn aanbesteed hebben opengebroken als gevolg van de gestegen grondstofprijzen. Dit betreffen onvoorzienbare omstandigheden, waarbij de aard van het contract niet is gewijzigd. De prijswijzigingen zijn niet hoger dan 50%, waardoor u aanspraak kunt maken op de uitzondering ten aanzien van 'onvoorzienbare omstandigheden'. De wijzigingen dienen gepubliceerd te worden op TenderNed en dat heeft u niet gedaan. Andere leveranciers hebben, indien u het tijdig publiceert, 30 kalenderdagen de tijd om een vordering van vernietiging in te stellen. Indien u de wijziging niet publiceert dan kunnen belanghebbende partijen 6 maanden bezwaar maken. De bezwaartermijn van dit specifieke contract is reeds verlopen, maar wij willen u erop attenderen, bij soortgelijke casussen, om de wijziging als gevolg van onvoorzienbare omstandigheden (tijdig) te publiceren op TenderNed.
- 2) Wij hebben vastgesteld dat u aankoop van materieel Europees aanbesteedt. Hierbij acht u het onderhoud van het materieel als een 'logisch voortvloeiend' uit de aankoop van het materieel, waardoor de leverancier van het materieel automatisch verantwoordelijk is voor het onderhoud. Mogelijk is, dat dit onderhoud ook bij een andere partij ondergebracht had kunnen worden, waardoor het onderhoud Europees Aanbesteed had moeten worden. Overwegend voert de leverancier van het materieel het onderhoud inderdaad uit, maar niet altijd. Wij adviseren u om bij de aankoop van het materieel ook het onderhoud aan te besteden (eventueel een raamcontract), waardoor deze bestedingen niet leiden tot een onrechtmatigheid.
- 3) Daarnaast hebben wij vastgesteld dat bij het aflopen van een Europese Aanbesteding, waarbij het nieuwe Europese Aanbestedingstraject is vertraagd, in de tussenliggende periode wordt doorgegaan op basis van het oude contract. Wij adviseren de VNOG om over de tussenliggende periode een overbruggingscontract op te stellen dat eindig is, waardoor andere partijen niet worden benadeeld en deze niet als fout voor de VNOG aangemerkt dient te worden.

Medegezien het rechtmatigheidsoordeel dat er aan komt adviseren wij u om bovenstaande adviespunten te verbeteren.

Naast de hierboven genoemde en geconstateerde fouten hebben wij hierna de onzekerheden opgenomen, namelijk:

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- [Analyse jaarrekening](#)
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Inkoop	Onzekerheid	Oorzaak
Onzekerheid	€ 469.900	Betreft een juridisch complexe casus ten aanzien van de inhuur voor de uitwerking 1 post, derhalve als onzekerheid aangemerkt. De volledige contractwaarde tot en met april 2024 is als onzekerheid aangemerkt.
Totaal aan onzekerheden	€ 469.900	

De onzekerheden over 2022 blijven binnen de goedkeuringstolerantie voor onzekerheden zoals door ons gehanteerd en opgenomen in bijlage 2 (€ 1,920 miljoen).

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- [Analyse jaarrekening](#)
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Begrotingsrechtmatigheid

U hebt als gemeenschappelijke regeling conform uw financiële verordening acht programma's in de begroting en de jaarrekening opgenomen. Zodoende toetsen wij het naleven van het budgetrecht van het algemeen bestuur op het niveau van het programma. Voor wat betreft begrotingsrechtmatigheid dienen de lasten beoordeeld te worden op het niveau van het genoemde programma.

Overzicht programma's

Programma	Overschrijding lasten	Toelichting
06 Directie en control	€ 123.000	De lasten worden gedekt door hogere, direct gerelateerde baten binnen het programma.
08 Kazernes in eigendom/ overgangsrecht	€ 192.000	De lasten worden gedekt door hogere, direct gerelateerde baten binnen het programma.

De overschrijdingen worden in de jaarrekening op hoofdlijnen toereikend toegelicht. Deze passen daarmee binnen het bestaande beleid en tellen niet mee in het oordeel van de accountant over de rechtmatigheid.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Investeringskredieten

Op pagina 92 worden in de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling de investeringskredieten zoals vastgesteld verantwoord en worden de bestedingen per heden op de kredieten inzichtelijk gemaakt. Wij hebben vastgesteld dat het restant van de kredieten juist is bepaald. Er is op het niveau van de kredieten sprake van één overschrijding, namelijk:

Krediet	Overschrijding lasten	Toelichting
6. Communicatie / ICT	€ 78.800	Betreft een overschrijding die meegewogen moet worden in het oordeel van de accountant.

Financiële positie

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Analyse jaarrekening**
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

In 2022 heeft een herziene risico-inventarisatie plaatsgevonden met als resultaat een herziene bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit wordt op basis van het intern opgestelde risicoprofiel van de VNOG ultimo 2022 berekend op € 3.500.000 en die ligt hoger dan voorgaand boekjaar (ad. € 3.033.000). Deze stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt omdat de financiële impact van de prijsstijgingen als gevolg van de aanhoudende inflatie en het renterisico zijn verhoogd. Dit is gedaan omdat de VNOG de gevolgen van de gestegen grondstofprijzen ervaart bij nieuwe aanbestedingen. Daarnaast stijgt de kapitaalrente als gevolg van de aanhoudende inflatie.

In de jaarstukken wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing de beschikbare weerstandscapaciteit tegen de benodigde weerstandscapaciteit afgezet teneinde een oordeel over de toereikendheid van het weerstandsvermogen te kunnen vormen. Van de totale eigen vermogenspositie wordt de algemene reserve (€ 1.135.000) en het gedeelte van de bestemmingsreserves waarop geen verplichtingen rusten (€ 2.604.000) als beschikbaar weerstandsvermogen aangemerkt. Het weerstandsvermogen komt ultimo 2022 uit op 1,07. Daarmee ligt het beschikbare vermogen ultimo 2022 binnen de door het AB vastgestelde norm (tussen 1.0 en 1,4).

Bij de bepaling van het beschikbare weerstandsvermogen willen wij nog twee kanttekeningen plaatsen:

- Stille reserves dienen tot het beschikbaar weerstandsvermogen gerekend te worden. Daar is bij VNOG zeker sprake van, getuige het feit dat de verkoop van materieel over het algemeen tot boekwinsten leidt, ook in 2022. In de notitie Activeren en Afschrijven van de VNOG wordt gerekend met een restwaarde van materieel van € 0, maar in de praktijk ligt deze hoger.
- Verontreiniging grond kazernes: het risico bestaat dat de gronden bij de kazernes (mogelijk) zijn vervuild doordat in het verleden is geoefend met fluorhoudend blusschuim. Op dit moment is de (financiële) impact voor de VNOG nog onbekend, waardoor het risico niet is gekwantificeerd in het benodigde weerstandsvermogen. Mogelijk dat de betreffende gemeenten opdraaien voor de kosten op basis van de demarcatieregeling, maar dat is nog niet bekend. Daarnaast is (vooralsnog) onduidelijk of de te hoge PFAS-concentratie tot gezondheidsrisico's heeft geleid, wat zou kunnen leiden tot claims, waardoor het benodigde weerstandsvermogen van de VNOG te laag zou zijn ingeschat.

Wel dient opgemerkt te worden dat het benodigde weerstandsvermogen van uw Veiligheidsregio hoger ligt dan bij andere Veiligheidsregio's (zie benchmarkgrafiek dat is opgenomen in de management-letter). Uiteraard is dit afhankelijk van de systematiek die de Veiligheidsregio heeft gekozen, waarbij de ene Veiligheidsregio een risico direct vertaald als onderdeel van de begroting, terwijl andere Veiligheidsregio's dit opvangen vanuit het eigen vermogen.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Voor gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen is een zestal kengetallen vastgesteld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken, waarvan er 3 voor de VNOG van toepassing zijn. Er is geen vaste norm of streefwaarde voor de hoogte van de kengetallen; een gebruiker dient alle kengetallen in ogenschouw te nemen bij het beoordelen van de financiële positie van een decentrale overheid. Wel hanteert de overheid drie signaleringswaarden, namelijk minst risicovol, neutraal en meest risicovol. Onderstaand overzicht toont (verkort) de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling ultimo 2022:

Kengetal	JRK '21	Beg. 22	JRK '22	Minst risicovol:	Neutraal:	Meest risicovol:
Netto schuldquote	41%	71%	41%	< 90	90 - 130	> 130
Solvabiliteitsratio	29%	15%	32%	> 50	20 - 50	< 20
Structurele exploitatieruimte	5%	0%	8%	> 0	0	< 0

Op basis van bovenstaand overzicht blijkt dat uw kengetallen qua signaleringswaarden verspreid zijn over de verschillende categorieën. De netto schuldquote is gecategoriseerd als “minst risicovol”, de solvabiliteitsratio als “neutraal” en de structurele exploitatieruimte is aangemerkt als zijnde “minst neutraal”.

Uit de analyse blijkt dat uw financiële positie goed is. Wel staat de VNOG de komende jaren voor meerdere uitdagingen doordat het Rijk aanvullende taken heeft toegewezen aan de Veiligheidsregio's. Daarnaast dient de implementatie van de demarcatie regeling nog plaats te vinden, wat mogelijk tot aanvullende taken voor de VNOG zal leiden en mogelijk ook tot extra kosten. Wij adviseren u om op korte termijn de financiële gevolgen van deze gebeurtenissen te kwantificeren, zodat u tijdens de halfjaar rapportage hierover kunt rapporteren aan het AB.

Daarnaast hebben de volgende aanbevelingen op basis van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd:

- 1) Maandafsluitingen: wij hebben vastgesteld dat door de medewerkers van de VNOG tijdens het opmaken van de jaarrekening bijzonderheden zijn geconstateerd. Doordat deze bijzonderheden pas zijn geconstateerd bij het opmaken van de jaarrekening kost dit relatief veel tijd om te onderzoeken waardoor deze bijzonderheden zijn ontstaan. Wij zouden u daarom aanbevelen om iedere maand een maandafsluiting uit te voeren, waardoor bijzonderheden vroegtijdig worden gesignaleerd en opgelost. Hierdoor kunnen bijzonderheden, zoals een begrotingsoverschrijding, vroegtijdig worden gesignaleerd.
- 2) Facturatie gemeenten: wij hebben vastgesteld dat de facturatie aan de gemeenten voor aanvullende diensten (zoals FLO-kosten) plaatsvindt in juni van het daaropvolgende boekjaar. Wij bevelen u aan om deze kosten eerder te factureren aangezien u nu de gemeenten aan het voorfinancieren bent. Voorheen, bij de lagere rentestanden, kon u tekorten goedkoop aanvullen middels een geldlening, maar door de stijgende rentes zal dit in de toekomst tot extra rentekosten leiden voor de VNOG.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Resultaatanalyse

In de jaarrekening is het resultaat ten opzichte van de begroting als volgt samengevat: (-/- is verlies)

X € 1.000	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Baten	60.569	63.334	63.815
Lasten	60.912	66.124	62.157
Saldo van baten en lasten	-343	-2.789	1.658
Onttrekking reserves	398	3.290	2.813
Toevoeging reserves	55	501	2.112
Gerealiseerd resultaat	0	0	2.360

Het gerealiseerd resultaat over 2022 bedraagt volgens het Overzicht baten en lasten in de jaarrekening circa € 2,4 miljoen voordelig. Voorgaande resultaat ligt lager dan het resultaat in boekjaar 2021, waarin het resultaat circa € 5,3 miljoen was. In hoofdstuk 2 en paragraaf 6.1 van de jaarstukken wordt het eindresultaat geanalyseerd.

In het resultaat over 2022 zit sowieso een incidentele meevaller van ongeveer € 2 ton, omdat het regionale brandmeldsysteem langer operationeel is geweest dan op voorhand verwacht. Het voordelig resultaat over 2022 wordt onder andere veroorzaakt doordat u ongeveer € 390.000 minder uitgaven heeft ten aanzien van vrijwilligers en de stelposten van circa. € 900.000 voor personele kosten niet volledig zijn aangewend. Daarnaast zijn de uitgaven voor het oefenen € 400.000 lager dan op voorhand begroot.

In hoofdstuk 6.1 wordt een analyse op hoofdlijnen ten opzichte van de begroting na wijziging gegeven, in hoofdstuk 6.2 worden de verschillen op programmaniveau gedetailleerd geanalyseerd. Korthedshalve verwijzen wij daarnaar.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Analyse jaarrekening**
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

De begroting na wijziging gaat nog uit van een resultaat van nihil. Dat betekent echter niet dat het bestuur niet tussentijds over de ontwikkeling van het resultaat is geïnformeerd. Via de Halfjaarrapportage 2022, die in september 2022 is gemaakt, is het AB geïnformeerd over het verwachte resultaat over 2022: circa € 2,9 miljoen. Dat het uiteindelijke resultaat ongeveer € 500.000 lager uitvalt heeft onder andere te maken door verplichtingen uit de cao-gemeenten (eenmalige personeelskosten buiten de invloed van de VNOG) en door gestegen prijzen.

Wij zien tevens dat de onderhoudskosten stijgen en langer doorlopen. De komende jaren zouden veel voertuigen vervangen moeten worden, maar door problemen met levertijden en partijen die zich niet inschrijven op aanbestedingen zal de VNOG langer moeten doorrijden met de huidige voertuigen. Naast incidentele kosten zullen de onderhoudskosten tevens gaan stijgen.

Controleverschillen

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- **Controleverschillen**
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde fouten respectievelijk onzekerheden

Wij hebben de volgende gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde fouten respectievelijk onzekerheden in de controle 2022 geconstateerd:

Gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag in €
Nagekomen kosten over 2022 in 2023	-/- € 15.200
Tekstuele aanpassingen (zie Youprovide)	0
Vrijval van reservering CAO	+ € 97.555
Te hoog verantwoorde vrijwilligersvergoeding	+ € 12.000
Reservering kosten Oekraïne (€ 102.000 lagere kosten en baten, dus resultaat neutraal).	€ 0
Er is ten onrechte een voorziening opgenomen voor gelijkblijvende personele lasten in de komende jaren.	+ € 55.000

De volgende verschillen zijn naar aanleiding van onze controle niet gecorrigeerd:

Niet gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag in €
Geen, alle afwijkingen zijn gecorrigeerd.	

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- **Controleverschillen**
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Wij hebben de resterende ongecorrigeerde controleverschillen als volgt geëvalueerd in relatie tot de door ons gehanteerde materialiteit om tot een oordeel voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid bij de jaarrekening 2022 te komen. Wij komen tot het volgende overzicht:

Aard van de fouten	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode	€ 0	€ 0
Rechtmatigheidsfout is tevens getrouwheidsfout	€ 0	€ 0
Rechtmatigheidsfout is per saldo ook een getrouwheidsfout	€ 0	€ 0
(Sub)Totaal getrouwheidsfouten	€ 0	€ 0
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten	€ 0	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding/fido)	€ 429.600	€ 0
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	€ 0	€ 0
Overige rechtmatigheidsfouten (overschrijdingen investeringskredieten)	€ 78.800	€ 0
Totaal rechtmatigheidsfouten	€ 508.400	€ 0

Aard van de onzekerheden	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Onzekerheid rechtmatigheid is ook een onzekerheid inzake getrouwheid:	€ 0	€ 0
(Sub)Totaal onzekerheden in de controle getrouwheid	€ 0	€ 0
Extra absolute waarde onzekerheden rechtmatigheid	€ 0	€ 0
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit externe regels (EU-staatssteun)	€ 0	€ 0
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	€ 0	€ 0
Overige onzekerheden inzake de rechtmatigheid	€ 469.900	€ 0
Totaal onzekerheden in de controle rechtmatigheid	€ 469.900	€ 0

Voorgaande tabel wordt tevens in de schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening 2022 opgenomen die de commandant aan ons gaat verstrekken alvorens wij de controleverklaring bij de jaarrekening 2022 afgeven.

Administratieve organisatie en interne beheersing

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- **Organisatie**
- Overig
- Bijlagen

Administratieve organisatie en interne beheersing

Wij hebben, als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2022, de interimcontrole voor de VNOG in het najaar van 2022 uitgevoerd. Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. Tevens heeft deze controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2022 te signaleren en onder uw aandacht te brengen. Onze conclusies inzake de interne beheersing zijn opgenomen in onze managementletter d.d. 31 oktober 2022.

Onze algemene indruk van de gehele administratieve organisatie en interne beheersing binnen de VNOG is dat er op de korte termijn noodzakelijke verbeteringen doorgevoerd dienen te worden om voorbereid te zijn op de toekomst. Wij hebben geconstateerd dat de VNOG in 2022 verbetermogelijkheden laat zien als het gaat om de gehele administratieve organisatie en interne beheersing. Een beperkt aantal van de bevindingen uit voorgaande boekjaren is opgelost. Hiertegenover staat dat er uit voorgaande jaren nog punten onderhanden zijn, of waarop geen stappen zijn gezet. Hierbij is nuance nodig. De organisatie heeft aan punten met een hoge prioritering (hoog belang, geen mitigerende beheersmaatregelen) voorrang gegeven.

Voor onze detailbevindingen verwijzen wij u naar de volledige tekst van de managementletter.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

Overeenkomstig artikel 2:393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek zijn wij verplicht om onze bevindingen te rapporteren met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle heeft geen aangelegenheden geïdentificeerd die op dit gebied aan u gerapporteerd moeten worden, anders dan de waarnemingen zoals hiervoor besproken.

Overige onderwerpen

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- **Overig**
- Bijlagen

Overige onderwerpen

Geen significante wijzigingen in de reikwijdte van de controle

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in onze opdrachtbevestiging d.d. 23 september 2022 en de door het algemeen bestuur vastgestelde controleverordening. Er is gedurende de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Ook hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de reikwijdte.

Geen wijzigingen in significante verslaggevingsvoorschriften

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn zeer belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de resultaten van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast vereisen zij van het management het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeenschappelijke regeling zijn uiteengezet in de toelichting in de jaarrekening 2022. Wij hebben het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Inschattingen door het management

In onze risicoanalyse en controleaanpak van de VNOG hebben wij een significant risico aangemerkt die betrekking heeft op inschattingen door het management. Conform onze controleaanpak hebben wij 'management override of controls' aangemerkt als significant risico.

Wet Normering Topinkomens

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2022 niet meer bedragen dan € 216.000 per jaar. Daarnaast dienen instellingen de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan onze rapporteringsdrempel die van invloed zijn op de WNT. In 2022 hebben wij geen overschrijdingen van de grensbedragen voor topfunctionarissen en overige medewerkers geconstateerd.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Verlofsparen/ (boven-) wettelijke vakantie-uren

Verlofsparen

Op 27 januari 2022 heeft de VNG met haar stakeholders een akkoord voor de cao Gemeenten en de cao SGO gesloten. Eén onderdeel van deze afspraken gaat over verlofsparen. De afspraken over verlofsparen gelden met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022. Een medewerker kan dus met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren opzijzetten voor later. Deze vakantie-uren verjaren niet.

Ten aanzien van het verlofsparen heeft de VNOG een voorziening gevormd ultimo december 2022 van circa € 112.000. De VNOG heeft medewerkers via het intranet geïnformeerd omtrent de verlofspaarregeling, waarbij medewerkers middels Youforce konden aangeven hoeveel uren zij willen inzetten voor het verlofsparen. Er hebben 26 medewerkers in totaal 2.550 aan uren ingezet ten aanzien van het verlofsparen. Deze uren zijn gewaardeerd voor € 50,- (incl. sociale lasten). Deze verwerkingswijze wordt passend geacht.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

(Boven-)Wettelijk verlof

Categorie	2020	2021	2022
Wettelijk verlof	22.148	25.770	26.780
Boven wettelijk verlof	9.023	8.772	8.381
Tijd voor tijd	540	421	1.045
Totaal	31.711	34.964	36.205

Volgens het BBV mogen jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van gelijke volume niet worden opgenomen als zijnde voorziening. Voor het gedeelte dat geen jaarlijks gelijkblijvend karakter heeft dient wel voorzien te worden. Hieronder is per categorie opgenomen waarom wel of geen voorziening gevormd dient te worden:

- Wettelijk verlof: de openstaande uren uit december vervallen binnen één jaar na afloop van het boekjaar en stijgende afgelopen jaren als gevolg van de toename van het aantal medewerkers. Hierbij is dus sprake van een jaarlijks gelijkblijvend kortlopend karakter, derhalve terecht geen voorziening gevormd;
- Boven wettelijk verlof: uit bovenstaande opstelling is op te maken dat het jaarlijks gelijkblijvende karakter om en nabij de 8.500 uren betreft (rekening houdend met saldo uit 2019). Het bovenwettelijke verlof is 5 jaren geldig en binnen de VNOG is de afspraak dat teamleiders medewerkers aanspreken op hun verlofsaldi. Dit gebeurt dan ook actief. Verlofsaldi worden niet uitbetaald maar dienen opgenomen te worden en anders komen deze te vervallen. Derhalve is sprake van een jaarlijks gelijkblijvend volume en is terecht geen voorziening gevormd.
- Tijd-voor-tijd: het saldo van de tijd-voor-tijd ligt gemiddeld genomen om-en-nabij de 550 uren (inclusief saldi 2019). Het saldo van 1.045 uren ultimo december 2022 ligt hoger dan het jaarlijks gelijkblijvende volume en formeel zou hiervoor een voorziening gevormd moeten worden. Echter, de financiële impact op de jaarrekening bedraagt maximaal € 31.000 (op basis van het gemiddelde uurtarief van € 50) en leidt derhalve niet tot een afwijking van materieel belang.

Zoals met u overeengekomen dienen bovenstaande saldi wel toegelicht te worden in de 'Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen'.

Bijlagen

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Bijlage 1: SiSa-bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag voor de VNOG over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt hieronder aangegeven of en zo ja, welke fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd. Hierbij nemen wij op basis van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2022 (versie 8 februari 2022) per specifieke uitkering fouten en onzekerheden op, boven een financiële grens, voor zover die niet door de medeoverheid zijn of kunnen worden gecorrigeerd.

Deze financiële grens is per specifieke uitkering:

- € 12.500 indien de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter dan € 1.000.000 is.

Regeling nummer	Regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €'s	Toelichting fout/onzekerheid
A2	Brede DoelUitkering Rampenbestrijding (BDUR)	€ 0	€ 7.921.620	-
A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	€ 0	€ 628.146	-
A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	€ 0	€ 751.856	-
	Totaal	€ 0	€ 9.301.622	-

Oordeel getrouwheid: **goedkeurend**

Oordeel rechtmatigheid: **goedkeurend**

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- **Bijlagen**

Bijlage 2: Materialiteit

Controleaanpak en uitvoering controle

Wij hebben onze controlewerkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met de door ons voorgenomen controleaanpak. Dat houdt in dat wij onze controle voor een groot deel gegevensgericht hebben uitgevoerd.

Onze controleaanpak is onder andere gebaseerd op een adequate risicoanalyse. Wij hebben enkele gesprekken met ambtelijk medewerkers gevoerd over de binnen de VNOG intern toegepaste risicoanalyse, het werkprogramma en de aanpak van de te verrichten verbijzonderde interne controlewerkzaamheden.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

Het algemeen bestuur bepaalt de goedkeuringstolerantie die de accountant bij zijn controle van de jaarrekening dient te hanteren. Normaliter wordt hiervoor de richtlijn op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) aangehouden, zo ook door de VNOG.

Op grond van de jaarrekening 2022 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten 1% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 640.000 en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 1.920.000. Wordt deze goedkeuringstolerantie niet overschreden, dan kan een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. De goedkeuringstolerantie is een kwantitatieve maatstaf. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen. De rapporteringstolerantie is door het algemeen bestuur bepaald op een absoluut bedrag van € 31.000, zowel voor fouten als voor onzekerheden.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- **Bijlagen**

Bijlage 3: Onafhankelijkheid en ViO

Wij zijn onafhankelijk van de VNOG

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Eshuis Registeraccountants B.V. en haar zuster- en of dochterondernemingen en de gemeenschappelijke regeling, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Eshuis beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Eshuis.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze partners en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

Bijlage 4: Fraude

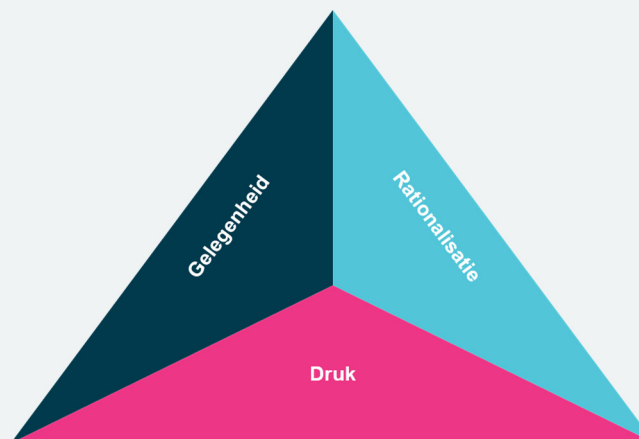
- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- **Bijlagen**

De beoordeling door het dagelijks bestuur van het risico van materiële fouten de jaarrekening als gevolg van fraude of overtreding van wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en onjuistheden berust bij het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Het is de verantwoordelijkheid van de accountant om het risico te beoordelen dat de jaarrekening als gevolg van fraude, onjuistheden of verduistering van activa afwijkingen van materieel belang zou kunnen bevatten. Dit betreft een redelijke maar geen absolute mate van zekerheid, dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet wordt ontdekt, groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Indien wij bij een wettelijke controle gegevens of informatie verkrijgen die een redelijk vermoeden rechtvaardigen dat sprake is van fraude van materieel belang ten aanzien van de financiële verantwoording zijn wij, onder bepaalde omstandigheden, op grond van de WTA gehouden hiervan een melding te doen bij de KLPD.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Op basis van deze werkzaamheden zijn ons tijdens onze controle van de jaarrekening 2022 geen aanwijzingen van fraude gebleken. Bij onze bespreking van de controlebevindingen gaf u aan bewust te zijn van fraude en dat ook bij het dagelijks bestuur gedurende 2022 geen indicaties van fraude zijn gebleken.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- **Bijlagen**

Bijlage 5: Communicatie met governance belaste organen

Concept bevestiging bij de jaarrekening	☒	Wij zullen ten tijde van de afwikkeling van de jaarrekeningcontrole 2022 een bevestiging bij de jaarrekening van de commandant van de gemeenschappelijke regeling ontvangen.
Verbonden partijen	☒	Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de transacties met verbonden partijen.
Overige kwesties die aandacht vragen van de met governance belaste personen	☒	De overige kwesties die aandacht vragen van de met governance belaste personen zijn opgenomen in dit verslag.
Tekortkomingen interne controle	☒	Voor de tekortkomingen in de interne controle verwijzen wij naar de management letter 2022 d.d. 24 november 2022, alsmede onze toelichtingen in dit verslag.
Wijzigingen in de controleverklaring	☒	Geen sprake van wijzigingen in de controleverklaring.
Feitelijke of vermoedelijke gevallen van fraude, niet-naleving van de wet- en regelgeving of illegale handelingen	☒	Geen sprake van feitelijke of vermoedelijke gevallen van fraude, niet-naleving van de wet- en regelgeving of illegale handelingen.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- **Bijlagen**

Significante moeilijkheden	☒	Geen sprake van significante moeilijkheden.
Meningsverschillen met het management of opgelegde beperkingen	☒	Er is geen sprake van meningsverschillen met het management en/of opgelegde beperkingen.
Andere informatie	☒	Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.
Inbreuken op de onafhankelijkheid	☒	Er is geen sprake van inbreuken op de onafhankelijkheid.
Grondslagen voor financiële verslaggeving	☒	Wij hebben vastgesteld dat de grondslagen voor de financiële verslaggeving in 2022 juist zijn toegepast.
Significante kwesties die zijn besproken of waarover is gecorrespondeerd met het management	☒	De significante kwesties die zijn besproken of waarover is gecorrespondeerd met het management blijken uit dit verslag.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Bijlage 6: Beperking verspreidingskring

Beperkingen ten aanzien van de verspreiding

Dit verslag wordt aangeboden op basis van de veronderstelling dat het alleen bedoeld is ter informatie van de met governance belaste personen van de gemeenschappelijke regeling, dat er niet uit mag worden geciteerd en niet naar mag worden verwezen, geheel of gedeeltelijk, zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming en dat wij met betrekking tot het verslag geen enkele verantwoordelijkheid accepteren jegens enige daartoe.

MANAGEMENT LETTER 2022

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland

31 oktober 2022

Per saldo persoonlijk

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

Geacht Bestuur, geachte directie,

Uw algemeen bestuur heeft Eshuis Registeraccountants opdracht gegeven om de jaarrekening 2022 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (hierna VNOG) te controleren. Voor een nadere omschrijving van onze opdracht verwijzen wij u naar onze opdrachtbevestiging.

Als onderdeel van onze controle onderzoeken wij onder andere de administratieve organisatie en de interne beheersing bij uw veiligheidsregio. Naar aanleiding daarvan brengen wij deze management letter uit. Hierin richten wij ons met name op mogelijke verbeterpunten in de processen die wij hebben onderzocht om een bijdrage te leveren aan de interne beheersing en het zelf controlerend vermogen.

Wij beginnen deze management letter met een samenvatting van onze belangrijkste boodschappen voor u en de belangrijkste risico's die wij bij de controle van VNOG onderkennen. Daarna geven wij een oordeel op hoe de relevante processen zijn opgezet en adviseren wij u over verbetermogelijkheden. Voor zover er naar aanleiding van onze bevindingen door u nog aanvullende werkzaamheden zijn vereist worden deze met u gedeeld in de eerstvolgende paragraaf. De laatste paragraaf benutten wij voor een aantal relevante actualiteiten die wij graag met u delen.

Wij danken uw organisatie voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Eshuis,
Registeraccountants

drs. C.L. Willems RA

→ Inhoudsopgave

→ Management-
samenvatting

→ Risico's

→ Procesbeheersing

→ Detailbevindingen

→ Vooruitblik

→ Actualiteiten

→ Bijlagen

Inhoudsopgave

1. Managementsamenvatting	4
2. De belangrijkste risico's	6
3. Totaaloverzicht procesbeheersing	7
4. Detailbevindingen	9
5. Vooruitblik naar de jaarrekening	17
6. Relevante actualiteiten	23
Bijlagen	27

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

1. Managementsamenvatting

Voor u ligt de managementletter 2022, waarin wij verslag uit brengen over de interim-controle welke in oktober 2022 is uitgevoerd. Wij kijken positief terug op de prettige samenwerking met uw organisatie.

De interim-controle is primair gericht op het beoordelen van de interne beheersmaatregelen (key-controls) in de voor de jaarrekening relevante bedrijfsprocessen. Dit zijn die processen binnen de VNOG die een koppeling hebben met materiële posten in de jaarrekening, alsmede processen waarin wij verhoogde (fraude)risico's onderkennen. We hebben daarbij oog voor aspecten die naar onze mening van belang zijn voor uw bedrijfsvoering dan wel richting kunnen geven aan het verder verbeteren van de procesbeheersing. Wij hebben een goed beeld gekregen van uw administratieve organisatie en interne beheersing.

Onze kernbevindingen en aanbevelingen

- Onze algemene indruk van de gehele administratieve organisatie en interne beheersing binnen de VNOG is voorzichtig positief. Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de kwaliteit van de interne beheersing welke op voorhand een goedkeurend oordeel in de weg lijken te staan. Desalniettemin hebben wij een aantal observaties welke uw aandacht vragen. In het bijzonder de bevindingen vanuit voorgaande boekjaren die nog niet opgelost zijn. Omdat u volgend jaar voor een ingrijpende verandering in de jaarverantwoording – de invoering van een eigen rechtmatigheidsoordeel – staat, vragen wij meer aandacht voor de bevindingen uit voorgaande jaren. Daarnaast vragen wij nadrukkelijk uw aandacht voor het realiseren van een stelsel van interne controles dat de basis moet vormen voor het rechtmatigheidsoordeel door het bestuur. Om tot dit stelsel te komen is in onze optiek de aandacht, steun en input van het bestuur noodzakelijk om te komen tot een intern controlesysteem dat het bestuur in staat zal stellen om zich uit te spreken over rechtmatigheid. Gezien de beperkte voortgang op het dossier rechtmatigheidscontrole vragen wij om meer prioritering vanuit het bestuur.
- Daarnaast vragen wij uw aandacht voor de invulling van de rechtmatigheidsverklaring. De VNOG heeft de norm voor de rechtmatigheidsverklaring gesteld op 1%. Hieruit is op te maken dat u hoge eisen stelt aan uw organisatie. Wij nemen waar dat bij onze andere klanten in de publieke sector, in het eerste jaar, is gekozen voor een fout/onzekerheidsmarge van 3% in plaats van 1%. Wij adviseren u om het gehanteerde percentage voor boekjaar 2023 opnieuw te evalueren en indien nodig aan te passen. Tevens dient u het normenkader kritisch te doorlopen. Hierin zijn regelingen opgenomen die geen financiële impact hebben, terwijl u als bestuur verantwoord dient af te leggen over regelingen met een financiële impact.
- Bij de interim controle hebben wij gekeken naar de zichtbaarheid van de beheersmaatregelen in de processen en in hoeverre deze controles reproduceerbaar zijn. In het bijzonder de beheersingsmaatregelen in de IT-omgeving

- Inhoudsopgave
- [Management-samenvatting](#)
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

en de (des-) investeringen, vanwege de impact op uw bedrijfsvoering, tussentijdse rapportages en jaarrekening. Wij zijn van mening dat de kwaliteit van de bedrijfsvoering van voldoende niveau is voor de jaarrekeningcontrole, maar er zijn verbetermogelijkheden die de kwaliteit en beschikbaarheid van de managementinformatie zullen verbeteren.

- De ontwikkeling van het verwachte jaarresultaat vertoont een positief resultaat van € 2,9 miljoen door incidentele meevallers ten aanzien van de personeelslasten en algemene dekkingsmiddelen. Daarnaast wordt dit overschot (in mindere mate dan in boekjaar 2021) veroorzaakt door het (tijdelijk) uitstellen van opleidings- en trainingstrajecten door COVID-19.
- In het kader van de jaarrekeningcontrole verzoeken wij u op deze frauderisicoanalyse te actualiseren en middels controlewerkzaamheden vast te stellen dat de specifieke frauderisico's over boekjaar 2022 gemitigeerd worden.
- Met ingang van boekjaar 2023 dient het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsoordeel te geven. De Verbijzonderde Interne Controle (hierna: VIC) gaat daarbij een cruciale rol spelen. Om voor te sorteren op deze wijziging benoemen wij in hoofdstuk zes een aantal aandachtspunten voor de rechtmatigheidsverantwoording van VNOG in het algemeen en in hoofdstuk 6 voor het structureren van de verbijzonderde interne controle in het bijzonder.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

2. De belangrijkste risico's

Wij vinden het van belang dat u weet waar wij bij de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland de belangrijkste risico's zien die tot mogelijke afwijkingen dan wel onzekerheden in de jaarrekening van uw Veiligheidsregio kunnen leiden. Bij onze inschatting van de risico's laten wij ons leiden door bijvoorbeeld fouten uit het verleden, belangrijke gebeurtenissen en voorschriften van onze beroepsorganisatie. Voor het jaar 2022 onderkennen wij de volgende belangrijkste risico's:

Omschrijving risico	Motivatie
Het doorbreken van de interne beheersmaatregelen door het management.	In onze controlestandaarden wordt dit als een belangrijk te onderkennen theoretisch risico beschouwd. Wij zijn van mening dat binnen uw gemeenschappelijke regeling de mogelijkheden om buiten de getroffen interne beheersmaatregelen een materiële invloed uit te oefenen op de jaarrekeninguitkomsten beperkt is. Om het restrisico te beperken beoordelen wij eventuele schattingsprocessen en handmatige correcties buiten de reguliere boekingsgang, transacties met verbonden partijen en significante transacties buiten de reguliere bedrijfsvoering om in detail.

Het risico op management override is een voorgeschreven risico dat accountants per definitie in hun controleaanpak moeten opnemen. Tegen beïnvloeding door het management zijn immers nauwelijks of geen beheersingsmaatregelen te treffen. Wij hebben geen aanwijzingen dat dit risico zich daadwerkelijk bij de VNOG heeft voorgedaan.

De aard van deze risico's brengt met zich mee dat wij met name bij de controle van de jaarrekening hier aandacht aan besteden. In ons accountantsverslag dat wij naar aanleiding van de controle van de jaarrekening uitbrengen zullen wij rapporteren hoe deze risico's zijn afgedekt.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- **Procesbeheersing**
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

3. Totaaloverzicht procesbeheersing

Onderstaand vatten wij ons oordeel over de opzet en het bestaan per proces samen. Ten aanzien van opzet en bestaan geven wij het proces een classificatie mee:

Verbetermogelijkheden:

Binnen het proces is sprake van significant risico en/of er is sprake van verschillende tekortkomingen/observaties binnen de AO/IB en vragen hier op korte termijn uw aandacht voor;

Toereikend met verbetermogelijkheden:

Binnen het proces is sprake van verhoogd risico en/of er is sprake van verschillende observaties binnen de AO/IB en vragen hier op middellange termijn uw aandacht voor;

Toereikend:

Binnen het proces is sprake van risico en er is geen sprake van observaties binnen de AO/IB. Hiermee concluderen wij dat dit proces in opzet en bestaan voldoende is om het proces van het opstellen van de jaarrekening te ondersteunen.

Proces	Conclusie opzet en bestaan
Inkopen en aanbestedingen	Toereikend met verbetermogelijkheden
Factuurverwerking en betalingen	Toereikend met verbetermogelijkheden
Personeel en salarisadministratie	Toereikend met verbetermogelijkheden
Administratie en financiële verslaglegging	Toereikend met verbetermogelijkheden
Memorialen	Toereikend
Frauderisicoanalyse	Toereikend met verbetermogelijkheden
Verbijzonderde Interne Controle	Toereikend met verbetermogelijkheden
Treasury	Toereikend
Opbrengststromen	Toereikend

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- **Procesbeheersing**
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

Geautomatiseerde omgeving

Toereikend op basis van een beperkte scope, met enkele verbeterpunten die dienen te worden gemitigeerd voor het kunnen steunen op Key2Financiën inclusief de factuurverwerking.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

4. Detailbevindingen

In onze managementletter 2022 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen opgenomen. De detailbevindingen hebben wij als volgt opgenomen:

- A) **Bevinding:** in dit blok wordt aangegeven wat gedurende de interim controle is geconstateerd en waarvan wij u graag op de hoogte willen brengen.
- B) **Risico:** hierbij geven wij aan wat de risico's zijn van de bevindingen en wat de gevolgen voor uw Veiligheidsregio kunnen zijn.
- C) **Aanbeveling:** hierbij geven wij u aanbevelingen met betrekking tot de bevinding. Deze aanbeveling is een mogelijke oplossing voor de bevinding.

Nieuwe bevindingen

Nummer	Bevinding	Belangrijk
01-2022	Adviespunt, normenkader	Hoog
02-2022	Europese Aanbestedingen – Advies	Midden
03-2022	Activabeleid – procedure afstoten van activa	Midden
04-2022	Activabeleid – procedure beheer van activa	Midden
05-2022	Activabeleid – Verkopen van activa	Midden

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- **Detailbevindingen**
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

4.1 Financiële audit

BEVINDING 1: adviespunt, normenkader

Observatie

Wij hebben vastgesteld dat het normen- en toetsingskader van de VNOG ruim is opgezet. Dat betekent twee dingen:

- 1) Voor de opgenomen wetten en regeling is onvoldoende specifiek gemaakt wat er nu precies getoetst gaat worden, zodat u volgens het huidige normenkader voornemens lijkt te zijn de gehele Gemeentewet te toetsen en;
- 2) Er zijn regelingen opgenomen die extra werk veroorzaken, maar niet verplicht zijn, zoals de mandaat- en budgethoudersregeling en;
- 3) Er is geen verbinding gemaakt met concrete geldstromen en/of financiële handelingen zodat niet ingeschat kan worden of de controle ziet op een geldstroom of transactie met een irrelevante omvang.

Hierdoor gaat u meer controleren dan u wellicht wilt. Of er ontstaat onduidelijkheid tussen AB en DB over wat er nu precies gecontroleerd is. Met andere woorden: het huidige normenkader is niet geschikt om verwachtingen en werkdruk goed te (be)geleiden. Het rechtmatigheidsoordeel ziet alleen op:

- Regelingen die door het AB zijn vastgesteld en die het AB ook getoetst wil zien;
- Financiële beheershandelingen waarin u een risico op een afwijking van materieel belang identificeert.

Wij hebben vastgesteld dat u de tolerantie voor het rechtmatigheidsoordeel heeft gesteld op 1% en dit achten ambitieus. Wij hebben bij andere publieke instellingen vastgesteld dat de tolerantie voor het eerste jaar is gesteld op 3%, waarna die in het tweede jaar zal worden verlaagd. Wij begrijpen dat u de organisatie scherp wilt houden. Daarom zou u intern de tolerantie van 1% kunnen aanhouden en rapporteert u naar buiten op basis van de 3%.

Risico / impact jaarrekening

Hoog (voor jaarrekening 2023)

Aanbeveling

Wij adviseren de VNOG om het normenkader te concretiseren in een toetsingskader zoals in de observatie geschetst. Wij begrijpen dat u nog geen definitieve keuze heeft gemaakt over de hoogte van de materialiteit voor rechtmatigheid. Daarvoor is het ook belangrijk dat u als bestuur en toezichthouder met elkaar helder hebt hoe ver u wilt gaan in de controle en welke middelen u kunt inzetten om de controle uit te voeren. Wij adviseren u om een dergelijk gesprek te agenderen.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 2: Europese Aanbestedingen – Advies

Observatie

Voorgaand boekjaar hebben wij gerapporteerd dat de spend-analyse in de basis goed is opgesteld, maar verder verfijnd kan worden. U organisatie is daarmee aan de slag gegaan, maar de procedures hieromtrent zouden efficiënter en verfijnder ingevuld kunnen worden. Daarom de volgende aanbeveling:

Wij hebben vastgesteld door middel van inspectie dat de medewerker inkoop bij het opstellen van de spend-analyse veel handmatige handelingen verricht zoals het koppelen van facturen aan contracten en CPV-code. Doordat dit een arbeidsintensief proces is ligt de focus op grotere facturen en is het proces door de vele manuele handelingen fout gevoelig.

Risico / impact jaarrekening

Midden

Aanbeveling

Wij adviseren u om het koppelen van contractnummers en CPV-codes anders te organiseren in uw organisatie. De inkoopadviseur koppelt deze gegevens nu na de inkoop en handmatig. Door medewerkers bij het inboeken van de factuur het juiste contractnummer en CPV-code te laten koppelen voorkomt u achteraf reparatiewerkzaamheden.

Daarnaast kunt u overwegen om het inkoopproces te laten ondersteunen door een purchase-to-pay systeem dat via een bestel- en contractmodule de inkomende facturen matcht met inkopen en betalingen. Hierdoor voorkomt u werkzaamheden achteraf en kunt u de bestedingen per contract adequater monitoren.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 3: Activabeleid – procedure omtrent het afstoten van activa

Observatie

Tijdens de interim controle hebben wij meerdere gesprekken gevoerd omtrent het afstoten van activa. Gedurende de controle van boekjaar 2021 is gebleken dat de activastaat is 'vervuild' door het onjuist administratief verwerken van desinvesteringen. U heeft toentertijd de procedure aangescherpt, zodat dit in de toekomst niet meer voor komt. Echter, doordat enkele sleutelposities zijn gewijzigd is de aanscherping niet langer bekend. Tijdens de interim controle hebben wij vastgesteld dat onduidelijk is hoe desinvesteringen correct verwerkt moeten worden. Hierdoor ontstaat vervuiling van de activalijsst en blijven activa die al vervreemd zijn onterecht staan.

Risico / impact jaarrekening

Midden

Aanbeveling

Omtrent het afstoten van activa zijn bij de VNOG weinig tot geen (formele) afspraken gemaakt. Om dit proces te optimaliseren doen wij de volgende aanbevelingen:

- Het registreren van de wijze van afstoten in de activamodule (hierdoor is achteraf reproduceerbaar hoe activa zijn afgestoten, dus verkocht via een veiling of individueel verkocht). Dit is belangrijk omdat met name brandweervoertuigen beter via de centrale veiling dan aan particulieren verkocht kunnen worden;

Het opstellen van een procesbeschrijving met werkinstructie over het administratieve beheer van de activamodule ontbreekt. Hierdoor kunnen nieuwe medewerkers in de toekomst raadplegen hoe activa gedesinvesteerd moet worden.

Hoewel dit wellicht kleine punten lijken, ziet het bewaken en beheersen van uw activa ook op het naleven van uw beleid inzake integriteit en het nemen van verantwoordelijkheid daarover.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- **Detailbevindingen**
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 4: Activabeleid – procedure beheren van activa

Observatie

Tijdens de interim controle hebben wij gesprekken gevoerd omtrent het beheer van activa. Naar aanleiding van dit gesprek hebben wij vastgesteld dat het beheer efficiënter ingevuld kan worden. Daarom zullen wij hieronder enkele aanbevelingen doen.

Risico / impact jaarrekening

Midden

Aanbeveling

Wij hebben de volgende aanbevelingen om het activabeleid efficiënter in te richten:

- Het koppelen van de voorgeschreven afschrijvingspercentages (zoals vastgelegd in het activabeleid) aan de activa categorieën;
- Het automatisch berekenen van de restwaarde o.b.v. het activabeleid;
- Activa registreren op niveau van de kazerne (bijvoorbeeld door gebruik van kostenplaatsen). Hierdoor kunt u jaarlijks een activalijsst verstrekken aan de verschillende kazernes om na te gaan of de activa waarvoor de commandant verantwoordelijk is nog aanwezig is.

Voorgaand boekjaar heeft u een goede start gemaakt met de schoonmaakactie van de activamodule, maar nu moeten de laatste loodjes nog worden afgerond. Wij verzoeken u daarom om de schoonmaakactie van de activamodule voor 31 december af te ronden. Dit is nodig om de controle van de jaarrekening 2022 op dit onderdeel snel te laten verlopen. Uit de werkzaamheden, die samenhangen met de opschoning van de activamodule, van voorgaand boekjaar zijn geen onregelmatigheden geconstateerd.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 5: Activabeleid – Verkopen van activa

Observatie

De verkoop van activa vindt plaats door de afdeling Materieel beheer. Deze afdeling beheert het materieel en is verantwoordelijk voor de verkoop van activa. Tijdens de interim-controle hebben wij vastgesteld dat de verkoop van activa niet zichtbaar wordt gecontroleerd door de teamleider van de afdeling Materieel Beheer of Middelen. Het is daardoor mogelijk dat activa die niet via de veiling worden verkocht en buiten de financiële administratie worden verantwoord.

Risico / impact jaarrekening

Midden

Aanbeveling

Wij adviseren u om functiescheiding aan te brengen in het proces ten aanzien van het verkopen van materieel. Daarnaast adviseren wij u om periodiek de materiële vaste activa (risico gericht) te inventariseren om vast te stellen dat alle activa bestaan.

4.2 Management punten uit eerdere jaren

Eerder gerapporteerde bevindingen (o.b.v. de managementletters 2021 en eerder). Wij hebben in de kolom "belangrijk" de kwalificatie opgenomen zoals wij die aan de bevinding geven. De toelichting op deze management letter punten zijn opgenomen in bijlage 1.

→ Inhoudsopgave

→ Management-samenvatting

→ Risico's

→ Procesbeheersing

→ Detailbevindingen

→ Vooruitblik

→ Actualiteiten

→ Bijlagen

Nummer	Bevinding	Belangrijk	Advies uit	Opvolging	Wanneer opgevolgd?
01-2021	VIC - Functievermenging VIC	Hoog	2021	Onderhanden	Q4 2023
02-2021	Personeel – Autorisatie aanstellingsbesluit	Laag	2021	Afgerond	Afgerond
03-2020	Aanbesteden – Geen invoercontrole contracten en contractbeheer	Laag	2020	Onderhanden	Q2 2023
04-2020	Aanbesteden – Aanvullen documentatie interne controle spendanalyse	Laag	2020	Onderhanden	Q4 2023
05-2020	Inkopen - Geen sprake van zichtbare controle prestatielevering	Midden	2020	Onderhanden	Q4 2023
06-2020	Personeel – Risico ten aanzien van inlenersaansprakelijkheid	Laag	2020	Niet materieel, afgevoerd	Q1 2022
07-2020	Personeel – Geen zichtbare controle standenregister voor verloning	Midden	2020	Onderhanden	Q4 2022
08-2020	Memoriaal – Geen zichtbare controle memoriaalboekingen	Midden	2020	Afgerond	Afgerond
09-2020	Ontbreken schriftelijke (geüpdatete) frauderisicoanalyse	Hoog	2020	Onderhanden	Q4 2023
10-2020	Gestructureerd uitvoeren verbijzonderde interne controle	Hoog	2020	Samengevoegd	Zie 01-2021
11-2020	Veiligheid - Registratie incidentmanagement	Laag	2020	Afgerond	Afgerond
12-2020	Geautomatiseerde omgeving – Uitvoeren impactanalyse informatieveiligheid	Hoog	2020	Onderhanden	Q4 2023
13-2019	Personeel - Controle premiepercentages	Midden	2019	Geen	Q4 2022
14-2018	Financiële rapportages - Memoriaalboekingen	Hoog	2018	Afgerond	Afgerond
15-2018	Inkopen – Procuratieoverzicht	Midden	2018	Geen	Q4 2022
16-2018	Personeel - Volledigheid verwerking mutaties	Laag	2018	Geen	NNB
17-2018	Personeel - Aan- en afmelding pensioenfonds	Laag	2018	Afgerond	Afgerond
18-2018	Kaderstelling risicomangement binnen uw P&C cyclus te integreren	Midden	2018	Afgerond	Afgerond
19-2019	Geautomatiseerde omgeving - Logische toegangsbeveiliging	Midden	2019	Onderhanden	Q2 2023
20-2019	Geautomatiseerde omgeving – Wijzigingsbeheer	Midden	2019	Onderhanden	Q1 2023
21-2019	Geautomatiseerde omgeving - Beleid	Midden	2019	Onderhanden	Q3 2023
22-2019	Geautomatiseerde omgeving - Recovery time objective	Midden	2019	Onderhanden	Q1 2024
23-2019	Geautomatiseerde omgeving - Logische toegangsbeveiliging	Midden	2019	Onderhanden	Q4 2022
24-2019	Geautomatiseerde omgeving – Wijzigingsbeheer	Midden	2019	Onderhanden	Q1 2023

→ Inhoudsopgave

→ Management-samenvatting

→ Risico's

→ Procesbeheersing

→ Detailbevindingen

→ Vooruitblik

→ Actualiteiten

→ Bijlagen

Nummer	Bevinding	Belangrijk	Advies uit	Opvolging	Wanneer opgevolgd?
25-2019	Geautomatiseerde omgeving - Wijzigingsbeheer	Laag	2019	Afgerond.	Afgerond
26-2019	Geautomatiseerde omgeving – Wijzigingsbeheer	Midden	2019	Afgerond	Afgerond
27-2019	Geautomatiseerde omgeving - Wijzigingsbeheer	Midden	2019	Onderhanden	Q1 2023
28-2019	Geautomatiseerde omgeving – Beleid	Midden	2019	Onderhanden	Q3 2023
29-2019	Geautomatiseerde omgeving - Recovery time objective	Midden	2019	Onderhanden	Q1 2023

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

5. Vooruitblik naar de jaarrekening

5.1 Verslaggevingskader - verlofsparen

Op 27 januari 2022 heeft de VNG met haar stakeholders een akkoord voor de cao Gemeenten en de cao SGO gesloten. Eén onderdeel van deze afspraken gaat over verlofsparen. De afspraken over verlofsparen gelden met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022. Een medewerker kan dus met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren opzijzetten voor later. Deze vakantie-uren verjaren niet.

Deze vormen van bovenwettelijke vakantie die de medewerker opzij kan zetten staan in de cao. Het lastige is dat de VNOG, net als veel andere organisaties nog geen actieve registratie heeft waarin medewerkers kunnen aangeven of en hoe ze verlof wensen te sparen. Toch zal de werkgever aan de werknemer moeten aangeven hoe zij verlof kunnen sparen in 2022.

De commissie BBV heeft stelling genomen dat bij verlofsparen sprake is van aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen, waardoor hiervoor een voorziening dient te worden gevormd. Wij adviseren de organisatie de gevolgen van bovenstaande in kaart te brengen en de hoogte van de (te verwachten) voorziening tijdig met ons te communiceren.

5.2 Oekraïne regeling

In 2022 zijn de Veiligheidsregio's geconfronteerd met extra kosten in verband met de opvang Oekraïners. Op basis van de wet op de Veiligheidsregio's hebben Veiligheidsregio's extra taken en opdrachten van de minister gekregen. De meerkosten worden door het ministerie van J&V direct vergoed aan de Veiligheidsregio's. In de brief van juli 2022 zijn de uitgangspunten voor deze meerkostenregeling uitgewerkt. De regeling van de vergoeding van de meerkosten is van toepassing voor 2022. De verantwoording van de meerkosten vindt plaats via de jaarrekeningen van de Veiligheidsregio's. Daarom is een apart controleprotocol niet nodig volgens het Rijk. Het ministerie heeft wel een verantwoordingsinstructie opgesteld, waarin wordt toegelicht hoe de verantwoording in de jaarstukken verwerkt dient te worden en hoe de accountant de verantwoording beoordeelt. Deze instructie heeft alleen betrekking op de meerkosten die bij J&V in het kader van de opvang van Oekraïners worden gedeclareerd. De uitgangspunten en instructies gelden dus specifiek en alleen voor de meerkosten die vallen onder afspraken met het ministerie van J&V en niet voor de reguliere exploitatielasten/opbrengsten en balans van de Veiligheidsregio.

Wij hebben de bovenstaande documenten met uw financieel kader gedeeld, en zullen specifieke afspraken maken met betrekking tot de controle van dit onderdeel in de jaarrekening.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

5.3 Verslaggevingskader afstoten OMS/RBS activiteiten

De VNOG heeft besloten om de OM/RBS activiteiten per augustus 2022 te stoppen. Voor de activiteiten die samenhangen met de OMS/RBS activiteiten heeft de VNOG mogelijk meerdere activa in bezit. Aangezien de activiteiten stoppen dient de VNOG na te gaan of er nog gebruikersactiva aanwezig zijn met een boekwaarde die nu niet langer nodig zijn. Aangezien dit activa betreft met een economisch nut dient een bijzondere waardevermindering genomen te worden op het moment dat deze activa nog een boekwaarde vertegenwoordigen. Daarom adviseren wij u om richting het einde van het boekjaar de (samenhangende) activa te toetsen of deze eventueel afgewaardeerd moeten worden. Daarnaast dient u de onderliggende contracten en andere zaken tijdig stop te zetten. Hierover gaan wij graag voor afloop van het boekjaar met u in gesprek.

5.4 Live gaan landelijke meldkamer maart 2023

Nadat het operationeel stellen van de nieuwe meldkamer te Apeldoorn meermaals is uitgesteld zal deze vanaf maart 2023 in gebruik worden genomen en dat kan leiden tot de volgende bijzonderheden:

De meldkamer te Apeldoorn zal door 5 Veiligheidsregio's in gebruik worden genomen. U heeft met deze andere Veiligheidsregio's afspraken gemaakt ten aanzien van het beschikbaar stellen van medewerkers. De andere medewerkers van de meldkamer zullen op de loonlijst komen van de VNOG die deze kosten doorbelast naar de andere Veiligheidsregio's. Wij willen u vragen om hierbij rekening te houden met het volgende:

- Eventuele Btw-plicht doordat medewerkers worden uitgeleend;
- Eventuele VpB-plicht, als dit commerciële activiteiten betreffen ('ondernemerspoort').

Wij adviseren u om tijdig in gesprek te gaan met de Belastingdienst over bovenstaande fiscale vraagstukken, zodat dit achteraf niet zal leiden tot naheffingen.

Vooralsnog hebben wij geen contract ontvangen omtrent de doorbelasting van medewerkers. Houdt bij het opstellen van het contract rekening met de volgende punten:

- Verdeelsleutel voor de doorbelasting;
- Wie is verantwoordelijk voor de samenhangende kosten wanneer medewerkers gedurende het dienstverband worden ontslagen (risico ligt bij de VNOG aangezien de medewerkers daar in dienst komen).

Voor de activiteiten die samenhangen met de meldkamer heeft de VNOG meerdere activa in bezit. Aangezien de meldkamer wordt ondergebracht op een nieuwe locatie ligt het voor de hand dat dit gepaard gaat met nieuwe gebruikersactiva. De gebruikersactiva (met boekwaarde) die nu in het oude pand staan, worden dan mogelijk niet meer

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

gebruikt voor de levensduur waarvoor ze nu in de boeken staan. Aangezien dit activa betreft met een economisch nut dient een bijzondere waardevermindering genomen te worden op het moment dat deze een boekwaarde vertegenwoordigen. Derhalve adviseren wij u om richting het einde van het boekjaar de (samenhangende) activa te toetsen of deze eventueel afgewaardeerd moeten te worden.

In de besluit landelijke meldkamer is bepaald dat de Veiligheidsregio's verantwoordelijk zijn voor het vullen van de tafels bij de landelijke meldkamer. De mogelijkheid bestaat dat u meer medewerkers heeft dan dat u aan tafel moet vullen, waardoor u afscheid moet nemen van medewerkers. Dit kan leiden tot een eventuele reorganisatievoorziening per jaareinde (indien wordt voldaan aan specifieke voorwaarden). Hierover gaan wij graag voor afloop van het boekjaar met u in gesprek.

5.5 Overige vooruitblikken

In het huidige boekjaar is de VNOG een contract aangegaan voor nieuwe blusvoertuigen ad. € 40.000.000 voor de komende jaren. Aangezien hierbij sprake is van een verplichting die is aangegaan in het huidige boekjaar, maar pas wordt uitgevoerd in de komende jaren, dient deze verplichting in de jaarrekening 2022 toegelicht te worden als zijnde 'niet uit balans blijvende verplichtingen'.

5.6 Halfjaarrapportage 2022

In de loop van het jaar 2022 heeft de VNOG een halfjaarrapportage uitgebracht met daarin de tussentijdse cijfers. Doel van deze rapportages is het op basis van zo actueel mogelijke informatie, een zo goed mogelijke prognose van het resultaat over het lopende boekjaar af te geven.

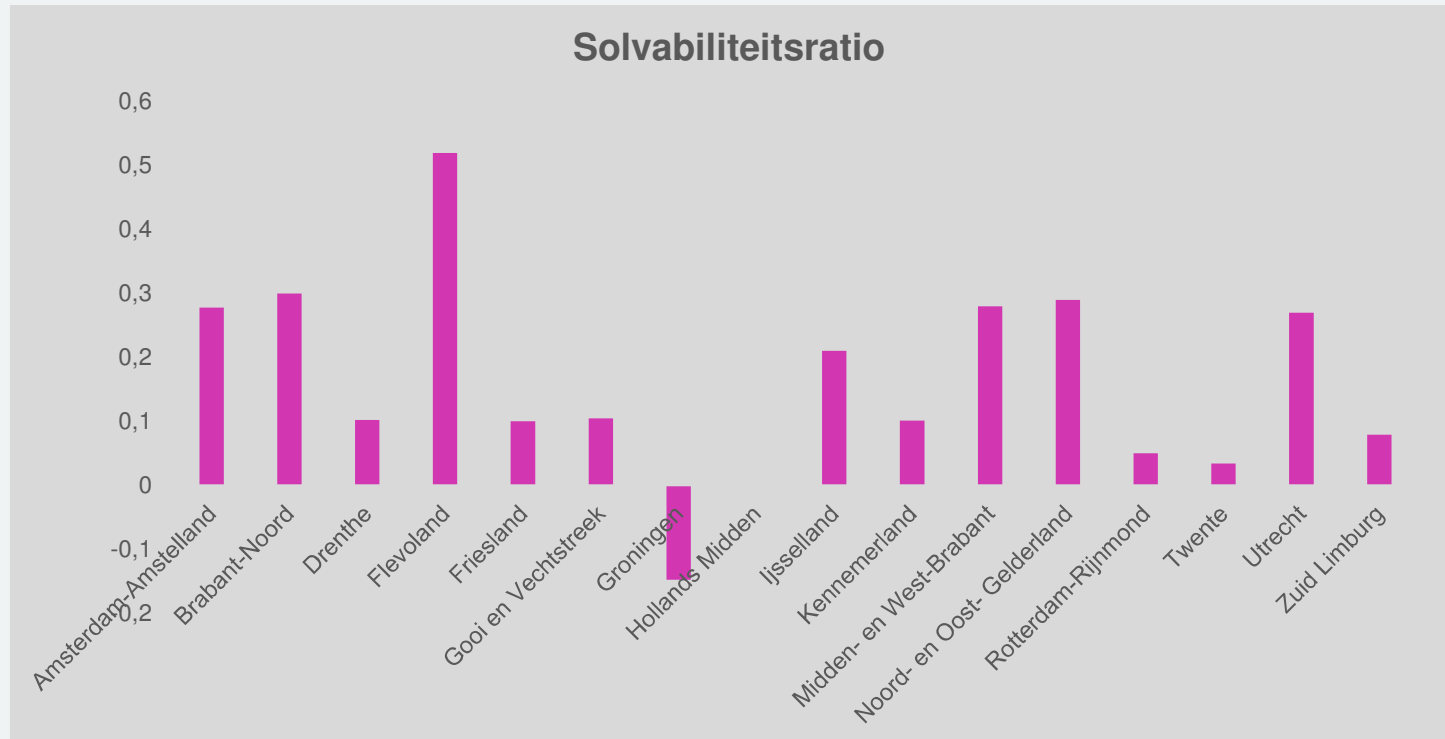
De laatste financiële rapportage die wij hebben ontvangen is gedateerd op 1 september 2022. Deze financiële rapportage is in het DB en AB behandeld. De vastgestelde begroting 2022 is sluitend. Naar de inzichten per begin september 2022 bedraagt het verwachte overschot € 2,9 miljoen over 2022 (inclusief Oekraïne vergoeding). Het overschot wordt veroorzaakt door incidentele meevallers ten aanzien van personeelslasten (€ 380.000), algemene dekkingsmiddelen (€ 1.980.000) en vergoeding vrijwilligers (€ 500.000).

De overschrijdingen op de vergoeding vrijwilligers wordt voornamelijk veroorzaakt door het tijdelijk stilleggen van de opleidings- en oefenactiviteiten als gevolg van COVID-19. Daarnaast heeft de VNOG een voordeel behaald door het (bewust) niet invullen van vacatures in verband met de organisatieontwikkeling 'de Expeditie'. De overschrijding op de algemene dekkingsmiddelen wordt veroorzaakt door minder bestedingen ten aanzien van de vakbekwaamheid (€ 800.000), ruimte in centrale budgetten loon- en prijscompensatie (€ 265.000), minder onvoorziene kosten (€ 415.000) en een rentevoordeel (€ 230.000). Een deel van deze uitgaven zal in de toekomst alsnog moeten worden besteed.

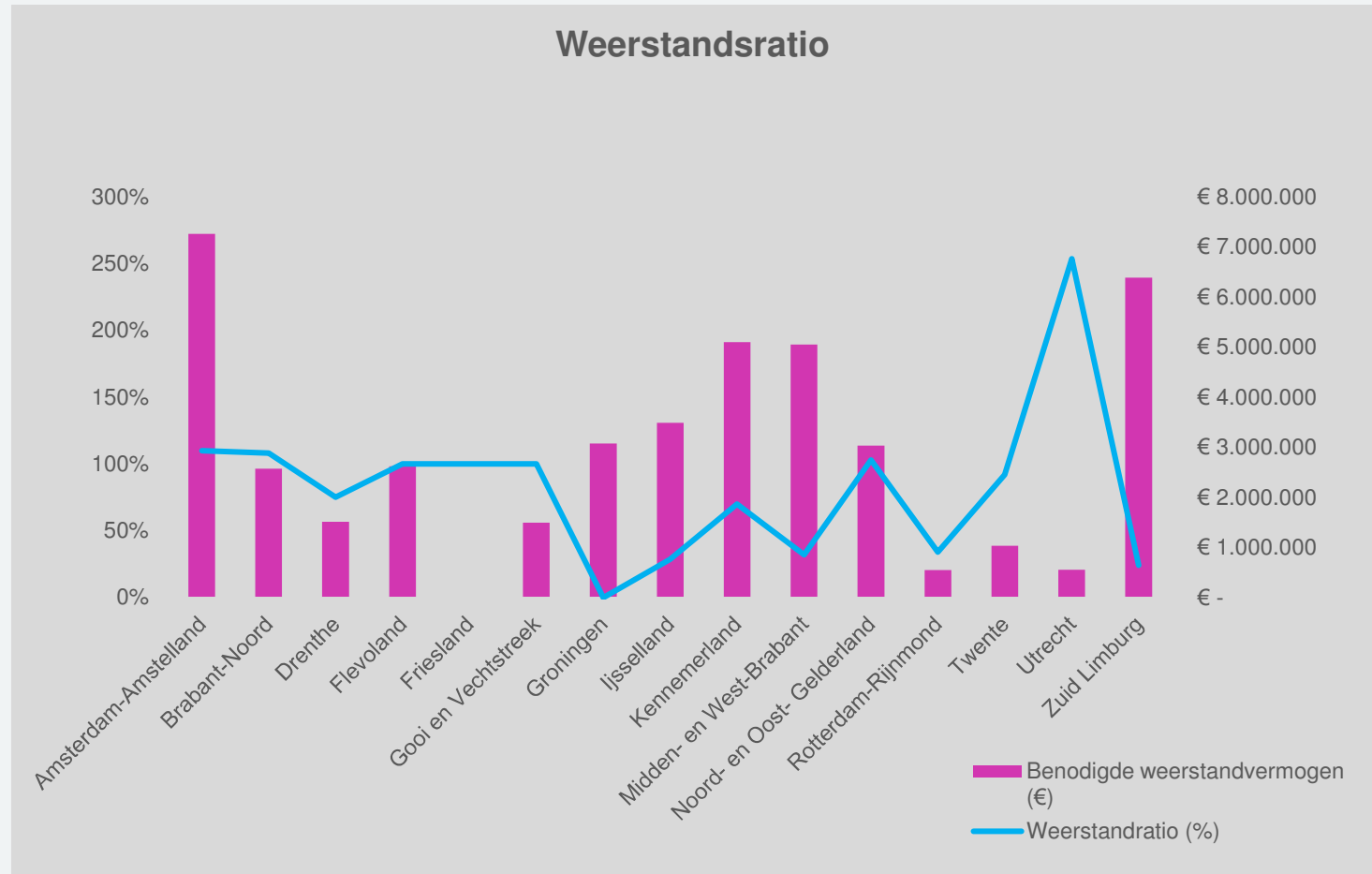
- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

Weerstandvermogen 2021

Een kenmerk van de dynamiek tussen gemeenschappelijke regelingen en haar gemeenten is dat laatstgenoemde niet te veel willen betalen aan het samenwerkingsverband ('geld moet werken'). Wij zien in een korte benchmark met andere veiligheidsregio's dat VNOG financieel gezien in de middenmoot staat, wat blijkt uit het solvabiliteitspositie (figuur 1) en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen (figuur 2).

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

Uit figuur 2 is op te maken dat de weerstandratio 100% is bij de VNOG en de financiële situatie zit in de middenmoot. Wat opvalt is dat het benodigde weerstandvermogen tussen de veiligheidsregio's varieert. Enkele veiligheidsregio's hebben een lager benodigd weerstandvermogen, omdat de risico's reeds zijn verwerkt in de begroting, waardoor bovenstaande grafiek het vergelijken lastig maakt. Wat van belang is voor de VNOG is dat zij actief monitoren welke risico's zijn lopen en een adequate inschatting maken van de financiële impact. Dit is van belang om een juiste keuze te maken hoe om te gaan met het positieve resultaat over boekjaar 2022.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

5.7 Planning jaarrekeningcontrole

In overleg met zowel uw organisatie is de jaarrekeningcontrole gepland in weken 10 en 11 2023. Ter voorbereiding op de jaarrekeningcontrole verstrekken wij naast deze managementletter een op te leveren stukkenlijst. De op te leveren stukkenlijst wordt digitaal aangeboden via YouProvide, een beveiligde omgeving waar controledocumentatie en overige relevant informatie conform AVG en privacywetgeving veilig gedeeld kunnen worden.

Wij hebben met de financiële kolom afgesproken om een aantal gegevensgerichte werkzaamheden naar voren te halen (te dynamiseren) ten einde de druk op het jaarrekeningproces weg te nemen. Hiertoe zullen wij nog afspraken maken met uw betrokken medewerkers. Deze gegevensgerichte werkzaamheden zullen o.a. toezien op de Europese aanbestedingen.

5.8 Aandachtspunten vanuit de interim-controle

Wij hebben bij diverse onderdelen in deze managementletter de impact ten aanzien van de jaarrekening beschreven. Samenvattend wordt de Veiligheidsregio gevraagd naast de gebruikelijke 'op te leveren stukken lijst' de volgende onderwerpen voor te bereiden:

1. Een risicoanalyse op de totale populatie inkopen (dagboek inkoop vanuit Key2Financiën) ten aanzien van de prestatielevering. Op welke type inkopen onderkent de Veiligheidsregio nu zelf een risico ten aanzien van de prestatielevering en op welke inkopen niet? Wij vragen de Veiligheidsregio deze analyse zo gemotiveerd mogelijk vast te leggen en tijdig met ons (voor aanvang van de jaarrekeningcontrole) te delen. Op die manier kunnen wij met een risicogerichte benadering de controle op prestatielevering effectiever en efficiënter uitvoeren.
2. Bij de start van de jaarrekeningcontrole verwachten wij dat de conceptjaarstukken gereed zijn en zichtbaar zijn gecontroleerd aan de hand van de checklist jaarverslaggeving en het modelrapport 2022.
3. Alle balansposten, transactiestromen en toelichtingen in de jaarrekening zijn voor aanvang van de jaarrekeningcontrole (of voorcontrole) door de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland zichtbaar gecontroleerd en eventuele correcties naar aanleiding van deze beoordeling zijn verwerkt in het controle-exemplaar van de jaarrekening.
4. Belangrijkste schattingsposten in de jaarrekening (de voorzieningen, overlopende activa en passiva) zijn bij de start van de jaarrekeningcontrole onderbouwd in een position paper en zichtbaar gecontroleerd door een tweede medewerker.
5. Het uitvoeren van de interne controle op de rechtmatigheid van EU-aanbestedingen.
6. Het uitvoeren van interne controle op memoriaalboekingen en correctieboekingen.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

6. Relevante actualiteiten

6.1 De weg naar de rechtmatigheidsverantwoording

Conform het wetsvoorstel 'versterking decentrale rekenkamers' van dd. 31 mei 2022 zijn de Veiligheidsregio's vanaf boekjaar 2023 zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. Als gevolg van deze wetwijziging dienen wij, als accountant, niet langer een oordeel te geven ten aanzien van de rechtmatigheid. Het Dagelijks Bestuur dient de onrechtmatigheden toe te lichten in de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording valt voor de accountant onder het getrouwheidsoordeel. De accountant dient vast te stellen of de rechtmatigheidsverantwoording juist is. De verwachting is dat de werkzaamheden in de basis niet zullen veranderen.

Uw Veiligheidsregio bereidt zich voor op de rechtmatigheidsverantwoording 2023. Ter ondersteuning heeft de commissie BBV in het najaar 2021 de kadernota Rechtmatigheid 2022 gepubliceerd. Om u als Veiligheidsregio verder op weg te helpen hebben wij hieronder een aantal stappen onderkend welke u kunt inzetten om tot een succesvolle implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording te komen:

1. Bepaal uw visie en beleid

Zoals de kadernota aangeeft is het aan het algemeen bestuur om te bepalen wat er in de rechtmatigheidsverantwoording wordt opgenomen, met welke verantwoordingsgrens dit gedaan wordt en de benodigde inspanning van de administratie organisatie en interne beheersing.

2. Stellen van de kaders en reikwijdte via het normenkader rechtmatigheid

De kadernota is hier duidelijk. Streef als Veiligheidsregio voor een zo praktisch toepasbaar normenkader, waarin enkel wet- en regelgeving en verordening (vastgesteld door het algemeen bestuur) worden opgenomen welke financiële beheershandelingen tot gevolg hebben.

3. Operationaliseren normenkader

Het advies is om het normkader te operationaliseren via een toetsingskader. In het toetsingskader is per wet/regeling/verordening vastgesteld welke artikelen relevant zijn voor de toetsing.

4. Positionering en opdrachtgeverschap van de VIC

Wij adviseren u om de positionering van de VIC formeel vorm te geven via de financiële verordening (in overeenstemming met de BADO-notitie 'De verbijzonderde interne controle bij decentrale overheden'). Artikel 212 lid 1 gemeentewet verplicht Veiligheidsregio's (i.c. het algemeen bestuur) een financiële verordening op te stellen, waarin de

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

uitgangspunten voor het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie zijn opgenomen. In de financiële verordening wordt hierbij een belangrijke rol gegeven aan het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur moet jaarlijks zorgen voor een interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de (financiële) beheershandelingen. Een beheerste bedrijfsvoering staat hierbij voorop en de VIC is daarvoor een instrument.

In lijn met de BADO-notitie kan het opdrachtgeverschap van de VIC geformaliseerd worden via een organisatiebesluit, vastgesteld door het dagelijks bestuur. In het besluit wordt opgenomen wie de opdrachtgever is van de VIC, aan wie de VIC rapporteert en hoe de VIC escaleert bij impactvolle bevindingen waarbij direct het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur geïnformeerd dienen te worden (bijvoorbeeld in geval van managementfraude). Een formele status helpt de VIC om onafhankelijke controles uit te voeren binnen de organisatie, te rapporteren en te monitoren.

Voor nadere richtlijnen ten aanzien van de voorbereiding en opstelling van de rechtmatigheidsverantwoording verwijzen wij naar de website van de commissie BBV, onderwerp rechtmatigheid.

Specifiek voor de VNOG geven wij u het volgende in overweging. De VIC functie bij de VNOG staat in de kinderschoenen en loopt daarbij achter ten opzichte van andere Veiligheidsregio's. In boekjaar 2022 heeft u een controller aangenomen die is belast met het coördineren van de VIC werkzaamheden. Zij is gestart met een risicoanalyse voor de VIC. Zoals in een eerder gesprek aangegeven staat de risicoanalyse in verband tot het normenkader en dient vertaald te worden naar toetsingscriteria, die door de VIC gecontroleerd worden. Hiermee gaat u de komende periode aan de slag.

Bij andere klanten valt op dat de VIC veelal geen onafhankelijke rol heeft binnen de organisatie. De VIC wordt gebruikt om tekortkomingen in bijvoorbeeld wetgeving of de AO/IB te repareren. De VIC heeft dan geen onafhankelijke rol, want de VIC maakt deel uit van de 1e of 2e lijn. Dit hoeft geen 'showstopper' te zijn, mits u zich hier van bewust bent en bijvoorbeeld een andere functionaris laat meekijken met de VIC om te zien dat er geen 'bedrijfsblindheid' is opgetreden en de VIC voldoende onafhankelijk heeft gefunctioneerd. U heeft dit ondervangen door in de verordening op te nemen dat de controller onafhankelijk opereert en direct aan het AB (kan) rapporteren.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

6.2 Verbijzonderde Interne Controle

Wat is het Three Lines of Defence-model?

Onze controleaanpak is naast het controleren van de jaarrekening gericht op het verbeteren van uw bedrijfsvoering inclusief digitalisering hiervan. In onze controle hanteren wij daarvoor het Three Lines of Defence-model (hierna: 3LoD). Dit model geeft handvatten om te beoordelen waar in de interne beheersingsrisico's worden ondervangen:

1st Line of Defence

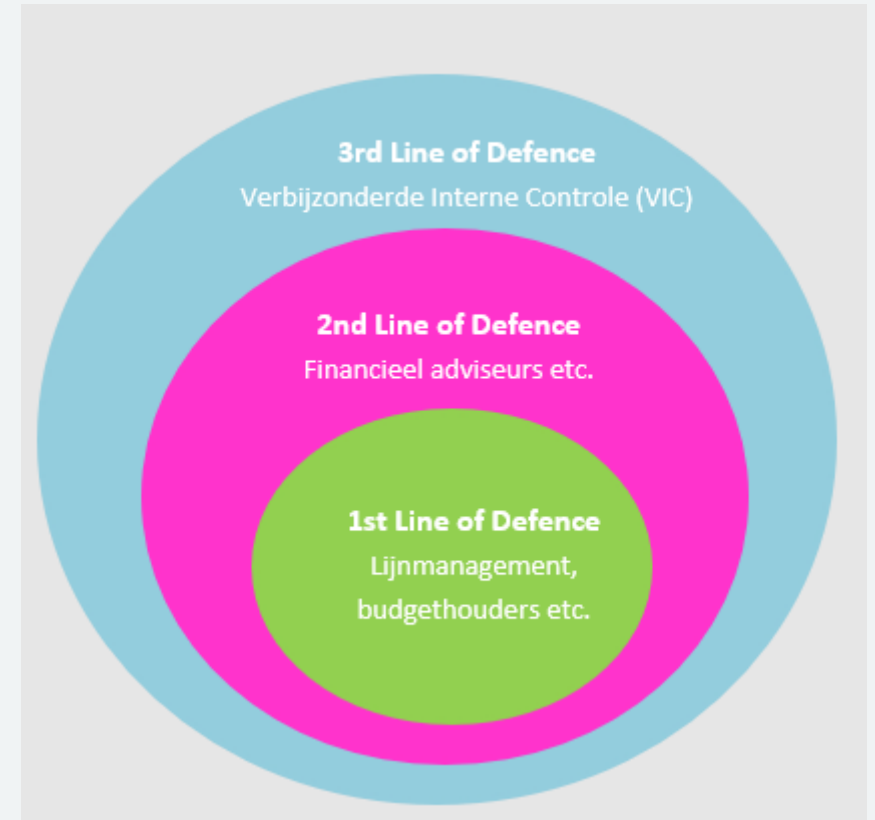
Uitgangspunt van het 3LoD-model is dat het lijnmanagement verantwoordelijk is voor haar eigen (operationele) processen. Om te borgen dat de uitvoering van processen adequaat verloopt (rechtmatig en getrouw) worden interne beheersmaatregelen uitgevoerd door de functionarissen, die betrokken zijn bij de uitvoering van de dagelijkse activiteiten in de organisatie en het lijnmanagement. Deze vormen de eerstelijnscontroles.

2nd Line of Defence

Daarnaast moet er wel een functie zijn die de 1e lijn ondersteunt, adviseert, coördineert en bewaakt of het management zijn verantwoordelijkheden ook daadwerkelijk neemt. Dit is de tweede lijn, de financieel adviseurs. De planning- & controlcyclus en het risicomanagement zijn daarbij belangrijke instrumenten.

3rd Line of Defence:

Ten slotte kan het wenselijk zijn dat er binnen uw Veiligheidsregio een functie bestaat die controleert of de 1e lijn haar taken goed uitvoert en beoordeelt of het samenspel tussen de 1e en 2e lijn soepel functioneert. De derde lijn is niet verantwoordelijk voor het nemen van de beslissingen (eerste lijn) en evenmin voor het ontwerpen en implementeren van

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

de systemen voor de beheersing van bedrijfsprocessen (tweede lijn). De 3e lijn zou daarover objectief en onafhankelijk een oordeel moeten vellen en adviezen tot verbetering geven. Eventueel kan ook de externe accountant als 3e lijn worden gezien, maar die staat meer op afstand en controleert primair de jaarrekening.

Ons beeld van uw VIC - Aanbevelingen

In boekjaar 2022 heeft er vooralsnog geen VIC werkzaamheden plaatsgevonden. Om uw organisatie voor te bereiden op de rechtmatigheidsverklaring adviseren wij uw Veiligheidsregio het volgende:

- Concretiseren van het normen- en toetsingskader;
- Opstellen van een controleplan dat aansluit op het nieuwe toetsingskader;
- Opstellen van een frauderisicoanalyse die wordt vertaald naar specifieke werkzaamheden die in de 1^e en 2^e lijn opgevangen dient te worden, waarbij de VIC dit actief monitort;
- Heroverwegen of de tolerantie van 1% passend is voor het eerste jaar van de rechtmatigheidsverklaring.

Bijlagen

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

Bijlage 1: Bevindingen voorgaand jaar

Onderstaande bevindingen zijn afkomstig uit de managementletter 2021 en eerder. Wij hebben deze bevindingen opgenomen ten behoeve van de ontwikkelingen van de administratieve organisatie en interne beheersing van de VNOG ten opzichte van voorgaand jaar.

BEVINDING 01-2021:

Observatie – VIC - Functievermenging VIC

Vanuit onze visie op controle willen wij graag gebruik maken van de interne beheersingsmaatregelen van de VNOG. De afdeling inkoop voert periodiek een controle uit op de bestedingen en het rechtmatig aanbesteden daarvan. Deze afdeling is tevens betrokken bij de aanbestedingen en/of de beslissingen. Hiermee is er sprake van functievermenging, en vinden de uitvoerende, de registrerende en de controlerende functies in één hand plaats.

Als gevolg van deze functievermenging ontstaat het potentiële risico op zelftoetsing, waardoor geen objectief oordeel op de rechtmatigheid van de aanbesteding tot stand komt.

In het kader van de aankomende rechtmatigheidsverantwoordingen verzoeken wij de VNOG om na de uitgevoerde werkzaamheden van de afdeling inkoop op de interne rechtmatigheidscontrole omtrent de aanbesteden een medewerker van control (bijvoorbeeld de business controller) een reperformance uit te laten voeren op de vastleggingen en conclusies. Dit waarborgt een adequate functiescheiding.

Een cruciale aanbeveling voor de VIC is het vaststellen dat de afspraken en procedures die de organisatie met elkaar formeel heeft afgesproken ook wordt nageleefd. Hiertoe moet de VNOG beschikken over:

- 1- Actuele procesbeschrijvingen en werkinstructies;
- 2- Uitgeschreven interne beheersingsmaatregelen aan de hand van de zogenaamde 6 w's (wie, wat, waarom, waarmee, waarvoor en welke wijze);
- 3- Uitgevoerde risicoanalyse inclusief een inschatting van de kans dat risico's zich voordoen en de verwachte impact daarvan met daaraan gekoppeld de interne beheersingsmaatregelen die het risico mitigeren;
- 4- Specifiek aandacht besteden aan frauderisico's en de frauderisicoanalyse ook actueel houden.

Reactie management

In het najaar zal het controleprotocol 2022 met het normenkader.

In 2023 zal het controleprotocol 2023 worden opgesteld alsmede een normen- en toetsingskader, waarbij getoetst wordt of financiële handelingen rechtmatig zijn geweest.

De uitvoering van deze toetsing wordt meegenomen in het nog op te stellen VIC-controleplan, waarbij ook

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

planning en omvang van de te toetsen processen wordt vastgelegd.
Deze VIC-toetsing zal plaatsvinden door een in functie gescheiden (lijn)medewerker.

De procesbeschrijvingen zijn op dit moment nog niet geactualiseerd. De uitbreiding van het team financieel beheer in mei 2022 zal hier een impuls aan geven. Dan zal tevens de mogelijkheid worden beoordeeld een risicoanalyse incl. beschrijving van de IB maatregelen (obv de 6W's) op te nemen.

In 2022 is de fraudeanalyse en -risico's in een afzonderlijk document vastgelegd

BEVINDING 02-2021:

Observatie – **Personeel – Autorisatie aanstellingsbesluit**

Wij hebben vastgesteld dat het aanstellingsbesluit door een onbevoegde functionaris is ondertekend en daarmee geautoriseerd. Deze handeling is niet conform het (onder)mandaat.

Het risico ontstaat dat het aanstellingsbesluit fouten bevat, dan wel dat de VNOG niet conform haar eigen interne regels en procedures handelt.

Wij verzoeken u om voortaan de aanstellingsbesluiten te laten autoriseren door een bevoegd medewerker.

Reactie management

Een aanstellingsbesluit wordt opgesteld door een medewerker HRM. Vervolgens beoordeelt een adviseur HRM dit besluit (4-ogen principe) voordat het afdelingshoofd het aanstellingsbesluit moet tekenen.

BEVINDING 03-2020:

Observatie -- **Aanbesteden - Invoercontrole contracten en contractbeheer**

Wij hebben vastgesteld dat er geen zichtbare invoercontrole plaatsvindt op de invoer van de afgesloten contracten in Join, en dat cruciale onderdelen van het contract (waaronder de contractwaarde) voor de interne rechtmatigheidscontrole op de Europese aanbestedingen niet worden vastgelegd in daarvoor geformatteerde cellen.

Reactie management

In Pactum is een veld toegevoegd dat na controle van de invoer (door contractbeheerder) kan worden aangevinkt (door de inkoopadviseur). De contractbeheerder krijgt daar melding van. Nog niet alle contracten zijn nagelopen maar er is een flinke start gemaakt.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- [Bijlagen](#)

BEVINDING 04-2020:

Observatie -- **Aanbesteden – Aanvullen documentatie interne controle spendanalyse**

De afdeling inkoop voert interne controles uit op de rechtmatigheid van de bestedingen. Per kwartaal vindt er binnen VNOG een controle op de spendanalyse plaats. Hierbij wordt zowel naar de besteding per crediteur, als naar de inkoopbehoefte gespecificeerd naar inkooppakketten gekeken. De interne controle kijkt niet alleen terug op de bestedingen van de afgelopen vier jaar ten opzichte van de aanbestedingsdrempels, maar ook naar de prospectieve bestedingen. Hiermee kunnen (toekomstige) overschrijdingen en/of onrechtmatigheden worden geïdentificeerd en voorzien van correctieve handelingen zoals het opzeggen van overeenkomsten of het opnieuw uitvoeren van aanbestedingen.

Wij hebben geconstateerd dat de interne rechtmatigheidscontrole op Europese Aanbestedingen met als basis de spendanalyse nog geen onderbouwende documentatie of referenties naar deze documentatie bevat. Onder documentatie kunnen contracten, ramingen, startformulieren etc. vallen. Graag zouden wij zien dat in de spendanalyse verwijzingen worden opgenomen naar de onderliggende documentatie.

Reactie management

In Pactum is een veld toegevoegd dat na controle van de invoer (door contractbeheerder) kan worden aangevinkt (door de inkoopadviseur). De contractbeheerder krijgt daar melding van. Nog niet alle contracten zijn nagelopen maar er is een flinke start gemaakt.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 05-2020:

Observatie -- **Inkopen - Geen sprake van zichtbare controle prestatielevering**

Een van de beheersmaatregelen binnen het inkoopproces is de zogeheten “threeway-match”, waarbij er een zichtbare aansluiting en controle plaatsvindt tussen de bestelling (prijs & aantal), de levering van de inkoop (aantal & aard) en de factuur (prijs & aantal). Wij hebben vastgesteld dat er nog geen sprake is van een threeway-match in Key2Finance en dat er geen zichtbare controle op de prestatielevering plaatsvindt door de budgethouder alvorens de inkoopfactuur betaalbaar wordt gesteld.

Reactie management

Mandaatregeling en budgethoudersregeling zijn op dit punt aangepast. Voor de prestatie-akkoordverklaring zijn de routes in K2F aangepast. Zichtbare controle op prijsafspraken worden meegenomen bij de uitwerking van het P2P proces.

BEVINDING 06-2020:

Observatie -- **Personeel – Risico ten aanzien van inlenersaansprakelijkheid**

VNOG maakt gebruik van uitzendkrachten. De uitzendkrachten worden ingeleend bij verschillende partijen. Als inlener kan de VNOG aansprakelijk worden gesteld voor (een deel van) de (belasting- en loonheffing) schulden van de uitlener als de uitlener deze heffingen niet betaald. Om dit te voorkomen kan de inlener het volgende doen:

- Periodiek de verklaring van betalingsgedrag opvragen (richtlijn ca. 3 maand);
- Geautoriseerde urenstaten administreren;
- Uittreksel Kamer van Koophandel (1 jaar);
- Deel van factuurbedrag storten naar de G-rekening;

Voor beursgenoteerde uitleners kan periodiek een vrijwaringsdocument van aansprakelijkheid voor inleners van arbeidskrachten opgevraagd worden bij de uitlener. Wij hebben vastgesteld dat de VNOG niet aan bovenstaande voorwaarden voldoet.

Reactie management

Betreft m.n. ZZP-ers en is voor VNOG niet van toepassing omdat deze via een koepelorganisatie inhuren. De uitzendbureaus zijn bij ABU aangesloten waardoor dit risico minimaal is. We hanteren geen P-rolling.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 07-2020:

Observatie -- **Personeel – Geen zichtbare controle standenregister voor verloning**

Er zijn bij de VNOG vele wijzigingen of mutaties in de salarisadministratie en deze komen niet op eenduidige wijze binnen. Binnen het personeelsproces is het hanteren van een nauwkeurig standenregister een waardevolle beheersmaatregel. Het standenregister wordt door het verwerkende systeem van Raet automatisch gegenereerd. Hierop staan na de salarisverwerking indicatiecodes waaruit de oorzaak van een wijziging blijkt. Deze codes worden gecontroleerd. Wij hebben echter vastgesteld dat het standenregister in onze selectie na verwerking door Raet niet zichtbaar is gecontroleerd en niet ondertekend. Conform procedure dient de controleur deze handeling na controle te verrichten om aan te tonen dat de controle heeft plaatsgevonden.

Reactie management

Afgerond

BEVINDING 08-2020:

Observatie -- **Memoriaal – Geen zichtbare controle memoriaalboekingen**

In het kader van onze beoordeling van het proces rondom het registreren van boekingen buiten de reguliere procesgang om (zoals inkopen, verkopen en personeel) hebben wij vastgesteld dat er geen inhoudelijk zichtbare controle wordt uitgevoerd op de memoriaalboekingen in Key2Finance. Daarnaast kunnen boekingen na invoer nog worden aangepast door de invoerder. Tevens ontbreekt onderbouwende documentatie.

Reactie management

Afgerond.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 09-2020:

Observatie -- **Ontbreken schriftelijke frauderisicoanalyse**

Wij hebben op basis van besprekingen met diverse functionarissen in uw organisatie vastgesteld dat er voldoende sprake is van fraudebewustzijn en mitigerende maatregelen op operationeel niveau. Echter constateren wij dat er nog geen sprake is een door het algemeen bestuur vastgestelde schriftelijke frauderisicoanalyse. Wij zien dat er binnen de publieke sector steeds meer aandacht komt voor het voorkomen van fraudes en het onderkennen van mitigerende maatregelen. Deze analyse wordt regelmatig vanuit een organisatie breed risicomanagementsysteem uitgevoerd en geconcretiseerd

Reactie management

De beheersmaatregelen van de geïnterpreteerde en vastgelegde frauderisico's (2020/2021) zijn begin 2022 afgestemd met het verantwoordelijk management en vervolgens qua voortgang en opvolging bestuurlijk gerapporteerd in april 2022. Deze worden t.b.v. de jaarrekening 2022 geüpdatet in begin 2023.

BEVINDING 10-2020:

Observatie – **VIC - Gestructureerd uitvoeren verbijzonderde interne controle**

De VIC is een nuttig en onmisbaar instrument voor het in control zijn van de eigen organisatie, en hiermee toont de organisatie aan te beschikken over een zelf controlerend vermogen. Wij hebben begrepen dat er beperkt interne controles plaatsvinden buiten de eerste lijn om voor een aantal transactiestromen (waaronder de inkoopfacturen). Tevens vinden deze werkzaamheden niet plaats op basis van een jaarlijkse planning wat leidt tot een interne managementrapportage en waar nodig bijsturen in de processen en/of beheersmaatregelen.

Reactie management

Zie 01-2021.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 11-2020:

Observatie -- **Veiligheid - Registratie incidentmanagement**

Naast processen die een direct verband hebben met de financiën hebben wij ook met uw functionarissen gesproken over processen die niet een directe financiële impact hebben, maar wel cruciaal zijn voor de effectiviteit van de processen binnen een Veiligheidsregio. Wij hebben van uw managementondersteuner begrepen dat VNOG op dit moment geen inzicht heeft bij welke tak bovengemiddeld veel ongelukken plaatsvinden. De ongelukken zien zowel toe op interne ongevallen alsmede de meldingen vanuit brandweerrepressie. Wij hebben tevens begrepen dat de registratie in Excel plaatsvindt wat een bewerkelijke en arbeidsintensieve methode is.

Reactie management

De internetmodule AMS (ongevalsmodule arbo-meldingen) is geïmplementeerd en inmiddels in gebruik

BEVINDING 12-2020:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving - Impactanalyse informatieveiligheid**

Het onderwerp Cybersecurity Management staat zowel bij profitorganisaties als bij organisaties zonder winststreven op de agenda. Wij zien dat het aantal hackers dat pogingen onderneemt om onrechtmatig toegang te verkrijgen tot systemen en data toeneemt. De vervelende gevolgen als gevolg van een hack heeft u zelf in 2020 ondervonden. Organisaties kunnen middels een impactanalyse vanuit een externe, gerenommeerde partij het niveau van de informatiebeveiliging en eventuele risico's in kaart brengen. De uitkomsten bieden tevens de mogelijkheid om maatregelen te treffen en de risico's te verkleinen. Wij hebben vastgesteld dat VNOG een dergelijke impactanalyse nog niet heeft laten uitvoeren.

Reactie management

In 2021 heeft een externe partij een security assessment uitgevoerd. De uitkomsten van het assessment zijn naast ons BIO implementatieplan gelegd waarna prio's zijn toegekend. We zijn op dit moment bezig met de implementatie hiervan. Een aantal beleidsstukken is geschreven en ligt nu in proces MT-DB -AB ter goedkeuring voor.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 13-2019:

Observatie -- **Personeel - Controle premiepercentages**

Wij adviseren u om voor 2019 alsnog een controle te doen op de invoer van de premiepercentages. Zodat vastgesteld kan worden dat de juiste premiepercentages zijn gehanteerd. Daarnaast adviseren wij u om in de toekomst bij een wijziging van de premiepercentages een controle op de juiste berekening van de premiepercentages te verrichten door middel van een bruto-netto controle.

Reactie management

Voor de controle op de juistheid van de bruto netto berekening door Visma-Raet wordt gebruik gemaakt van het rekenprogramma Pardon. De controle op de juistheid van de premiepercentages moet nog aangescherpt worden door deze aan te sluiten met een bronsysteem (bijv. gegevens van de site van de belastingdienst of het UWV).

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 14-2018:

Observatie -- **Financiële rapportages - Memoriaalboekingen**

Wij hebben u geadviseerd om functiescheiding te implementeren en af te dwingen in het financiële systeem om de juistheid van memoriaalboekingen te garanderen. Met ingang van boekjaar 2019 geldt een nieuwe procedure waarbij drie personen de memoriaalboeking dienen te ondertekenen. De persoon die de memoriaalboeking wil laten uitvoeren, financieel medewerker die invoert en de financieel medewerker die controleert. Bij onze werkzaamheden hebben wij echter vastgesteld dat dat bij geen enkele memoriaalboeking drie handtekeningen zichtbaar zijn (slechts 1 of 2). Tevens hebben wij vastgesteld dat de interne beheersingsmaatregel niet systeemtechnisch is ingericht, waardoor het ook niet wordt afgedwongen door Key2Financiën.

Reactie management

Bij de boeking van een memo zit geen geautomatiseerde goedkeuring workflow in Key. De onderbouwingen en het akkoord opdrachtgever worden echter in het systeem achter het memo opgeslagen. Indien de boeking een budget belast, betreft dit het akkoord van een budgethouder.

BEVINDING 15-2018:

Observatie -- **Inkopen - Procuratieoverzicht**

Wij hebben u geadviseerd om de betalingsbevoegdheden up to date te houden door mutaties omtrent relevante uitdientstredingen tijdig bij de BNG door te geven. Het procuratie overzicht is up to date gemaakt. Een periodieke actualisatie per 1 januari en 1 juli is opgenomen op de activiteitenkalender van de coördinator financiële administratie

Reactie management

Zal worden opgepakt als medewerker terug is van vakantie.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 16-2018:

Observatie -- **Personeel - Volledigheid verwerking mutaties**

Wij hebben u geadviseerd om de checklists te voorzien van een doorlopende nummering, om op die manier de volledigheid van de verwerkte mutaties te waarborgen. Hiertoe zou u kunnen overwegen om per type checklist een separate nummerreeks te hanteren. De VNOG is voornemens volgend jaar e-HRM in gebruik te nemen, waarbij het systeem dan aan elk digitaal formulier een uniek nummer toekent."

De doorlopende nummering van checklists is gezien de aanwezige procedure (nog) niet mogelijk. Wij vragen uw aandacht op het eenduidig standaardiseren en formaliseren van de procesgang via workflows in plaats van checklists.

Reactie management

Het proces om het personeelssysteem te standaardiseren en te formaliseren via selfservice incl. workflows met automatisch gegenereerde doorlopende nummering moet nog verder worden opgepakt. M.b.t. de interne beheersing schatting we het risico op onvolledige gegevensverwerking als laag in, gezien het zogenaamde piepsysteem i.g.v. huidige werknemers. Voor de interne beheersing mbt het risico op onjuiste gegevensverwerking (bijv. i.g.v. het stopzetten van betaald ouderschapsverlof) zijn aanvullende beheersmaatregelen van belang.

BEVINDING 17-2018:

Observatie -- **Personeel - Aan- en afmelding pensioenfonds**

Wij hebben u geadviseerd om voor het einde van het jaar alle mutaties zichtbaar te hebben gecontroleerd. Tijdens de interviews en het inwinnen van inlichtingen bij verschillende functionarissen is bij ons aangegeven dat de salarisadministrateurs er vanuit gaan dat dit in Raet is geborgd. Hierop vindt geen zichtbare controle plaats.

Indien medewerkers niet zijn aangemeld bij het pensioenfonds en medewerkers komen te overlijden, dan is de VNOG aansprakelijk voor de nabestaanden pensioen.

Reactie management

Conform 2021 stellen wij dat "Maandelijks vindt een tijdige verwerking plaats door een automatisch aangifte van de af- en aanmelding van een medewerker bij het pensioenfonds, via het salarissysteem. Mogelijke benodigde aanvullende controles zullen met de accountant worden afgestemd"

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 18-2018:

Observatie -- **Kaderstelling risicomangement binnen uw P&C cyclus te integreren**

Wij hebben u geadviseerd om risicomangement binnen uw P&C cyclus te integreren. Per 15 september 2019 is er een risico adviseur in dienst genomen; zijn voorgenomen werkzaamheden en aanpak wordt afgestemd met de accountant. De formele communicatie over de doorstart van de vernieuwde aanpak van het risicomangement bij de VNOG begint in de kadernota 2021-2024 die eind dit jaar wordt uitgebracht. Het krijgt een verder vervolg in de stukken die behoren bij de P&C cyclus."

Reactie management

Vastgesteld dat deze is besproken in de halfjaarrapportage 2022.

BEVINDING 19-2019:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving - Logische toegangsbeveiliging**

Tevens hebben wij vastgesteld dat niet alle personeelsmutaties tijdig zijn doorgevoerd in Key2Financiën, wat erop wijst dat verbeteringen mogelijk zijn voor het proces van in- en uitdiensttrekkingen.

Toegangscontrole vindt alleen plaats bij in- en uitdienst en tussentijdse wijzigingen van functie. De wijzigingen verlopen via workflows en zijn afkomstig van de afdeling HRM of de ICT servicedesk. Vanaf 2022 zal dit proces verder geautomatiseerd worden middels gebruik van Identity Access Management toepassing. Dit neemt de afhankelijkheid van de afdeling HRM in dit proces weg. Wij hebben tevens begrepen dat er geen periodieke zichtbare controle plaatsvindt op de gebruikers, hun rechten & rollen en hun toegangspaden. Wij adviseren u om deze controle periodiek zichtbaar uit te voeren en daarmee vast te stellen dat de gebruikers, hun rechten & rollen en toegangspaden aansluiten bij hun functies.

Reactie management

Project IAM wordt middels sprint proces aangepakt. Focus ligt initieel op de Identity. Deze moet in sync met HRM komen, waarna gestart kan worden met het onderdeel Acces door rollen toe te kennen. Zonder de eerste fase kan de tweede niet starten. In 2022 starten we nog met een Proof of Concept (POC) om Identity in control te krijgen tussen Beauford (Visma Raet) en de Active Directory.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 20-2019:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving - Logische toegangsbeveiliging**

Wij hebben vastgesteld dat de wijzigingen in rechten niet worden gelogd en gemonitord en dat de inrichting van rollen en rechten ook niet periodiek beoordeeld wordt.

Netwerkorganisatie:

Voorgaande is voor de netwerkorganisatie en het active directory van toepassing. Het periodiek zichtbaar controleren van de gebruikers, hun rechten en toegangspaden blijft voor de netwerkorganisatie alsmede voor Key2Finance een aandachtspunt. Wij hebben begrepen dat de VNOG bezig is om op voorgaande actie te ondernemen. Hiervoor heeft zij een externe partij in de arm genomen om op basis van een organische verandertraject het rechten- en rollenmanagement verder te professionaliseren.

Key2Financiën:

Voor wat betreft Key2Financiën is deze constatering nog steeds juist en is dit nog niet opgevolgd maar wel onderhanden. Daarnaast hebben wij begrepen dat het aantal wijzigingen beperkt is als gevolg van een vaste personeelsformatie en functiehuis. De aard en reikwijdte van de wijzigingen is tevens van beperkte invloed aangezien de rechten in Key2Financiën onder de gebruikers beperkt zijn.

Reactie management

Zie IT-rapport in bijlage II

BEVINDING 21-2019:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving - Logische toegangsbeveiliging**

Wij hebben vastgesteld dat geen geformaliseerd proces is voor het toekennen van rechten binnen applicatie en dat er geen norm is waaraan accounts kunnen worden getoetst.

Wij hebben begrepen dat er geen procedure aanwezig waarop rechten toegekend worden, alsmede de wijze waarop medewerkers toegang krijgen. Aanvragen verlopen via de mail of via de applicatie Topdesk. Daarmee wordt gewaarborgd dat het toekennen van rechten altijd in functiescheiding plaatsvindt. Een aandachtspunt blijft het benoemen en vaststellen van een norm waarin is beschreven wat bepaalde accounts wel mogen en wat niet.

Reactie management

Zie IT-rapport in bijlage II

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 22-2019:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving - Logische toegangsbeveiliging**

Administrator rechten zijn voor de genoemde applicaties onder andere belegd bij één functionaris in de lijn en een generiek account. Het risico bestaat dat bedoelde functiescheidingen kunnen worden doorbroken.

Netwerkorganisatie:

Wij adviseren u om beleidsdocumentatie op te stellen inzake hogere rechten accounts en het gebruik daarvan voor zowel de netwerkorganisatie en Key2Financiën zodat er een eenduidige norm is waaraan getoetst kan worden.

Key2Financiën:

Voorgaande ziet voor Key2Finance toe op de applicatiebeheerder van Key2Finance. Deze functionaris is hierdoor de enige die routings kan wijzigen, en de enige met hogere rechten. Wij verzoeken u om periodiek de door deze functionaris uitgevoerde wijzigingen te controleren en vast te stellen dat er geen sprake is geweest van ongeautoriseerde wijzigingen. In het geval van afwezigheid als gevolg van bijvoorbeeld vakantie of ziekte wordt de functionaliteit op adequate wijze overdragen voor beperkte tijd.

Reactie management

De Functioneel beheerder controleert 2 x per jaar de autorisatielijst. In toekomst moet dit worden gearchiveerd, zodat deze o.a. voor de VIC beschikbaar is.

BEVINDING 23-2019:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving - Logische toegangsbeveiliging**

Het wachtwoordbeleid van de applicatie in scope kent dezelfde voorwaarden als het wachtwoordbeleid voor het operating system; Key2Finance gebruikt Single sign-on. Wij hebben de uitzondering geconstateerd dat niet alle accounts het wachtwoord hoeven te wijzigen. Wel hebben zij dit gedaan binnen de gestelde termijn.

Netwerkorganisatie:

Wij hebben begrepen dat het wachtwoord van alle accounts op de netwerkorganisatie eens per zes weken gewijzigd dienen te worden. In het verlengde van voorgaande hebben wij begrepen dat de wachtwoorden als gevolg van de hack zijn gereset. Wij hebben wel begrepen dat de lockout teller op 50 foutieve wachtwoorden staat alvorens het account bevroren wordt. Wij adviseren u om het aantal foutieve wachtwoorden alvorens het account geblokkeerd wordt terug te brengen naar vijf.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

Key2Financiën:

Wij hebben begrepen dat het wachtwoord van alle accounts op de netwerkorganisatie eens per zes weken gewijzigd dienen te worden. In het verlengde van voorgaande hebben wij begrepen dat de wachtwoorden als gevolg van de hack zijn gereset. Wij hebben wel begrepen dat de lockout teller op 50 foutieve wachtwoorden staat alvorens het account bevroren wordt. Wij adviseren u om het aantal foutieve wachtwoorden alvorens het account geblokkeerd wordt terug te brengen naar vijf.

Reactie management

Zie IT-rapport in bijlage II

BEVINDING 24-2019:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving – Wijzigingsbeheer**

U heeft aangegeven dat er geen concrete risicoanalyse bij uw organisatie wordt geïdentificeerd voor het doorvoeren van updates en fixes. Hiermee is de kans groot dat bepaalde risico's in beperkte mate of geheel niet ondervangen zijn in het proces.

Netwerkorganisatie:

Voor de netwerkorganisatie en het active directory maakt VNOG onder andere gebruik van de services van Switch en KPN. De wijzigingen van deze en andere partijen worden in het periodiek van de Change Advisory Board besproken. Eventuele acties die uit dit overleg volgen worden zowel intern als extern afgestemd. Hieronder vallen tevens de wijzigingen van Key2Finance. Het zichtbaar vastleggen en formeel documenteren van de wijzigingen en het akkoord blijft een verbeterpunt.

Key2Financiën:

Wij hebben begrepen dat updates van Key2Financiën via een release versie gaan. De applicatiebeheerder Key2Financiën beoordeelt de wijzigingen op basis van de uitleverdocumentatie. Indien de wijzigingen niet voldoen aan de vooropgestelde doelstellingen zullen zij niet vanuit de testomgeving in productie worden genomen en geeft voornoemde functionaris geen toestemming. Voor wat betreft de kritieke updates kan VNOG niet anders doen dan de uitrol van Centric volgen.

Reactie management

Zie IT-rapport in bijlage II

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 25-2019:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving - Wijzigingsbeheer**

U heeft aangegeven dat er geen testplan wordt opgesteld van updates en fixes vanuit de organisatie. U heeft aangegeven dat wijzigingen op gestructureerde wijze worden doorgevoerd, maar dat kennis hierover niet is vastgelegd in een plan of procedure

Zie voor aanvulling 24-2019

Reactie management

Afgerond.

BEVINDING 26-2019:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving - Wijzigingsbeheer**

U heeft aangegeven dat er geen vastlegging wordt gemaakt van de uitgevoerde testwerkzaamheden van updates en fixes. Dit heeft tot gevolg dat wij werkzaamheden uitvoeren om de impact van wijzigingen te bepalen.

Netwerkorganisatie:

Voor de netwerkorganisatie en het active directory maakt VNOG onder andere gebruik van de services van Switch en KPN. De wijzigingen van deze en andere partijen worden in het periodiek van de Change Advisory Board besproken. Eventuele acties die uit dit overleg volgen worden zowel intern als extern afgestemd. Hieronder vallen tevens de wijzigingen van Key2Finance. Het zichtbaar vastleggen en formeel documenteren van de wijzigingen en het akkoord blijft een verbeterpunt.

Key2Financiën:

Wij hebben begrepen dat de vastlegging van de uitgevoerde testwerkzaamheden in directe afstemming met Centric plaatsvindt via ondersteuningssite. De nieuwe release wordt initieel op de testomgeving uitgevoerd alvorens deze na akkoord van de applicatiebeheer in productie wordt genomen.

Reactie management

Afgerond

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 27-2019:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving - Wijzigingsbeheer**

U heeft aangegeven dat de "Business" wordt betrokken bij het proces voor het doorvoeren van softwarewijzigingen, maar dat deze betrokkenheid niet is geformaliseerd in een akkoord vanuit de gebruikersorganisatie.

Wij hebben begrepen dat wijzigingen via de Change Advisory Board verlopen, dan wel via directe afstemming met de leverancier. Bij de wijzigingen in de netwerkorganisatie en Key2Finance is de "business" in beperkte mate betrokken, omdat enerzijds de afdeling ICT voor wat betreft de netwerkorganisatiewijzigingen betrokken is en anderzijds de wijzigingen vanuit Key2Finance via Centric en de applicatiebeheerder van de VNOG verlopen.

Reactie management

Voor wijzigingen binnen Key is de betrokkenheid van de Business afdoende, mits Centric een change log kan aanleveren bij de functioneel beheerder. Deze actie zal vanaf heden worden uitgezet.

BEVINDING 28-2019:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving - Beleid**

U heeft aangegeven dat beleidsdocumentatie momenteel in ontwikkeling is. Er vindt op dit moment geen monitoring op IT-beheersmaatregelen plaats op basis van een plan-do-check-act cyclus. Wij adviseren IT-beheersingsmaatregelen en de monitoring hierop specifiek in het automatiseringsbeleid op te nemen en hierop te handhaven.

Wij hebben begrepen dat veel operationele beheersmaatregelen in de processen zelf zitten, en in Topdesk. Autorisatie van meldingen van storingen, aanvragen van wijzigingen etc. vindt via de routes plaats.

Wij hebben begrepen dat deze terugkoppeling over de kwalitatieve prestaties niet op één gecentraliseerde overzichtelijke plaats terugkomt. Wij adviseren u om dit in een dashboard op te nemen, en actief te monitoren vanuit uw Planning & Control cyclus en te rapporteren aan het management. Op deze wijze krijgt u zicht op de onderdelen en activiteiten die veel tijd vergen en/of regelmatig voorzien dienen te worden van actie.

Reactie management

Op dit moment loopt het aanbestedingstraject voor de vervanging van zowel TopDesk en Axxerion (ITSM en FMIS). Het inrichten van KPI's is meegenomen in het pakket van eisen bij de aanbesteding.

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

BEVINDING 29-2019:

Observatie -- **Geautomatiseerde omgeving - Recovery time objective**

Een RTO is de tijd waarna een proces/middel na een onderbreking moet teruggebracht zijn tot een aanvaardbaar niveau, om een onacceptabele impact op de organisatie te vermijden. Recent heeft geen volledige recovery test plaatsgevonden. Wel worden er periodiek recovery tests uitgevoerd op onderdelen van de organisatie. Hierdoor beschouwen wij het risico op dataverlies en downtime voor uw IT organisatie als laag. Wij raden u aan om een volledige recovery test uit te voeren op de gehele organisatie, zodat er kan worden gewaarborgd dat bij complete uitval van de gehele organisatie, alle onderdelen tegelijk weer terug te brengen zijn. U heeft aangegeven dat geen uitwijkmogelijkheid is ingericht. Wij adviseren u een uitwijkplan op te stellen en dit periodiek te testen.

Reactie management

Opdrachten zijn gegeven voor een 2e fysieke datacenter en de netwerkotsluiting daarvan. Netwerkontwerp hiervoor is op dit moment in afronding/finetuning qua inrichting. In 2023 wordt een aanbesteding opgestart om de bestaande hardware in DC1 te vervangen. Hierbij wordt tevens voor hardware in DC2 (uitwijk) voorzien.

Bijlage 2: IT-rapport

- Inhoudsopgave
- Management-samenvatting
- Risico's
- Procesbeheersing
- Detailbevindingen
- Vooruitblik
- Actualiteiten
- Bijlagen

Eshuis REGISTERACCOUNTANTS

MANAGEMENTLETTER 2022

Beperkte IT-audit

Veiligheidsregio
Noord- en Oost Gelderland

Per saldo persoonlijker

IT-audit: Introductie & scope

Introductie

In dit digitale tijdperk, waarbij organisaties geautomatiseerde informatietechnologie (IT)-systemen gebruiken om hun informatie te verwerken voor een betere ondersteuning van hun missies, spelen IT-risico's en controles een cruciale rol bij het beschermen van de informatiemiddelen van een organisatie en daarmee van haar missie. Het belangrijkste doel van een organisatie in het kader van (IT) risico's & controles, zou moeten zijn: het beschermen van de organisatie en haar vermogen om de geformuleerde missie uit te voeren, en niet enkel de IT-middelen. Wij zijn van mening dat een effectieve IT-risico- en beheeromgeving, een belangrijk onderdeel is van een succesvolle IT-strategie welke onderdeel uitmaakt van de bedrijfsstrategie.

Benadering

In het kader van de jaarrekeningcontrole over het boekjaar 2022 heeft Eshuis IT-audit werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de opzet en het bestaan van de algemene ICT beheersmaatregelen binnen de automatiseringsomgeving van de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland. Wij hebben daarbij uitsluitend die maatregelen getest die het meest relevant zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole en wij rapporteren hierbij uitsluitend de daarbij geconstateerde bevindingen. Ten behoeve van de jaarrekeningcontrole hebben wij voor elk van deze bevindingen onze eigen classificatie bepaald op basis van prioriteit van opvolging, waarbij drie niveaus zijn onderscheiden: hoog, midden en laag. Het management blijft verantwoordelijk voor haar eigen oordeelsvorming over de inschatting van de risico's als gevolg van de geconstateerde bevindingen, de daarvan af te leiden prioriteitstelling en de opvolging van de aanbevelingen. Tijdens de werkzaamheden voor de 2022 jaarrekeningcontrole zijn voor Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland de algemene IT beheersmaatregelen in opzet en bestaan beoordeeld voor de volgende

Applicatie	Operating system	Database	Datacenter locatie
Centric Key2Financiën	Windows Server 2016	Oracle database onder beheer van Centric (SAAS oplossing)	Onder beheer van Centric (SAAS oplossing)
Visma RAET applicaties	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.	SAAS oplossing, derhalve onderdeel van ISAE 3402 type II.

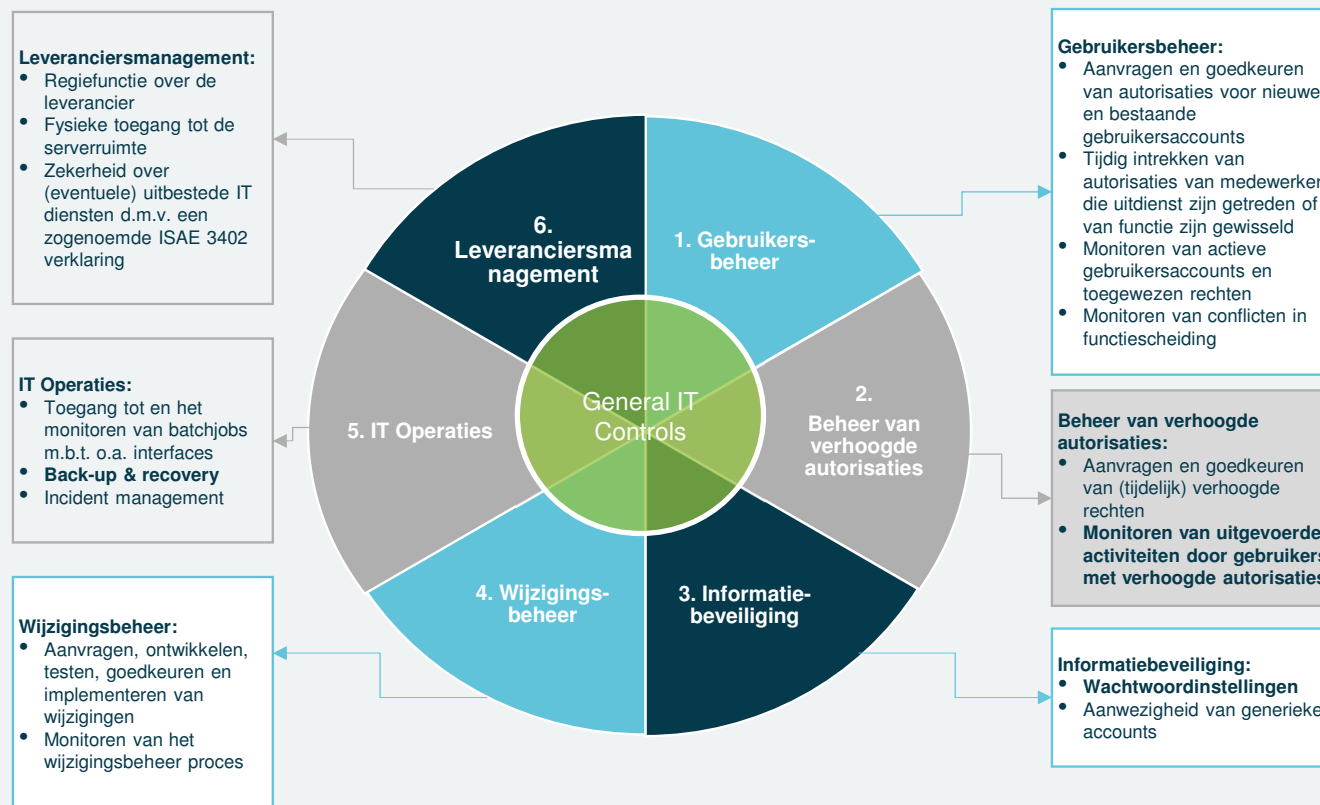
IT-audit: Introductie & scope

Toelichting beperkte scope

General IT Controls bestaan uit zes domeinen zoals hiernaast weergegeven. Het is belangrijk dat de IT processen in deze domeinen tijdig, juist en volledig zijn opgezet en geïmplementeerd. Voor onze IT-audit hebben wij ons gefocust op de gekleurde domeinen.

Uitgevoerde aanpak

Wij hebben middels relevante beleidstukken, procedures en systeeminstellingen de IT General Controls in opzet en bestaan getoetst.

IT-audit: samenvatting bevindingen

Hieronder vindt u een overzicht van de geteste algemene ICT beheersmaatregelen en de conclusie hiervan. Voor een uitgebreide toelichting om de gevonden bevindingen verwijzen wij naar de volgende slides.

Proces	2021	Korte toelichting conclusie
1. Aanvragen en goedkeuren van autorisaties voor nieuwe en bestaande gebruikersaccounts		Het proces is door ons (deels) effectief bevonden, aangezien er expliciete goedkeuring is vereist door leidinggevenden tijdens het aanvragen, autoriseren (door leidinggevenden) in TopDesk. Wij bevelen wel aan om na te denken over het waarborgen van functiescheiding tijdens het aanmelden van gebruikers. Zoals het gebruik maken van een functiescheidingsconflictenmatrix i.c.m. een autorisatiematrix. Hierdoor kan de leidinggevende een weloverwogen keuze maken in welke rechten en rollen zij of hij moet krijgen in Key2Financiën.
2. Tijdig intrekken van autorisaties van medewerkers die uitdienst zijn getreden of van functie zijn gewisseld		Het proces is door ons op basis van één steekproef als effectief beoordeeld. Wij bevelen wel aan om na te denken over het automatiseren van dit proces, zoals beoogd met de geplande implementatie van een Identity Access Management tool. Hiermee wordt de uitdienstdatum in RAET leidend in het proces en heeft dit een automatische weerslag op de afmelding binnen Windows Active Directory en de account in Key2Financiën.
3. Monitoren van actieve gebruikersaccounts en toegewezen rechten		Er is geen vastgestelde procedure voor deze beoordeling en daarnaast vind de controle niet zichtbaar plaats waardoor deze als ineffectief is aangemerkt.
4. Wachtwoordinstellingen		Binnen Windows Active Directory dienen een aantal beveiligingsaspecten omtrent het wachtwoord beleid te worden verbeterd.

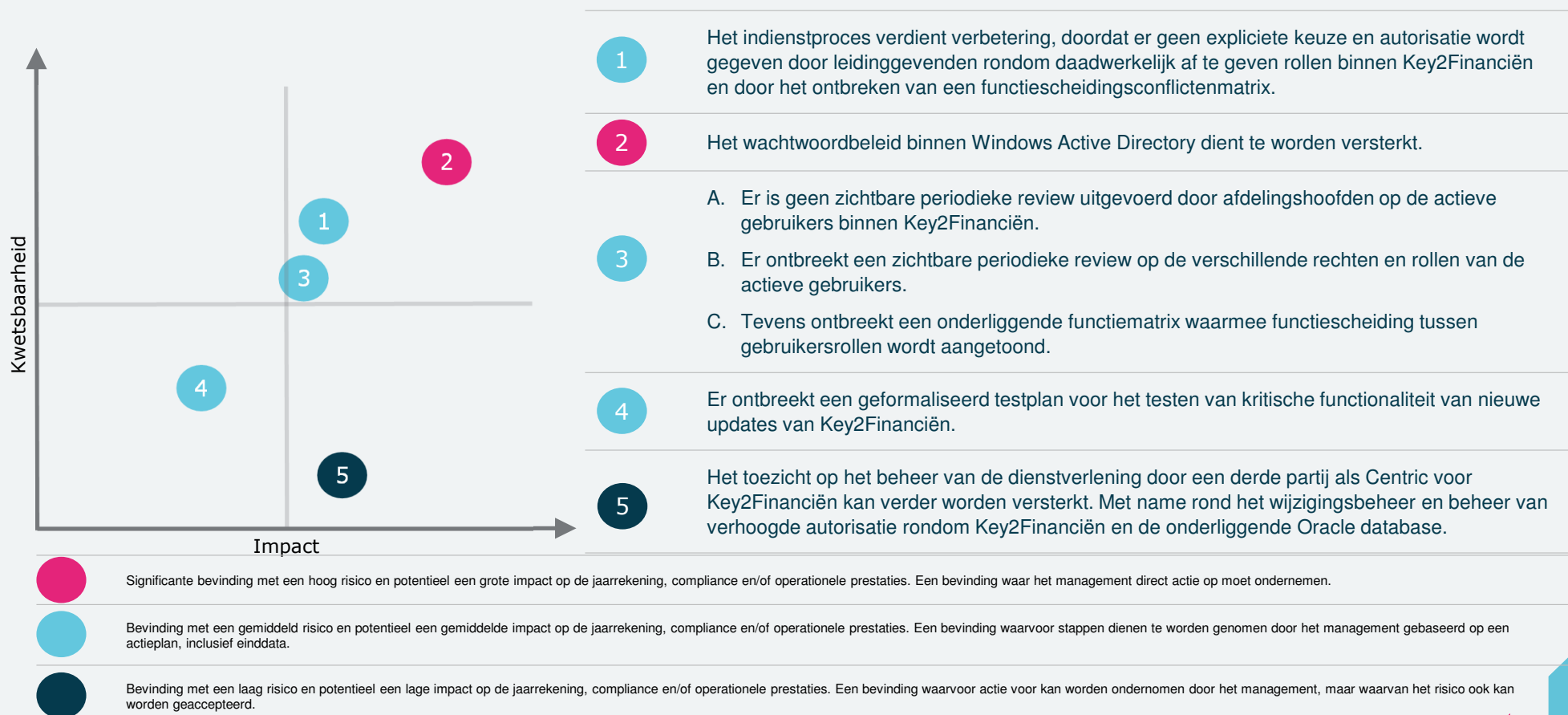
IT-audit: samenvatting bevindingen

Hieronder vindt u een overzicht van de geteste algemene ICT beheersmaatregelen en de conclusie hiervan. Voor een uitgebreide toelichting om de gevonden bevindingen verwijzen wij naar de volgende slides.

Proces	2021	Korte toelichting conclusie
5. Hoge rechten accounts Key2Financiën		Het proces is effectief, dit gezien hoge rechten tot K2F zijn voorbehouden tot personen die verantwoordelijk zijn voor het functionele applicatiebeheer.
6. Aanvragen, ontwikkelen, testen, goedkeuren en implementeren van wijzigingen		Het proces is deels effectief, aangezien geïnstalleerde patches en wijzigingen tot K2F eerst zichtbaar worden getest in de testomgeving en vervolgens goedgekeurd, voordat installatie tot de productieomgeving plaatsvindt. Wel constateren wij dat er geen gebruik wordt gemaakt van een formeel testplan, waarin kritische te testen functionaliteit voor de VNOG is geïdentificeerd. Hierdoor bestaat er een risico dat kritische fouten worden gemist tijdens het testen.
7. Monitoren van het wijzigingsbeheer proces		Het proces is effectief, gezien ontwikkelingen binnen Key2Financiën alleen door Centric worden verricht en er daarmee strikte scheiding bestaat tussen de ontwikkeling- en productieomgeving.
8. Back-upbeleid		Het proces is effectief bevonden, gezien de adequate frequentie en scope van de gemaakte back-ups. Wel bevelen wij aan om van Centric een jaarlijkse ISAE 3000/3402 type 2 rapport te vereisen, zodat het backup proces van Centric door de VNOG zelf ook kan worden gecontroleerd.

IT-audit: samenvatting bevindingen

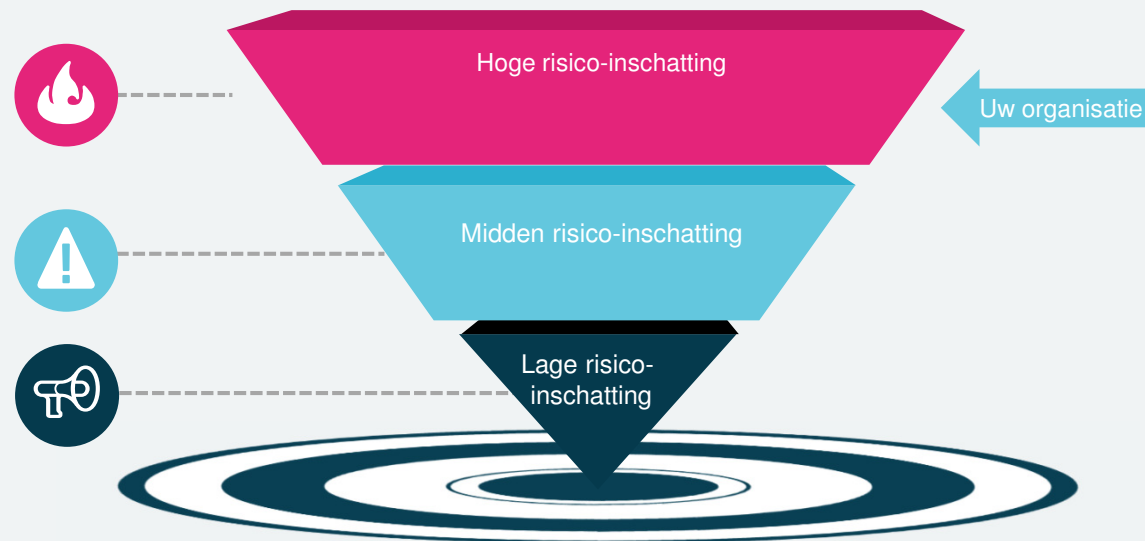
Hieronder vindt u een visueel overzicht van de geïdentificeerde bevindingen inclusief onze inschatting voor wat betreft de kwetsbaarheid en impact van deze bevindingen. Voor een uitgebreide toelichting om de gevonden bevindingen verwijzen wij naar de volgende slides.

IT-audit: samenvatting bevindingen

Op ons verzoek heeft u de cyber security assessment ingevuld, zoals opgesteld door de NOREA, zijnde de beroepsorganisatie voor IT auditors. Deze assessment bestaat uit de zogenoemde ICR en CSA. De Inherente Cyber Risicoanalyse (ICR) is gericht op het bepalen van het inherente risicoprofiel van een organisatie op het gebied van cybersecurity. Met andere woorden in welke mate loopt de organisatie een cybersecurity risico gezien de activiteiten en werkzaamheden die de organisatie uitvoert in de omgeving waarin de organisatie functioneert. Een ICR is daardoor primair gericht op de omgeving van de organisatie en externe dreigingen die hierin een rol spelen, met uiteraard als startpunt (het karakter van) de werkzaamheden die de organisatie uitvoert. Op basis van de door u ingevulde vragen komt het risicoprofiel voor uw organisatie op het volgende niveau:

- Hoog**
Hoog risico en potentieel een grote impact op de onderneming, voldoen aan wet- en regelgeving en/of operationele prestaties.
- Midden**
Hoog risico welke echter een lage kans heeft dat deze zich voordoet. Risico's dienen continu te worden gemonitord.
- Laag**
Potentieel risico welke de onderneming kan raken. Deze dienen te worden verlaagd rekening houdend met de kosten.

IT-audit: samenvatting bevindingen

CSA staat voor Cyber Security Assessment. De CSA legt in de eerste plaats mogelijke risico's bloot van een organisatie, processen, systemen en gegevens die te maken hebben met cybercrime. Daarmee draagt zij bij aan het vermijden of mitigeren van deze cybersecurity risico's. De CSA kan als zelfstandig assessment worden uitgevoerd of als onderdeel van bijvoorbeeld algemene dreigingen- of impactanalyse. De CSA ondersteunt hiermee een top-down benadering om vanuit risico's in het bedrijfsproces te komen tot technische en organisatorische maatregelen. Op basis van de antwoorden van de CSA wordt op gestructureerde wijze inzichtelijk gemaakt of er een kans is dat de organisatie, processen, systemen en gegevens kunnen worden geschaad door een cybercrime aanval en op welke gebieden. Op basis van de door u ingevulde vragen onderkent de CSA de volgende risico's:

Categorie:	Score:	Toelichting score en verwijzing naar waardevolle standaarden:
Organisatie & governance	10	U lijkt zicht te hebben op uw gedrag en cultuur risico's en de beheersing daarvan.
Gedrag & cultuur	8	U lijkt zicht te hebben op uw gedrag en cultuur risico's en de beheersing daarvan.
Waardeketen (stakeholders) versus risico's	7	U lijkt uw risico's t.a.v. waardeketen en stakeholders niet volledig te kennen en te beheersen. De normen van ISO/IEC 27032, DNB 58 Controls en PCI/DSS V3.2.1 bieden hier handvatten voor.
Inzicht in Technologie	9	U lijkt zicht te hebben op uw technologielandchap risico's en de beheersing daarvan.
Wet- en regelgeving	10	U lijkt zicht te hebben op uw wet- en regelgeving risico's en de beheersing daarvan.
Detectie	9	U lijkt zicht te hebben op uw detectie risico's en de beheersing daarvan.
Reactie	5	U lijkt uw risico's t.a.v. reactie niet volledig te kennen en te beheersen. De normen van NIST v1.1 04.2018, ISACA Cybercrime Audit/ Assurance Program 2016 en PCI/DSS V3.2.1 bieden hier handvatten voor.
Overall cyber risico score	8	-

Gedetailleerde observaties

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 1 - Toegangsbeheer	Het indienstproces verdient verbetering, doordat er geen expliciete keuze en autorisatie wordt gegeven door leidinggevenden rondom daadwerkelijk af te geven rollen binnen Key2Financiën en door het ontbreken van een functiescheidingsconflictenmatrix.
Observatie 	<p>Wij hebben geconstateerd dat de VNOG wel een adequaat proces heeft voor het aanvragen, autoriseren en afgeven van op functiegebaseerde rechten en rollen binnen Key2Financiën. Hierin ontbreekt echter een expliciete goedkeuring van leidinggevenden op welke rechten en rollen een gebruiker dient te verkrijgen in K2F.</p> <p>Daarnaast constateren wij dat de VNOG niet beschikt over een functiescheidingsconflictenmatrix, waarmee aan de voorkant bij toegangsverschaffing kan worden voorkomen c.q. kan worden gecontroleerd door de leidinggevende dat de huidige autorisatierol(len) niet leidt tot conflicten.</p>
Impact 	<p>Het risico bestaat dat als rechten niet juist zijn beperkt tot gebruikers en accounts die deze rechten benodigd hebben voor het uitvoeren van hun functie dit kan leiden tot ongeautoriseerde transacties.</p>
Aanbeveling 	<p>Het verdient aanbeveling om gebruik te maken van op functie gebaseerde rollen en expliciet worden gekozen en geautoriseerd door leidinggevende in TopDesk. Door het afdwingen van een dergelijke workflow binnen een ticketsysteem, wordt bewaakt dat te allen tijde de juiste autorisatie wordt verkregen voor indiensttreders dan wel een uitbreiding of wijziging van rechten van bestaande gebruikers. Tevens bevelen wij aan om in dit proces gebruik te maken van een functiescheidingsconflictenmatrix, zodat een leidinggevende aan de voorkant kan zorgen dat deze gebruiker geen rollen verkrijgt waardoor potentiële functiescheidingsconflicten ontstaan.</p>
Reactie management 	-

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 2 - Toegangsbeheer	Het wachtwoordbeleid binnen Windows Active Directory dient te worden versterkt.																			
<p>Observatie</p> 	<p>Wij hebben vastgesteld dat de volgende wachtwoordparameters afwijken van de norm in de industrie.</p> <table border="1" data-bbox="443 502 2103 683"> <thead> <tr> <th>Instelling</th> <th>Windows Active Directory</th> <th>Beleid VNOG</th> <th>Eshuis standaard</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Wachtwoordlengte</td> <td>7 karakters</td> <td>Geen beleid</td> <td>8 karakters</td> </tr> <tr> <td>Max foutieve inlogpogingen</td> <td>50 pogingen</td> <td>Geen beleid</td> <td>3-5 max pogingen</td> </tr> <tr> <td>Lockout duur</td> <td>30 minuten</td> <td>Geen beleid</td> <td>0 minuten (handmatige deblokkering)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Daarnaast hebben wij geconstateerd dat 1500 accounts binnen Windows geen verlopend wachtwoord hebben c.q. een uitzondering daarop hebben. Onder wie eindgebruikers, waarvan het niet wenselijk is dat zij een oneindig geldig wachtwoord hebben. Ook constateren wij dat hierin beheeraccounts zijn opgenomen van Windows, wat VNOG potentieel kwetsbaar maakt.</p>				Instelling	Windows Active Directory	Beleid VNOG	Eshuis standaard	Wachtwoordlengte	7 karakters	Geen beleid	8 karakters	Max foutieve inlogpogingen	50 pogingen	Geen beleid	3-5 max pogingen	Lockout duur	30 minuten	Geen beleid	0 minuten (handmatige deblokkering)
Instelling	Windows Active Directory	Beleid VNOG	Eshuis standaard																	
Wachtwoordlengte	7 karakters	Geen beleid	8 karakters																	
Max foutieve inlogpogingen	50 pogingen	Geen beleid	3-5 max pogingen																	
Lockout duur	30 minuten	Geen beleid	0 minuten (handmatige deblokkering)																	
<p>Impact</p> 	<p>De onderneming loopt op basis van het ontbreken van adequate wachtwoordinstellingen, zoals het periodiek wijzigen van wachtwoorden, het risico dat wachtwoorden door onbevoegden worden achterhaald en misbruikt. Hiermee kunnen onbevoegden inclusief externe hackers toegang verkrijgen tot bedrijfskritische- of privacy gevoelige informatie. Ook wordt hiermee interne functiescheiding ondermijnt, gezien de kans dat wachtwoord bekend raken binnen de organisatie hoog is.</p>																			
<p>Aanbeveling</p> 	<p>Het verdient aanbeveling om de wachtwoordinstellingen te evalueren en daar waar technisch mogelijk, de wachtwoordvereisten in lijn te brengen met de industriestandaard. Daarnaast bevelen wij aan geen uitzonderingen toe te laten op het niet laten verlopen van wachtwoorden. Voor beheeraccounts bevelen wij aan deze op te nemen in een wachtwoordkluis (indien nog niet geval), het instellen van MFA op deze accounts en daarnaast het complexe wachtwoord periodiek te wijzigingen.</p>																			
<p>Reactie management</p> 	<p>Er zijn wat inrichtingsveranderingen gaande waardoor bij een wijziging van een wachtwoord van een eindgebruiker veelvuldig naar het oude wachtwoord wordt gevraagd. Hierdoor wordt deze excessief "locked out". Dit ligt onder de loep om opgelost te krijgen, waarna het wachtwoordbeleid zoals in bijgevoegde change wordt geïmplementeerd en automatisch wordt afgedwongen. Hiervoor is een change "W2209 080 wachtwoord policy aanpassen" aangemaakt. Geplande implementatiedatum is 28 oktober 2022.</p>																			

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 3 - Toegangsbeheer	A) Er is geen zichtbare periodieke review uitgevoerd door afdelingshoofden op de actieve gebruikers binnen Key2Financiën. B) Er ontbreekt een zichtbare periodieke review op de verschillende rechten en rollen van de actieve gebruikers. C) Tevens ontbreekt een onderliggende functiematrix waarmee functiescheiding tussen gebruikersrollen wordt aangetoond.
Observatie 	Tijdens onze controlewerkzaamheden hebben wij vastgesteld dat er is geen zichtbare periodieke review wordt uitgevoerd door afdelingshoofden op de actieve gebruikers binnen Key2Financiën. Hierdoor ontbreekt ook een zichtbare periodieke review op de verschillende rechten en rollen van de actieve gebruikers. Tevens ontbreekt een onderliggende functiematrix waarmee functiescheiding tussen gebruikersrollen wordt aangetoond. Met een dergelijke functiematrix wordt beoogd om schematisch aan te tonen dat op groepsrollen de nodige functiescheiding is gewaarborgd, waardoor leidinggevende een juiste afweging kunnen maken bij het aanvragen van rechten voor nieuwe gebruikers. Dit geldt tevens als controlemiddel in de periodieke review die minstens jaarlijks dient plaats te vinden.
Impact 	Het risico bestaat dat als rechten niet juist zijn beperkt tot gebruikers en accounts die deze rechten benodigd hebben voor het uitvoeren van hun functie dit kan leiden tot ongeautoriseerde transacties.
Aanbeveling 	Wij bevelen aan om de actieve gebruikers van Key2Financiën jaarlijks te onderwerpen aan een controle van de directe leidinggevende en aan de hand van gegevens in RAET ter toetsing of deze account überhaupt toegang zouden moeten hebben tot het systeem. Wij bevelen daarnaast aan om middels een functiescheidingsconflictenmatrix op praktische wijze de functiescheiding inzichtelijk te maken in de huidige rollen binnen Key2Financiën. Deze matrix kan dan als norm dienen in de periodieke review.
Reactie management 	Op dit moment is het ISAE 3402/3000 rapport van Centric over 2022 nog niet beschikbaar. Wanneer dit rapport bij Centric beschikbaar is en wij deze hebben ontvangen, zullen wij dit rapport beoordelen op eventuele impact op de werkzaamheden van de VNOG.

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 4 - Algemeen	Er ontbreekt een geformaliseerd testplan voor het testen van kritische functionaliteit van nieuwe updates van Key2Financiën.
Observatie 	Wij hebben vastgesteld dat er binnen de VNOG een procedure bestaat rond het testen en accepteren van nieuwe patches of andere wijzigingen tot Key2Financiën. Patches worden eerst geïnstalleerd op de testomgeving en vervolgens zichtbaar getest en goedgekeurd door de functioneel applicatiebeheerder van de VNOG, voordat installatie door Centric plaatsvindt op de productieomgeving. Tegelijkertijd stellen wij vast dat de testwerkzaamheden niet op basis van een geformaliseerd testplan wordt uitgevoerd. Dit testplan dient de te testen functionaliteit te bevatten welke kritisch is voor de continuïteit van de VNOG en daarmee een belangrijk onderdeel van het wijzingsbeheerproces.
Impact 	Het risico bestaat dat er ongeautoriseerde wijzigingen vanuit de ontwikkelfase in het systeem direct worden doorgevoerd. Hierdoor bestaat het risico dat er fouten worden geïnstalleerd op de productieomgeving, waardoor het zelfs mogelijk is dat het systeem niet meer bruikbaar is totdat herstel heeft plaatsgevonden.
Aanbeveling 	Het verdient aanbeveling om zichtbare testwerkzaamheden uit te voeren in lijn met het vooraf geformaliseerde testplan, voordat wijzigingen tot de productieomgeving worden geïnstalleerd. Deze werkzaamheden dienen te worden vastgelegd waarbij inzichtelijk wordt gemaakt dat er testen zijn uitgevoerd en dat goedkeuring is verleend door het management inzake het doorvoeren van wijzigingen tot Centric Key2Financiën.
Reactie management 	-

IT-audit: Gedetailleerde observaties

Nr. 5 – Leveranciers-beheer	Het toezicht op het beheer van de dienstverlening door een derde partij als Centric voor Key2Financiën kan verder worden versterkt. Met name rond het wijzigingsbeheer en beheer van verhoogde autorisatie rondom Key2Financiën en de onderliggende Oracle database.
Observatie 	<p>Wij hebben geconstateerd dat de VNOG voor met name backup & recovery en het beheer van verhoogde autorisaties tot de database volledig steunt op de leveranciers van Key2Financiën gezien dit SAAS (Software-As-A-Service) applicaties betreffen. Echter blijft de VNOG verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging van haar gegevens in dat deel van de keten, waarbij het beheer bij een andere partij ligt. Wij hebben vastgesteld dat de VNOG niet jaarlijks een beoordeling verricht op de ISAE 3402/3000 rapportages van Centric, gezien deze nog niet voorhanden is. Wij vernamen dat een dergelijk rapport wel in de nabije toekomst beschikbaar komt.</p> <p>Alleen middels deze rapportages kan de VNOG zicht krijgen op de beheersmaatregelen van deze leveranciers en waar nodig acties opzetten voor mogelijke bevindingen die hierin staan.</p>
Impact 	<p>Het risico bestaat dat het backup en recovery beleid niet conform de overeengekomen SLA overeenkomst wordt uitgevoerd. Voor het beheer van de verhoogde autorisatie tot de database bestaat het risico dat als beheerrechten niet zijn beperkt tot gebruikers en accounts die rechten benodigd hebben voor het uitvoeren van hun functie dit kan leiden tot ongeautoriseerd toegang tot systemen, met daarbij het risico op onjuistheden en onvolledigheden in de data.</p>
Aanbeveling 	<p>Het verdient aanbeveling om het Informatiebeveiligingsbeleid van de VNOG uit te breiden met aanvullende maatregelen die waarborgen dat de beheersing vanuit de SAAS leveranciers op orde is. Concreet bevelen wij aan om jaarlijks de ISAE/SOC rapportages op te vragen bij deze leverancier en hier een kritische beoordeling op te verrichten en waar nodig noodzakelijke vervolgacties uit te zetten.</p>
Reactie management 	-

Eshuis REGISTERACCOUNTANTS

VRAGEN?

**We gaan
graag voor
u aan de slag**